

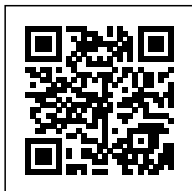

PARLAMENT ČESKÉ REPUBLIKY
POSLANECKÁ SNĚMOVNA

VIII. volební období

757/0

**Vládní návrh zákona, kterým se mění zákon č. 58/1995 Sb., o pojišťování
a financování vývozu se státní podporou a o doplnění zákona
č. 166/1993 Sb., o Nejvyšším kontrolním úřadu, ve znění pozdějších
předpisů, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 218/2000 Sb.,
o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů
(rozpočtová pravidla), ve znění pozdějších předpisů**

Zástupce předkladatele: min. prům. a obchodu
Doručeno poslancům: 18. února 2020 v 14:16

Vládní návrh

ZÁKON

ze dne 2020,

kterým se mění zákon č. 58/1995 Sb., o pojišťování a financování vývozu se státní podporou a o doplnění zákona č. 166/1993 Sb., o Nejvyšším kontrolním úřadu, ve znění pozdějších předpisů, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla), ve znění pozdějších předpisů

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

ČÁST PRVNÍ

Změna zákona o pojišťování a financování vývozu se státní podporou

Čl. I

Zákon č. 58/1995 Sb., o pojišťování a financování vývozu se státní podporou a o doplnění zákona č. 166/1993 Sb., o Nejvyšším kontrolním úřadu, ve znění pozdějších předpisů, ve znění zákona č. 60/1998 Sb., zákona č. 188/1999 Sb., zákona č. 282/2002 Sb., zákona č. 377/2005 Sb., zákona č. 23/2006 Sb., zákona č. 293/2009 Sb., zákona č. 230/2013 Sb., zákona č. 220/2015 Sb., zákona č. 371/2017 Sb. a zákona č. 171/2018 Sb., se mění takto:

1. V názvu zákona se slova „a o doplnění zákona č. 166/1993 Sb., o Nejvyšším kontrolním úřadu, ve znění pozdějších předpisů“ zrušují.
2. V § 1 odst. 1 se slova „upravuje v souladu s právem Evropských společenství¹⁾ a závazky vyplývajícími z členství České republiky ve Světové obchodní organizaci¹⁾“ nahrazují slovy „zpracovává příslušné předpisy Evropské unie¹⁾, zároveň navazuje na přímo použitelný předpis Evropské unie²⁾ a v souladu se závazky vyplývajícími z členství České republiky v Evropské unii, ve Světové obchodní organizaci, v Organizaci pro hospodářskou

spolupráci a rozvoj a v dalších mezinárodních organizacích³⁾ a na základě zahraniční, zahraničně obchodní, finanční a hospodářské politiky České republiky upravuje“.

Poznámky pod čarou č. 1 až 3 znějí:

„¹⁾ Směrnice Rady ze dne 1. února 1971 o harmonizaci základních ustanovení týkajících se záruk pro krátkodobé obchody (politická rizika) s veřejnoprávními odběrateli nebo se soukromými odběrateli (71/86/EHS).

Směrnice Rady ze dne 27. listopadu 1984 o vzájemných povinnostech institucí členských států pro pojištění vývozních úvěrů, které jednájí jménem státu nebo s jeho podporou, nebo veřejných orgánů, které jednájí za takové instituce, v případě soupojištění u transakcí, které zahrnují jednu nebo více subdodávek v jednom nebo ve více členských státech Evropských společenství (84/568/EHS).

Směrnice Rady 98/29/ES ze dne 7. května 1998 o harmonizaci hlavních ustanovení týkajících se pojištění vývozních úvěrů pro operace se střednědobým a dlouhodobým krytím.

²⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1233/2011 ze dne 16. listopadu 2011 o uplatňování některých pravidel v oblasti státem podporovaných vývozních úvěrů a o zrušení rozhodnutí Rady 2001/76/ES a 2001/77/ES, v platném znění.

³⁾ Dohoda o subvencích a vyrovnávacích opatřeních publikovaná ve sdělení Ministerstva zahraničních věcí uveřejněném ve Sbírce zákonů pod č. 191/1995 Sb.“.

CELEX 31998L0029

CELEX 320011R1233

3. V § 1 odstavce 2 a 3 znějí:

„(2) Pojišťování vykonává Exportní garanční a pojišťovací společnost, a.s., (dále jen „exportní pojišťovna“) v souvislosti s podporou tuzemského vývozu a tuzemských investic v zahraničí, a to na základě povolení uděleného Českou národní bankou podle § 3a a v souladu s přímo použitelným předpisem Evropské unie upravujícím některá pravidla v oblasti státem podporovaných vývozních úvěrů²⁾. Tato činnost je exportní pojišťovnou vykonávána prostřednictvím nástrojů pojištění vývozních úvěrových rizik za podmínek stanovených tímto zákonem. Rozsah činností exportní pojišťovny a nástrojů pojištění

vývozních úvěrových rizik, směřujících k podpoře konkurenceschopnosti České republiky v souladu s účelem tohoto zákona, stanoví prováděcí právní předpis.

(3) Podpořené financování vykonává Česká exportní banka, a.s., (dále jen „exportní banka“) v souvislosti s podporou tuzemského vývozu a tuzemských investic v zahraničí formou financování a poskytování finančních služeb, a to v souladu s přímo použitelným předpisem Evropské unie upravujícím některá pravidla v oblasti státem podporovaných vývozních úvěrů²⁾. Tato činnost je exportní bankou vykonávána prostřednictvím nástrojů podpořené financování za podmínek stanovených tímto zákonem. Rozsah činnosti exportní banky a nástrojů podpořené financování, směřujících k podpoře konkurenceschopnosti České republiky v souladu s účelem tohoto zákona, stanoví prováděcí právní předpis.“.

4. V § 1 odst. 4 větě první se slova „pro účely tohoto zákona“ nahrazují slovy „v tomto zákoně“, slova „právem Evropských společenství a mezinárodními pravidly upravujícími státem podporované vývozní úvěry (dále jen „mezinárodní pravidla“)“ nahrazují slovy „přímo použitelným předpisem Evropské unie upravujícím některá pravidla v oblasti státem podporovaných vývozních úvěrů²⁾“, slova „šestiměsíční úrokové sazby IBOR pro měnu, ve které je poskytnut vývozní úvěr,“ se nahrazují slovy „referenční hodnoty týkající se úrokových sazeb stanovené v souladu s přímo použitelným předpisem Evropské unie upravujícím referenční hodnoty ve finančních nástrojích⁴⁾“ a slova „agenturou Reuters“ se zrušují.

Poznámka pod čarou č. 4 zní:

„⁴⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/1011 ze dne 8. června 2016 o indexech, které jsou používány jako referenční hodnoty ve finančních nástrojích a finančních smlouvách nebo k měření výkonnosti investičních fondů, a o změně směrnic 2008/48/ES a 2014/17/EU a nařízení (EU) č. 596/2014.“.

CELEX 32011R1233

5. V § 1 odst. 4 se věta druhá zrušuje.
6. V § 1 se doplňují odstavce 5 až 8, které včetně poznámky pod čarou č. 5 znějí:

„(5) Peněžní prostředky, které jsou exportní pojišťovně nebo exportní bance

poskytovány ze státního rozpočtu, zejména dotace na úhradu ztrát, dotace na posílení fondů, peněžní prostředky na doplnění primárního kapitálu exportní pojišťovny, peněžní prostředky na zvýšení základního kapitálu exportní banky, peněžní prostředky na refinancování přijatých úvěrů nebo splacení vydaných dluhových cenných papírů a pojistné plnění přijaté od exportní pojišťovny, přijímá exportní pojišťovna a exportní banka na své bankovní účty podřízené státní pokladně a vedené u České národní banky podle zákona o rozpočtových pravidlech⁵⁾. Na svých bankovních účtech podřízených státní pokladně exportní pojišťovna nebo exportní banka vede i další peněžní prostředky, které na tyto účty převede nebo na ně přijme.

(6) Exportní pojišťovna nebo exportní banka nemůže investovat peněžní prostředky podle odstavce 5 do finančních nástrojů na finančním trhu.

(7) Ministerstvo financí může exportní pojišťovně nebo exportní bance na základě jejich odůvodněné písemné žádosti povolit vedení bankovního účtu mimo účty podřízené státní pokladně u České národní banky. V žádosti exportní pojišťovna nebo exportní banka uvede důvody zvláštního zřetele hodné pro vedení účtu mimo účty podřízené státní pokladně, označení banky a částku, která je nebo bude na účtu uložena. Ministerstvo financí posoudí žádost v souladu se zákonem o rozpočtových pravidlech⁵⁾.

(8) Povolení Ministerstva financí nepodléhá použití bankovního účtu vedeného mimo účty podřízené státní pokladně u České národní banky tehdy, pokud takový účet slouží výhradně k provedení převodu peněžních prostředků ze státní pokladny pro účely podpořeného financování, a to v bezprostředně navazujících mezibankovních platebních operacích.

⁵⁾ Zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla), ve znění pozdějších předpisů.“.

7. § 2 včetně nadpisu zní:

„§ 2

Vymezení pojmů

Pro účely tohoto zákona se rozumí

a) bankou banka, zahraniční banka vykonávající na území České republiky bankovní činnosti prostřednictvím své pobočky nebo finanční instituce podle přímo použitelného předpisu Evropské unie¹⁵⁾ bez ohledu na její sídlo nebo místo registrace podléhající povolovacímu režimu domovského státu a dohledu domovského orgánu dohledu,

b) dodavatelem pro vývoz osoba, která poskytuje dodávky zboží nebo služeb určené pro následný vývoz a je podnikatelem, nebo zahraniční společnost,

c) dodavatelským úvěrem úvěr, který poskytne časový odstup mezi splněním závazku vývozce a povinností dovozce zaplatit vývozci za jeho plnění poskytnuté dovozci vývozcem podle smlouvy o vývozu,

CELEX 3197L0086

CELEX 31998L0029

d) dovozcem zahraniční osoba, která uskutečňuje nákup dodávek zboží nebo služeb za účelem užití mimo Českou republiku,

e) hodnotou vývozu celková částka, která má být zaplacená dovozcem nebo jeho jménem za vyvážené zboží nebo služby kromě místních nákladů; v případě leasingu se vylučuje část platby leasingu, která se rovná úrokům,

CELEX 32011R1233

f) investicí peněžní prostředky nebo jiné penězi ocenitelné hodnoty nebo majetková práva vynaložená na dobu nejméně 3 let podnikatelem se sídlem na území České republiky nebo zahraniční společností za účelem založení právnické osoby se sídlem mimo území České republiky, získání nebo zvýšení podílu v ní nebo za účelem rozšíření podnikání této právnické osoby,

g) investorem osoba, která vynakládá investici a která je podnikatelem, nebo zahraniční společnost,

h) komerčním rizikem riziko nezaplacení pohledávky z vývozního úvěru zahraničním soukromoprávním dlužníkem a jeho případným ručitelem z důvodu jeho platební neschopnosti nebo platební nevůle, kterou je nedodržení závazku dlužníka a jeho případného ručitele nebo neoprávněné rozhodnutí dovozce a případně dlužníka v případě dodavatelského úvěru přerušit nebo zrušit závazek ze smlouvy nebo odmítnout převzít plnění,

CELEX 31998L0029

i) místními náklady výdaje na služby a zboží, které je nutné vynaložit v zemi konečného určení vývozu v souladu se smlouvou o vývozu nebo smlouvou mezi dovozcem a zahraniční osobou, buď pro uskutečnění vývozu nebo pro dokončení projektu nebo díla, na kterém se vývozce účastní v souvislosti se smlouvou o vývozu, a které nebudou financovány za výhodnějších podmínek, než jsou podmínky, za kterých bude financován vývozní úvěr,

CELEX 32011R1233

j) odběratelským úvěrem úvěr poskytovaný na financování závazku ze smlouvy o vývozu podle smlouvy o úvěru uzavřené mezi bankou jako věřitelem a dlužníkem, jehož čerpání je poskytováno vývozci nebo dlužníkovi a finanční zdroje z čerpání odběratelského úvěru jsou získávány vývozcem,

CELEX 31971L0086

CELEX 31998L0029

k) pojistnou angažovaností souhrn pojistných hodnot pojištěných vývozních úvěrových rizik z uzavřených pojistných smluv a příslibů pojištění a ze zajišťovací činnosti, snížený o hodnotu rizik, která již zanikla,

l) smlouvou o vývozu smlouva uzavřená mezi vývozcem a dovozcem o dodávkách zboží nebo služeb za účelem užití mimo Českou republiku, nebo smlouva uzavřená mezi zahraničními osobami, v níž je vývozce nebo dodavatel pro vývoz uveden jako nominovaný subdodavatel,

m) teritoriálním rizikem politické riziko a riziko země, kterými jsou zejména riziko nezaplacení pohledávky nebo riziko ztráty vzniklé v zemi, do které je dodáváno, v zemi, do které je směřována investice, nebo v zemi, ze které mají být úhrada pohledávky nebo plnění provedeny, anebo ve třetí zemi z důvodu mimořádných a nahodilých událostí, zejména případů vyšší moci, státních a administrativních zásahů představujících překážku plnění nebo provozování investice, moratoria na platby do zahraničí, devizové regulace, zamezení převodu peněžních prostředků nebo jeho zpoždění, rozhodnutí nebo opatření země pojistitele, pojištěného nebo pojistníka včetně opatření institucí Evropské unie, pokud jejich účinky nejsou kryty jinak; v případě zahraničního veřejnoprávního dlužníka i riziko nezaplacení pohledávky z vývozního úvěru a z investice z důvodu jeho platební

neschopnosti nebo nevůle, kterou je nedodržení závazku zahraničního veřejnoprávního dlužníka nebo jeho neoprávněné rozhodnutí v případě dodavatelského úvěru přerušit nebo zrušit závazek ze smlouvy nebo odmítnout převzít plnění,

n) úvěrovým rizikem riziko ztráty, která nastane, když pojistník nebo pojištěný není schopen získat platbu jakékoliv částky, která mu přísluší podle smlouvy, pokud je toto nezaplacení způsobeno přímo a výlučně výskytem komerčního rizika a teritoriálního rizika,

CELEX 31998L0029

o) veřejnoprávním dlužníkem osoba pověřená výkonem státní moci nebo veřejné správy, která nemůže být právně prohlášena neschopnou plnit své závazky; ostatní osoby se považují za soukromoprávní dlužníky,

CELEX 31971L0086

CELEX 31998L0029

p) výrobním rizikem riziko ztráty, která nastane, když je plnění smluvních závazků pojistníka nebo pojištěného nebo výroba zboží nebo dodávka zboží a služeb pro následný vývoz zrušena nebo pozastavena, pokud je toto zrušení nebo pozastavení způsobeno přímo a výlučně výskytem komerčního rizika a teritoriálního rizika, nebo riziko jiné ztráty, která nastane v souvislosti s dodávkami zboží a služeb pro následný vývoz a v souvislosti s jeho přípravou,

CELEX 31998L0029

q) vývozcem osoba, která uskutečňuje vývoz a je podnikatelem, nebo zahraniční společnost,

r) vývozním úvěrem dodavatelský úvěr a odběratelský úvěr,

CELEX 31971L0086

s) vývozním úvěrovým rizikem úvěrové riziko, výrobní riziko a riziko jiné ztráty, která nastane v souvislosti s vývozem a investicí, jejich přípravou nebo financováním,

t) zahraniční osobou fyzická osoba, která nemá trvalý pobyt na území České republiky, nebo právnická osoba, která nemá sídlo na území České republiky,

u) zahraniční společností právnická osoba se sídlem v zahraničí, kterou právnická osoba se sídlem na území České republiky, která je podnikatelem, ovládá tím, že se na základním

kapitálu společnosti přímo nebo nepřímo podílí z více než 50 % nebo kontroluje nadpoloviční většinu hlasovacích práv spojených s účastí na základním kapitálu společnosti nebo může jmenovat nebo odvolat většinu osob, které jsou členy statutárního orgánu společnosti nebo osobami v obdobném postavení nebo členy kontrolního orgánu společnosti, jejímž je společníkem, nebo může toto jmenování nebo odvolání prosadit.“.

8. V § 3 odst. 1 se slova „vývozního úvěru“ nahrazují slovy „poskytovaného financování a finančních služeb zejména“ a slova „; u poskytovaných úvěrů a bankovních záruk se posuzuje hledisko rizik návratnosti, zejména platební schopnosti dlužníka a schopnosti“ se nahrazují slovy „, a s ohledem na schopnost“.

9. V § 3 se doplňují odstavce 3 až 5, které včetně poznámek pod čarou č. 16 a 17 znějí:

„(3) Poskytne-li exportní pojišťovna společně s institucí pro pojištění vývozních úvěrů nebo státním orgánem jiného členského státu Evropské unie záruky nebo soupojištění, dodržuje ustanovení o vzájemných závazcích plynoucí z přílohy směrnice Rady 84/568/EHS¹⁾.

CELEX 31984L0568

(4) Při pojištění krátkodobých vývozních úvěrových rizik postupuje exportní pojišťovna v souladu s podmínkami stanovenými harmonizovanými ustanoveními příslušného předpisu Evropské unie¹⁶⁾.

CELEX 31971LL0086

(5) Při pojištění dlouhodobých vývozních úvěrových rizik určených mimo země Evropské unie postupuje exportní pojišťovna v souladu s podmínkami stanovenými ustanoveními příslušného předpisu Evropské unie¹⁷⁾.

CELEX 31998L0029

¹⁶⁾ Příloha směrnice Rady ze dne 1. února 1971 o harmonizaci základních ustanovení týkajících se záruk pro krátkodobé obchody (politická rizika) s veřejnoprávními odběrateli nebo se soukromými odběrateli (71/86/EHS).

¹⁷⁾ Příloha směrnice Rady 98/29/ES ze dne 7. května 1998 o harmonizaci hlavních ustanovení týkajících se pojištění vývozních úvěrů pro operace se střednědobým a dlouhodobým krytím.“.

10. V § 4 odst. 1 větě druhé se slova „, který svá akcionářská práva vykonává prostřednictvím ministerstev“ zrušují.

11. V § 4 odst. 2 písmena b) a c) znějí:

„b) právnické osoby za účelem vymáhání pohledávek nebo předcházení škod z pojištění vývozních úvěrových rizik nebo zmírňování jejich následků,

c) právnické osoby, jejímž předmětem podnikání je pojišťovací a zajišťovací činnost v odvětví neživotního pojištění, a to pojištění úvěru, záruk a finančních ztrát podle zákona upravujícího pojišťovnictví, s výjimkou pojištění vývozních úvěrových rizik podle tohoto zákona.“.

12. V § 4 se za odstavec 2 vkládá nový odstavec 3, který zní:

„(3) K založení právnické osoby podle odstavce 2 písm. b) a c) nebo nabytí podílu v ní je třeba předchozího souhlasu Ministerstva financí. Exportní pojišťovna v žádosti o udělení souhlasu uvede skutečnosti odůvodňující založení této právnické osoby nebo nabytí podílu v této právnické osobě. Ministerstvo financí může žádosti vyhovět, pokud shledá založení takové právnické osoby nebo nabytí podílu v takové právnické osobě účelným. Na tuto právnickou osobu se nevztahuje státní podpora vývozu podle tohoto zákona.“.

Dosavadní odstavce 3 až 8 se označují jako odstavce 4 až 9.

13. V § 4 odst. 4 větě druhé se slova „v závislosti na vývoji“ nahrazují slovy „s ohledem na vývoj“ a ve větě třetí se slova „, přičemž vyrovnávací rezervu pro pojištění vývozních úvěrových rizik podle § 1 odst. 2 tvoří exportní pojišťovna odděleně“ zrušují.

14. V poznámce pod čarou č. 5a se věta druhá zrušuje.

15. V § 4 odstavec 5 zní:

„(5) Exportní pojišťovna předkládá Ministerstvu financí žádost o předchozí souhlas s novým pojistným nebo zajišťovacím nástrojem, ve které uvede zejména popis nástroje a jeho účel, jeho základní ekonomické parametry, předmět pojištění, cílovou skupinu pojištěných a dopady na státní rozpočet. Exportní pojišťovna k této žádosti přiloží vyhodnocení nutnosti zavedení nového pojistného nebo zajišťovacího nástroje a jeho vztahu k nástrojům exportní politiky státu. Ministerstvo financí si před vydáním rozhodnutí vyžádá stanovisko Ministerstva průmyslu a obchodu.“.

16. V § 4 odst. 6 větě třetí se slova „a rovněž výše dotace ze zdrojů státního rozpočtu pro doplnění pojistných fondů“ zrušují a ve větě poslední se slova „Ministerstvo financí právním předpisem, přičemž“ nahrazují slovy „prováděcí právní předpis, přičemž výpočet“.

17. V § 4 odstavce 7 a 8 znějí:

„7) Vývozní úvěrová rizika nebo rámec pro pojištění úvěru na investice a pojištění ztrát z investice přesahující částku, kterou stanoví prováděcí právní předpis, (dále jen „obchodní případ exportní pojišťovny“) může exportní pojišťovna pojistit pouze se souhlasem vlády. Za účelem předložení obchodního případu exportní pojišťovny ke schválení vládou poskytne exportní pojišťovna ministrovi financí a ministrovi průmyslu a obchodu informace týkající se obchodního případu exportní pojišťovny, zejména pak předmětu pojištění, smluvních stran, nástroje pojištění a hodnocení rizik. Podrobné náležitosti informací týkajících se obchodního případu exportní pojišťovny stanoví prováděcí právní předpis. Exportní pojišťovna při postupu podle věty druhé dbá na ochranu bankovního, obchodního a jiného obdobného zákonem chráněného tajemství a informací v obchodním styku. Vláda při schvalování obchodního případu exportní pojišťovny zohlední zahraničně politické, obchodně politické, bezpečnostní a národohospodářské aspekty vývozního úvěrového rizika. Souhlasem vlády s realizací pojištění není dotčena odpovědnost exportní pojišťovny za sjednané pojištění vývozních úvěrových rizik.

(8) Pro účely tvorby fondů podle odstavce 4 stanoví prováděcí právní předpis poměr mezi výší fondů a rezerv uvedených v odstavci 4 a objemem pojistné angažovanosti a dále samostatně poměr uvedených hodnot pouze pro pojišťovací případy s mimořádně vysokým pojistným rizikem. Mimořádně vysokým pojistným rizikem se pro účely tohoto zákona rozumí běžně nepojistitelné pojistné riziko vyplývající z teritoriálních a kombinovaných komerčních a teritoriálních rizik a riziko nesplacení úvěru v důsledku neschopnosti

dodavatele pro vývoz nebo vývozce splnit podmínky smlouvy o vývozu, u které je národohospodářský zájem státu na jejím splnění.“.

Poznámka pod čarou č. 5b se zrušuje.

CELEX 31998L0029

18. V § 4 se za odstavec 8 vkládají nové odstavce 9 a 10, které znějí:

„(9) Po obdržení žádosti exportní pojišťovny o dotaci ze státního rozpočtu je Ministerstvo financí oprávněno provést kontrolu správnosti stanovení výše dotace u exportní pojišťovny. Za účelem provedení kontroly je exportní pojišťovna povinna na žádost Ministerstva financí předložit údaje a dokumenty vztahující se k předmětu kontroly, včetně údajů o sjednaném pojištění, popřípadě umožnit Ministerstvu financí přístup k takovým dokladům uchovávaným pouze v elektronické podobě, jakož i poskytnout Ministerstvu financí při provádění kontroly potřebnou součinnost.

(10) Exportní pojišťovna finančně vypořádá poskytnutou dotaci ze státního rozpočtu podle zákona o rozpočtových pravidlech a ve lhůtě stanovené prováděcím právním předpisem.“.

Dosavadní odstavec 9 se označuje jako odstavec 11.

19. V § 4 odst. 11 písm. a) se slova „změnách ve složení ministerstev, která vykonávají akcionářská práva státu,“ zrušují.

20. V § 4 se doplňuje odstavec 12, který včetně poznámky pod čarou č. 18 zní:

„(12) Exportní pojišťovna ve spolupráci s exportní bankou připraví a předloží Ministerstvu průmyslu a obchodu výroční zprávu o činnosti podle přímo použitelného předpisu Evropské unie upravujícího některá pravidla v oblasti státem podporovaných vývozních úvěrů¹⁸⁾. Ministerstvo průmyslu a obchodu po vyjádření Ministerstva financí zajistí předložení této zprávy Evropské komisi.

¹⁸⁾ Příloha I nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1233/2011 ze dne 16. listopadu 2011.“.

CELEX 32011R1233

21. V § 5 odst. 1 se slova „spojených s jednotlivým vývozem“ a slova „(dále jen „žadatel““ zrušují a slova „výrobce, investor, banka výrobce“ nahrazují slovy „dodavatel pro vývoz, investor, banka dodavatele pro vývoz, banka investora, banka dovozce, zahraniční osoba, zahraniční společnost“.

22. V § 5 odst. 2 úvodní části ustanovení se slova „žadatel povinen“ nahrazují slovy „osoba uvedená v odstavci 1 povinna“ a slovo „nejméně“ se nahrazuje slovem „alespoň“.

23. V § 5 odst. 2 písmeno a) zní:

„a) své identifikační údaje, a to u právnické osoby obchodní firmu nebo název, identifikační číslo osoby, je-li přiděleno, předmět činnosti, právní formu a sídlo; u fyzické osoby její jméno, popřípadě jména a příjmení, identifikační číslo osoby, je-li přiděleno, předmět činnosti, adresu trvalého pobytu, popřípadě bydliště, je-li touto osobou cizinec, a její sídlo, (dále jen „identifikační údaje“),“.

Poznámka pod čarou č. 6 se zrušuje, a to včetně odkazů na poznámku pod čarou.

24. V § 5 odst. 2 se písmeno b) zrušuje.

Dosavadní písmena c) až e) se označují jako písmena b) až d).

25. V § 5 odst. 2 písm. b) se slova „vývozu a jeho objem“ nahrazují slovy „a objem vývozu nebo investice“ a slova „a rozsah bankovní záruky nebo jiných bankovních služeb poskytovaných v souvislosti s vývozem“ zrušují.

26. V § 5 odst. 2 písmeno c) zní:

„c) údaje o zahraniční osobě, které je vývozní úvěr poskytován, zejména její identifikační údaje a údaje o její ekonomické situaci a platební schopnosti včetně dostupných údajů pro posouzení její bonity,“.

27. V § 5 se odstavec 3 včetně poznámek pod čarou č. 7 a 8 a odkazů na ně zrušuje.

Dosavadní odstavec 4 se označuje jako odstavec 3.

28. V § 6 odstavec 1 zní:

„(1) Provozováním podpořeného financování se pověřuje exportní banka, jejíž akcie mohou být pouze ve vlastnictví státu nebo exportní pojišťovny. Pokud tento zákon nestanoví jinak, vztahují se na exportní banku zákony upravující činnost v bankovníctví. Stanovy exportní banky musí obsahovat také ustanovení o přednostním použití zisku pro doplnění fondů k zabezpečení činnosti exportní banky a zákaz udělovat zaměstnancům souhlas k podnikatelské nebo jiné formě výdělečné činnosti shodné s podnikatelskou činností exportní banky.“.

Poznámka pod čarou č. 9 se zrušuje, a to včetně odkazů na poznámku pod čarou.

29. V § 6 odst. 2 se věta druhá včetně poznámky pod čarou č. 8a zrušuje, ve větě třetí se slovo „především“ nahrazuje slovy „ze státního rozpočtu nebo“, ve větě poslední se slova „, které ji zůstávají k dispozici v částce rovnající se fixní přírážce“ zrušují a na konci textu věty poslední se doplňují slova „, a to maximálně do výše potřebné k pokrytí vykázané provozní ztráty“.

30. V § 6 odst. 3 úvodní části ustanovení se slova „mít podíl“ nahrazují slovy „zakládat právnické osoby ani nabývat podíly“.

31. V § 6 odst. 3 písm. a) se slova „právnických osob, jejichž“ nahrazují slovy „právnické osoby, jejímž“.

32. V § 6 odst. 3 písmeno b) zní:

„b) právnické osoby za účelem zajištění vymahatelnosti pohledávek z podpořeného financování nebo vykonání činnosti směřující k předcházení vzniku škod nebo zmírňování jejich následků,“.

33. V § 6 odst. 3 písm. c) se část věty za středníkem včetně středníku zrušuje.

34. V § 6 se za odstavec 3 vkládá nový odstavec 4, který zní:

„(4) K založení právnické osoby podle odstavce 3 nebo nabytí podílu v ní je třeba předchozího souhlasu Ministerstva financí. Exportní banka v žádosti o udělení souhlasu uvede skutečnosti odůvodňující založení této právnické osoby nebo nabytí podílu v této

právnícké osobě. Ministerstvo financí může žádosti vyhovět, pokud shledá založení takové právnícké osoby nebo nabytí podílu v takové právnícké osobě účelným. Na tuto právníckou osobu se nevztahuje státní podpora vývozu podle tohoto zákona.“.

Dosavadní odstavce 4 až 9 se označují jako odstavce 5 až 10.

35. V § 6 odst. 5 větě první se za slovo „banky“ vkládají slova „podle věty druhé“, za slovo „provozování“ vkládá slovo „dlouhodobého“ a za slovo „financování“ se vkládají slova „s dobou splatnosti nejméně 24 měsíců“.

36. V § 6 odst. 5 se věta druhá nahrazuje větou „Tyto ztráty jsou tvořeny rozdíly mezi zúčtoványmi úrokovými výnosy při poskytování dlouhodobého podpořeného financování sníženými o úrokové výnosy podle odstavce 2, úrokovými výnosy při dočasném využití finančních zdrojů pro podpořené financování a zúčtoványmi úrokovými náklady na získání finančních zdrojů, úplatami sjednanými mezi věřitelem a exportní bankou, spojenými se získáváním těchto finančních zdrojů, zaúčtoványmi úplatami a provizemi přijatými exportní bankou z vydaných záruk a náklady na záruky, náklady na tvorbu rezerv a opravných položek, výnosy z jejich použití nebo rozpuštění, náklady na odpisy pohledávek, výnosy z přijatého pojistného plnění a ostatního zabezpečení, zisky a ztrátami z modifikací finančních aktiv vztahujících se k podpořenému financování, rozdíly měnových kurzů a ostatními náklady, které byly exportní bankou prokazatelně vynaloženy při získávání finančních zdrojů pro podpořené financování.“.

37. V § 6 odst. 5 se věta poslední nahrazuje větou „Při předkládání požadavku na dotaci ze státního rozpočtu při sestavování návrhu státního rozpočtu, při předkládání žádosti o poskytnutí dotace na úhradu ztráty a při úhradě poskytnuté dotace se postupuje podle zákona o rozpočtových pravidlech⁵⁾ přiměřeně s přihlédnutím k charakteru a činnosti exportní banky. Lhůty pro uplatnění požadavku na dotaci, způsob stanovení její výše na základě výsledků hospodaření, postup při kontrole správnosti požadované výše dotace podle odstavce 6, způsob poskytnutí přiznané dotace a doklady prokazující důvodnost požadavku na dotaci a její výši stanoví prováděcí právní předpis.“.

38. V § 6 odst. 6 se věta poslední zrušuje.

39. V § 6 odstavce 7 a 8 znějí:

„(7) Transakce týkající se obchodních případů podpořeného financování přesahující částku, kterou stanoví prováděcí právní předpis, (dále jen „obchodní případ exportní banky“) může exportní banka uskutečnit pouze se souhlasem vlády. Za účelem předložení obchodního případu exportní banky ke schválení vládou poskytne exportní banka ministroví financí a ministroví průmyslu a obchodu informace týkající se obchodního případu exportní banky, zejména pak předmětu financování, smluvních stran, nástroje financování, pojištění a zajištění obchodního případu a hodnocení rizik. Podrobné náležitosti informací týkajících se obchodního případu exportní banky stanoví prováděcí právní předpis. Exportní banka při postupu podle věty druhé dbá na ochranu bankovního, obchodního a jiného obdobného zákonem chráněného tajemství a informací v obchodním styku. Vláda při schvalování obchodního případu exportní banky zohlední zahraničně politické, obchodně politické, bezpečnostní a národohospodářské aspekty podpořeného financování. Souhlasem vlády s podpořeným financováním není dotčena odpovědnost exportní banky za předmětnou transakci.

(8) Exportní banka předkládá Ministerstvu financí žádost o předchozí souhlas s novým nástrojem podpořeného financování, ve které uvede zejména popis nástroje a jeho účel, jeho základní ekonomické parametry, předmět financování, cílovou skupinu úvěrovaných osob a dopady na státní rozpočet. Exportní banka k této žádosti přiloží vyhodnocení nutnosti zavedení nového nástroje podpořeného financování a jeho vztahu k nástrojům exportní politiky státu. Ministerstvo financí si před vydáním rozhodnutí vyžádá stanovisko Ministerstva průmyslu a obchodu.“.

40. V § 6 odst. 9 písm. a) se slova „změnách ve složení ministerstev, která vykonávají akcionářská práva státu,“ zrušují.

41. V § 6 se odstavec 10 zrušuje.

42. V § 7 odstavce 1 a 2 znějí:

„(1) Žádost o podpořené financování exportní bance předkládá banka vývozce, banka dodavatele pro vývoz, banka investora, banka dovozce, zahraniční osoba, vývozce, investor nebo dodavatel pro vývoz.

(2) V žádosti o podpořené financování je osoba uvedená v odstavci 1 povinna uvést

alespoň

- a) své identifikační údaje a identifikační údaje subjektů, které se na transakci podílejí,
- b) výši svého základního kapitálu a svou vlastnickou strukturu, je-li právnickou osobou,
- c) údaje vztahující se k transakci, která je předmětem žádosti o podpořené financování, zejména účel a formu podpořeného financování, předpokládaný rozsah transakce a údaje vztahující se k časovému rozložení čerpání a splácení podpořeného financování, charakteristiku a objem vývozu nebo investice, předpokládaný podíl hodnoty vývozu, která bude vytvořena v České republice, předpokládaný rozsah vývozního úvěru, platební podmínky, rozsah bankovní záruky nebo jiných bankovních služeb poskytovaných v souvislosti s vývozem,
- d) údaje o zahraniční osobě, která je dovozcem a případně budoucím dlužníkem z vývozního úvěru, zejména její identifikační údaje a údaje o její ekonomické situaci a platební schopnosti včetně dostupných údajů pro posouzení její bonity,
- e) další údaje, pokud tak stanoví zvláštní právní předpis.“.

43. V § 7 se odstavce 3 a 4 zrušují.

Dosavadní odstavec 5 se označuje jako odstavec 3.

44. Nadpis nad označením § 7a se zrušuje.

45. V nadpisu § 7a se doplňují slova „**dorovnávání úrokových rozdílů**“.

46. V § 7a odst. 1 úvodní části ustanovení se slova „je banka vývozce povinna uvést“ nahrazují slovy „spojených s tímto vývozním úvěrem musí být uvedeny“.

47. V § 7a odst. 1 písmeno a) zní:

„a) identifikační údaje banky vývozce, vývozce, dovozce a banky dovozce, je-li příjemcem úvěru banka dovozce,“.

48. V § 7a odst. 1 písm. b) se slovo “hodnotu“ nahrazuje slovem „hodnota“.

49. V § 7a odst. 1 písm. c) se slovo „výši“ nahrazuje slovem „výše“.
50. V § 7a odst. 1 písm. d) se slova „úrokovou přírážku“ nahrazují slovy „úroková přírážka“.
51. V § 7a odst. 2 písm. e), v § 7a odst. 3 větě druhé a v § 7a odst. 5 větě poslední se slova „podle odstavce 1 písm. a)“ zrušují.
52. V § 7a odst. 4 větě poslední se slova „, s výjimkou prohlášení podle odstavce 2 písm. a) až d) a dokladů prokazujících identifikační údaje osob se sídlem v zahraničí podle odstavce 1 písm. a)“ zrušují.
53. V § 7a odst. 7 se věta poslední nahrazuje větou „Je-li smlouva o vývozním úvěru sjednána v jiném jazyce, banka vývozce předloží úředně ověřený překlad smlouvy o vývozním úvěru do českého jazyka.“.
54. V nadpisu § 7b se doplňují slova „**úrokových rozdílů**“.
55. V § 7b odst. 1 písm. c) se za slovo „pojišťovnou“ vkládají slova „nebo stanovisko exportní pojišťovny, že vývozní úvěrová rizika jsou dostatečně zajištěna bez pojištění exportní pojišťovnou,“.
56. V § 7b odstavec 2 zní:

„(2) Funkci platebního a zúčtovacího agenta systému dorovnávání úrokových rozdílů zajišťuje exportní banka. Ministerstvo financí poskytuje exportní bance na úhradu dorovnávání úrokových rozdílů peněžní prostředky ze státního rozpočtu v četnosti maximálně dvakrát za rok ve formě záloh na základě žádosti exportní banky o zálohu na dorovnání úrokových rozdílů. Pro sestavení žádosti o zálohu na dorovnání úrokových rozdílů poskytne exportní pojišťovna exportní bance potřebné údaje. Exportní banka je povinna vyúčtovat obdržené zálohy vždy k poslednímu dni kalendářního roku, ve kterém zálohy obdržela, a provedené vyúčtování zaslat Ministerstvu financí do 30. ledna následujícího kalendářního roku. Ministerstvo financí oznámí exportní bance do 30 dnů od obdržení tohoto vyúčtování výši peněžních prostředků, které je exportní banka povinna převést do 5 pracovních dnů na účet Ministerstva financí. Tato částka je příjmem státního rozpočtu.“.

57. V § 7b odstavec 7 zní:

„(7) Způsob výpočtu dorovnávání úrokových rozdílů a výši systémové marže banky vývozce stanoví prováděcí právní předpis v souladu s politikami České republiky podle § 1 odst. 1 a účelem tohoto zákona.“.

58. V § 7b se doplňují odstavce 8 a 9, které znějí:

„(8) V žádosti o zálohu na dorovnání úrokových rozdílů je exportní banka povinna uvést

- a) odhadovanou výši zálohy na dorovnání úrokových rozdílů,
- b) období, na které je záloha požadována,
- c) odhad výše dorovnávaných úrokových rozdílů v příslušném období ve strukturované podobě podle jednotlivých vývozních úvěrů včetně uvedení odhadované výše jednotlivých parametrů vstupujících do výpočtu dorovnávání úrokových rozdílů.

(9) Ve vyúčtování záloh na dorovnávání úrokových rozdílů je exportní banka povinna uvést

- a) výši obdržených záloh na příslušný rok,
- b) skutečnou výši dorovnávaných úrokových rozdílů v příslušném roce ve strukturované podobě podle jednotlivých vývozních úvěrů včetně uvedení skutečné výše jednotlivých parametrů vstupujících do výpočtu dorovnávání úrokových rozdílů,
- c) vyúčtování obdržené zálohy formou vyčíslení částky konečného salda vyplývajícího z ročního vyúčtování záloh,
- d) odhad požadavku záloh na dorovnávání úrokových rozdílů ze státního rozpočtu v daném roce odsouhlasený exportní pojišťovnou.“.

59. V nadpisu § 7c se doplňují slova „**dorovnávání úrokových rozdílů**“.

60. V § 7c odstavec 6 zní:

„(6) V oznámení o změnách ve skutečnostech uvedených v žádosti o zařazení vývozního úvěru do systému dorovnávání úrokových rozdílů nebo v oznámení o změnách

v podmínkách čerpání nebo splácení vývozního úvěru zařazeného do systému dorovnávání úrokových rozdílů podle odstavce 1 je povinna banka vývozce

- a) uvést identifikaci úvěrového případu, kterého se změna týká,
- b) popsat změny s uvedením rozdílu oproti původním podmínkám týkající se výše vývozního úvěru a časového rozložení jeho čerpání a splácení,
- c) doložit dodatek ke smlouvě o vývozním úvěru, zohledňující uskutečněnou změnu,
- d) doložit dodatek ke smlouvě o pojištění vývozního úvěru, zohledňující uskutečněnou změnu,
- e) uvést výši úrokové přírážky, o kterou úroková sazba sjednaná ve smlouvě o vývozním úvěru přesáhne pevnou referenční úrokovou sazbu vyhlášenou měsíčně Organizací pro ekonomickou spolupráci a rozvoj platnou pro den stanovení úrokové sazby bankou vývozce a příjemcem úvěru v období do 120 dní před podpisem smlouvy o vývozním úvěru a navýšenou o 0,20 % ročně.“.

61. V § 7c se doplňuje odstavec 7, který zní:

„(7) Ve stanovisku ke změně ve skutečnostech uvedených v žádosti, v podmínkách čerpání nebo splácení vývozního úvěru zařazeného do systému dorovnávání úrokových rozdílů podle odstavce 2 je povinna exportní pojišťovna uvést

- a) identifikaci úvěrového případu, kterého se změna týká,
- b) popis změny s uvedením rozdílu oproti původním podmínkám týkající se výše vývozního úvěru a časového rozložení jeho čerpání a splácení,
- c) výsledek kontroly uskutečněné změny provedené exportní pojišťovnou,
- d) stanovisko exportní pojišťovny k uskutečněné změně.“.

62. V nadpisu § 7d se doplňují slova „**dorovnávání úrokových rozdílů**“.

63. V § 7d odst. 12 větě druhé se za slovo „pravidla“ vkládají slova „upravující státem podporované vývozní úvěry²⁾“.

64. V § 8 odst. 1 písm. a) se část věty za středníkem včetně středníku zrušuje.

65. V § 8 odst. 2 se slova „ustanoveními zvláštního zákona.^{12a)}“ nahrazují slovy „zákonem o mezinárodním právu soukromém.“.

Poznámka pod čarou č. 12a se zrušuje.

66. V § 8 odst. 3 se věta první nahrazuje větou „Stát ručí podle odstavce 1 bezpodmínečně a neodvolatelně.“.

67. V § 8 odst. 4 se slova „zvláštní zákon¹³⁾“ nahrazují slovy „občanský zákoník“.

Poznámka pod čarou č. 13 se zrušuje.

68. V § 8 se za odstavec 6 vkládá nový odstavec 7, který zní:

„(7) V případě poklesu hodnoty primárního kapitálu exportní pojišťovny pod výši podle § 4a odst. 3 nebo pod výši minimálního kapitálového požadavku doplní Ministerstvo financí do 6 měsíců ode dne, kdy obdrželo písemnou žádost exportní pojišťovny o doplnění kapitálu podle odstavce 8, aktiva exportní pojišťovny v takové výši, aby po uplynutí této lhůty bylo zajištěno krytí solventnostního kapitálového požadavku podle § 4a odst. 3 nebo minimálního kapitálového požadavku.“.

Dosavadní odstavec 7 se označuje jako odstavec 8.

69. § 9 včetně poznámky pod čarou č. 14 zní:

„Poskytování státní podpory podle tohoto zákona musí být v souladu se zákonem upravujícím veřejnou podporu¹⁴⁾ a pravidly Evropské unie upravujícími státní podporu.“.

¹⁴⁾ Zákon č. 215/2004 Sb., o úpravě některých vztahů v oblasti veřejné podpory a o změně zákona o podpoře výzkumu a vývoje, ve znění pozdějších předpisů.“.

70. Za § 9 se vkládá nový § 9a, který zní:

„§ 9a

Ministerstvo financí společně s Ministerstvem průmyslu a obchodu vydá vyhlášku

k provedení § 1 odst. 2 a 3, § 4 odst. 6 až 8, § 4 odst. 10, § 6 odst. 5 a 7 a § 7b odst. 7.“.

Čl. II

Přechodná ustanovení

1. Pro řízení, která byla zahájena podle zákona č. 58/1995 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, a která nebyla do tohoto dne pravomocně skončena, se použije zákon č. 58/1995 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona.
2. Exportní garanční a pojišťovací společnost, a.s., (dále jen „exportní pojišťovna“) a Česká exportní banka, a.s., (dále jen „exportní banka“) nejpozději do 6 měsíců ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona převedou na účty zřízené u České národní banky peněžní prostředky z dosavadních účtů u bank nebo ostatních poskytovatelů platebních služeb a tyto účty zruší.
3. Postup podle bodu 2 se nepoužije pro peněžní prostředky poskytnuté na základní kapitál exportní banky přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona podle zákona č. 58/1995 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, a pro peněžní prostředky podle § 1 odst. 8 zákona č. 58/1995 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona.
4. Peněžní prostředky na dosavadních účtech, které jsou účty vkladovými nebo které nebylo možné zrušit a nebylo možné peněžní prostředky převést do České národní banky ve lhůtě podle bodu 2, převede exportní pojišťovna a exportní banka na účty zřízené u České národní banky neprodleně po uplynutí doby, na kterou byly tyto účty zřízeny, popřípadě neprodleně po odpadnutí důvodu, pro který nebylo možné peněžní prostředky převést dříve.
5. Pokud mají být peněžní prostředky podle bodu 4 vedeny na účtu mimo účet zřízený u České národní banky déle než 6 měsíců ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, je třeba k vedení takového účtu souhlasu Ministerstva financí.
6. Nabytím účinnosti tohoto zákona nejsou dotčeny transakce exportní pojišťovny a exportní banky týkající se investičních nástrojů do data jejich splatnosti.

ČÁST DRUHÁ

Změna zákona o rozpočtových pravidlech

Čl. III

Zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla), ve znění zákona č. 493/2000 Sb., zákona č. 141/2001 Sb., zákona č. 187/2001 Sb., zákona č. 320/2001 Sb., zákona č. 450/2001 Sb., zákona č. 202/2002 Sb., zákona č. 320/2002 Sb., zákona č. 479/2003 Sb., zákona č. 186/2004 Sb., zákona č. 257/2004 Sb., zákona č. 436/2004 Sb., zákona č. 482/2004 Sb., zákona č. 1/2005 Sb., zákona č. 127/2005 Sb., zákona č. 361/2005 Sb., zákona č. 377/2005 Sb., zákona č. 546/2005 Sb., zákona č. 112/2006 Sb., zákona č. 130/2006 Sb., zákona č. 138/2006 Sb., zákona č. 140/2006 Sb., zákona č. 230/2006 Sb., zákona č. 267/2006 Sb., zákona č. 174/2007 Sb., zákona č. 270/2007 Sb., zákona č. 26/2008 Sb., zákona č. 306/2008 Sb., zákona č. 109/2009 Sb., zákona č. 154/2009 Sb., zákona č. 214/2009 Sb., zákona č. 227/2009 Sb., zákona č. 281/2009 Sb., zákona č. 417/2009 Sb., zákona č. 421/2009 Sb., zákona č. 139/2010 Sb., zákona č. 199/2010 Sb., zákona č. 427/2010 Sb., zákona č. 30/2011 Sb., zákona č. 73/2011 Sb., zákona č. 366/2011 Sb., zákona č. 370/2011 Sb., zákona č. 428/2011 Sb., zákona č. 456/2011 Sb., zákona č. 457/2011 Sb., zákona č. 465/2011 Sb., zákona č. 171/2012 Sb., zákona č. 407/2012 Sb., zákona č. 501/2012 Sb., zákona č. 303/2013 Sb., zákonného opatření Senátu č. 344/2013 Sb., zákona č. 250/2014 Sb., zákona č. 25/2015 Sb., zákona č. 320/2015 Sb., zákona č. 357/2015 Sb., zákona č. 128/2016 Sb., zákona č. 135/2016 Sb., zákona č. 264/2016 Sb., zákona č. 24/2017 Sb., zákona č. 59/2017 Sb., zákona č. 203/2017 Sb., zákona č. 367/2017 Sb., zákona č. 92/2018 Sb., zákona č. 367/2019 Sb. a zákona č. .../2020 Sb., se mění takto:

1. V § 3 se na konci písmene h) doplňují body 17 a 18, které znějí:

„17. účtech Exportní garanční a pojišťovací společnosti, a.s., nebo účtech jiných právnických osob založených podle zákona upravujícího pojišťování a financování vývozu se státní podporou, které nemají bankovní licenci,

18. účtech České exportní banky, a.s., určených k příjmu prostředků poskytovaných ze státního rozpočtu nebo od Exportní garanční a pojišťovací společnosti, a.s., a dalších prostředků, které si na ně Česká exportní banka, a.s., převede nebo je na ně přijme,“.

2. V § 33 odst. 7 se slova „a 15“ nahrazují slovy „, 15, 17 a 18“.
3. V § 33 odst. 8 se věta druhá nahrazuje větami „Peněžní prostředky státní pokladny vedené na účtech podle § 3 písm. h) bodů 1 až 10, 15, 17 a 18 nesmějí být vedeny mimo účty podřízené státní pokladně. Peněžní prostředky státní pokladny vedené na účtech podle § 3 písm. h) bodů 17 a 18 mohou být vedeny mimo účty podřízené státní pokladně, pokud tak stanoví zákon upravující pojišťování a financování vývozu se státní podporou.“.
4. V § 33 odst. 11 větě první se za slova „a 16“ vkládají slova „až 18“.
5. V § 33 se na konci odstavce 11 doplňuje věta „Obdobné plnění nahrazující úrok může ministerstvo sjednat s majiteli účtů podle § 3 písm. h) bodů 17 a 18.“.

ČÁST TŘETÍ

ÚČINNOST

Čl. IV

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. června 2020.

DŮVODOVÁ ZPRÁVA

I. OBECNÁ ČÁST

1. Zhodnocení platného právního stavu, včetně zhodnocení současného stavu ve vztahu k zákazu diskriminace a ve vztahu k rovnosti mužů a žen

Zákon č. 58/1995 Sb., o pojišťování a financování vývozu se státní podporou a o doplnění zákona č. 166/1993 Sb., o Nejvyšším kontrolním úřadu, ve znění pozdějších předpisů, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „zákon č. 58/1995 Sb.“) existuje od roku 1995 a i po řadě novelizací zůstává jeho účelem vytvořit legislativní předpoklady pro státní podporu exportu ve finanční oblasti a stanovit základní oblasti, formy, subjekty a podmínky takové podpory.

Cílem státní podpory exportu ve finanční oblasti je podpořit proexportní orientaci domácí ekonomiky tím, že českým exportérům vytvoří v této oblasti podmínky, které má k dispozici konkurence v ostatních zemích Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj (dále jen „OECD“).

Základními formami státní podpory exportu jsou v obecné rovině pojištění vývozních úvěrů proti teritoriálním a dlouhodobým komerčním rizikům spočívajícím v nezaplacení ze strany zahraničního kupujícího, financování vývozních úvěrů za zvýhodněných podmínek ve srovnání s tržními podmínkami, zejména z hlediska délky splatnosti úvěru a úrovně úrokových sazeb, a dorovnávání úrokových rozdílů. Tato trojice nástrojů je obvyklá v různé kombinaci v zemích OECD a srovnatelné nástroje používají stále intenzivněji i ostatní exportně orientované země.

Úvěrová rizika, tj. rizika možného nezaplacení vývozního úvěru ze strany zahraničního kupujícího, jsou nejvýznamnějšími riziky, jimž jsou vývozci vystaveni. Přitom nejzávažnější jsou rizika nezaplacení v důsledku politické a makroekonomické situace země, z níž má být úhrada provedena. Projevují se zpravidla zastavením transferu plateb v důsledku politických událostí, jako jsou války, občanské nepokoje, všeobecné stávky, devizová omezení, odebrání dovozních nebo výrobních licencí, přírodní katastrofy, a ve svém důsledku znamenají pro vývozce dočasnou nebo trvalou nedostupnost inkasa za kontrakty z celé země - teritoria, v němž k takovým událostem dojde; souhrnně je pro tato rizika používán pojem „teritoriální rizika“. Teritoriální rizika mohou nastat jak u krátkodobých vývozních úvěrů (s dobou splatnosti do 24 měsíců), tak především u dlouhodobých vývozních úvěrů (tj. se splatností delší než 24 měsíců). Jak u krátkodobých, tak především u dlouhodobých vývozních úvěrů jsou teritoriální rizika zpravidla kombinována s riziky vyplývajících z ekonomické situace zahraničního kupujícího, především z jeho možné platební neschopnosti v důsledku bankrotu či vyrovnání anebo z platební nevůle; pro tato rizika je souhrnně používán pojem „dlouhodobá komerční rizika“.

Možnosti získání pojištění nebo zajištění teritoriálních i dlouhodobých komerčních rizik komerčním způsobem, resp. na komerčním zajišťovacím trhu, jsou omezené. Proto ve všech zemích s významnějším podílem vývozu na ekonomice fungují státem podporované úvěrové pojišťovny, jejichž činnost v oblasti pojištění teritoriálních a dlouhodobých komerčních rizik je zajišťována státem, zpravidla formou přebírání státních záruk za činnost takových pojišťoven.

Provozováním pojišťování vývozních úvěrových rizik se zabývá Exportní a garanční pojišťovací společnost, a.s., (dále „EGAP“ nebo „exportní pojišťovna“) vlastněná státem jako jediným akcionářem.

V současnosti je EGAP pojišťovnou „sui generis“. Tento stav byl zajištěn novelou zákona č. 58/1995 Sb. provedenou zákonem č. 220/2015 Sb. Jedná se tedy o regulovaný subjekt, který musí na základě aktuální národní legislativy částečně plnit požadavky evropské regulatoriky Solventnost II, hlavně pokud jde o kapitálové a obezřetnostní požadavky.

Při vývozu zejména do rizikovějších teritorií, kam komerční banky nabízí jen omezené možnosti financování, se jeví jako nezbytné, aby vývozci měli k dispozici financování svých dodávek za podmínek obvyklých v zemích OECD, a to především z hlediska délky úvěru a úrovně úrokových sazeb. Domácí peněžní a kapitálový trh takové úvěry nabízí v omezené míře, neboť pro získání takových finančních zdrojů je nezbytné obracet se na mezinárodní kapitálové trhy. Za tímto účelem existuje specializovaná bankovní instituce - exportní banka, která využívá státní záruku za jejich splacení.

Provozováním financování vývozních úvěrových rizik se zabývá Česká exportní banka, a.s., (dále „ČEB“ nebo „exportní banka“), jejímiž akcionáři jsou stát (84%) a exportní pojišťovna (16%).

Posláním exportní banky je poskytovat finanční služby související s vývozem, podporovat český export bez ohledu na velikost kontraktu, budovat povědomí o České republice (dále jen „ČR“) ve světě a tím posilovat konkurenceschopnost českých podnikatelských subjektů a ČR. Exportní banka umožňuje financování exportu všech typů výrobků a služeb, ale na rozdíl od komerčních bank jsou pro ni atraktivní také ta odvětví českého exportu, která vyžadují velké objemy externích finančních zdrojů a delší dobu splatnosti (např. letectví a energetika).

Vedle odběratelských a dodavatelských úvěrů, záruk a odkupu pohledávek nabízí exportní banka českým investorům také výhodné financování jejich záměrů vybudovat nové výrobní kapacity v zahraničí nebo kapitálově vstoupit do zahraničních firem. V posledních letech se exportní banka stále více zaměřuje na podporu malých a středních podniků, které projevují čím dál větší zájem o exportní financování. Oblast působení exportní banky je oproti standardním komerčním bankám úžeji vymezena zákonem č. 58/1995 Sb., a to jak z pohledu poskytovaných nástrojů a jejich specifik, tak z pohledu svých klientů.

Usnesením vlády ČR ze dne 14. března 2018 č. 171 o změně příslušnosti hospodařit s majetkovými účastmi státu v ČEB a EGAP schválila vláda převod příslušnosti hospodařit z Ministerstva průmyslu a obchodu (dále jen „MPO“), Ministerstva zahraničních věcí (dále jen „MZV“) a Ministerstva zemědělství (dále jen „MZe“) na Ministerstvo financí (dále jen „MF“). Z uvedeného důvodu ČR vykonává svá akcionářská práva v exportní bance a exportní pojišťovně výhradně prostřednictvím MF.

V souvislosti se zvažováním novým institucionálním uspořádáním státní podpory exportu se jeví jako neaktuální podmínka vlastnictví nejméně dvou třetin akcií exportní banky státem. Návrh předpokládá větší variabilitu držení podílu exportní banky státem a exportní pojišťovnou než dosud, a to zejména v návaznosti na usnesení vlády ČR ze dne 25. 11. 2019 č. 839, ze kterého vyplývá záměr změnit institucionální uspořádání státní podpory exportu formou majetkové konsolidace akcií exportní banky exportní pojišťovnou.

Z hlediska závažnosti změn existujícího právního rámce pro pojišťování a financování vývozu se státní podporou byly nejvýznamnější dvě novelizace zákona č. 58/1995 Sb., a to z roku 2009 provedená zákonem č. 293/2009 Sb. a z roku 2013 provedená zákonem č. 230/2013 Sb. Novelizace z roku 2009 zahrnuje do státní podpory úvěry na investice, místo pojmu „národní obsah exportu“ zavedla pojem „národní zájem na exportu“, čímž umožnila zahrnutí do systému pojištění a financování zahraničních společností ovládaných českými subjekty, a upravila mechanismus dorovnávání úrokových sazeb při poskytování podpořeného financování ze strany komerčních bank. Základním charakteristickým rysem novelizace z roku 2013 bylo zprůchodnění systému dorovnávání úrokových sazeb při poskytování podpořeného financování, protože tento systém se po svém zavedení novelizací z roku 2009 ukázal jako nedostatečně funkční.

Obdobně byl během své účinnosti opakovaně v návaznosti na změny zákona č. 58/1995 Sb. měněn prováděcí předpis, tj. vyhláška Ministerstva financí č. 278/1998 Sb. k provedení zákona č. 58/1995 Sb., o pojišťování a financování vývozu se státní podporou a o doplnění zákona č. 166/1993 Sb., o Nejvyšším kontrolním úřadu, ve znění pozdějších předpisů, ve znění zákona č. 60/1998 Sb., ve znění pozdějších předpisů (dále jen „vyhláška č. 278/1998 Sb.“). Tato vyhláška upravuje zejména způsoby výpočtu pojistné kapacity, způsob tvorby fondů pro pojišťování vývozních úvěrových rizik, požadavky na jejich objem, stanoví objem rezerv a pojistnou angažovanost, způsob předkládání žádostí o dotace a způsob a výpočet dorovnávání úrokových sazeb při poskytování podpořeného financování ze strany komerčních bank.

Platná právní úprava oblasti pojišťování a financování vývozu se státní podporou neupravuje vztahy, které by se dotýkaly zákazu diskriminace ve smyslu antidiskriminačního zákona (tj. nerovného zacházení či znevýhodnění některé osoby z důvodu rasy, etnického původu, národnosti, pohlaví, sexuální orientace, věku, zdravotního postižení, náboženského vyznání, víry či světového názoru). Lze proto konstatovat, že stávající právní úprava, jež je obsažena v zákoně č. 58/1995 Sb., nemá žádné dopady ve vztahu k zákazu diskriminace. Z hlediska rovnosti mužů a žen je platná právní úprava neutrální, neboť je pro obě pohlaví stejná.

2. Odůvodnění hlavních principů navrhované právní úpravy včetně dopadů navrhovaného řešení ve vztahu k zákazu diskriminace a ve vztahu k rovnosti žen a mužů

Dosavadní text zákona č. 58/1995 Sb. vychází z důsledně taxativního výčtu nástrojů pojištění vývozních úvěrových rizik a podpořeného financování (§ 1 odst. 2, resp. odst. 3). Praxe exportní pojišťovny a exportní banky však vyžaduje změnu přístupu, aby realizované nástroje flexibilně reagovaly na změny na globálním trhu a v obchodní praxi a aby byly jednotlivé nástroje konkurenceschopné nástrojům zahraničních agentur pro státní podporu vývozních úvěrů (Export Credit Agencies - ECAs). Navržen je proto přesun výčtu nástrojů exportní pojišťovny a exportní banky do prováděcího právního předpisu. Současně budou nově zaváděné nástroje pojištění vývozních úvěrových rizik a podpořeného financování před jejich zavedením do praxe schvalovány MF po vyjádření MPO, a to i s ohledem na případné dopady na státní rozpočet ČR.

Platné znění zákona č. 58/1995 Sb. důsledně neupravuje, jakým způsobem exportní pojišťovna a exportní banka naloží s peněžními prostředky, které jsou exportní pojišťovně nebo exportní

bance poskytovány například prostřednictvím státního rozpočtu. Zejména se jedná o dotace na úhradu ztrát, dotace na posílení fondů, peněžní prostředky na navýšení primárního kapitálu, peněžní prostředky na navýšení základního kapitálu nebo peněžní prostředky na refinancování úvěrů a emitovaných dluhových cenných papírů. Jeví se jako účelné, aby exportní pojišťovna a exportní banka byly povinny vést veškeré peněžní prostředky (s výjimkami stanovenými v zákoně) na svých bankovních účtech podřízených státní pokladně vedených u České národní banky s tím, že tyto peněžní prostředky nebude moci ČEB a EGAP investovat do investičních nástrojů (tj. např. do investičních cenných papírů, cenných papírů kolektivního investování, nástrojů peněžního trhu nebo povolenek na emise skleníkových plynů) na finančním trhu; v této souvislosti se navrhuje změna zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla), ve znění pozdějších předpisů (dále i „zákon o rozpočtových pravidlech“ nebo „zákon č. 218/2000 Sb.“). Vzhledem k začlenění části prostředků exportní banky do systému státní pokladny by mohl stát prostřednictvím MF ve větší míře zajišťovat financování exportní banky, ta by pak nemusela být nucena získávat zdroje především na finančních trzích. Zároveň se umožňuje, aby ČEB a EGAP sjednala s MF k peněžním prostředkům, které ponechají uloženy na účtu podřízeném státní pokladně v dohodnuté výši a na předem stanovenou dobu, obdobné plnění nahrazující úrok.

V průběhu jednotlivých novelizací vznikl v zákoně č. 58/1995 Sb. již nepřehledný seznam pojmů uvedených v § 2. Některá vymezení pojmů v zákoně č. 58/1995 Sb. nepřispívají k lepšímu porozumění textu, některé pojmy se staly obecně známými a některé jsou zavádějící. Proto se navrhuje uvedené pojmy nově definovat a některé přesunout do prováděcího právního předpisu.

Dosavadní rozsah možností exportní pojišťovny nebo exportní banky zakládat právnické osoby a nabývat podíly v nich se ukázal jako nedostatečně flexibilní, proto dochází k rozšíření těchto možností v souladu s praxí vymáhání pohledávek nebo předcházení škod. Činnost vedoucí k předcházení vzniku škod a zmírňování jejich následků není blíže specifikována, neboť poznatky z praxe ukazují, že se jedná o velmi rozsáhlou skupinu právních, ekonomických a technických činností a bližší definice by mohla být omezující. Zároveň však je založení právnické osoby nebo nabytí podílu v ní ze strany exportní pojišťovny nebo exportní banky podmíněno účelností takového konání a souhlasem MF.

Praxe ukázala, že je třeba zastropovat výši objemu pojištění vývozních úvěrových rizik i podpořeného financování v jednotlivých obchodních případech, pro který není potřebný souhlas vlády. Dosavadní limity vázané na procenta pojistné kapacity exportní pojišťovny, jejichž výše je v jednotlivých letech různá, se ukázaly nedostačující a neúčinné a v případě exportní banky chyběly zcela. V minulosti docházelo k pojišťování i velkých expozic, aniž by o tom vláda byla informována a měla dostatečnou kontrolu.

Oproti stávajícímu stavu, kdy MF provádí v exportní pojišťovně kontrolu přijaté dotace na základě zákona č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů (zákon o finanční kontrole), ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „zákon o finanční kontrole“), bude kontrolní pravomoc MF ve vazbě na žádost exportní pojišťovny o dotaci explicitně vymezena též v zákoně č. 58/1995 Sb. Jedná se o analogii stávající právní úpravy kontrolní pravomoci MF ve vztahu k exportní bance.

Exportní bance jsou podle zákona č. 58/1995 Sb. poskytovány dotace ze státního rozpočtu na úhradu ztrát z provozování podpořeného financování. Navrhuje se úprava příslušného ustanovení s cílem zpřesnit výčet položek a činností, jež vstupují nebo by mohly vstoupit formou nákladu, výnosu, zisku či ztráty do vyčíslení nároku na dotaci, který vznáší exportní banka vůči státnímu rozpočtu tak, aby byly přesně vymezeny státní dotace na úhradu ztrát a aby byly eliminovány interpretační nejistoty.

Navrhuje se odstranění fixního závazku státu alokovat každoročně ve státním rozpočtu účelově vázanou částku ve výši 250 mil. Kč na dorovnávání úrokových rozdílů, a to i z důvodu, že tento nástroj státní podpory exportu nebyl a není dosud reálně využíván. Uvedený závazek je nahrazen obecnějším mechanismem poskytování záloh ze strany MF a zjednodušením procesu vyúčtování záloh, které by MF exportní bance poskytlo v případě aktivování nástroje dorovnávání úrokových rozdílů.

Navrhovaná právní úprava systému pojišťování a financování vývozu se státní podporou neupravuje vztahy, které by se týkaly zákazu diskriminace - ve smyslu zákona č. 198/2009 Sb., o rovném zacházení a o právních prostředcích ochrany před diskriminací a o změně některých zákonů (antidiskriminační zákon), ve znění pozdějších předpisů, jde o nerovné zacházení či znevýhodnění některé osoby z důvodu rasy, etnického původu, národnosti, pohlaví, sexuální orientace, věku, zdravotního postižení, náboženského vyznání, víry či světového názoru. Lze proto konstatovat, že navrhované řešení nemá žádné dopady ve vztahu k zákazu diskriminace. Z hlediska rovnosti žen a mužů je návrh neutrální, neboť navrhovaná právní úprava je pro obě pohlaví stejná.

Tabulka hodnocení dopadů na rovnost žen a mužů

Název a jednací číslo materiálu	
Zákon, kterým se mění zákon č. 58/1995 Sb., o pojišťování a financování vývozu se státní podporou a o doplnění zákona č. 166/1993 Sb., o Nejvyšším kontrolním úřadu, ve znění pozdějších předpisů, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla), ve znění pozdějších předpisů Čj. MPO 43713/19/51400/01000	
Stručný popis materiálu	
Mezi hlavní cíle novely zákona č. 58/1995 Sb. patří flexibilnější nabídka exportní pojišťovny a exportní banky, změna podmínek vlastnictví akcií exportní banky, možnost zakládat právnické osoby nebo nabývat podíly v právnických osobách exportní pojišťovnou a exportní bankou, explicitní vymezení kontrolní pravomoci MF vůči exportní pojišťovně, povinnost exportní banky a exportní pojišťovny vést peněžní prostředky na účtech podřízených státní pokladně a zpřesnit exportní bance vyčíslení nároku na dotaci.	
1. Týká se materiál postavení fyzických osob?	
☐ ANO	x NE
	Hodnocení

			Materiál se netýká postavení fyzických osob a nemá dopad na rovnost žen a mužů.		
Analýza a popis stávajícího stavu - odůvodnění dopadů na fyzické osoby					
Stávající právní úprava systému pojišťování a financování vývozu se státní podporou má dopad pouze na podnikající fyzické a právnické osoby. Navrhovaná úprava neupravuje vztahy, které by se dotýkaly zákazu diskriminace. Z hlediska rovnosti žen a mužů je návrh neutrální, neboť navrhovaná právní úprava je pro obě pohlaví stejná.					
2. Je postavení žen a mužů v oblasti, které se materiál dotýká, rovné?					
☒ ANO → 3a			☐ NE → 3b		
Analýza a popis výchozího stavu					
Postavení žen a mužů je v dané oblasti rovné.					
3a. Je-li postavení žen a mužů v dané oblasti rovné, přináší materiál zhoršení výchozího stavu?			3b. Je-li postavení žen a mužů v dané oblasti nerovné, přináší materiál zlepšení výchozího stavu?		
☐ ANO Materiál přináší zhoršení.	☐ NE Materiál přináší zlepšení.	☒ NE Postavení žen a mužů se nemění.	☐ ANO Materiál přináší zlepšení.	☐ NE Postavení žen a mužů se nemění.	☐ NE Materiál přináší zhoršení.
Hodnocení					
		Materiál má neutrální dopad na rovnost žen a mužů.			
Analýza a popis případných změn materiálu					
V rámci předkládané právní úpravy se navrhuje: <ul style="list-style-type: none"> - flexibilněji vymezit nabídku exportní pojišťovny a exportní banky, - rozšířit možnosti zakládání právnických osob a nabývání podílů v právnických osobách exportní pojišťovnou a exportní bankou, - explicitně vymezit kontrolní pravomoci MF vůči exportní pojišťovně, - nově definovat limity objemů obchodních případů pro jejich schvalování vládou, - zavést povinnost exportní banky a exportní pojišťovny vést peněžní prostředky na účtech podřízených státní pokladně. 					
Další poznámky a připomínky					
--					

Podrobné odůvodnění hlavních principů navrhované právní úpravy je uvedeno v Závěrečné zprávě hodnocení dopadů regulace.

3. Vysvětlení nezbytnosti navrhované právní úpravy v jejím celku

S ohledem na aktuální ekonomickou situaci v ČR byly vedeny debaty o tom, jaká národohospodářská opatření by měl stát uplatnit, aby se podařilo posunout ČR dále na cestu rychlejšího přibližování k ekonomikám vyspělých států a udržitelnému ekonomickému růstu, čemuž by měl odpovídat i systém státní podpory exportu. Systém státem podpořeného exportního pojišťování a financování je do budoucna bez výraznějších úprav ekonomicky neudržitelný a vede k suboptimálnímu vynakládání prostředků státního rozpočtu bez odpovídajícího ekonomického přínosu. Předložená právní úprava by měla tuto situaci aspoň částečně vyřešit a zajistit udržení konkurenceschopnosti českých exportérů v soutěži na světovém trhu.

V této souvislosti je nutné, aby exportní pojišťovna i exportní banka dokázaly pružně reagovat na změny v přístupu zahraničních finančních institucí tzv. Export Credit Agencies (ECAs) ve vztahu ke svým exportérům. Proto je navržen přesun výčtu jejich nástrojů do prováděcího právního předpisu, aby mohlo být pružněji reagováno na změny na globálním trhu.

Po zkušenostech obou institucí při řešení problematických pohledávek v minulých letech vznikla potřeba upravit možnosti zakládat právnické osoby a nabývat podíly v právnických osobách exportní pojišťovnou a exportní bankou tak, aby bylo zajištěné efektivní vymáhání pohledávek a zmírňování negativních dopadů do státního rozpočtu.

V minulých letech došlo k nárůstu nesplacených úvěrů v portfoliu obou společností. Vznikla potřeba, aby vláda souhlasila s poskytnutím exportního pojištění obchodních případů od určité pevně stanovené výše a nikoliv v návaznosti na procento pojistné kapacity, která je v jednotlivých letech různá. Stejný proces schvalování obchodních případů pro exportní banku ve stávající právní úpravě chybí, proto je nově navržen v předkládaném návrhu.

Vzhledem k tomu, že MF poskytuje exportní pojišťovně dotaci ze státního rozpočtu, je vhodné v zákoně č. 58/1995 Sb. vymezit rozsah kontrolní pravomoci MF ve vztahu k těmto dotacím. Jedná se o analogii stávající právní úpravy kontrolní pravomoci MF ve vztahu k exportní bance.

Za účelem eliminace interpretačních nejistot v souvislosti s vyčíslením dotace exportní bankou se navrhuje úprava s cílem zpřesnit výčet položek a činností, jež vstupují nebo by mohly vstoupit formou nákladu, výnosu, zisku či ztráty do vyčíslení nároku na dotaci, který vznáší exportní banka vůči státnímu rozpočtu a dále limitovat převod výnosů z dosud aplikovaných 100 bazických bodů mezi účetními okruhy exportní banky maximálně do výše potřebné k pokrytí, resp. úhradě provozní ztráty.

Na základě návrhu MF se nově ukládá exportní pojišťovně a exportní bance vést peněžní prostředky (s výjimkami stanovenými v zákoně) na svých bankovních účtech podřízených státní pokladně vedených u České národní banky. Zapojení exportní pojišťovny a exportní banky do centrálního systému řízení likvidity souhrnných účtů státní pokladny představuje pro stát ekonomické výhody. V souvislosti s tímto návrhem je navržena i úprava zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o rozpočtových pravidlech“).

Vzhledem k tomu, že systém dorovnávání úrokových rozdílů nebyl nikdy zaveden do praxe, a přesto bylo MF povinné každoročně rozpočtovat částku 250 mil. Kč na úhradu dorovnávání úrokových rozdílů, je tento závazek nahrazen mechanismem doplňování peněžních prostředků formou záloh na financování systému, případně převodem peněžních prostředků zpět ve prospěch MF.

Navrhuje se změnit stávající působnost MF vydávat prováděcí právní předpis k zákonu o pojišťování a financování vývozu se státní podporou tak, že nově bude vydávání tohoto prováděcího právního předpisu spadat do společné působnosti MF a MPO.

Další návrhy na úpravu zákona č. 58/1995 Sb. mají zpřesňující a legislativně technický charakter.

Podrobné vysvětlení nezbytnosti navrhované právní úpravy je uvedeno v Závěrečné zprávě hodnocení dopadů regulace.

4. Zhodnocení souladu navrhované právní úpravy s ústavním pořádkem ČR

Navrhovaná právní úprava je v souladu s ústavním pořádkem ČR. Je v souladu s čl. 41 odst. 2 ústavního zákona č. 1/1993 Sb., Ústava ČR, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „Ústava“), podle kterého má vláda právo zákonodárné iniciativy, a také v souladu s § 24 zákona č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy ČR, ve znění pozdějších předpisů, který mimo jiné uvádí, že ministerstva připravují návrhy zákonů a jiných právních předpisů týkajících se věcí, které patří do jejich působnosti, jakož i návrhy, jejichž přípravu jim uložila vláda.

Navrhovaná právní úprava je rovněž v souladu s Listinou základních práv a svobod, vyhlášenou usnesením předsednictva České národní rady pod č. 2/1993 Sb., ve znění ústavního zákona č. 162/1998 Sb., jako součást ústavního pořádku České republiky (dále jen „Listina“), a to jmenovitě s následujícími ustanoveními:

- ustanovení čl. 2 odst. 2 Listiny, podle kterého lze státní moc uplatňovat jen v případech a mezích stanovených zákonem, a to způsobem, který zákon stanoví,
- ustanovení čl. 2 odst. 3 Listiny, podle kterého každý může činit, co není zákonem zakázáno, a nikdo nemůže být nucen činit, co zákon neukládá,
- ustanovení čl. 4 odst. 1 Listiny, podle kterého mohou být ukládány povinnosti toliko na základě zákona a v jeho mezích a jen při zachování základních práv a svobod.

Navrhovaná právní úprava se dále dotýká ústavně zaručeného práva podnikat a provozovat jinou hospodářskou činnost zakotvenou v čl. 26 Listiny. Podle ustanovení čl. 26 odst. 1 Listiny má každý právo na svobodnou volbu povolání a přípravu k němu, jakož i právo podnikat a provozovat jinou hospodářskou činnost, přičemž zákon může stanovit podmínky a omezení pro výkon určitých povolání nebo činností.

Navrhovaným zákonem jsou upraveny podmínky pro uplatňování práv a plnění povinností subjektů státní moci a státem založené exportní pojišťovny a exportní banky a dále soukromých subjektů, které jsou uživateli systému pojišťování a financování vývozu se státní podporou tak, aby nedocházelo k neplnění nebo obcházení těchto povinností. Navrhovaná právní úprava

uvedených práv a povinností splňuje ústavní požadavek jejich úpravy na úrovni zákona a vyhovuje též zásadám pro stanovení mezí základních práv a svobod podle čl. 4 Listiny. Navrhovaná právní úprava nijak nesnižuje práva dotčených subjektů a nejsou jí diskriminovány žádné specifické skupiny adresátů právních norem. Navrhovaná právní úprava respektuje obecné zásady ústavního pořádku ČR a není v rozporu s nálezy Ústavního soudu ČR.

5. Zhodnocení slučitelnosti navrhované právní úpravy s předpisy Evropské unie, judikaturou soudních orgánů Evropské unie nebo obecnými právními zásadami práva Evropské unie

Návrh není v rozporu se závazky vyplývajícími pro ČR z členství v Evropské unii, Smlouvou o přistoupení ČR k Evropské unii ani s judikaturou soudních orgánů Evropské unie a je v souladu s obecnými zásadami práva Evropské unie (např. zásadou právní jistoty, proporcionality a zákazem diskriminace).

Navrhovaná právní úprava implementuje následující předpisy Evropské unie:

- Směrnici Rady ze dne 1. února 1971 o harmonizaci základních ustanovení týkajících se záruk pro krátkodobé obchody (politická rizika) s veřejnoprávními odběrateli nebo se soukromými odběrateli (71/86/EHS) - dále jen „směrnice 71/86/EHS“;
- Směrnici Rady ze dne 27. listopadu 1984 o vzájemných povinnostech institucí členských států pro pojištění vývozních úvěrů, které jednají jménem státu nebo s jeho podporou, nebo veřejných orgánů, které jednají za takové instituce, v případě soupojištění u transakcí, které zahrnují jednu nebo více subdodávek v jednom nebo ve více členských státech Evropských společenství (84/568/EHS) - dále jen „směrnice 84/568/EHS“.
- Směrnici Rady 98/29/ES ze dne 7. května 1998 o harmonizaci hlavních ustanovení týkajících se pojištění vývozních úvěrů pro operace se střednědobým a dlouhodobým krytím - dále jen „směrnice 98/29/ES“.

Implementace výše uvedených základních norem a na ně navazujících předpisů dotýkajících se státní podpory vývozu do zákona č. 58/1995 Sb. byla provedena zákonem č. 282/2002 Sb. s podrobným uvedením, jaké zásady a jakým způsobem byly do tuzemských předpisů implementovány. Pravidla a zásady vyplývající z uvedených norem jsou upraveny v samotném zákoně. Vzhledem k tomu, že v některých oblastech návrhu bylo zasaženo do provedené implementace, byla znovu dříve provedená implementace ustanovení prováděná do rušených/přesouvaných ustanovení vykázána implementací provedenou jinde.

Navrhovaná právní úprava je v souladu s přímo použitelným předpisem Evropské unie:

- Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1233/2011 ze dne 16. listopadu 2011 o uplatňování některých pravidel v oblasti státem podporovaných vývozních úvěrů a o zrušení rozhodnutí Rady 2001/76/ES a 2001/77/ES, v platném znění - dále jen „nařízení č. 1233/2011“.

Uvedeným nařízením je do evropské právní základny implementován rámec pro státní podporu vývozních úvěrů delších než dva roky.

Pro úplnost lze dodat, že směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/138/ES ze dne 25. listopadu 2009 o přístupu k pojišťovací a zajišťovací činnosti a jejím výkonu (Solventnost II) - dále jen „směrnice Solventnost II“ - se na státní podporu vývozu nevztahuje. Zákon č. 58/1995 Sb. pouze stanovuje v § 4a odst. 2 výjimku z použití vybraných ustanovení zákona č. 277/2009 Sb., o pojišťovnictví, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 277/2009 Sb.“), který je transpozičním předpisem ke směrnici Solventnost II, doplněné nařízením Komise v přenesené pravomoci (EU) 2015/35 ze dne 10. října 2014.

Navrhovaná právní úprava je v souladu s požadavky primárního práva EU v oblasti pravidel hospodářské soutěže a poskytování veřejných podpor, zejm. s čl. 107 Smlouvy o fungování Evropské unie (dále jen „SFEU“) prohlašujícím za neslučitelné s vnitřním trhem podpory, které narušují nebo mohou narušit hospodářskou soutěž, pokud ovlivňují obchod mezi členskými státy. Pokud jde o pojištění úvěrů kratších než 2 roky, jejich poskytování je na úrovni EU upraveno sdělením Komise členským státům o uplatňování článků 107 a 108 Smlouvy o fungování Evropské unie na krátkodobé pojištění vývozních úvěrů (2012/C/392/01) z 19. prosince 2012 (dále jen „sdělení Komise“), které představuje „safe harbour“ vůči čl. 107 SFEU. Jakkoli toto sdělení není obecně právně závazné, je závazné pro orgán, který je vydal (tj. Komisi). A jelikož právě Komise posuzuje existenci veřejných podpor a jejich slučitelnost s čl. 107 SFEU, lze mít za to, že při splnění podmínek „safe harbour“ se o veřejnou podporu nejedná.

Konkrétně z bodu 13 sdělení Komise plyne, že pokud státní pojistitelé pojišťují neobchodovatelná rizika (tj. do 2 let ve vztahu k zemím uvedeným v příloze), nejde o veřejnou podporu, a to ani ve vztahu k činnosti podporovaného vývozce (bod 14 sdělení Komise). Také pojištění obchodovatelných rizik může být pokryto „safe harbour“, pokud jsou splněny podmínky stanovené v kapitole 4 sdělení Komise. V opačném případě by se jednalo o režim podpory obecně notifikovatelný Komisi dle čl. 108 SFEU. V souladu s čl. 108 odst. 3 SFEU stanovuje čl. 2 odst. 1 nařízení Rady (EU) 2015/1589 ze dne 13. července 2015, kterým se stanoví prováděcí pravidla k článku 108 SFEU (dále jen „nařízení Rady č. 2015/1589“), že členský stát musí „...oznámit Komisi s dostatečným časovým předstihem všechny plány na poskytnutí nové podpory“. Dle čl. 1 písm. c) nařízení Rady č. 2015/1589 se pak „novou podporou“ rozumí „každá podpora, což znamená režimy podpory a jednotlivá podpora, která není existující podporou, včetně změn existující podpory“. Nicméně čl. 4 nařízení Komise (ES) č. 794/2004 ze dne 21. dubna 2004, kterým se provádí nařízení Rady (ES) č. 659/1999, kterým se stanoví prováděcí pravidla k článku 93 Smlouvy o ES, stanovuje výjimku v tom, že „změnou stávající podpory“ se rozumí „jakákoli změna kromě úprav čistě formálního či administrativního charakteru, která nemůže ovlivnit hodnocení slučitelnosti opatření se společným trhem“.

Předložená novela v oblasti krátkodobých pojištění nezavádí nový režim podpory ani fakticky nemění existující režim. Změny, které přináší, jsou pouze technického charakteru a týkají se především fungování exportní pojišťovny a exportní banky. Nemění se tedy nic na pravidlech samotného poskytování krátkodobého pojištění ani na jejich souladu s pravidly pro veřejné podpory. Navržený přesun části právní úpravy ze zákona č. 58/1995 Sb. do prováděcího právního předpisu pak rovněž sám o sobě nepředstavuje faktickou změnu existujícího režimu, ale jde jen o změnu právní formy, v jaké jsou pravidla zakotvena. Z těchto důvodů není třeba

předloženou novelu ve vztahu ke krátkodobým pojištěním Komisi notifikovat.

V případě pojištění a financování delšího než 2 roky představuje zákon č. 58/1995 Sb. transpozici, resp. implementaci směrnice Rady 98/29/ES a nařízení č. 1233/2011. Tyto dva předpisy lze považovat za *leges speciales* ve vztahu k čl. 107 SFEU, které zavádějí zvláštní režim ve vztahu k pravidlům EU pro veřejné podpory. To odpovídá i cílům těchto předpisů, jimiž je zajistit, „že nedojde k narušení hospodářské soutěže mezi podniky uvnitř Společenství“ (bod 4 odůvodnění směrnice), resp. že bude minimalizováno narušení trhu (bod 5 odůvodnění nařízení). Při řádném postupu v souladu s těmito předpisy by se tedy nemělo jednat o veřejnou podporu, jelikož by nebyla splněna jedna z podmínek čl. 107 SFEU („Podpory, ...které narušují nebo mohou narušit hospodářskou soutěž...“). Nadto je povinností členských států tyto předpisy transponovat, resp. implementovat, a tím pádem nelze tvrdit, že jejich řádnou implementací a následným postupem v souladu s nimi může členský stát zároveň porušit pravidla veřejné podpory. Jelikož je předložená novela v souladu se směrnicí Rady 98/29/ES i s nařízením EP a Rady č. 1233/2011, lze říct, že i ohledně pojištění a financování delšího než 2 roky je novela v souladu s pravidly veřejné podpory EU.

Je třeba dodat, že výše uvedené se týká režimu podpory upraveného zákonem č. 58/1995 Sb., resp. předloženou novelou. Lze mít za to, že samotná činnost exportní pojišťovny a exportní banky (např. poskytování konkrétních vývozních úvěrů) je rovněž v souladu s pravidly veřejné podpory, jestliže je vykonávána v souladu s výše uvedenými předpisy EU (sdělením Komise, směrnicemi Rady a nařízením EP a Rady č. 1233/2011). Pokud by exportní pojišťovna nebo exportní banka měly poskytnout podporu v rozporu s uvedenými předpisy, nebylo by již možné automaticky dovozovat její soulad s právem EU a pravidly veřejné podpory. Takovou podporu by tedy bylo třeba notifikovat Komisi dle č. 108 SFEU a její poskytnutí by bylo podmíněno souhlasným rozhodnutím Komise.

Předložená novela je taktéž v souladu s čl. 21 Smlouvy o Evropské unii (dále jen „SEU“), jenž vymezuje zásady vnější činnosti EU, jako je podpora demokracie, lidských práv apod., resp. čl. 205 SFEU, který upravuje činnost EU na mezinárodní scéně a na tyto zásady odkazuje. Novela neobsahuje žádné ustanovení, které by těmto zásadám odporovalo. Zároveň výše uvedené směrnice Rady ani nařízení č. 1233/2011 v tomto směru nespecifikují žádné konkrétní povinnosti členských států, které by měly být transponovány do národní legislativy. Bod 4 preambule nařízení č. 1233/2011 sice stanovuje, že „Členské státy by se měly při vytváření, rozvíjení a uplatňování svých vnitrostátních systémů vývozních úvěrů a při výkonu dohledu nad činností v oblasti státem podporovaných vývozních úvěrů řídit obecnými ustanoveními týkajícími se vnější činnosti Unie, jako je upevňování demokracie, dodržování lidských práv, soudržnost politik ve prospěch rozvoje a boj proti změně klimatu.“. Body preambulí, jakož i články Smluv, se však do právních předpisů členských států neimplementují a nařízení č. 1233/2011 neobsahuje žádný článek, který by stanovoval pro členské státy odpovídající povinnost. Předložená novela proto nenavrhuje žádné konkrétní ustanovení zaměřené toliko na implementaci bodu recitálu, její navrhované znění je však ve všech svých ustanoveních zcela v souladu s obecnými zásadami vnější činnosti EU.

Bližší je třeba dodat, že samotný systém státem podpořeného pojišťování a financování vývozu v ČR je konstruován tak, že jednotlivé transakce plně respektují zmíněná obecná ustanovení týkající se vnější činnosti EU. Respektovány jsou především předpisy OECD, které se zásadami

EU úzce souvisí, a to Doporučení OECD o společných přístupech k životnímu prostředí a ke státům podporovaným vývozními úvěry z ledna 2004, které obsahuje závazek všech členských zemí nepodporovat prostřednictvím svých institucí takové projekty, které poškozují životní prostředí. V dubnu 2016 přijala Rada OECD revidované Doporučení o společných přístupech pro oficiálně podporované vývozní úvěry a environmentální a sociální due diligence („společné přístupy“), které rozšiřuje a posiluje původní ustanovení o environmentální a sociální aspekty oficiálně podporovaných vývozů.

Co se týče praktického naplňování dodržování těchto zásad, je ČR povinna s ohledem na zásadu loajální spolupráce plynoucí z čl. 4 odst. 3 SEU zdržet se všech opatření, jež by mohla ohrozit dosažení cílů Unie. Nelze tedy poskytnout konkrétní podporu exportní pojišťovnou nebo exportní bankou, která by vedla k porušení zásad stanovených v čl. 21 SEU.

Vyhodnocení vlivu na životní a sociální prostředí v zemi konečného určení vývozu je jednou ze základních podmínek při pojišťování vývozních úvěrů a na projekty, u kterých lze předpokládat výrazně negativní vliv na životní prostředí, sociální aspekty a lidská práva, musí být zpracován na základě výše uvedených „společných přístupů“ OECD, resp. členských států EU odborný posudek (ESIA - Environmental and Social Impact Assessment). Exportní pojišťovna přitom vždy postupuje tak, aby vyhodnocení vlivu na životní a sociální prostředí neprodlužovalo neadekvátně posuzování žádosti o pojištění a nezatěžovalo klienty neúměrnými náklady.

Hodnocení vlivu na životní a sociální prostředí podléhají všechny projekty, u nichž vývozce žádá o pojištění úvěru se státní podporou se splatností delší než dva roky, a rovněž všechny investice do zahraničí. Odpovědnost za ekologickou a sociální nezávadnost projektu spočívá vždy na hlavním dodavateli. Pokud je český vývozce v postavení subdodavatele, postačí předložení posudku vypracovaného pro hlavního dodavatele.

Systém státem podpořeného pojišťování a financování vývozu v ČR je konstruován tak, že podmínky výkonu dohledu nad činností v oblasti státem podporovaných vývozních úvěrů plně respektují obecná ustanovení práva EU. Předložená novela na tom nic nemění a je v souladu s pravidly veřejné podpory EU a zásadami vnější činnosti EU.

6. Zhodnocení souladu navrhované právní úpravy s mezinárodními smlouvami, jimiž je ČR vázána

Navrhovaná právní úprava je v souladu s mezinárodními smlouvami, jimiž je ČR vázána. Zejména se na problematiku upravenou v návrhu, resp. na činnost dotčených institucí, vztahují:

- Dohoda o subvencích a vyrovnávacích opatřeních - součást Dohody o zřízení Světové obchodní organizace vyhlášené Sdělením MZV č. 191/1995 Sb.;
- Ujednání o pravidlech pro oficiálně podporované vývozní úvěry (Koncensus OECD);
- Jednotlivé sektorové dohody (ujednání) o vývozních úvěrech pro vybraná odvětví vývozu;
- Doporučení Rady OECD k postupům udržitelného půjčování při poskytování oficiálních vývozních úvěrů zemím s nízkými příjmy;
- Doporučení Rady OECD ohledně společných přístupů k oficiálně podporovaným vývozním úvěrům a k environmentální a sociální due diligence;

- Doporučení Rady OECD o boji proti podplácení při mezinárodních podnikatelských transakcích;
- Příslušné bilaterální smlouvy o zamezení dvojímu zdanění;
- Sankční opatření v mezinárodním režimu.

7. Předpokládaný hospodářský a finanční dopad navrhované právní úpravy na státní rozpočet, ostatní veřejné rozpočty, na podnikatelské prostředí ČR, sociální dopady, včetně dopadů na rodiny a dopadů na specifické skupiny obyvatel, zejména osoby sociálně slabé, osoby se zdravotním postižením a národnostní menšiny, a dopady na životní prostředí.

Navrhovaná právní úprava bude mít dopady na státní rozpočet, a to v následujících oblastech:

Nepřímé pozitivní dopady na státní rozpočet bude mít povinnost exportní pojišťovny a exportní banky vést peněžní prostředky (s výjimkami stanovenými v zákoně) na svých účtech podřízených státní pokladně vedených u České národní banky, neboť peněžní prostředky účtů, které jsou podřízeny souhrnným účtům státní pokladny, jsou využívány jako krátkodobý zdroj peněžních prostředků pro krytí potřeby financování vlády. Efektivnějším řízením výpůjčních operací státu dochází v konečném důsledku ke snižování úrokových výdajů na obsluhu státního dluhu souvisejících s emisní činností, resp. k pozitivním dopadům na státní rozpočet.

Nepřímé pozitivní dopady na státní rozpočet bude mít i odstranění zákonné povinnosti pro MF každoročně vyčleňovat ve státním rozpočtu částku na dorovnávání úrokových rozdílů ve výši 250 000 000 Kč, která však doposud nebyla nikdy čerpána. Odstranění povinnosti vést tuto částku ve státním rozpočtu povede ke snižování úrokových výdajů na obsluhu státního dluhu souvisejících s emisní činností.

Přímé pozitivní dopady na státní rozpočet by měly mít úpravy výčtu položek a činností, jež vstupují nebo by mohly vstoupit formou nákladu, výnosu, zisku či ztráty do vyčíslení nároku na dotaci, který vznáší exportní banka vůči státnímu rozpočtu a rovněž omezení převodu veškerých výnosů ze 100 bazických bodů mezi účetními okruhy exportní banky maximálně do výše potřebné k pokrytí, resp. úhradě provozní ztráty.

Nepřímé pozitivní dopady na státní rozpočet bude mít rovněž zastropování objemu pojištění vývozních úvěrových rizik i podpořeného financování v jednotlivých obchodních případech, pro který není potřebný souhlas vlády. Přestože schválení obchodního případu vládou přímo ani nepřímo nijak nesnižuje odpovědnost obchodního vedení exportní pojišťovny nebo exportní banky, získává vláda dodatečný kontrolní nástroj nad realizací velkých obchodních případů, které mohou vést k potenciálním ztrátám a souvisejícím dotačním nárokům na státní rozpočet.

Navrhovaná právní úprava nebude mít dopad na ostatní veřejné rozpočty.

Navrhovaná právní úprava přispěje ke kultivaci podnikatelského prostředí v ČR tím, že povede k flexibilnější nabídce pojištění vývozních úvěrových rizik a podpořeného financování a rovněž tím, že dojde k mírnému snížení administrativní zátěže v souvislosti s omezením nutnosti překladů smluv a dokumentů v anglickém jazyce v případě žádosti o zařazení úvěru do systému dorovnávání úrokových rozdílů.

Zároveň navrhovaná právní úprava nebude mít v principu finanční ani jiný dopad na podnikatelské prostředí, neboť nezavádí pro podnikatele žádné nové povinnosti.

Navrhovaná právní úprava nebude mít žádné sociální dopady, nemá dopady na specifické skupiny obyvatel (osoby sociálně slabé, osoby se zdravotním postižením, národnostní menšiny).

Navrhovaná právní úprava nebude mít z povahy věci žádné dopady na životní prostředí.

Podrobné zhodnocení dopadů je uvedeno v Závěrečné zprávě hodnocení dopadů regulace.

8. Zhodnocení dopadů navrhovaného řešení ve vztahu k ochraně soukromí a osobních údajů

Navrhovaná právní úprava je v souladu s ochranou soukromí a osobních údajů. Navrhovaná právní úprava je v souladu s obecným nařízením o ochraně osobních údajů /nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679 ze dne 27. dubna 2016 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení směrnice 95/46/ES (obecné nařízení o ochraně osobních údajů) - dále jen „GDPR“, které bylo do českého právního řádu implementováno zákonem č. 110/2019 Sb., o zpracování osobních údajů, a zákonem č. 111/2019 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o zpracování osobních údajů.

Stávající i navrhovaná právní úprava systému exportního financování a pojišťování se dotýká podnikajících fyzických a právnických osob. Veškeré údaje, které žadatel o exportní pojištění, o podpořené exportní financování nebo o dorovnávání úrokových rozdílů uvádí při předkládání záměru získat pojištění nebo financování, se týkají jeho podnikatelské činnosti. Ve vybraných případech týkajících se oblasti dorovnávání úrokových rozdílů stanoví dosavadní znění zákona č. 58/1995 Sb. (§ 7a odst. 10, § 7b odst. 7 a § 7c odst. 6) formu tiskopisu MF, od tohoto formátu se upouští v případě § 7b odst. 7 a § 7c odst. 6, zatímco v případě § 7a odst. 10 je použití tiskopisu účelné i nadále.

Identifikačními údaji uváděnými v žádosti o podpořené pojištění nebo financování vývozních úvěrových rizik a taktéž v případě výše uvedených žádostí v souvislosti s dorovnáváním úrokových rozdílů jsou u osoby právnické: obchodní firma nebo název, identifikační číslo osoby, je-li přiděleno, předmět činnosti, právní forma a sídlo; u osoby fyzické její jméno, popř. jména a příjmení, identifikační číslo osoby, je-li přiděleno, předmět činnosti, adresa trvalého pobytu, příp. bydliště, je-li touto osobou cizinec, a její sídlo.

Účel shromažďování uvedených údajů je především identifikační, evidenční a kontrolní.

V obecné rovině jsou pravidla pro nakládání s dokumenty MF i MPO stanovena v interních spisových řádech, které vycházejí ze zákona č. 499/2004 Sb., o archivnictví a spisové službě a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a z vyhlášky č. 259/2012 Sb., o podrobnostech výkonu spisové služby, ve znění pozdějších předpisů. Exportní pojišťovna i exportní banka postupují při nakládání a manipulaci s dokumenty podle svých interních předpisů, jejichž uplatňování zaručuje mimořádně vysoký stupeň ochrany zejména s ohledem na povahu těchto institucí uplatňujících bankovní a pojistné tajemství. V rámci řídicího

a kontrolního systému obou institucí nadto dochází k pravidelné kontrole dodržování postupů podle GDPR.

Předkládaná úprava neuvažuje se sběrem osobních údajů a nezakládá žádné nové požadavky na předkládání a zpracování osobních údajů.

Tato právní úprava respektuje právní rámec ochrany a zpracování osobních údajů a jeho jednotlivé parametry.

9. Zhodnocení korupčních rizik

Identifikace korupčních rizik

a) Přiměřenost

Mezi hlavní cíle této novely zákona č. 58/1995 Sb. patří flexibilnější nabídka exportní pojišťovny a exportní banky, rozšíření možností nabývání podílů v právnických osobách exportní pojišťovnou a exportní bankou, nové nastavení limitů pro schvalování obchodních případů vládou, zavedení povinnosti exportní pojišťovny a exportní banky vést peněžní prostředky (s výjimkami uvedenými v zákoně) na účtech podřízených státní pokladně, odstranění fixního závazku státu alokovat každoročně ve státním rozpočtu účelově vázanou 250 mil. Kč na dorovnávání úrokových rozdílů, zpřesnění vyčíslení nároku na dotaci exportní bankou, explicitní vymezení kontrolní pravomoci MF vůči exportní pojišťovně a změna působnosti vydávání prováděcího právního předpisu.

Protože je systém pojišťování a financování vývozu se státní podporou upraven na zákonné úrovni, veškeré jeho změny je možné činit pouze prostřednictvím zákona.

Současné procesní nastavení zákona č. 58/1995 Sb. a rozvržení kompetencí se ukázalo jako dostatečně efektivní. Kompetence orgánů veřejné správy jsou návrhem upravovány pouze v nezbytném rozsahu. Přistoupilo se zároveň ke změně působnosti vydávání prováděcího právního předpisu, kdy se nově navrhuje vydání společné vyhlášky MF a MPO.

Rozsah dokumentů, které žadatelé o exportní pojištění, o podpořené exportní financování nebo o dorovnávání úrokových rozdílů předkládají, se navrhovanou novelou zákona č. 58/1995 Sb. v zásadě nemění.

Veřejná správa je schopna kontrolovat a vynucovat dodržování regulace v dané oblasti. Návrh předpokládá pouze doplnění explicitního vymezení kontrolní pravomoci MF v souvislosti s poskytnutím dotace ve vztahu k hospodaření exportní pojišťovny.

b) Jednoznačnost

Kompetence, práva a povinnosti jednotlivých dotčených subjektů v systému pojišťování a financování vývozu se státní podporou jsou upraveny zákonem č. 58/1995 Sb. Tento zákon stanoví, že na podpořené pojištění vývozních úvěrových rizik ani na podpořené financování ani na zařazení úvěru do systému dorovnávání úrokových rozdílů není právní nárok.

Veškeré žádosti o pojištění vývozních úvěrových rizik jsou v souladu se zákonem č. 58/1995 Sb. podávány exportní pojišťovně, žádosti o podpořené financování exportní bance, žádosti o zařazení úvěru do systému dorovnávání úrokových rozdílů MF prostřednictvím

exportní pojišťovny. Exportní banka i exportní pojišťovna posuzují žádosti podle interních postupů a předpisů, obchodní případy jsou pak schvalovány obchodním vedením společnosti. Obchodní případy od určité finanční výše jsou schvalovány vládou ČR.

Príslušné pravomoci jsou tak jednoznačně rozloženy mezi několik orgánů a útvarů, a to vždy s ohledem na věcnou působnost těchto orgánů.

c) Standardnost

Navrhovanou novelou zákona č. 58/1995 Sb. se nezavádí nové instituty, které by byly nekonzistentní s jinými právními úpravami. Proces schvalování žádosti o pojištění vývozních úvěrových rizik, o podpořené financování a o zařazení úvěru do systému dorovnávání úrokových rozdílů zůstává navrhovanou novelou zákona č. 58/1995 Sb. zachován, avšak je posílen mechanismus schvalování v případě velkých objemů, kdy se předpokládá schvalování vládou. Navrhovaná právní úprava nemění zavedené rozhodovací ani kontrolní mechanismy kromě navrhovaného doplnění vymezení kontrolní pravomoci MF v souvislosti s poskytnutím dotace ve vztahu k hospodaření exportní pojišťovny a stanovení mechanismů pro schvalování obchodních případů exportní pojišťovny a exportní banky vládou.

d) Motivace ke korupci v regulované oblasti

Povinnosti žadatelů o pojištění vývozních úvěrových rizik, o podpořené financování a o zařazení úvěru do systému dorovnávání úrokových rozdílů podporovaných v rámci zákona č. 58/1995 Sb. nejsou zásadním způsobem zpříšňovány.

Exportní pojišťovna a exportní banka disponují etickými kodexy a interními nástroji pro odhalování korupce a boj s ní.

Exportní pojišťovna i exportní banka každoročně prověřuje, zda členové představenstva, dozorcí rady a Výboru pro audit splňují požadavky na odbornou způsobilost a bezúhonnost osob s klíčovou funkcí a nejsou ve střetu zájmů.

Postoj pracovníků veřejné správy ke korupci lze označit za negativní. Vládou byl schválen Etický kodex úředníků a zaměstnanců veřejné správy, na jehož základě jsou přijímány vnitřní předpisy jednotlivých úřadů.

Z praxe nejsou známy žádné korupční kauzy, které by se týkaly výkonu veřejné správy v oblasti kontroly a dohledu nad exportní pojišťovnou a exportní bankou. Na základě obecných předpokladů tak lze konstatovat, že u takto provázaného systému výkonu veřejné správy založeného na přesně zákonem definovaných podmínkách podpory a kontroly vzniká poměrně malý prostor pro korupční jednání.

e) Významnost a eliminace korupčních rizik

Korupční rizika jsou v případě novely zákona č. 58/1995 Sb. významně nízká. Žádná z navrhovaných změn zákona č. 58/1995 Sb. korupční riziko nezvyšuje. Zavedení transparentního schvalování obchodních případů pojištění vývozních úvěrových rizik a podpořeného financování od určitého objemu vládou snižuje riziko sjednání nevýhodného obchodního případu a tím eliminuje související korupční riziko.

Z praxe nejsou známy žádné korupční kauzy, které by se týkaly výkonu veřejné správy v oblasti pojišťování a financování vývozu se státní podporou. Při realizaci systému pojišťování

a financování vývozu se státní podporou nedochází ke koncentraci pravomocí a je vykonávána kontrolní činnost.

Exportní pojišťovna a exportní banka disponují interními nástroji a postupy pro eliminaci korupčních rizik.

10. Zhodnocení dopadů na bezpečnost nebo obranu státu

Navrhovaná právní úprava nemá vztah k bezpečnosti nebo obraně státu a nemá tudíž žádné dopady na uvedené oblasti.

II. ZVLÁŠTNÍ ČÁST

K ČÁSTI PRVNÍ

K Čl. I

K bodu 1 (název zákona)

Navrhuje se změna názvu zákona č. 58/1995 Sb. Text části druhé, jenž novelizoval zákon č. 166/1993 Sb., o Nejvyšším kontrolním úřadu, je obsoletní. V současné době účinné znění zákona o Nejvyšším kontrolním úřadu již předmětný § 3 odst. 5, který byl svého času novelizován zákonem č. 58/1995 Sb., neobsahuje, a to již s účinností od 1. ledna 2006, kdy vstoupila v účinnost část šestnáctá zákona 179/2005 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

K bodu 2 (§ 1 odst. 1, poznámky pod čarou č. 1, 2, 3)

Navrhuje se jednak legislativně technická úprava reflektující právní stav po vstupu Smlouvy o fungování Evropské unie v účinnost, jednak bylo zdůrazněno zahrnutí oblasti státem podpořeného exportního financování a pojišťování do kontextu jednotlivých politických nástrojů ČR, a to politiky zahraniční, zahraničně obchodní, finanční a hospodářské. Jedná se o politické nástroje vlády, jež jsou zpravidla vymezeny jak příslušnými programovými dokumenty (zejména Programovým prohlášením vlády ČR), tak i sektorovými nadresortními a resortními strategickými dokumenty, z nichž je vhodné zmínit zejména následující:

Vláda ČR na svém zasedání dne 14. 3. 2012 schválila Exportní strategii ČR pro období 2012 až 2020, která shrnuje celkovou vizi proexportních aktivit státu. Exportní strategie vychází ze současného stavu české ekonomiky (kondice českých firem, jejich oborové složení, kapitálová síla, technická i technologická úroveň českých výrobků a služeb apod.) a situace na evropských a světových trzích (vývoj na hlavních vývozních trzích ČR, otevřené otázky EU, nerovnoměrný růst světové ekonomiky, situace na globálních finančních trzích apod.). Dále vymezuje strategický rámec proexportní politiky do roku 2020 a shrnuje celkovou vizi proexportních aktivit státu, jejich cíle a rovněž opatření, jejichž prostřednictvím má dojít k naplnění těchto cílů. Exportní strategie se snaží přistupovat k proexportním činnostem relativně široce - to znamená, že se zaměřuje nejen na činnosti a postupy, které mají přímý a výhradní vztah k exportním procesům, ale i na další, související a navazující politiky státu. Ambicí Exportní strategie je maximálně využít synergie, které plynou z různých činností realizovaných veřejnými institucemi, k podpoře a rozvoji českého exportu. Exportní strategie se plně hlásí k přístupu zvolenému v rámci Strategie mezinárodní konkurenceschopnosti ČR pro období 2012 - 2020. Naplnění opatření navržených ve Strategii mezinárodní konkurenceschopnosti ČR pro období 2012 - 2020 je v této Exportní strategii chápáno jako nutný a nezbytný předpoklad úspěchu projektů v oblasti podpory exportu a internacionalizace.

Usnesením vlády ze dne 28. listopadu 2016 č. 1055 byla schválena aktualizace Exportní strategie ČR 2012 – 2020. Aktualizace stanoví v oblasti exportního financování a pojišťování cíl zajištění udržitelnosti systému exportního pojišťování a financování ve prospěch účinné podpory vývozu včetně návrhu funkčního modelu exportního financování a pojištění z hlediska udržitelnosti, nároků na státní rozpočet a zajištění podpory exportu s využitím zkušeností podobných institucí v zahraničí.

Inovační strategie ČR 2019–2030 byla schválena usnesením vlády ČR ze dne 4. února 2019 č. 104. Jedná se o strategický rámcový plán, který předurčuje vládní politiku v oblasti výzkumu, vývoje a inovací a má pomoci ČR se během dvanácti let posunout mezi nejinnovativnější země Evropy.

Dále vláda usnesením ze dne 20. ledna 2020 č. 54 schválila teze Hospodářské strategie ČR 2020 – 2030. Dokument nastiňuje parametry strategie samotné nikoliv ve smyslu tvorby nových dokumentů, ale naopak ve snaze pracovat s tím, co již bylo vytvořeno a k tomu přidat nezbytné. Ambicí Hospodářské strategie je stávající strategie zásadně zredukovat, provázat, aktualizovat ve vazbě na priority země a zastřešit ve smyslu důsledného řízení. Hospodářskou strategii ČR na období 2020 – 2030 má MPO vypracovat a předložit vládě do 30. června 2020.

S Hospodářskou a Inovační strategií bude úzce provázaná i připravovaná nová Exportní strategie po roce 2020.

Vedle strategických směrů výše uvedených politik na národní úrovni je zásadní, aby státní podpora vývozu respektovala požadavky dané primárním právem EU, zejména čl. 21 a 22 Smlouvy o Evropské unii, jenž vymezuje zásady vnější činnosti EU, jako je podpora demokracie, lidských práv apod., resp. zásady společné obchodní politiky upravené v čl. 205 a následujících Smlouvy o fungování EU, která upravuje činnost EU na mezinárodní scéně a na tyto zásady odkazuje.

Má se za to, že činnost exportní pojišťovny a exportní banky respektuje výše zmíněné strategické dokumenty.

Byl aktualizován odkaz na relevantní evropskou legislativu a poznámka pod čarou byla rozdělena v souladu s čl. 48 odst. 3 Legislativních pravidel vlády tak, aby bylo zřejmé, které předpisy Evropské unie zákon zapracovává, na který přímo použitelný předpis Evropské unie zákon navazuje a jaká další mezinárodní dohoda se vztahuje na problematiku zákonem upravenou.

K bodu 3 (§ 1 odst. 2 a 3)

Dochází k zpřesnění účelu činností vykonávaných exportní pojišťovnou a exportní bankou, zároveň textace reflektuje posun v globálních ekonomických vztazích, kdy účelem činnosti exportní pojišťovny a exportní banky není jen podpora vývozu, ale i tuzemských investic v zahraničí.

Přesun taxativního výčtu nástrojů pojištění vývozních úvěrových rizik a nástrojů podpořeného financování do prováděcího právního předpisu (vyhlášky) je navržen za účelem možnosti pružně reagovat v nabídce exportní pojišťovny a exportní banky na vývoj na exportním trhu.

Konkrétní pojistné nástroje exportní pojišťovny by měly být odsouhlasovány v souladu se stanovenými směry státní podpory vývozu a požadavky trhu. Zavedení nových nástrojů exportní banky a jejich významných změn bude nadále podléhat standardnímu procesu, který je regulován na základě zákona č. 21/1992 Sb., o bankách, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „zákon o bankách“) vyhláškou č. 163/2014 Sb., o výkonu činnosti bank, spořitelních a úvěrních družstev a obchodníků s cennými papíry, ve znění vyhlášky č. 392/2017 Sb. Konkrétní postupy při schvalování nových nástrojů budou vymezeny v § 4 odst. 5 a v § 6 odst. 8.

K bodu 4 (§ 1 odst. 4)

Navrhuje se legislativně technická úprava reflektující právní stav po vstupu Smlouvy o fungování Evropské unie v účinnost.

Rovněž dochází k aktualizaci stávající zmínky o sazbě IBOR, jelikož podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/1011 ze dne 8. června 2016 o indexech, které jsou používány jako referenční hodnoty ve finančních nástrojích a finančních smlouvách nebo k měření výkonnosti investičních fondů, a o změně směrnic 2008/48/ES a 2014/17/EU a nařízení (EU) č. 596/2014, v platném znění, bude nahrazen IBOR (tj. EURIBOR, LIBOR a ostatní obdobné referenční sazby) soustavou nových referenčních sazeb, terminologicky zavedenou pod souhrnným označením „bezriziková úroková sazba“ („Risk Free Rate“). Bezrizikové úrokové sazby mají být vytvořeny a uvedeny do bankovní praxe v roce 2021.

K bodu 5 (§ 1 odst. 4)

Právní úprava týkající se stanovení výše systémové marže banky byla z § 1 odst. 4 přesunuta do § 7b odst. 7. Vzhledem k tomu, že dosavadní vyhláška č. 278/1998 Sb. bude nahrazena zcela novým prováděcím právním předpisem, a to vyhláškou vydanou společně MF a MPO, dosavadní odkaz na vyhlášku MF se v celém textu nahrazuje odkazem na nový prováděcí právní předpis.

K bodu 6 (§ 1 odst. 5 až 8)

Exportní banka a exportní pojišťovna jsou na základě nově vložených odstavců 5 až 8 povinny veškeré peněžní prostředky (s výjimkami stanovenými v zákoně) od data účinnosti novely zákona (tj. dotace na úhradu ztrát, dotace na posílení fondů, peněžní prostředky na doplnění primárního kapitálu exportní pojišťovny, peněžní prostředky na zvýšení základního kapitálu, peněžní prostředky na refinancování úvěrů nebo splácení vydaných dluhových cenných papírů, pojistné plnění přijaté od exportní pojišťovny a další peněžní prostředky, které převedou nebo přijmou) vést na účtech ve státní pokladně. Tyto peněžní prostředky nemůže exportní pojišťovna nebo exportní banka ukládat anebo investovat do investičních nástrojů na finančním trhu.

Zároveň je v přechodných ustanoveních této novely zákona č. 58/1995 Sb. uložena povinnost ČEB a EGAP zrušit účty mimo ČNB (státní pokladnu) ve stanovené lhůtě 6 měsíců, resp. ihned

po odpadnutí důvodu pro jejich vedení i po uvedené lhůtě. Z daného tudíž vyplývá, že oba subjekty nemohou nadále vést peněžní prostředky na jiných účtech než u ČNB, s výjimkami stanovenými zákonem č. 58/1995 Sb.

Po uplynutí 6 měsíců ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona lze účty vedené nadále mimo účty zřízené u České národní banky vést a mít na nich uloženy peněžní prostředky pouze se souhlasem MF.

Exportní pojišťovna se v návaznosti na úpravu zákona o rozpočtových pravidlech stane povinným subjektem státní pokladny a povede na účtech u ČNB veškeré své prostředky, zároveň bude využívat veškeré služby ČNB, včetně platebního styku.

Exportní banka se stane povinným subjektem státní pokladny, který na účtech u ČNB povinně vede prostředky, s výjimkou prostředků explicitně definovaných zákonem č. 58/1995 Sb.

Majitelé účtů v ČNB v rámci státní pokladny podle § 3 písm. h) bodů 11 až 14 a 16 až 18 zákona č. 218/2000 Sb. (tzn. ČEB i EGAP) se mohou za účelem zvýšení efektivity řízení likvidity státní pokladny s MF dohodnout, že peněžní prostředky ponechají uloženy na účtu podřízeném státní pokladně v určité výši a na předem stanovenou dobu. Součástí této dohody je též sjednání výše peněžního plnění nahrazujícího úrok poskytovaného majitelům účtů tímto ministerstvem.

Zapojení exportní pojišťovny a exportní banky do centrálního systému řízení likvidity souhrnných účtů státní pokladny s sebou pro stát přináší nezanedbatelné ekonomické výhody. Peněžní prostředky účtů, které jsou podřízeny souhrnným účtům státní pokladny vedených v jednotlivých měnách a které od roku 2013 postupně nahradily rezervu peněžních prostředků vzniklou emisní činností, jsou využívány jako krátkodobý zdroj peněžních prostředků pro krytí potřeby financování státu.

Díky tomuto zefektivnění řízení výpůjčních operací státu dojde v konečném důsledku ke snižování úrokových výdajů na obsluhu státního dluhu souvisejících s emisní činností.

Dodatečné peněžní prostředky na účtech podřízených souhrnným účtům státní pokladny jsou v rámci řízení likvidity státní pokladny investovány na peněžním trhu ve formě krátkodobých depozitních a repo operací, což pro stát představuje další ekonomickou výhodu.

Výsledný ekonomický dopad rozšíření souhrnných účtů státní pokladny o účty exportní pojišťovny a vybrané účty exportní banky převyší případné nároky exportní pojišťovny a exportní banky na státní rozpočet v rámci dotačního vztahu z titulu výpadku příjmů plynoucích z nemožnosti ukládat nebo investovat peněžní prostředky poskytované ze státního rozpočtu do investičních nástrojů na finančním trhu v souladu s navrhovaným ustanovením § 1 odst. 5 zákona č. 58/1995 Sb.

Peněžní prostředky uvedené v § 1 odstavci 5 zákona mohou být exportní bankou použity pro účely poskytování podpořeného financování, operací souvisejících s poskytováním podpořeného financování a na úhradu závazků exportní banky. Rovněž exportní pojišťovnou mohou být peněžní prostředky ze státního rozpočtu použity pouze pro účely, pro které byly ze státního rozpočtu poskytnuty.

S ohledem na potřeby praxe exportní pojišťovny a exportní banky se předpokládá, že vznikne jejich potřeba vést bankovní účty i mimo účty podřízené státní pokladně u České národní banky.

Otevření těchto účtů podléhá povolení MF. Exportní banka nemusí v případě naléhavosti a zajištění bezproblémové realizace mezibankovního platebního styku žádat MF o povolení k použití bankovních účtů vedených mimo státní pokladnu (tj. nostro účtů exportní banky vedených u jiných bank než ČNB). V § 1 odst. 7 je specifikováno, že v žádosti o povolení vést bankovní účet mimo účty podřízené státní pokladně uvede exportní pojišťovna nebo exportní banka důvody hodné zvláštního zřetele. Takovým důvodem může být např. nedostupnost vedení účtu ve státní pokladně v určité měně, která je v určitém období nezbytná pro obchodní činnost exportní pojišťovny nebo exportní banky. MF žádosti EGAP a ČEB posoudí v souladu se zákonem o rozpočtových pravidlech, přičemž žádosti budou posuzovány na základě stejných parametrů, jako žádosti jiných subjektů, které jsou zákonem o rozpočtových pravidlech povinny vést peněžní prostředky u ČNB. Udělení souhlasu k vedení účtů mimo státní pokladnu MF posoudí s ohledem na zajištění hospodárnosti řízení likvidity státní pokladny. Posuzovanými parametry se rozumí zejména částka, měna a doba, po kterou budou peněžní prostředky vedeny mimo státní pokladnu.

Peněžní prostředky exportní pojišťovny a exportní banky uložené ve státní pokladně formou termínovaných vkladů mohou být na základě vzájemné dohody s MF úročeny sazbami, které stanoví MF. Odvození výše úrokových sazeb termínovaných vkladů exportní pojišťovny a exportní banky se předpokládá zejména od výše úrokových sazeb termínovaných vkladů nepovinných subjektů státní pokladny.

V praxi by se měla úroková sazba stanovená MF pro úložky exportní pojišťovny a exportní banky pohybovat mezi úrokovými hodnotami tržních termínovaných vkladů a bezrizikovými sazbami podle Evropského orgánu pro pojišťovnictví a zaměstnanecké penzijní pojištění (European Insurance and Occupational Pensions Authority, EIOPA).

Lze mít za to, že uložení finančních aktiv ve státní pokladně alokuje exportní pojišťovna peněžní prostředky v souladu s ustanovením § 60 zákona č. 277/2009 Sb., a tím dodržuje z pohledu regulátora obezřetnost investování. Z pohledu regulace pojišťovnictví lze vést peněžní prostředky ve výši vlastního kapitálu na účtech podřízených státní pokladně; tato aktiva je možné nadále považovat za odpovídající krytí položky primárního kapitálu třídy 1 podle současně platných obezřetnostních pravidel Solventnosti II. Zařazení finančních aktiv exportní pojišťovny pod státní pokladnu neomezuje možnost exportní pojišťovny těmito aktivy volně disponovat, neboť tyto peněžní prostředky jsou i v režimu zařazení pod státní pokladnu plně k dispozici bez předběžných podmínek pro okamžitou absorpci případných ztrát pojišťovny.

K bodu 7 (§ 2)

Navrhované úpravy spočívají ve snížení počtu vymezených pojmů a jejich zpřesnění; dochází k vyjmutí pojmů, které se objevují pouze v § 2 jako takovém a rovněž k přesunu vybraných pojmů do prováděcího právního předpisu. V zájmu uživatelského komfortu byly vzhledem k četným změnám v průběhu předchozích novelizací pojmy seřazeny abecedně.

V souvislosti s dalšími navrhovanými úpravami ve vymezení pojmů je možné vymezení pojmu „banka investora“ a „banka dovozce“ vypustit a ponechat pouze vymezení pojmu „banka“. Pojem „banka výrobce“ se v zákoně č. 58/1995 Sb. objevuje pouze v § 5 a § 7 (náležitosti žádosti). Tento pojem je možné ze zákona č. 58/1995 Sb. vyjmout.

Vymezení pojmů „finanční služby související s vývozem“, „zajišťovací operace“, „bankovní záruka“, „úvěr na investici“, „nebankovní společnost“ a „zahraniční úvěrová společnost“ se objevují pouze v § 2 (vymezení pojmů) a je možné je ze zákona č. 58/1995 Sb. odstranit. Uvedené pojmy budou v případě potřeby nově vymezeny ve vyhlášce.

Rovněž vymezení pojmů „finanční zdroje“, „projektové financování“ a „přímý úvěr“ bude nově uvedeno ve vyhlášce. Pojem „refinanční úvěr“ bude ze zákona vypuštěn a místo něj bude uveden přesnější pojem „nepřímý úvěr“ ve vyhlášce.

Pojem „hodnota vývozu“ byl upraven v souladu s přílohou XV nařízení č. 1233/2011.

Vymezení pojmu „dovozce“ bylo upraveno s ohledem na potřebu nahradit pojem „dovoz“ opisem, aby bylo zřejmé, že se jedná o dovoz z pohledu třetí země. Pojmy „vývozce“ a „dodavatel pro vývoz“ byly upraveny tak, aby byly rozptýleny pochybnosti o možné diskriminaci osob z důvodu jejich státní příslušnosti (čl. 18 SFEU).

Definice pojmu „zahraniční společnost“ byla změněna tak, aby terminologie vztažená k ovládání společnosti byla v souladu se zákonem o obchodních korporacích.

Ve vymezení pojmu „investice“ byl pojem „finanční prostředky“ nahrazen pojmem „peněžní prostředky“ a terminologie zákona tak byla uvedena do souladu se terminologií zákona č. 218/2000 Sb.

Vymezení pojmu „finanční trhy“ je v zákoně č. 58/1995 Sb. nadbytečné. Též vymezení pojmu „kapitálové trhy“ je v zákoně č. 58/1995 Sb. nadbytečné; pojem se v zákoně č. 58/1995 Sb. vyskytuje pouze v jednom místě (§ 8 odst. 4), má se za obecně známý a není nutné jej definovat. Vymezení pojmu „ostatní operace“ bylo vypuštěno.

Navrhuje se změna vymezení pojmu „pojistná angažovanost“ v návaznosti na úpravy výpočtu pojistné angažovanosti, pro nějž je z hlediska obezřetnosti vhodnější celá hodnota smluv o příslibu pojištění namísto 50 % jejich nominálních hodnot. Vazba je zejména na ustanovení občanského zákoníku o smlouvách o smlouvě budoucí, kdy jejím uzavřením se pojistitel dostává do plného závazku, nikoli 50%, uzavřít pojistnou smlouvu (pojistný příslib) na základě výzvy. Stanovení pojistné angažovanosti je upraveno směrnicí 98/29/ES. Odvozeně pak lze pojistnou angažovanost vztáhnout k metodám oceňování závazků uvedeným ve směrnici Solventnosti II.

Vymezení pojmu „teritoriální riziko“ a „komerční riziko“ bylo upraveno v souladu se směrnicí 98/29/ES. V souladu s uvedenou směrnicí byla doplněna vymezení pojmů „úvěrové riziko“, „výrobní riziko“ a „vývozní úvěrové riziko“.

Vymezení pojmu „tržně nezajistitelných rizik“ bude přesunuto do prováděcího právního předpisu, neboť odkazuje výhradně k nástrojům podpořeného financování, jež se rovněž přesouvají do prováděcího právního předpisu.

Dosavadní vymezení pojmu „smlouva o vývozu“ bylo zpřesněno tak, aby lépe odpovídalo současné realitě obchodních vztahů. Smlouva o vývozu zůstává základní podmínkou pro poskytování odkupů, záruk, financování dodavatelského úvěru a odběratelského úvěru.

Vymezení pojmu „dodavatel pro vývoz“ lépe odráží realitu ekonomické praxe zahraničního obchodu než dosud užívaný pojem „výrobce“.

Pojem „vývoz“ se má za obecně srozumitelný. Jeho vymezení je možné ze zákona č. 58/1995 Sb. vyjmout, popřípadě pojem definovat pro potřeby vyhlášky přímo v ní.

K bodu 8 (§ 3 odst. 1)

Jedná se o upřesnění textu. Posuzování hledisek návratnosti a platební schopnosti dlužníka se u poskytovaných úvěrů a bankovních záruk pokládá sice nadále za potřebné, ale je součástí širší škály kritérií, jež jsou používána při schvalování podpořeného financování, a není tedy nutné je v zákoně č. 58/1995 Sb. explicitně uvádět.

K bodu 9 (§ 3 odst. 3 až 5)

Nově vložený odstavec 3 zvyšuje míru transpozice požadavku směrnice Rady 84/568/EHS, jež ukládá členským státům zajistit, aby instituce pro pojištění exportních úvěrů dodržovaly ustanovení o vzájemných závazcích obsažená ve vzorové dohodě, rozhodnou-li se poskytnout společně s některou institucí nebo státním orgánem jiného členského státu záruky (soupojištění) na obchod, který zahrnuje jednu nebo více subdodávek v jednom nebo ve více členských státech.

Nově vložený odstavec 4 zvyšuje míru transpozice požadavku směrnice 71/86/EHS, jež ukládá členským státům zajistit, aby pojistitelé úvěru, kteří poskytují záruky na účet státu nebo s jeho podporou, tj. v případě ČR exportní pojišťovna, pojišťovali obchody spadající do působnosti harmonizovaných ustanovení v souladu s podmínkami stanovenými v těchto ustanoveních a se specifickými pravidly přijatými Radou. Harmonizovaná ustanovení zmíněné směrnice se vztahují na obchody uvedené v čl. 2 směrnice. Jde o oblast krátkodobého pojištění vývozních úvěrových rizik na bázi dodavatelského úvěru.

Nově vložený odstavec 5 zvyšuje míru transpozice požadavku směrnice Rady 98/29/ES ze dne 7. května 1998 o harmonizaci hlavních ustanovení týkajících se pojištění vývozních úvěrů pro operace se střednědobým a dlouhodobým krytím, jež ukládá členským státům zajistit, aby pojistitelé úvěru, kteří poskytují záruky na účet státu nebo s jeho podporou, tj. v případě ČR exportní pojišťovna, poskytovaly pojistné krytí operací vztahujících se k vývozu zboží a/nebo služeb podle ustanovení obsažených v příloze uvedené směrnice, pokud je určeno pro země mimo Unii. Jde o oblast dlouhodobého pojištění vývozních úvěrových rizik na bázi dodavatelského nebo odběratelského úvěru, popř. pojištěné transakce bez financování úvěrem.

K bodu 10 (§ 4 odst. 1)

Vláda ČR svým usnesením ze dne 14. března 2018 č. 171 o změně příslušnosti hospodařit s majetkovými účastmi státu v ČEB a EGAP schválila převod příslušnosti hospodařit z MPO, MZV a MZe na MF. Z uvedeného důvodu ČR vykonává svá akcionářská práva v exportní bance a exportní pojišťovně výhradně prostřednictvím MF. Text je proto zobecněn. Jediným akcionářem exportní pojišťovny je stát.

K bodu 11 (§ 4 odst. 2)

Navrhovanou změnou písmene b) dochází k rozšíření možnosti zakládat právnické osoby nebo nabývat podíly v právnických osobách v souladu s praxí vymáhání pohledávek nebo předcházení škod. Činnost vedoucí k předcházení vzniku škod a zmírňování jejich následků není blíže specifikována, neboť poznatky z praxe ukazují, že se jedná o velmi rozsáhlou skupinu právních, ekonomických a technických činností a bližší definice by mohla být omezující.

Dochází k zpřesnění textu písmene c). Upřesňuje se definice právnické osoby – pojišťovny nebo zajišťovny, ve které může exportní pojišťovna nabývat podíl v návaznosti na zákon upravující pojišťovnictví tak, aby EGAP mohl nabývat podíly pouze v právnických osobách, jejímž předmětem činnosti je provozování pojišťovací a zajišťovací činnosti v neživotním pojištění. Dále vypuštěním slov „a činnosti související s pojišťovací nebo zajišťovací činností“ dochází ke zvýšení konzistence textu s platnou terminologií zákona č. 277/2009 Sb.

K bodu 12 (§ 4 odst. 3)

Nově se předpokládá, že k založení právnické osoby nebo nabytí podílu v ní podle § 4 odst. 2 písm. b) a c) bude třeba předchozího souhlasu MF. Dosud se povinnost předchozího souhlasu MF vztahovala pouze k postupu podle § 4 odst. 2 písm. c).

Dále je specifikován obsah žádosti exportní pojišťovny, jakož i skutečnost, že MF může žádosti vyhovět, je-li založení právnické osoby nebo nabytí podílu v ní považováno za účelné. Za účelné se může považovat např. takové konání, které bude směřovat ke snížení dopadů ztrát způsobených likvidací pojistných událostí na státní rozpočet.

K bodu 13 (§ 4 odst. 4)

Výše dotace exportní pojišťovny byla předchozími novelizacemi zakotvena v jiných ustanoveních zákona a v prováděcím právním předpisu, což zůstává zachováno.

Vzhledem k tomu, že potřeba dotace ze státního rozpočtu na tvorbu kapitálových (pojistných) fondů zmiňovaná v tomto odstavci nesouvisí přímo s vývojem pojistné angažovanosti, byl pojem „v závislosti“ nahrazen pojmem „s ohledem“, s tím, že nadále zůstává zachována povinnost exportní pojišťovny pojišťovat vývozní úvěrová rizika s péčí řádného hospodáře s cílem minimalizovat dotaci, kterou exportní pojišťovna požaduje ze státního rozpočtu.

K bodu 14 (poznámka pod čarou č. 5a)

Zrušuje se odkaz na již neplatnou vyhlášku č. 75/2000 Sb., kterou se prováděl zákon č. 363/1999 Sb., o pojišťovnictví a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o pojišťovnictví), ve znění pozdějších předpisů.

K bodu 15 (§ 4 odst. 5)

Z důvodu zajištění komplexnosti kontrolní úlohy státu se jeví jako efektivní podmínit zavedení nových nástrojů pojištění vývozních úvěrových rizik a zajišťovacích nástrojů předchozím souhlasem MF, a to i s ohledem na případné dopady na státní rozpočet ČR.

MF si před vydáním rozhodnutí vyžádá stanovisko MPO, které v něm zejména zohlední komplementaritu a synergii nových nástrojů pojištění vývozních úvěrových rizik a zajišťovacích nástrojů s ostatními nástroji podpory exportu, jimiž se rozumí nástroje definované zejména aktualizovanou Exportní strategií (viz výše k bodu 2).

Zákon stanoví základní náležitosti žádosti exportní pojišťovny o předchozí souhlas MF. Zároveň byla vypuštěna podmínka pro předkládání obchodního plánu nového nástroje, jelikož je to pojem zavádějící a v praxi se dílčí obchodní plány jednotlivých produktů nepoužívají.

Obecné náležitosti žádosti o předchozí souhlas s novým pojistným nebo zajišťovacím nástrojem upravuje správní řád (§ 37).

K bodu 16 (§ 4 odst. 6)

Z textu se vypouští slova týkající se dotace, jejíž výše byla dosud uváděna v textové části zákona o státním rozpočtu na daný rok. Z rozpočtového pohledu je tento údaj v této části nadbytečný, je postačující, pokud jsou požadavky na státní rozpočet uvedeny v tabulkové části.

K bodu 17 (§ 4 odst. 7 a 8)

Dosavadní limity vývozních úvěrových rizik vázané na procenta pojistné kapacity se ukázaly nedostačující a neúčinné. S ohledem na reálnou výši pojistné kapacity exportní pojišťovny se jednalo o prázdnou množinu jednotlivých vývozních úvěrových rizik, které měla podle zákona schvalovat vláda. V minulosti tak docházelo k pojišťování i velkých expozic, aniž by vláda měla nad nimi dostatečnou kontrolu. Z toho důvodu je nezbytná změna právní úpravy, která by zajistila, aby nejvýznamnější obchodní případy byly předkládány vládě ke schválení.

Text odstavce 7 obsahuje zmocnění k uvedení výše limitu pro schvalování pojištění vývozních úvěrových rizik se souhlasem vlády v prováděcím právním předpisu, aby se tak mohlo pružně reagovat na možnosti systému státem podpořeného exportního pojišťování a financování a aktuální požadavky trhu. Zároveň se navrhuje specifikace předkládání materiálu do vlády tak, aby byl materiál spolupředkládán ministry financí a průmyslu a obchodu. Smyslem tohoto ustanovení je především zkvalitnění předkládání materiálů za přímé součinnosti obou resortů z hlediska jejich působností.

Exportní pojišťovna při předložení materiálu má povinnost zajistit zamezení případnému úniku informací ve prospěch jiných hospodářských subjektů, a proto vládě neposkytuje detailní informace o obchodním případě, ale uvede pouze základní parametry návrhu. Podrobné náležitosti informací, které exportní pojišťovna o daném obchodním případě poskytne vládě s ohledem na ochranu informací v obchodním styku, stanoví prováděcí právní předpis.

V odstavci 8 byl stávající odkaz na vyhlášku MF nahrazen odkazem na nový právní předpis, jak je tomu jednotně v textu celého zákona.

Exportní pojišťovně jsou podle zákona č. 58/1995 Sb. poskytovány dotace ze státního rozpočtu na tvorbu kapitálových (pojistných) fondů.

Při předkládání požadavku na dotaci ze státního rozpočtu při sestavování návrhu státního rozpočtu na příslušný rozpočtový rok, kdy se jedná de facto o rezervování zdrojů ve státním rozpočtu podle zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech, dále při předkládání žádosti o poskytnutí dotace na tvorbu kapitálových fondů a při úhradě poskytnuté dotace se postupuje přiměřeně s přihlédnutím k charakteru a činnosti exportní pojišťovny podle zákona o rozpočtových pravidlech a podle prováděcího právního předpisu; podmínky a postupy pro uplatnění požadavku na dotaci na tvorbu kapitálových fondů, způsob stanovení její výše na základě výsledků hospodaření a stavu kapitálových fondů a rezerv, postup při kontrole správnosti požadované výše dotace, způsob poskytnutí přiznané dotace a doklady prokazující důvodnost požadavku na dotaci a její výši stanoví prováděcí právní předpis.

Dále již neužívaný pojem „výrobce“ byl zaměněn za pojem „dodavatel pro vývoz“, který lépe reflektuje tržní realitu. Ustanovení § 4 odst. 7 a ustanovení § 4 odst. 8 jsou na sobě nezávislá, případné schválení obchodního případu vládou dle ustanovení § 4 odst. 7 nijak neovlivňuje nutnost splňovat povinnosti definované ustanovením § 4 odst. 8.

K bodu 18 (§ 4 odst. 9 a 10)

Ustanovení odstavce 9 doplňuje explicitní vymezení kontrolního mechanismu MF vůči exportní pojišťovně v návaznosti na poskytované dotace. Dosud je v zákoně č. 58/1995 Sb. uvedeno pouze oprávnění kontrolovat poskytované dotace v případě exportní banky. U poskytování dotací exportní pojišťovně v současné době je kontrola vykonávána taktéž, avšak nikoliv podle tohoto zákona, ale na základě zákona o rozpočtových pravidlech, pravidel pro poskytování dotace a zákona o finanční kontrole.

Jedná se o narovnání situace a zakotvení vymezení obdobné kontroly exportní pojišťovny stejně jako v případě kontroly exportní banky, čímž se odstraňují stávající aplikační problémy v praxi. Zároveň platí, že kontrolní činnost podléhá kontrolnímu řádu jako obecnému právnímu předpisu, a proto se na něj vztahuje mj. povinnost kontrolované osoby poskytovat kontrolujícímu součinnost (§ 10 odst. 2 kontrolního řádu) a povinnost mlčenlivosti kontrolujících (§ 20 kontrolního řádu).

Kontrola následuje po žádosti daného subjektu o poskytnutí dotace. Kontrola tedy předchází vydání rozhodnutí o poskytnutí dotace dle zákona 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech.

Kontrola nesouvisí s požadavkem, resp. nárokem na dotaci ze státního rozpočtu, který uplatní exportní pojišťovna vůči MF při sestavování státního rozpočtu na příslušný rozpočtový rok. V tomto případě se jedná o rezervování zdrojů ve státním rozpočtu v rámci standardního cyklu přípravy státního rozpočtu na další rok.

Vlastní uvolňování schválených dotací ze státního rozpočtu probíhá na základě rozhodnutí MF o poskytnutí dotace podle zákona 218/2000 Sb. na základě žádosti exportní pojišťovny o doplnění fondů.

Systém státem podpořeného pojišťování a financování vývozu v ČR je konstruován tak, že podmínky výkonu dohledu nad činností v oblasti státem podporovaných vývozních úvěrů plně respektují obecná ustanovení práva EU.

V odstavci 10 je precizován odkaz na finanční vypořádání poskytnuté dotace exportní pojišťovně v intencích zákona o rozpočtových pravidlech s tím, že se zároveň uvádí zmocnění na prováděcí právní předpis, který stanoví speciální lhůty pro finanční vypořádání dotace. Navrhuje se tedy upravit lhůtu pro finanční vypořádání, které se v současné době provádí podle vyhlášky č. 367/2015 Sb., o zásadách a lhůtách finančního vypořádání vztahů se státním rozpočtem, státními finančními aktivy a Národním fondem (vyhláška o finančním vypořádání), ve znění vyhlášky č. 435/2017 Sb., vždy po konci kalendářního roku, ve kterém dotace byla poskytnuta. Vyhláška však umožňuje i delší lhůty pro finanční vypořádání, je-li to pro daný typ účelné. Navrhuje se, aby byla prováděcím právním předpisem stanovena lhůta delší než jeden rok ($n+3$), tzn., že dotace by se finálně vypořádávala až počátkem třetího roku od roku, ve kterém byla dotace poskytnuta. V tomto ustanovení tedy spolu s prováděcím předpisem dochází k prodloužení lhůty k finančnímu vypořádání oproti stávajícímu platnému právnímu stavu (tj. dotace podléhá finančnímu vypořádání již nyní, nejedná se o zavádění nové povinnosti).

K bodu 19 (§ 4 odst. 11)

Nová textace odráží situaci spočívající v provedené změně příslušnosti hospodařit s podílem státu v exportní pojišťovně. Vláda ČR svým usnesením ze dne 14. března 2018 č. 171 o změně příslušnosti hospodařit s majetkovými účastmi státu v exportní pojišťovně a exportní bance schválila převod příslušnosti hospodařit z MPO, MZV a MZe na MF. Akcionářská práva státu vykonává v současnosti jen MF a údaj uváděný ve zprávě by tak byl redundantní.

K bodu 20 (§ 4 odst. 12)

Příloha I nařízení č. 1233/2011 stanoví, že členský stát poskytne Komisi výroční zprávu o činnosti, jejíž součástí jsou údaje o aktivech a pasivech, vyplacených pojistných plněních a navracených částkách, nových závazcích, obchodních rizicích a pojistných sazbách. V případě, že by činnost v oblasti státem podporovaných vývozních úvěrů mohla vést ke vzniku podmíněných závazků, uvede se tato činnost ve výroční zprávě o této činnosti. V uvedené výroční zprávě členské státy popíší, jak jsou při činnosti jejich exportních úvěrových agentur v oblasti státem podporovaných vývozních úvěrů zohledněna ekologická rizika, jež s sebou mohou nést další významná rizika.

V současné době exportní pojišťovna zpracovává a zasílá Evropské komisi (Generální ředitelství EK pro obchod) na základě interního předpisu roční hlášení v souladu s požadavky Přílohy I., a to ve spolupráci s exportní bankou. Navržené ustanovení ukládá exportní pojišťovně, aby ve spolupráci s exportní bankou připravila uvedenou výroční zprávu a předložila ji MPO, které po vyjádření MF zajistí předložení zprávy Evropské komisi.

K bodu 21 až 27 (§ 5)

Žádostí o pojištění vývozních úvěrových rizik se nerozumí žádost ve smyslu správního práva, ale jednání směřující k uzavření soukromoprávní smlouvy.

V odstavci 1 dochází k terminologické úpravě spočívající v nahrazení pojmu „výrobce“ pojmem „dodavatel pro vývoz“ a zpřesnění vymezení okruhu osob oprávněných podat žádost o pojištění vývozních úvěrových rizik.

V odstavci 2 písm. a) byla specifikována struktura identifikačních údajů uváděných v žádosti o pojištění vývozních úvěrových rizik a zároveň byla zavedena legislativní zkratka tohoto pojmu. Dosavadní písmeno b) se vypouští jako obsoletní. V písmeni c) dochází k upřesnění rozsahu požadovaných údajů opuštěním legislativně neukotveného pojmu „platební morálka“; nově text hovoří o platební schopnosti včetně dostupných údajů pro posouzení její bonity a schopnosti splácet závazky, jak je obvyklé v jiných právních normách.

Odstavec 3 byl vypuštěn včetně poznámek pod čarou jako nadbytečný, jelikož jeho text nezakládá práva a povinnosti, pouze konstatuje možnost uzavřít smlouvu.

K bodu 28 (§ 6 odst. 1)

Dosavadní ustanovení o tom, že stát vlastní akcie exportní banky nejméně ze dvou třetin, bylo v souvislosti s usnesením vlády ze dne 25. 11. 2019 č. 839 ve věci schválení změny institucionálního uspořádání státní podpory exportu upraveno tak, že akcie této banky jsou vlastněny státem nebo exportní pojišťovnou. Vzhledem k tomu, že § 4 odst. 1 stanoví, že jediným akcionářem exportní pojišťovny je stát, je stát za všech okolností konečným vlastníkem exportní banky. Uvedený text § 6 odst. 1 umožňuje větší variabilitu držení podílu exportní banky státem a exportní pojišťovnou než dosud včetně možnosti majetkové konsolidace formou výhradního vlastnictví exportní banky exportní pojišťovnou.

Nová textace odráží situaci změny příslušnosti hospodařit s podílem státu v exportní pojišťovně. Vláda ČR svým usnesením ze dne 14. března 2018 č. 171 o změně příslušnosti hospodařit s majetkovými účastmi státu v exportní pojišťovně a exportní bance schválila převod příslušnosti hospodařit z MPO, MZV a MZe na MF.

Nahrazení slov „kromě náležitostí stanovených v obchodním zákoníku“ slovem „také“ umožňuje dovodit nejen aplikaci zákona o obchodních korporacích, ale i zvláštní úpravy v zákoně č. 21/1992 Sb., o bankách, ve znění pozdějších předpisů, který ve svém § 9 rovněž upravuje obsah stanov.

Úprava textu a zrušení poznámky pod čarou č. 9 odráží aktuální platnou legislativu. Exportní banka je jako úvěrová instituce podřízena standardní obezřetnostní regulaci bank a zákon č. 58/1995 Sb. nemůže účinnost těchto předpisů ani požadavky z nich vyplývající ve vztahu k exportní bance vyloučit nebo omezit.

K bodu 29 (§ 6 odst. 2)

Vzhledem k začlenění peněžních prostředků exportní banky (s výjimkami stanovenými v zákoně) do systému státní pokladny může stát ve větší míře zajišťovat financování exportní banky, která by pak nebyla nucena získávat zdroje především na finančních trzích. Věta druhá obsahovala ustanovení, které bylo vyhodnoceno jako neurčité a vzhledem k úpravě problematiky přímo použitelným nařízením EU i nevhodné, a proto byla z textu vypuštěna.

Dále se navrhuje, aby náklady spojené s provozováním podpořeného financování hradila exportní banka především z části úrokových výnosů ve výši 100 bazických bodů z úrokové sazby užitá při poskytování podpořeného financování, a to maximálně do výše potřebné k pokrytí vykázané provozní ztráty, jelikož dosavadní text nedostatečně definoval pojem „náklady spojené s provozováním podpořeného financování“, z čehož vznikaly výkladové nejasnosti.

Zdrojem financování nákladů spojených s provozováním podpořeného financování byly zejména úrokové výnosy ve výši 100 bazických bodů z úrokové sazby užitá při poskytování podpořeného financování. Navrhuje se úprava příslušného ustanovení z důvodu zpřesnění této definice. To znamená, že do účetního okruhu Podpořeného financování bez nároku na dotaci (01), ve kterém jsou evidovány náklady spojené s provozem exportní banky, bude z účetního okruhu Podpořeného financování s nárokem na dotaci (02) směřována pouze taková část úrokových výnosů, která odpovídá vykázané ztrátě účetního okruhu Podpořeného financování bez nároku na dotaci (01). Provozní ztrátou se pro účely § 6 odst. 2 pak rozumí záporný výsledek hospodaření exportní banky v okruhu 01 vyčíslený jako rozdíl mezi veškerými výnosy okruhu 01 a veškerými náklady okruhu 01 před převedením úrokových výnosů ze 100 bazických bodů. Smyslem navržené úpravy je limitovat převod výnosů ze 100 bazických bodů z okruhu 02 do okruhu 01 maximálně do výše potřebné k pokrytí/úhradě provozní ztráty v okruhu 01 a zamezit tak převodu veškerých vyčíslených výnosů ze 100 bazických bodů z okruhu 02 do okruhu 01.

K bodu 30 až 33 (§ 6 odst. 3)

Jedná se o precizaci ustanovení o zakládání právnických osob a nabývání podílů v právnických osobách ze strany exportní banky. Navrhovanou změnou dochází k rozšíření možnosti zakládat právnické osoby a nabývat podíly v právnických osobách v souladu s praxí vymáhání pohledávek nebo předcházení škod z podpořeného financování. Činnost vedoucí k předcházení vzniku škod a zmírňování jejich následků není blíže specifikována, neboť poznatky z praxe ukazují, že se jedná o velmi rozsáhlou skupinu právních, ekonomických a technických činností a bližší definice by mohla být omezující.

K bodu 34 (§ 6 odst. 4)

Nově se předpokládá, že k založení právnické osoby nebo nabytí podílu v ní podle § 6 odst. 3 bude třeba předchozího souhlasu MF. Dosud se povinnost předchozího souhlasu MF vztahovala pouze k postupu v případě právnické osoby založené na dobu určitou za účelem zabezpečení

poskytnutí podpořeného financování a získání finančních zdrojů, kde exportní banka je nebo má být v okamžiku nabytí podílu většinovým společníkem.

Dále je specifikován obsah žádosti exportní banky, jakož i skutečnost, že MF může žádosti vyhovět, je-li založení právnické osoby nebo nabytí podílu v ní účelné. Za účelné se může považovat takové konání, které by např. mělo směřovat k minimalizaci dopadů na státní rozpočet.

Ustanovení upravující povinnost získat souhlas ČNB s nabytím kvalifikované účasti na bance podle § 20 zákona o bankách, popř. souhlas ČNB s dispozicí s obchodním závodem banky a jeho částí podle § 16 zákona o bankách, nejsou dotčena.

K bodům 35 až 37 (§ 6 odst. 5)

V tomto odstavci se upravuje výčet položek, kterými jsou tvořeny ztráty z provozování dlouhodobého podpořeného financování.

Dlouhodobým financováním se jak směrnicí 98/29/ES, tak nařízením č. 1233/2011 rozumí financování dva roky a delší. V případě krátkodobého financování nevzniká nárok na podporu podle zákona č. 58/1995 Sb.

Exportní bance jsou podle zákona č. 58/1995 Sb. poskytovány dotace ze státního rozpočtu na úhradu ztrát z provozování podpořeného financování. Stát ručí za závazky exportní banky uvedené v § 8 odst. 1 písm. b), ale není povinen hradit exportní bance ze státního rozpočtu veškeré vzniklé ztráty z provozování podpořeného financování.

Požadavek na dotace ze státního rozpočtu uplatní exportní banka vůči MF při sestavování státního rozpočtu na příslušný rozpočtový rok. Jedná se de facto o rezervování zdrojů ve státním rozpočtu. Příprava státního rozpočtu se řídí zákonem č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech.

Vlastní reálné uvolňování (poskytování) schválených dotací ze státního rozpočtu probíhá na základě rozhodnutí o poskytnutí dotace MF dle zákona č. 218/2000 Sb. na základě žádosti exportní banky o dotaci na úhradu ztrát vyplývajících z podpořeného financování.

Exportní banka je povinna provozovat podpořené financování s péčí řádného hospodáře. Cílem zákona je stanovit co nejpřesnější výčet položek a činností, které vstupují nebo by mohly vstoupit formou nákladu, výnosu, zisku či ztráty do vyčíslení nároku na dotaci, který vznáší exportní banka vůči státnímu rozpočtu.

Cílem navrhované úpravy je přesné vymezení státní dotace na úhradu ztrát, tak aby byly eliminovány interpretační nejistoty. Navrhovaná úprava, tj. doplnění o položky: náklady na odpisy pohledávek, výnosy z použití nebo rozpuštění opravných položek a rezerv, výnosy z přijatého pojistného plnění (tj. výnosové tituly snižující nárok na dotaci), je v souladu se stávající praxí a nerozšiřuje okruh dotačních titulů. Nově je zahrnuta položka zisky a ztráty z modifikací finančních aktiv vztahujících se k podpořenému financování, přičemž návrh reaguje na implementaci standardů IFRS 9 (Mezinárodní standardy účetního výkaznictví – Finanční nástroje).

Dále jsou z výčtu nároků na dotaci vyjmuty položky vztahující se k operacím s finančními deriváty. Tyto finanční operace může banka provádět, jsou však ryze obchodním rozhodnutím banky a nesouvisejí přímo s podpořeným financováním, neboť jsou prováděny na stabilních finančních a kapitálových trzích a mělo by být povinností exportní banky takové operace provádět obezřetně a bez nároku na krytí vzniklých ztrát dotacemi ze státního rozpočtu.

Dosavadní text odkazující na zvláštní právní předpisy pro tvorbu rezerv a opravných položek byl odstraněn jako nadbytečný, neboť každá účetní jednotka je povinna se řídit těmito zvláštními právními normami, aniž by na ně muselo být odkazováno.

Návrhem se blíže specifikuje, že při předkládání požadavku na dotaci ze státního rozpočtu při sestavování návrhu státního rozpočtu, při předkládání žádosti o poskytnutí dotace na úhradu ztráty a při úhradě poskytnuté dotace se postupuje podle zákona o rozpočtových pravidlech, a to přiměřeně s přihlédnutím k charakteru a činnosti exportní banky. Právní úprava týkající se lhůty pro uplatnění požadavku na dotaci, způsobu stanovení její výše včetně postupů při kontrole správnosti této výše, způsobu poskytnutí přiznané dotace a dokladů prokazujících důvodnost požadavku na dotaci a její výši bude uvedena v prováděcím právním předpisu, kterým je společná vyhláška MF a MPO.

K bodu 38 (§ 6 odst. 6)

Kontrolní činnost MF vůči exportní bance je v odstavci 6 uvedena z důvodu právní jistoty a vyloučení případných pochybností, do jaké míry se kontrolní řád na ČEB vztahuje. Tato činnost podléhá kontrolnímu řádu jako obecnému právnímu předpisu, a proto se na ni vztahuje mj. povinnost kontrolované osoby poskytovat kontrolujícímu součinnost (§ 10 odst. 2 kontrolního řádu) a povinnost mlčenlivosti kontrolujících (§ 20 kontrolního řádu). Z uvedeného důvodu není nutné v zákoně přímo hovořit o povinnosti mlčenlivosti.

K bodu 39 (§ 6 odst. 7 a 8)

Dosavadní znění odstavce 6 se vypouští pro nadbytečnost, neboť pravidla pro velké expozice jsou stanovena v přímo účinném předpisu EU - nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 575/2013 ze dne 26. června 2013 o obezřetnostních požadavcích na úvěrové instituce a investiční podniky, a pravomoc orgánu dohledu při překročení limitu pro velké expozice je upravena v čl. 396 tohoto nařízení. Tato úprava v přímo účinném předpise EU má přednost před ustanovením zákona č. 58/1995 Sb.; pojem „úvěrová angažovanost“ je již pojmem překonaným.

Rovněž text stávajícího odstavce 7 se vypouští pro nadbytečnost, neboť z praxe a potřeb exportní banky vyplývá, že existují případy, kdy se nejedná jako vhodné využívání Všeobecných obchodních podmínek. Ustanovení se týká soukromoprávních vztahů mezi exportní bankou a klientem. V praxi vzniká často potřeba mitigovat kolize Všeobecných obchodních podmínek s právním řádem třetí země, a proto jsou využívány mezinárodní standardy úvěrové dokumentace běžné v mezinárodní bankovní praxi.

V novém odstavci 7 se navrhuje analogicky k ustanovení § 4 odst. 7 pro exportní pojišťovnu zavést rovněž v případě exportní banky schvalování nových obchodních případů podpořeného financování na úrovni vlády.

Jako optimální řešení bylo vyhodnoceno v zákoně č. 58/1995 Sb. neuvádět absolutní částky limitů, ale uvést zde pouze zmocnění pro stanovení konkrétních výší transakcí, od nichž bude schválení obchodního případu vyžadovat souhlas vlády, prováděcím právním předpisem. Tak může vláda flexibilně reagovat na aktuální vývoj systému exportního pojišťování a financování.

Zároveň se navrhuje specifikace předkládání materiálu do vlády tak, aby byl materiál spolupředkládán ministrem financí a ministrem průmyslu a obchodu. Smyslem ustanovení je zejména zkvalitnění předkládání materiálů za přímé součinnosti obou resortů z hlediska jejich působnosti.

Exportní banka při předložení materiálu má povinnost zajistit zamezení případnému úniku informací ve prospěch jiných hospodářských subjektů, a proto vládě neposkytuje detailní informace o obchodním případě, ale uvede pouze základní parametry návrhu při zachování bankovního, obchodního a obdobného tajemství. Prováděcím právním předpisem se upřesní podrobné náležitosti informací, které exportní banka o daném obchodním případě poskytne vládě s ohledem na ochranu informací v obchodním styku.

V odstavci 8 se jedná o analogický text k § 4 odst. 5. Z důvodu zajištění komplexnosti kontrolní úlohy státu se jeví jako efektivní podmínit zavedení nových nástrojů podpořeného financování před jejich zavedením do praxe předchozím souhlasem MF, a to i s ohledem na případné dopady na státní rozpočet ČR. MF si před vydáním rozhodnutí vyžádá stanovisko MPO, které v něm zejména zohlední komplementaritu a synergii nových nástrojů podpořeného financování s ostatními nástroji podpory exportu, jimiž se rozumí nástroje definované zejména aktualizovanou Exportní strategií.

Obecné náležitosti žádosti o předchozí souhlas s novým nástrojem podpořeného financování upravuje správní řád (§ 37).

K bodu 40 (§ 6 odst. 9)

Úprava textu reaguje na aktuální stav po změně příslušnosti hospodařit s podíly státu v exportní bance. Jedná se o obdobnou úpravu textu jako v § 4 odst. 11 písm. a).

K bodu 41 (§ 6 odst. 10)

Zákonem č. 282/2002 Sb. bylo do textu zákona č. 58/1995 Sb. zařazeno ustanovení deklarující soulad postupu exportní banky při zakládání dceřiných společností s ustanoveními zákona o bankách. Předmětné ustanovení se zrušuje jako nadbytečné, neboť konstatuje samozřejmou skutečnost.

K bodům 42 a 43 (§ 7 odst. 1 až 4)

Stávající právní úprava se jeví jako neflexibilní, neboť podoba žádosti neumožňuje pružně reagovat na potřeby systému exportního financování a praktické činnosti exportní banky. Z tohoto důvodu se navrhuje reformulace textu v souladu s potřebami praxe exportní banky.

Žádostí o podpořené financování se nerozumí žádost ve smyslu správního práva, ale jednání směřující k uzavření soukromoprávní smlouvy.

V odstavci 1 dochází k terminologické úpravě spočívající v nahrazení pojmu „výrobce“ pojmem „dodavatel pro vývoz“ a zpřesnění vymezení okruhu osob oprávněných podat žádost o pojištění vývozních úvěrových rizik.

V odstavci 2 písm. b) se vlastnickou strukturou rozumí také uvedení konečného vlastníka nebo investora, osob a jiných právních uspořádání bez právní osobnosti, které žadatele ovládají, výše jejich podílu nebo míra jejich vlivu a změny těchto skutečností v poslední době.

V odstavci 2 písm. d) dochází k upřesnění rozsahu údajů opuštěním legislativně neukotveného pojmu „platební morálka“; nově text hovoří o platební schopnosti včetně dostupných údajů pro posouzení její bonity a schopnosti splácet závazky.

V odstavci 2 písm. e) se hovoří o dalších údajích uváděných v žádosti o podpořené financování, pokud tak stanoví zvláštní právní předpisy. Jedná se například o potvrzení, že žadatel není osobou se zvláštním vztahem k exportní bance ve smyslu § 19 zákona č. 21/1992 Sb. o bankách ve znění pozdějších předpisů; potvrzení, že členové statutárního orgánu a skuteční majitelé žadatele nejsou politicky exponovanými osobami ve smyslu § 4 odst. 5 zákona č. 253/2008 Sb., o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu, ve znění pozdějších předpisů aj.

Ruší se odstavce 3 a 4, neboť povinnosti žadatele o podpořené financování, které vychází z praxe a potřeb exportní banky, jsou z odstavce 3 přesunuty do odstavce 2 a tím, že text § 7 se týká jednání směřujícího k uzavření soukromoprávní smlouvy, je konstatování o možnosti uzavřít smlouvu nadbytečné.

K bodu 44 (nadpis)

Skupinový nadpis byl vypuštěn za účelem zajištění jednotné struktury zákona.

K bodu 45, 54, 59 a 62 (nadpis nad § 7a, 7b, 7c a 7d)

Dochází k úpravě a zpřesnění nadpisů v návaznosti na zrušení nadpisu nad skupinou několika ustanovení.

K bodům 46 až 50 (§ 7a odst. 1)

Dochází k dílčím legislativně technickým úpravám textu a mj. k vypuštění popisu identifikačních údajů v návaznosti na výše zavedenou legislativní zkratku.

K bodu 51 (§ 7a odst. 2, 3 a 5)

V návaznosti na zavedení legislativní zkratky pro identifikační údaje a vypuštění popisu identifikačních údajů v odstavci 1 se odkazy na tento odstavec zrušují.

K bodu 52 (§ 7a odst. 4)

Dochází k odstranění výjimky možnosti exportní pojišťovny nebo MF vyzvat banku vývozce k doplnění neúplné žádosti o zařazení vývozního úvěru do systému dorovnávání úrokových rozdílů z důvodu snížení administrativní zátěže pro žadatele.

K bodu 53 (§ 7a odst. 7)

Navrhuje se zjednodušení stávající situace, kdy banka vývozce musí čekat na výzvu MF k předložení překladu smlouvy. Zároveň se má za to, že v případě smlouvy sjednané v anglickém jazyce není nutné překlad do českého jazyka pořizovat.

K bodu 55 (§ 7b odst. 1)

Cílem navržené změny je umožnění situace, kdy do režimu dorovnávání bude zařazen obchodní případ, kde není pojištění sjednané u exportní pojišťovny. Musí však být zřejmé, že jsou vývozní úvěrová rizika jinak vhodně zajištěna. Podmínkou proto je, že o této skutečnosti vydá exportní pojišťovna stanovisko.

K bodu 56 (§ 7b odst. 2)

Přeformulováním textu odstavce 2 se odstraňuje závazek státu poskytovat každoročně exportní bance konkrétní finanční částky ve výši 250 mil. Kč na dorovnávání úrokových rozdílů.

MF bude poskytovat exportní bance zálohy na dorovnávání úrokových rozdílů na základě její žádosti nejvýše dvakrát ročně.

V zájmu zjednodušení mechanismu doplňování záloh při poklesu pod určitou hladinu peněžních prostředků a převodu peněz ve prospěch MF při překročení daného limitu peněžních prostředků plynoucích z dorovnávání úrokových rozdílů se navrhuje, aby byla exportní banka povinna vyúčtovat obdržené zálohy jen jednou ročně, a to vždy k poslednímu dni kalendářního roku, ve kterém zálohy obdržela, a provedené vyúčtování zaslat MF do 30. ledna následujícího kalendářního roku. MF oznámí exportní bance do 30 dnů od obdržení tohoto vyúčtování výši peněžních prostředků, které je exportní banka povinna převést do 5 pracovních dnů na účet MF. Tímto návrhem bude odstraněn značně komplikovaný mechanismus doplňování záloh a zároveň nebude zatěžován státní rozpočet dodatečnými náklady, které bylo doposud nutné vynakládat.

Pro sestavení žádosti o zálohu na dorovnání úrokových rozdílů poskytne exportní pojišťovna exportní bance veškeré relevantní údaje.

Dále byl v odstavci 2 pojem „finanční prostředky“ nahrazen pojmem „peněžní prostředky“ a terminologie zákona tak byla uvedena do souladu s terminologií zákona č. 218/2000 Sb.

K bodům 57 a 58 (§ 7b odst. 7 až 9)

Změna formulace textu věty první dosavadního odstavce 7 reflektuje skutečnost, že způsob výpočtu dorovnávání úrokových rozdílů stanoví prováděcí právní předpis v podobě společné vyhlášky MF a MPO.

Zároveň bylo do § 7b odst. 7 přesunuto z § 1 odst. 4 zmocnění pro stanovení výše systémové marže banky vývozce při dorovnávání úrokových rozdílů.

Výpočet úrokových rozdílů a výše systémové marže by měl zohledňovat aktuální politiky České republiky v oblasti zahraničních věcí, zahraničního obchodu, stejně jako finanční a hospodářské politiky státu včetně rozpočtových možností.

Věta druhá a třetí odstavce 7 byly vypuštěny, neboť tiskopisy pro žádost o dorovnání úrokových rozdílů a oznámení o převodu přebytku úrokových rozdílů podle odstavce 3 a oznámení exportní pojišťovny podle odstavce 5, na něž odkazuje dosavadní znění zákona, nebyly uvedeny do praxe.

Nový odstavec 8 stanoví náležitosti žádosti o zálohu na dorovnání úrokových rozdílů, odstavec 9 pak stanoví náležitosti vyúčtování záloh na dorovnávání úrokových rozdílů.

K bodům 60 a 61 (§ 7c odst. 6 a 7)

Nově budou zákonem vymezeny náležitosti oznámení o změnách ve skutečnostech uvedených v žádosti, v podmínkách čerpání nebo splácení vývozního úvěru zařazeného do systému dorovnávání úrokových rozdílů podle § 7c odst. 1 a náležitosti stanoviska ke změně ve skutečnostech uvedených v žádosti, v podmínkách čerpání nebo splácení vývozního úvěru zařazeného do systému dorovnávání úrokových rozdílů podle § 7c odst. 2. Původní zákonný požadavek na podání předmětných oznámení prostřednictvím speciálního tiskopisu se ruší.

K bodu 63 (§ 7d odst. 12)

Vzhledem ke zrušení legislativní zkratky „mezinárodní pravidla“ v návaznosti na reformulaci textu § 1 odst. 4 dochází k upřesnění znění uvedeného ustanovení.

K bodu 64 (§ 8 odst. 1)

S ohledem na logickou návaznost textu byla část věty za středníkem přesunuta do nového odstavce 7 v § 8.

K bodu 65 a 67 (poznámka pod čarou č. 12a a 13)

Odkaz na aktuální právní úpravu byl uveden přímo do textu zákona, poznámky pod čarou byly proto zrušeny.

K bodu 66 (§ 8 odst. 3)

Ustanovení bylo upraveno v návaznosti na výkladové obtíže, které se objevují v bankovní praxi, jelikož z bankovní regulace (zejména s ohledem na povinnost obezřetného podnikání) vyplývá povinnost bank vázat na částku poskytnutého úvěru určitou částku vlastního kapitálu při zohlednění rizikovosti poskytnutého financování. Implicitně vyplývající omezení ručení ČR za závazky exportní pojišťovny a exportní banky způsobovalo v praxi problémy a nejasnosti.

K bodu 68 (§ 8 odst. 7)

S ohledem na logickou návaznost textu byla z § 8 odst. 1 písm. a) část věty za středníkem přesunuta do nového odstavce; následující odstavec byl přečíslován.

K bodu 69 (§ 9, poznámka pod čarou č. 14)

Dochází k doplnění textu o pravidla Evropské unie upravující státní podporu, jež jsou rovněž závazná (blíže viz část 5. obecné části důvodové zprávy).

Zároveň se v poznámce pod čarou č. 14 uvádí platný právní předpis, na který je v textu zákona odkazováno.

K bodu 70 (§ 9a)

Vkládá se zmocňovací ustanovení pro vydání prováděcího právního předpisu, a to společné vyhlášky MF a MPO s ohledem na sdílenou působnost obou ministerstev a vzhledem k úzkým systémovým provazbám mezi jednotlivými opatřeními a kroky v oblasti podpory exportu. Z důvodu efektivního fungování celého systému státní podpory exportu je proto nezbytná úzká spolupráce obou ministerstev.

Podle § 13 odst. 1 písm. c) zákona č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy ČR, ve znění pozdějších předpisů, je MPO ústředním orgánem státní správy pro zahraniční obchod a podporu exportu. Z tohoto titulu MPO disponuje kompetencemi a nástroji zajišťujícími propojení veřejné správy s podnikatelským a průmyslovým sektorem a vývozci.

Podle § 4 odst. 1 shora uvedeného zákona je MF ústředním orgánem státní správy mj. pro státní rozpočet republiky, státní závěrečný účet republiky, státní pokladnu ČR, fiskální politiku, makroekonomické a fiskální prognózy pro přípravu státního rozpočtu a rozpočtů státních fondů, finanční trh, atd. Z tohoto titulu MF disponuje kompetencemi souvisejícími se zákonem č. 58/1995 Sb. v oblasti státní podpory exportu a souvisejícím financováním prostřednictvím státního rozpočtu.

K Čl. II

K bodům 1 až 6

Za účelem zachování právní jistoty všech subjektů, kterých se mohou dotknout změny vyplývající z této novelizace, se uvádí, že pro již zahájená pravomocně neskončená řízení zahájená podle zákona č. 58/1995 Sb. se použije jeho stávající znění.

Rovněž se vkládá přechodné ustanovení, jehož cílem je umožnit plynulý přechod exportní pojišťovny a exportní banky do centrálního systému řízení likvidity souhrnných účtů státní pokladny. Předpokládá se, že exportní pojišťovna a exportní banka převedou na účty zřízené u České národní banky peněžní prostředky z dosavadních účtů u bank nebo ostatních poskytovatelů platebních služeb nejpozději do 6 měsíců ode dne nabytí účinnosti předmětné novely zákona č. 58/1995 Sb. a tyto účty zruší. Pokud to není možné, převede exportní pojišťovna a exportní banka peněžní prostředky z těchto účtů do České národní banky neprodleně po uplynutí doby, na kterou byly účty zřízeny, nebo po odpadnutí důvodu, pro který nebylo možné peněžní prostředky převést dříve.

Dle návrhu zákona po uplynutí 6 měsíců ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona lze účty vedené nadále mimo účty zřízené u České národní banky vést a mít na nich uloženy peněžní prostředky pouze se souhlasem MF, opět se zákonem stanovenou výjimkou.

Dle dikce zákona 218/2000 Sb. se exportní pojišťovna a exportní banka zařadí mezi povinné (EGAP) a „kvazipovinné“ (ČEB) subjekty státní pokladny, které nemohou vést peněžní prostředky na jiných účtech než u ČNB s výjimkou explicitně stanovenou zákonem č. 58/1995 Sb.

K ČÁSTI DRUHÉ

K Čl. III

K bodům 1 až 5 (§ 3, § 33 odst. 7, 8 a 11)

Navrhuje se zapojení peněžních prostředků exportní pojišťovny a exportní banky (s výjimkami uvedenými v zákoně č. 58/1995 Sb.) do centrálního systému řízení likvidity souhrnných účtů státní pokladny. Peněžními prostředky podle § 3 písm. h) bodu 17. zákona č. 218/2000 Sb. se rozumí peněžní prostředky na účtech exportní pojišťovny a jiných právnických osob založených podle zákona č. 58/1995 Sb. (tj. právnické osoby založené podle § 4 odst. 2 písm. b) a c) a § 6 odst. 4 zákona č. 58/1995 Sb.); peněžními prostředky podle § 3 písm. h) bodu 18. zákona č. 218/2000 Sb. se rozumí peněžní prostředky na účtech exportní banky. Tyto instituce nesmí převést peněžní prostředky z účtů státní pokladny na účty vedené u komerčních finančních ústavů, pokud zákon č. 58/1995 Sb. nestanoví jinak. Zároveň se však explicitně umožňuje, aby si subjekty podle § 3 písm. h) bodu 17. a 18. zákona č. 218/2000 Sb. sjednaly na základě ustanovení § 33 odst. 11 zákona č. 218/2000 Sb. s MF obdobné plnění nahrazující úrok na peněžní prostředky, které ponechají uloženy na účtu podřízeném státní pokladně v dohodnuté výši a na předem stanovenou dobu.

V rámci centrálního systému řízení likvidity souhrnných účtů státní pokladny funguje režim, kdy příslušné účty nejsou úročeny, až na určité výše uvedené výjimky, zatímco MF hradí bankovní poplatky. Zapojení exportní pojišťovny a exportní banky do centrálního systému řízení likvidity souhrnných účtů státní pokladny pro stát přináší nezanedbatelné ekonomické výhody. Peněžní prostředky účtů, které jsou podřízeny souhrnným účtům státní pokladny vedených v jednotlivých měnách a které od roku 2013 postupně nahradily rezervu peněžních prostředků vzniklou emisní činností, jsou využívány jako krátkodobý zdroj peněžních prostředků pro krytí potřeby financování státu a díky tomuto zefektivnění řízení výpůjčních operací státu dochází v konečném důsledku ke snižování úrokových výdajů na obsluhu státního dluhu souvisejících s emisní činností.

Dodatečné peněžní prostředky na účtech podřízených souhrnným účtům státní pokladny jsou v rámci řízení likvidity státní pokladny investovány na peněžním trhu ve formě krátkodobých depozitních a repo operací, což pro stát představuje další ekonomickou výhodu.

Výsledný odhadovaný pozitivní ekonomický dopad rozšíření souhrnných účtů státní pokladny o účty exportní pojišťovny a exportní banky převyší případné nároky exportní pojišťovny a exportní banky na stát v rámci dotačního vztahu z titulu výpadku příjmů plynoucích z nemožnosti ukládat nebo investovat peněžní prostředky poskytované ze státního rozpočtu do investičních nástrojů na finančním trhu v souladu s navrhovaným ustanovením § 1 odst. 6 zákona č. 58/1995 Sb.

K ČÁSTI TŘETÍ

K Čl. IV

Uvedené stanovení data účinnosti zákona má zajistit nabytí účinnosti zákona co nejdříve po jeho vyhlášení a zároveň umožnit dotčeným subjektům dostatečný prostor k seznámení se s touto právní normou. Den nabytí účinnosti byl tedy stanoven odlišně od požadavku vyplývajícího z ustanovení § 3 odst. 3 zákona č. 309/1999 Sb., o Sbírce zákonů a o Sbírce mezinárodních smluv, ve znění zákona č. 277/2019 Sb., neboť to vyžaduje naléhavý obecný zájem.

Naléhavý obecný zájem lze spatřit v nezanedbatelných ekonomických přínosech návrhu zákona, které spočívají zejména v zapojení peněžních prostředků exportní pojišťovny a exportní banky (s výjimkami uvedenými v zákoně č. 58/1995 Sb.) do centrálního systému řízení likvidity souhrnných účtů státní pokladny, dále v urychleném zavedení schvalování obchodních případů od určité výše vládou mj. za účelem eliminace negativních dopadů na státní rozpočet, v rozšíření možnosti zakládání právnických osob a nabývání podílu v nich s cílem minimalizovat dopady pojistných událostí na státní rozpočet a dále pak ve zpružnění zavádění

nástrojů pojištění vývozních úvěrových rizik a zajišťovacích nástrojů v nabídce exportní pojišťovny a nástrojů podpořeného financování v nabídce exportní banky za účelem zajištění konkurenceschopnosti vývozců na globálním trhu.

V Praze dne 3. února 2020

Předseda vlády:

Ing. Andrej Babiš v. r.

Místopředseda vlády, ministr průmyslu a obchodu
a ministr dopravy:

doc. Ing. Karel Havlíček, Ph.D., MBA, v. r.

ZÁVĚREČNÁ ZPRÁVA Z HODNOCENÍ DOPADŮ

REGULACE (RIA)

**k návrhu zákona, kterým se mění zákon č. 58/1995 Sb.,
o pojišťování a financování vývozu se státní podporou
a o doplnění zákona č. 166/1993 Sb., o Nejvyšším
kontrolním úřadu, ve znění pozdějších předpisů, ve znění
pozdějších předpisů, a zákon č. 218/2000 Sb.,
o rozpočtových pravidlech a o změně některých
souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla), ve znění
pozdějších předpisů**

1. Základní identifikační údaje

Název návrhu:

Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 58/1995 Sb., o pojišťování a financování vývozu se státní podporou a o doplnění zákona č. 166/1993 Sb., o Nejvyšším kontrolním úřadu, ve znění pozdějších předpisů, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla), ve znění pozdějších předpisů

Zpracovatel / zástupce předkladatele:

Ministerstvo průmyslu a obchodu

Předpokládaný termín nabytí účinnosti:

prvním dnem třetího kalendářního měsíce
následujícího po jeho vyhlášení

Implementace práva EU: ANO

2. Cíl návrhu zákona

Účelem návrhu novely zákona č. 58/1995 Sb., o pojišťování a financování vývozu se státní podporou a o doplnění zákona č. 166/1993 Sb., o Nejvyšším kontrolním úřadu, ve znění pozdějších předpisů, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „zákon č. 58/1995 Sb.“) jsou zejména následující změny:

Flexibilnější nabídka exportní pojišťovny a exportní banky

Oproti dosavadnímu stavu, kdy zákon č. 58/1995 Sb. pracuje v § 1 odst. 2, resp. odst. 3, s taxativním výčtem nástrojů pojištění vývozních úvěrových rizik a podpořeného financování, nová textace reflektuje posun v globálních ekonomických vztazích, kdy účelem činnosti exportní pojišťovny a exportní banky není jen podpora vývozu, ale i tuzemských investic v zahraničí. Přesun nástrojů pojištění vývozních úvěrových rizik a podpořeného financování do prováděcího právního předpisu je navržen za účelem ponechání možnosti reagovat v nabídce exportní pojišťovny a exportní banky na vývoj na exportním trhu. Nové nástroje budou schvalovány v reakci na požadavky trhu postupem uvedeným v zákoně.

Vedení peněžních prostředků exportní pojišťovny a exportní banky poskytnutých ze státního rozpočtu na účtech vedených u centrální banky

Navrhuje se uložit exportní pojišťovně a exportní bance povinnost vést peněžní prostředky poskytované jim ze státního rozpočtu na svých bankovních účtech podřízených státní pokladně vedených u České národní banky (dále „ČNB“). Zapojení exportní pojišťovny a exportní banky do centrálního systému řízení likvidity souhrnných účtů státní pokladny představuje pro stát ekonomické výhody. V souvislosti s tímto návrhem je navržena i úprava zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o rozpočtových pravidlech“).

Rozšíření možností zakládání právnických osob a nabývání podílů v právnických osobách exportní pojišťovnou a exportní bankou

Navrhovanou změnou dochází k rozšíření možnosti zakládat právnické osoby a nabývat podíly v nich v souladu s praxí vymáhání pohledávek nebo předcházení škod. Činnost vedoucí k předcházení vzniku škod a zmírňování jejich následků není blíže specifikována, neboť poznatky z praxe ukazují, že se jedná o velmi rozsáhlou skupinu právních, ekonomických a technických činností a bližší definice by mohla být omezující. Jako korektiv tohoto rozšíření se navrhuje povinný souhlas Ministerstva financí (dále „MF“) s nabytím podílu v právnické osobě.

Nastavení limitů pro schvalování obchodních případů od určitého objemu vládou

V současném znění zákona č. 58/1995 Sb. byly limity pro schvalování obchodních případů exportní pojišťovny vládou vázány na procento pojistné kapacity exportní pojišťovny, a to ve výši, jež prakticky převyšovala objem jakéhokoli realizovaného obchodního případu. Schvalování obchodních případů exportní banky vládou zákon č. 58/1995 Sb. vůbec nepředpokládal. Praxe ukazuje, že s ohledem na značná rizika spojená s neúspěšnými obchodními případy, jež mají značné dopady především na státní rozpočet a představují reputační riziko i pro ČR, je třeba zavést transparentní schvalování obchodních případů od určitého objemu vládou.

Zjednodušení rozpočtování a vyúčtování záloh na dorovnávání úrokových rozdílů

Navrhuje se nahrazení závazku státu poskytovat každoročně exportní bance finanční částku ve výši 250 mil. Kč na dorovnávání úrokových rozdílů obecnějším poskytováním záloh ze strany MF a zjednodušení procesu vyúčtování záloh, které MF exportní bance poskytne na dorovnávání úrokových rozdílů, ze strany exportní banky.

Rozšíření kontrolní pravomoci MF vůči exportní pojišťovně

Nové ustanovení doplňuje kontrolní pravomoc MF vůči exportní pojišťovně v souvislosti s poskytováním dotací ze státního rozpočtu na její činnost, a to analogicky k ustanovení o provádění kontroly MF u poskytování dotací exportní bance, kde je oprávnění MF ke kontrole explicitně uvedeno.

3. Agregované dopady návrhu zákona
3.1 Dopady na státní rozpočet a ostatní veřejné rozpočty: Ano
<p>Změny navržené zákonem č. 58/1995 Sb. by měly v dlouhodobém horizontu vést ke snížení dopadů pojišťování a financování vývozu se státní podporou na státní rozpočet, a to snížením nároků exportní pojišťovny na dotaci a snížením nákladů na úhradu ztrát exportní banky vyplývajících z provozování podpořeného financování v důsledku zefektivnění kontroly, mj. schvalováním obchodních případů od určitého objemu vládou.</p> <p>Dále je odstraněn závazek státu poskytovat každoročně exportní bance konkrétní finanční částku ve výši 250 mil. Kč na dorovnávání úrokových rozdílů; tím, že nebude nutné částku každoročně vyčlenit ve státním rozpočtu, poklesnou náklady na řízení veřejných financí.</p>
3.2 Dopady na podnikatelské subjekty: Ano
<p>Navrhovaná právní úprava má přímý dopad na exportní pojišťovnu a exportní banku. Nepřímý dopad má rovněž na komerční banky, popř. na exportně orientované podniky.</p> <p>Podnikatelské subjekty, kterých se týká část navrhovaných úprav zákona č. 58/1995 Sb. (flexibilnější nabídka exportní pojišťovny a exportní banky, rozšíření možností zakládání právnických osob a nabývání podílů v právnických osobách exportní pojišťovnou a exportní bankou, lepší nastavení limitů pro schvalování obchodních případů od určitého objemu vládou), získají větší právní jistotu při výkonu své podnikatelské činnosti. Exportně orientované podniky a komerční banky díky větší flexibilitě nabídky exportní pojišťovny a exportní banky nadto získají lepší přístup k nástrojům státem podpořeného financování a pojišťování.</p> <p>Zjednodušením úředních postupů v případě žádosti o zařazení do systému dorovnávání úrokových rozdílů dojde ke snížení byrokratické zátěže pro komerční banky (mj. eliminací nákladů na překlad smlouvy o vývozním úvěru sjednané v anglickém jazyce).</p> <p>V návrhu uvažované změny zákona nebudou mít žádný dopad na trh práce.</p>
3.3 Dopady na mezinárodní konkurenceschopnost ČR: Ano
<p>Ke zvýšení mezinárodní konkurenceschopnosti ČR přispívá modernější pojetí celého systému státem podpořeného exportního pojišťování a financování, jmenovitě jde o následující opatření a nástroje:</p> <ul style="list-style-type: none"> - reflexe posunu v globálních ekonomických vztazích, kdy účelem činnosti exportní pojišťovny a exportní banky není jen podpora vývozu, ale i investic v zahraničí, - zvýšení možnosti reagovat v nabídce exportní pojišťovny a exportní banky na vývoj na exportním trhu.
3.4 Dopady na územní samosprávné celky (obce, kraje): Ne

3.5 Sociální dopady: Ne

3.6 Dopady na spotřebitele: Ne
3.7 Dopady na životní prostředí: Ne

3.8 Dopady ve vztahu k zákazu diskriminace a ve vztahu k rovnosti žen a mužů: Ne

3.9 Dopady na výkon státní statistické služby: Ne

3.10 Korupční rizika: Ne

3.11 Dopady na bezpečnost nebo obranu státu: Ne

Hodnocení dopadů regulace

1. Důvod předložení a cíle

1.1. Název

Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 58/1995 Sb., o pojišťování a financování vývozu se státní podporou a o doplnění zákona č. 166/1993 Sb., o Nejvyšším kontrolním úřadu, ve znění pozdějších předpisů, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla), ve znění pozdějších předpisů.

1.2. Definice problému

Předmětný návrh se týká systému pojišťování a financování vývozu se státní podporou, který je v České republice realizován pomocí dvou institucí: Exportní garanční a pojišťovací společnosti, a.s., (dále také „EGAP“ nebo „exportní pojišťovna“) a České exportní banky, a.s., (dále také „ČEB“ nebo „exportní banka“). Obě instituce jsou určeny pro podporu exportu, přičemž je v České republice, stejně jako v ostatních zemích Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj (OECD) obvyklé, že systém pojišťování a financování vývozu se státní podporou se dotýká pouze zhruba jednoho procenta objemu celkového vývozu uvedených zemí.

S ohledem na aktuální ekonomickou situaci v České republice byly vedeny debaty o tom, jaká národohospodářská opatření by měl stát uplatnit, aby se podařilo posunout Českou republiku dále na cestu rychlejšího přibližování k ekonomikám vyspělých států a udržitelnému ekonomickému růstu, čemuž by měl odpovídat i systém státní podpory exportu. Systém státem podpořeného exportního pojišťování a financování je do budoucna bez výraznějších úprav ekonomicky neudržitelný a vede k suboptimálnímu vynakládání prostředků státního rozpočtu bez odpovídajícího ekonomického přínosu, jak je číselně doloženo níže. I proto vláda svým usnesením ze dne 25. listopadu 2019 č. 839 schválila vlastnickou konsolidaci ČEB jako 100% dceřiné společnosti EGAP jako variantu nového institucionálního uspořádání státní podpory exportu. Předložená právní úprava by měla dočasně situaci aspoň částečně vyřešit a zajistit udržení konkurenceschopnosti českých exportérů v soutěži na světovém trhu. Následně by předkladatel přistoupil k návrhu komplexní nové právní úpravy systému státní podpory exportu.

Momentálně je nutné, aby exportní pojišťovna i exportní banka dokázaly pružně reagovat na změny v přístupu zahraničních agentur pro státní podporu vývozních úvěrů (označovaných mezinárodně jako „Export Credit Agencies“ – dále jen „ECAs“) ve vztahu

ke svým exportérům. Proto je navržen přesun výčtu jejich nástrojů do prováděcího právního předpisu, aby mohlo být pružně reagováno na změny na globálním trhu.

Po zkušenostech obou institucí při řešení problematických pohledávek v minulých letech vznikla potřeba upravit možnosti zakládat právnické osoby a nabývat podíly v právnických osobách exportní pojišťovnou a exportní bankou tak, aby bylo zajištěné efektivní vymáhání pohledávek a zmírňování negativních dopadů na státní rozpočet.

V minulých letech rovněž došlo k nárůstu nesplácených úvěrů v portfoliu obou společností, a proto se ukazuje jako vhodné, aby vláda souhlasila s poskytnutím exportního pojištění obchodních případů v objemu, který se stanoví od určité pevně stanovené výše a ne navázáním na procento pojistné kapacity, která je v jednotlivých letech různá. Stejný proces schvalování obchodních případů pro exportní banku ve stávající právní úpravě chybí, proto je nově navržen v předkládaném návrhu.

Vzhledem k tomu, že MF poskytuje exportní pojišťovně dotaci ze státního rozpočtu, je vhodné v zákoně č. 58/1995 Sb. vymezit rozsah kontrolní pravomoci MF ve vztahu k hospodaření exportní pojišťovny. Jedná se o analogii stávající právní úpravy kontrolní pravomoci MF ve vztahu k exportní bance.

Na základě návrhu MF se nově ukládá exportní pojišťovně a exportní bance vést peněžní prostředky na svých bankovních účtech podřízených státní pokladně a vedených u ČNB. Zapojení exportní pojišťovny a exportní banky do centrálního systému řízení likvidity souhrnných účtů státní pokladny představuje pro stát ekonomické výhody. V souvislosti s tímto návrhem je proto navržena i úprava zákona o rozpočtových pravidlech. Zároveň je v právním předpise upravena výjimka pro určitý druh prostředků (např. základní kapitál exportní banky).

Vzhledem k tomu, že systém dorovnávání úrokových rozdílů nebyl nikdy zaveden do praxe, a přesto bylo MF povinné každoročně rozpočtovat částku 250 mil. Kč na úhradu dorovnávání úrokových rozdílů, je tento závazek nahrazen mechanismem doplňování peněžních prostředků formou záloh na financování systému, případně převodem peněžních prostředků zpět ve prospěch MF.

Další návrhy na změnu zákona č. 58/1995 Sb. mají zpřesňující a legislativně technický charakter.

1.3. Popis existujícího právního stavu

Legislativní úprava pojišťování a financování vývozu se státní podporou formou zákona č. 58/1995 Sb. existuje od roku 1995 a i po řadě dílčích novelizací zůstává jejím účelem

vytvořit legislativní předpoklady pro státní podporu exportu ve finanční oblasti a stanovit základní oblasti, formy, subjekty a podmínky takové podpory.

Podpora exportu je však zahrnuta i v koncepčních a strategických dokumentech vlády ČR a je nutné ji vnímat v mnohem širším národohospodářském kontextu.

Exportní strategie České republiky pro období 2012 až 2020, vč. její aktualizace z roku 2016, shrnuje celkovou vizi proexportních aktivit státu. Exportní strategie vychází ze současného stavu české ekonomiky (kondice českých firem, jejich oborové složení, kapitálová síla, technická i technologická úroveň českých výrobků a služeb apod.) a situace na evropských a světových trzích (vývoj na hlavních vývozních trzích České republiky, otevřené otázky EU, nerovnoměrný růst světové ekonomiky, situace na globálních finančních trzích apod.), vymezuje strategický rámec proexportní politiky do roku 2020 a shrnuje celkovou vizi proexportních aktivit státu, jejich cíle a rovněž opatření, jejichž prostřednictvím má dojít k naplnění těchto cílů. Exportní strategie se snaží přistupovat k proexportním činnostem relativně široce - to znamená, že se zaměřuje nejen na činnosti a postupy, které mají přímý a výhradní vztah k exportním procesům, ale i na další, související a navazující politiky státu. Ambicí Exportní strategie je maximálně využít synergie, které plynou z různých činností realizovaných veřejnými institucemi, k podpoře a rozvoji českého exportu. Exportní strategie se plně hlásí k přístupu zvolenému v rámci Strategie mezinárodní konkurenceschopnosti ČR pro období 2012 - 2020. Naplnění opatření navržených ve Strategii mezinárodní konkurenceschopnosti ČR pro období 2012 - 2020 je v této Exportní strategii chápáno jako nutný a nezbytný předpoklad úspěchu projektů v oblasti podpory exportu a internacionalizace.

Inovační strategie České republiky 2019–2030 byla schválena Usnesením vlády ČR ze dne 4. února 2019 č. 104. Jedná se o strategický rámcový plán, který předurčuje vládní politiku v oblasti výzkumu, vývoje a inovací a má pomoci České republice se během dvanácti let posunout mezi nejinnovativnější země Evropy.

Dále vláda usnesením ze dne 20. ledna 2020 č. 54 schválila teze Hospodářské strategie České republiky 2020 – 2030. Dokument nastiňuje parametry strategie samotné nikoliv ve smyslu tvorby nových dokumentů, ale naopak ve snaze pracovat s tím, co již bylo vytvořeno, a k tomu přidat nezbytné. Ambicí Hospodářské strategie je stávající strategie zásadně zredukovat, provázat, aktualizovat ve vazbě na priority země a zastřešit ve smyslu důsledného řízení.

S Hospodářskou a Inovační strategií bude úzce provázaná i připravovaná nová Exportní strategie po roce 2020.

ČR jako exportně orientovaná ekonomika usiluje o udržitelnou exportní výkonnost firem odolnou proti výkyvům hospodářského cyklu – v tomto kontextu jsou klíčovými parametry

přidaná hodnota, diverzifikace teritoriální i oborová. Preferovaná konkurenceschopnost vychází z přidané hodnoty, inovací, s tím souvisí postavení v globálních hodnotových řetězcích (global value chains, GVC).

Cílená podpora exportu má usnadnit transformaci ČR v technologického lídra s tím, že může využít potenciál tradičních odvětví jakožto průmyslově založená země s odpovídající nabídkou specializovaných služeb. U tradičních sektorů je nutné sledování trendů a postupná transformace průmyslu směrem k využití moderních přístupů, procesů a specializace (technologická spolupráce, transfer know-how). Nové technologie a inovativní postupy pak lze využít i v dalších oblastech hospodářství.

Kromě dalšího rozvoje stávajících excelentních odvětví je nutná podpora nových subjektů (start-upy, nové inovativní firmy) včetně jejich globálních ambicí. S tím je úzce spojen za prvé rozvoj podnikatelského prostředí a za druhé rozvoj obchodu (rozvoj vnitřního trhu a vhodná obchodní politika – dostupnost vstupů s nižší přidanou hodnotou do české výroby a podpora exportu výrobků s vyšší přidanou hodnotou).

V dnešní době je také velmi důležité budovat značku ČR a komunikovat úspěchy země v jednotlivých oblastech, tedy vhodně nastavit marketing a národní komunikaci.

Strategické cíle podpory exportu zahrnují

- Zachování kompetencí v tradičních českých oborech a vytváření nových technologických znalostí, vhodnou podporou výrazně přispět ke zvyšování objemu exportu s vysokou přidanou hodnotou, a tedy i k udržení zaměstnanosti a hospodářskému růstu české ekonomiky.
- Zvyšování konkurenceschopnosti českých firem při prosazování na zahraničních trzích.
- Zvyšování přidané hodnoty v českém exportu a lepší postavení českých firem v globálních hodnotových řetězcích.
- Růst exportu jako celku, zvyšování globálních ambicí inovativních a začínajících firem.

Exportní politika bude vycházet z Hospodářské strategie (HS) a bude propojena s Inovační strategií (IS) a Strategií chytré specializace (RIS3) tak, aby vznikly mezi jednotlivými segmenty vazby, např. se systémem vzdělávání (mechanismy nových oborů, programů) a s investičním mechanismem („národní investiční plán“, propojení do rozpočtu, do kohezní politiky atd.).

Sektorový přístup k podpoře exportu. HS, IS, především pak RIS3, mapují kompetence a schopnosti českých firem a definují další sektorové zaměření ČR. Tomu se přizpůsobuje i nová exportní strategie, kdy měníme teritoriální přístup na přístup odvětvový. Ze sektorového hlediska tak exportní strategii provažujeme s HS, IS a RIS3, ve kterých jsou vybrané sektory určovány s důrazem na objem hospodářství/ exportu, přidanou hodnotu,

strategický zájem ČR, inovační potenciál a trendy. Zahrnuta budou tedy jak tradiční odvětví, tak nová odvětví odrážející vznikající a rostoucí trendy.

Kromě vertikálního oborového vnímání je nutné akcentovat horizontální sektorový, tzn. průřezový pohled. V rámci působení hospodářské, inovační včetně strategie chytré specializace RIS3 vznikají nové odvětví a řešení, která vytváří horizontální průniky, na které je nutné se zaměřit (např. AI, digitalizace, nanotechnologie, 3D tisk). A právě tato nová průřezová řešení, která mají globální potenciál, se stanou součástí horizontálních sektorových priorit pro připravovanou exportní strategii.

Již v minulosti se začalo přecházet od teritoriálního přístupu k sektorovému. Příkladem je Mapa globálních oborových příležitostí, která definuje sektorové příležitosti v jednotlivých zemích. A ukázalo se, že jednotlivé obory mají v odlišných zemích různé zájmy a různé přístupy (export, investice v zahraničí, výměna know-how). Tento fakt v nové exportní strategii má být uchopen aktivně, kdy mostem mezi sektorovým zaměřením a jednotlivými zeměmi budou teritoriální obchodní strategie, které skrze své akční plány budou definovat aktivity v teritoriu. Tedy i v rámci původně prioritních zemí budou cíleně prosazovány specifické zájmy jednotlivých sektorů.

Pro identifikaci potřeb a stanovení vize jednotlivých odvětví v rámci proexportní politiky budou využity platformy klíčových odvětví. Ministerstvo průmyslu a obchodu (dále také „MPO“) již zahájilo setkávání k jednotlivým odvětvím, které pokrývají firemní reprezentace (např. Hospodářská komora ČR, Svaz průmyslu a dopravy a další oborové profesní asociace a svazy).

Dochází tak k zjednodušení přístupu firem k službám všech institucí a poskytování přehledné nabídky služeb nezávisle na tom, na kterou organizaci se firma obrátí, ale především možnost vytváření individuální nabídky služeb a asistence státu dle potřeb firmy napříč institucemi.

Udržení širokého portfolia nástrojů využívaných dle nejmodernějších trendů. Z hlediska základních nástrojů podpory exportu tak žádná odvětví nevyklučujeme, z hlediska zájmů ČR však bude věnováno více pozornosti odvětvím, která české ekonomice přinesou vyšší přidanou hodnotu a zachování strategických kompetencí.

Z hlediska konkurenceschopnosti je významným nástrojem proexportní politiky státu podpořené financování a pojištění, které pomáhá vytvářet synergické efekty a příležitosti pro pronikání českých firem na zahraniční trhy. Proto je důležité udržení celého portfolia nástrojů ČEB i EGAP.

Cílem státní podpory exportu ve finanční oblasti je podpořit proexportní orientaci domácí ekonomiky tím, že českým exportérům vytvoří v této oblasti takové podmínky, které má

k dispozici jejich konkurence v ostatních zemích Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj (dále „OECD“).

Základními formami státní podpory exportu jsou v obecné rovině pojištění vývozních úvěrů proti teritoriálním a dlouhodobým komerčním rizikům nezaplacení ze strany zahraničního kupujícího, financování vývozních úvěrů za zvýhodněných podmínek ve srovnání s tržními podmínkami, zejména z hlediska délky splatnosti úvěru a úrovně úrokových sazeb, a dorovnávání úrokových rozdílů. Tato trojice nástrojů je obvyklá v různé kombinaci v zemích OECD a srovnatelné nástroje používají stále intenzivněji i ostatní exportně orientované země.

Systém podpory exportu sestává zpravidla ze služeb poskytování pojistného krytí a financování, které bývají spravovány v jedné, ve dvou či více oddělených institucích či organizačních jednotkách. V některých případech se nejedná o samostatné instituce, ale o přímou součást státní správy. Financování může mít také podobu programu.

ECAs jsou ve většině případů určitým způsobem napojeny na stát a na státní rozpočet. Toto napojení reflektuje rovněž vlastnickou strukturu, kdy ve většině ECAs vystupuje stát alespoň jako částečný vlastník. Existují nicméně instituce čistě soukromé, které fungují jako agent státu při poskytování podpory exportu.

V případě institucionálního statutu „vláda“ a „soukromý subjekt jednající jménem vlády“ je obvyklé přímé napojení na státní rozpočet a samostatné rozhodování je omezeno jen do určité (spíše nízké) výše transakce. V případě statutu, kdy je entita „vládou kontrolovaná/vlastněná“, je obvykle využito nepřímého napojení na státní rozpočet v podobě explicitní garance státu a obvykle i kapitálového vkladu. Rozhodování o transakcích je z velké míry autonomní a závisí na vedení dané instituce.

Státní podpora spočívá jednak v ručení státu za závazky, vyplývající z uzavřených pojistných smluv exportní pojišťovny a za závazky exportní banky vzniklé v souvislosti se získáváním zdrojů na finančních trzích a jednak v poskytování dotací ze státního rozpočtu.

Podpora vývozu poskytovaná státem je jedním z významných předpokladů konkurenceschopnosti národních exportérů, protože zabraňuje znevýhodnění českých podnikatelů na mezinárodních trzích oproti zahraniční konkurenci. Je nezbytné, aby měli exportéři a jejich financující banky k dispozici plnou škálu efektivních pojistných produktů pokrývajících rizika financování ve všech fázích exportního případu, a byli o možnostech pojištění náležitě informováni. Za tímto účelem poskytuje exportní pojišťovna a exportní banka své služby českým exportérům coby oficiální součást státní podpory vývozu.

Ve většině případů se jedná o vývozy do zemí, kde politické, ekonomické a právní prostředí přináší větší míru nejistoty, a tím i vyšší rizika nezaplacení. Rizika se dělí zejména na politická a komerční. Politická mají z pohledu účastníků obchodu povahu vyšší moci. Patří

mezi ně například administrativní či legislativní opatření země dlužníka, která mu zabrání ve splácení, nebo také politické události v zemi dlužníka v podobě revolucí, válek, generálních stávek apod. Komerční rizika jsou spojena přímo s dlužníkem a mají podobu platební neschopnosti nebo odepření zaplacení pohledávky. Hlavním posláním exportní pojišťovny je v souladu se zásadou adicionality poskytovat takové služby, které nenabízí komerční pojistný trh, a které jsou přesto pro exportéry zásadní. Z tohoto důvodu exportní pojišťovna svou činnost zaměřuje zejména na poskytování pojištění ve střednědobém a dlouhodobém horizontu v teritoriích, která jsou komerčními pojišťovnami vyhodnocena jako rizikovější. Činnost exportní pojišťovny tak vyplňuje tržní mezeru v oblasti pojišťovnictví v České republice.

Exportní pojišťovna nepojišťuje celou výši exportního kontraktu. Pojištění se státní podporou tak přináší širší efekt, kdy podpořený vývoz může být i několikanásobně vyšší, než je objem pojištění. Takto podpořené vývozy poskytují obchodní příležitost nejenom samotným exportérům, ale většinou i široké síti jejich subdodavatelů, často z řad malých a středních podniků (MSP). Znamenají také práci pro stovky lidí a v některých případech i pomáhají zachovat určitý typ výroby s dlouhodobou tradicí, podpořit zaměstnanost v regionech a udržet vysoce kvalifikované pracovníky. Kromě toho se dnes čeští exportéři s podporou exportní pojišťovny mnohem častěji než dříve stávají i dodavateli velkých investičních celků namísto pouhých subdodávek; tuto pozitivní změnu ovšem provází i rostoucí složitost jednotlivých obchodních případů a nároky kladené nejenom na hlavního kontraktora, ale také na financující banku, exportní pojišťovnu a v případě selhání i na státní rozpočet.

Exportní pojištění dává exportérům možnost hledat obchodní příležitosti i mimo země Evropské unie, na dynamicky se rozvíjejících perspektivních trzích Asie, Afriky a Latinské Ameriky, a získávat nejenom potřebné zkušenosti, ale také reference pro navazování budoucích obchodních kontaktů. Činnost exportní pojišťovny tak aktivně přispívá k naplnění požadavku diverzifikace vývozu, jež je součástí Exportní strategie České republiky.

Ve vyspělých zemích lze v zásadě rozlišit tři základní typy institucí poskytujících státní podporu exportu:

- a) pojišťovna exportních úvěrů – pojišťuje vývozní úvěry vývozcům a finančním institucím, které financují vývoz, zpravidla též pojišťuje i investice do zahraničí a zvýhodněné úrokové sazby komerčním bankám (Dánsko, Itálie, Nizozemsko, Nový Zéland, Polsko, Portugalsko, Řecko, Velká Británie, Španělsko, Švýcarsko);
- b) jedna instituce kombinující pojišťovací a bankovní činnost – zpravidla instituce svého druhu nepodléhající bankovní ani pojišťovací legislativě, ale ustavená na základě zvláštního

zákona (Austrálie, Belgie, Kanada, Mexiko, Rakousko, Slovensko, Slovinsko, Turecko, USA);

c) specializovaná banka s výlučnou působností na podporu vývozu, popř. i na další formy státní podpory podnikání, a další instituce jako pojišťovna exportních úvěrů (ČR, Finsko, Francie, Japonsko, Jižní Korea, Lucembursko, Maďarsko, SRN, Norsko, Švédsko).

Jak je patrné z výše uvedeného, jednotlivé národní systémy se výrazně liší a nejsou zcela přenositelné do jiného národního prostředí. Hlavní odlišnosti spočívají v následujících parametrech:

- Governance (fungování systému) a způsob dohledu
- Výše pojistného krytí a spoluúčasti banky
- Minimální národní podíl/ národní zájem
- Pojistné (jeho výše, možnosti je financování, způsob úhrady, další poplatky spojené s pojistným krytím)
- Přijetí / nepřijetí dokumentačního rizika ze strany ECA
- Používání bonusu/malusu při stanovení míry spoluúčasti ze strany banky, resp. pojištěné části ze strany ECA
- Zajištění pohledávky (správa, monitoring atd.)
- Vztah ECA s vývozcem
- Úroková sazba CIRRR (+ refinancování a další možnosti)
- Systém dorovnávání úrokových rozdílů
- Produktová nabídka ECA's
- Státní záruky a vazba na státní rozpočet

Standardně, pokud jde o regulovanou pojišťovnu, jejíž služby jsou využívány státem (Francie, Německo či Nizozemí), se ECA obecným zákonem o pojišťovnictví pro operace v rámci systému státní podpory exportu řídit nemusí. V jiných zemích (Itálie a Rakousko) jde o obchodní akciové společnosti, které příslušné služby státu poskytují na základě speciální zákonné úpravy (odlišné od obecné úpravy pojišťovnictví), podle níž jsou vládou i řízeny a dohlíženy.

Je logické, že jelikož se jedná o státní podporu exportu, mají státy obecně zájem definovat, jaké exporty mají být podpořené ve státním zájmu. Definice tohoto státního zájmu se však liší země od země. Český „podíl“ je upraven v interních předpisech EGAP a je stanoven jako minimum 50 % českého zboží/služeb. Stejný je i v případě 4 ze 7 sledovaných zemí (Francie, Německo, Rakousko, Švýcarsko), ovšem s jemnými nuancemi – např. výjimečně 49 % v případě vývozu v prostředí silné globální konkurence v Německu, možnost u zemí kategorie 0-4 pojistit i vývoz bez národního podílu v Rakousku či nižší národní podíl, pokud má transakce „kvalifikovaný vztah“ ke Švýcarsku. Belgie stanoví pouze národní zájem bez vyjádření národního podílu, Itálie jej posuzuje individuálně a v Nizozemí jde o 20 %.

Všechny tyto země jsou přitom členy OECD, Konsensus OECD tedy takové úpravy nevylučuje.

Dokumentační riziko v zásadě znamená, že daná ECA bere na sebe odpovědnost za zavřenou úvěrovou dokumentaci – zná její obsah, podílí se na jejím vyjednávání apod., a v případě pojistné události nemůže snižovat jakýmkoliv způsobem pojistné plnění na základě nedostatků v dokumentaci, které vyjdou najevo při její interpretaci v důsledku případných sporů. V zásadě jsou možné dva přístupy: (i.) předepsaná dokumentace (např. US EXIM) nebo její vyjednávání společně s bankou (ECA přebírá dokumentační riziko, je to pro ni časově a odborně náročné) nebo (ii) příprava dokumentace je plně ponechána na příslušné financující bance (ECA nepřebírá dokumentační riziko). Porovnáváné zahraniční ECA na sebe dokumentační riziko nepřebírají (v případě Itálie je vyžadován právní posudek na úvěrovou dokumentaci, v Rakousku se úvěrová dokumentace přezkoumává v případě žádosti o odškodnění).

Úvěrová rizika, tj. rizika možného nezaplacení vývozního úvěru ze strany zahraničního kupujícího, jsou nejvýznamnějšími riziky, jimž jsou vývozci vystaveni. Přitom nejzávažnější jsou rizika nezaplacení v důsledku politické a makroekonomické situace země, z níž má být úhrada provedena. Projevují se zpravidla zastavením transferu plateb v důsledku politických událostí, jako jsou např. války, občanské nepokoje, všeobecné stávky, devizová omezení, odebrání dovozních nebo výrobních licencí, přírodní katastrofy, a ve svém důsledku znamenají pro vývozce dočasnou nebo trvalou nedostupnost inkasa za kontrakty z celé země - teritoria, v němž k takovým událostem dojde; souhrnně je pro tato rizika používán pojem „teritoriální rizika“. Teritoriální rizika mohou nastat jak u krátkodobých vývozních úvěrů (s dobou splatnosti do 24 měsíců), tak především u dlouhodobých vývozních úvěrů (tj. se splatností delší než 24 měsíců). Jak u krátkodobých, tak především u dlouhodobých vývozních úvěrů jsou teritoriální rizika zpravidla kombinována s riziky vyplývajícími z ekonomické situace zahraničního kupujícího, především z jeho možné platební neschopnosti v důsledku úpadku anebo z platební nevůle - pro tato rizika je souhrnně používán pojem „dlouhodobá komerční rizika“.

Možnosti získání pojištění nebo zajištění teritoriálních i dlouhodobých komerčních rizik komerčním způsobem, resp. na komerčním zajišťovacím trhu, jsou omezené. Proto ve všech zemích s významnějším podílem vývozu na ekonomice fungují státem podporované úvěrové pojišťovny, jejichž činnost v oblasti pojištění teritoriálních a dlouhodobých komerčních rizik je zajišťována státem, zpravidla formou přebírání státních záruk za činnost takových pojišťoven.

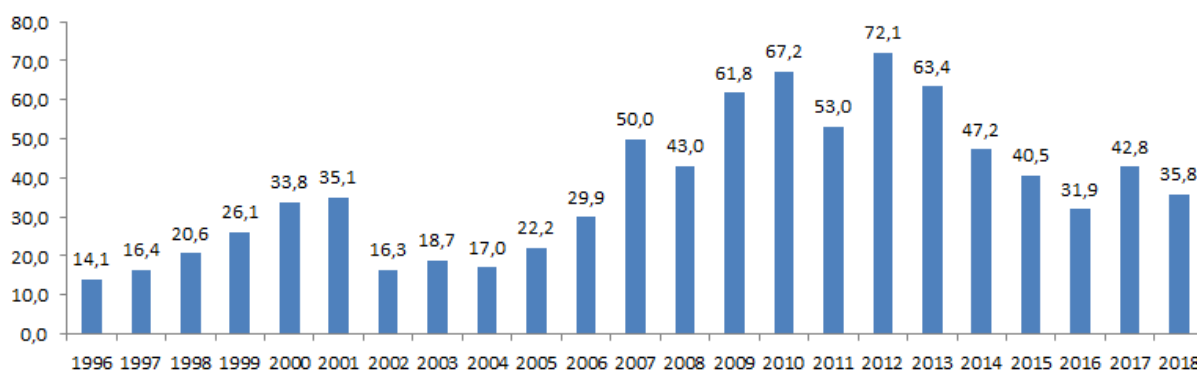
Provozováním pojišťování vývozních úvěrových rizik se zabývá exportní pojišťovna vlastněná státem jako jediným akcionářem.

V současnosti je EGAP pojišťovnou „sui generis“. Tento stav byl zajištěn novelou zákona č. 58/1995 Sb. provedenou zákonem č. 220/2015 Sb., který nabyl účinnosti k 1. říjnu 2015 (některé části k 1. lednu 2016). EGAP je tedy regulovaný subjekt, který musí na základě aktuální národní legislativy částečně plnit požadavky evropské regulatoriky Solventnost II (Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/138/ES ze dne 25. listopadu 2009 o přístupu k pojišťovací a zajišťovací činnosti a jejím výkonu) a souvisejících předpisů, které rámcově zajišťují regulaci pojišťoven a zajišťoven platné v zemích Evropské unie, hlavně pokud jde o kapitálové a obezřetnostní požadavky.

V roce 2016 EGAP hospodařil se ztrátou 1,2 mld. Kč, v roce 2017 představovalo hospodaření EGAP ztrátu ve výši 2,7 mld. Kč. Ztrátu hradil EGAP s použitím pojistných fondů, jejichž dotace ze státního rozpočtu činila v roce 2017 částku 2,8 mld. Kč a v roce 2018 částku 4,33 mld. Kč. Za rok 2018 vykázal EGAP zisk ve výši 210 mil. Kč.

Co se týká objemů obchodů (nové smlouvy), situace v EGAP kopíruje s mírným zpožděním dění v ČEB; do určité míry v návaznosti na fakt, že většina úvěrů ČEB byla dosud pojištěna u EGAP. V poslední době se počet nových úvěrů ČEB pojištěných u EGAP snižuje.

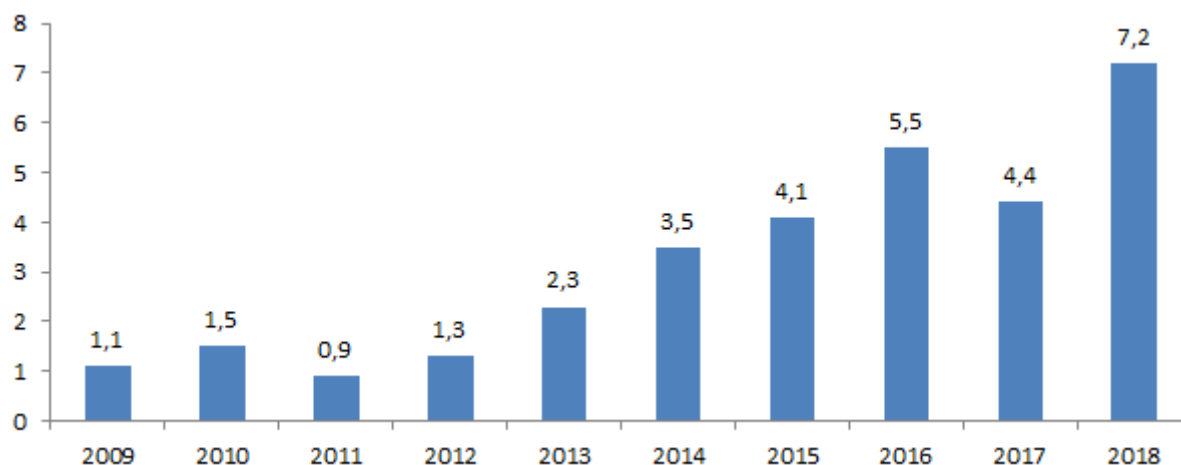
Graf : Vývoj pojištěného objemu 1996 – 2018 (v mld. Kč)

zdroj: Výroční zprávy EGAP a data MF

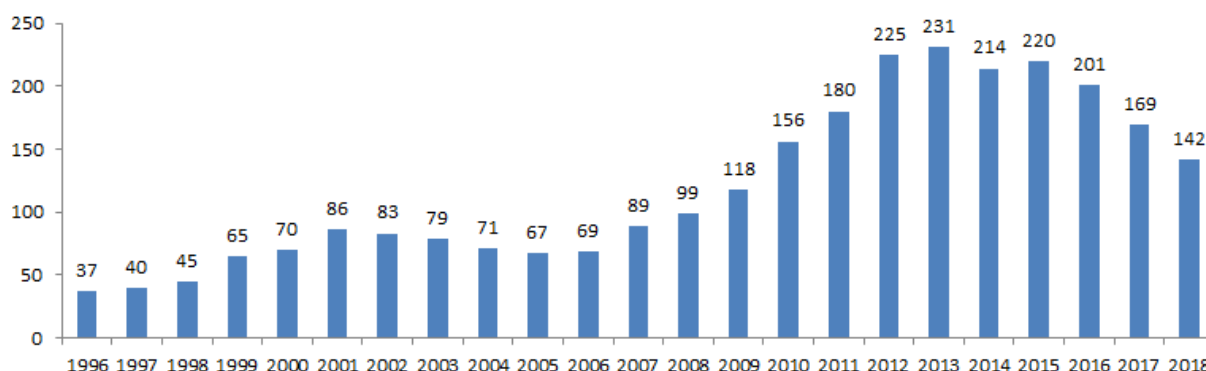
V EGAP došlo s navýšením kvantity smluv k poklesu jejich kvality, resp. nekvalitní úvěry ČEB přestaly být řádně spláceny a do dění tak muselo vstupovat pojištění od EGAP ve stále větší míře. Do určité míry se také projevila zvýšená nestabilita ve světě (vztahy mezi Ukrajinou a Ruskem, sankce vůči Rusku, válka v Sýrii, pokus o puč v Turecku atd.).

Graf : Vyplacená pojistná plnění 2009 – 2018 (v mld. Kč)

Důležitým ukazatelem pojišťovny a možnosti uzavírat nové obchodní případy je její pojistná angažovanost a její limitovaná maximální hodnota, která nesmí být překročena (EGAP má pro rok 2018 stanovenou celkovou pojistnou kapacitu ve výši 211 mld. Kč.). Pojistná angažovanost podle účetní závěrky za rok 2018 činila 141,8 mld. Kč. Vývoj pojistné angažovanosti předchozích let je uveden v následujícím grafu.

Graf : Vývoj pojistné angažovanosti 1996 – 2018 (v mld. Kč)

Při vývozu zejména do rizikovějších teritorií, kam komerční banky nabízí jen omezené možnosti financování, se jeví jako nezbytné, aby vývozci měli k dispozici financování svých dodávek za podmínek obvyklých v zemích OECD, a to především z hlediska délky úvěru a úrovně úrokových sazeb. Domácí peněžní a kapitálový trh takové úvěry nabízí v omezené míře, neboť pro získání takových finančních zdrojů je nezbytné obracet se na mezinárodní kapitálové trhy. Za tímto účelem v řadě zemí OECD existuje specializovaná bankovní instituce - exportní banka, která využívá státní záruku za jejich splácení.

V České republice se provozováním financování vývozních úvěrových rizik zabývá exportní banka, jejímiž akcionáři jsou stát (84%) a exportní pojišťovna (16%).

Posláním ČEB je poskytovat finanční služby související s vývozem, podporovat český export bez ohledu na velikost kontraktu, budovat povědomí o České republice ve světě, a tím posilovat konkurenceschopnost českých podnikatelských subjektů a České republiky. Exportní banka umožňuje financování exportu všech typů výrobků a služeb, ale na rozdíl od komerčních bank jsou pro ni atraktivní také ta odvětví českého exportu, která vyžadují velké objemy externích finančních zdrojů a delší doby splatnosti (např. letectví a energetika). Z principu by však měla exportní banka především vyplňovat tzv. tržní mezeru, tzn. nekonkurovat si na trhu s komerčními bankami, ale zaměřit se na jeho nepokrytou část.

Exportní banka je nedílnou součástí systému státní podpory exportu. Je pověřena realizací podpory exportu v oblasti jeho financování poskytovaného v souladu s mezinárodními pravidly pro poskytování vývozních úvěrů. Celková poptávka po produktech státem podpořeného exportního financování v České republice vykazovala několik let sestupný trend.

Nabídka exportní banky pokrývá jak předvývozní fázi (např. záruky za nabídku a za akontaci, financování výroby pro vývoz), tak také financování vlastní realizační fáze vývozu, zejména formou vývozních úvěrů a poskytnutých záruk. Nabídka forem financování vývozu ze strany ČEB umožňuje nejen podporu vývozu investičních celků, technologických linek, dopravních a přepravních prostředků, ale i vývoz jednotlivých strojů, výrobků spotřebního průmyslu, polotovarů, chemikálií, dalších druhů výrobků a služeb a financování investic českých právnických osob v zahraničí. Podporuje postavení českých exportérů v mezinárodním prostředí nabídkou financování jejich vývozu srovnatelnou s mezinárodní konkurencí.

Exportní banka standardně poskytuje cizoměnové finanční produkty s dlouhodobou splatností, ve velkých objemech a do teritorií, která se obecně vyznačují vyšší mírou rizika, než je běžné u úvěrových obchodů komerčního bankovního trhu. Doplnuje nabídku a možnosti financování komerčních bank, a tím umožňuje českým vývozcům vstupovat do teritorií a projektů, pro které je financování na českém i zahraničním bankovním trhu obtížně dostupné. Vyhodnocení rizikovosti případu, teritoria i subjektů obchodního případu provádí exportní banka ve spolupráci s exportní pojišťovnou.

Aktivity banky v oblasti exportního financování budou v rámci naplňování tržní mezery i nadále směřovat do sektorů a teritorií, kde z různých důvodů existuje jen omezená produktová nabídka zprostředkovaná komerčními bankami. Cílem je maximalizace podpory českých vývozců a dodavatelů pro vývoz při posilování exportní angažovanosti České republiky v mimoevropských destinacích v zájmu teritoriální diverzifikace exportu a kontinuálního rozšiřování exportních trhů zejména o země Afriky, Latinské Ameriky a jihovýchodní Asie vedoucí k postupné eliminaci současných koncentračních rizik.

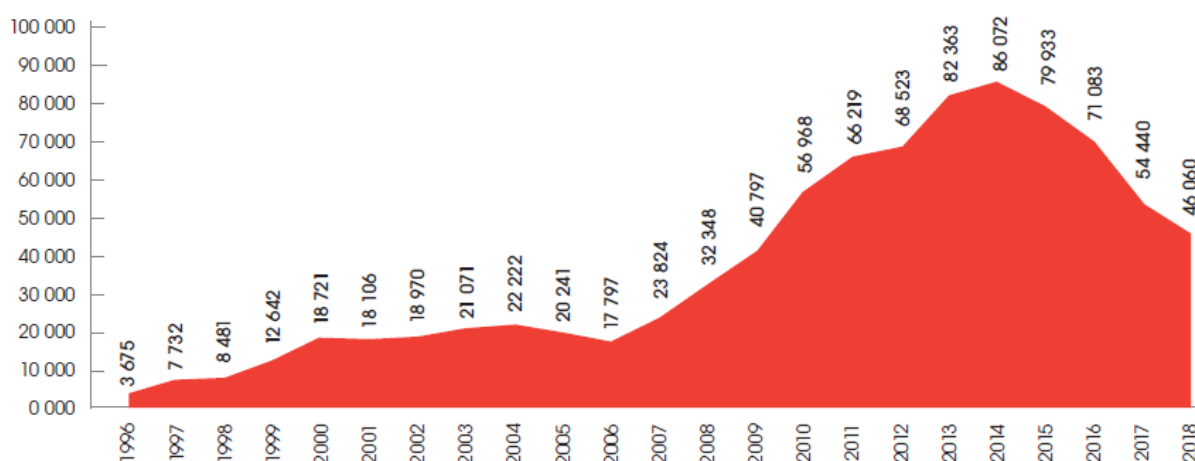
Vedle odběratelských a dodavatelských úvěrů, záruk a odkupu pohledávek nabízí exportní banka českým investorům také výhodné financování jejich záměrů vybudovat nové výrobní kapacity v zahraničí nebo kapitálově vstoupit do zahraničních firem. V posledních letech se exportní banka stále více zaměřuje na podporu MSP, které projevují čím dál větší zájem o exportní financování. Oblast působení exportní banky – zejména na rozdíl od standardních komerčních bank - je úzce zákonem vymezena, a to jak z pohledu poskytovaných nástrojů a jejich specifik, tak z pohledu jejích klientů.

V roce 2017 ČEB hospodařila se ziskem 258,9 mil. Kč, zisk byl rozdělen do rezervního fondu a do fondu vývozních rizik. ČEB dosáhla v roce 2017 celkového objemu nových transakcí ve výši 4,3 mld. Kč. V roce 2018 ČEB hospodařila se ziskem před zdaněním 223 mil. Kč (zisk po zdanění činil 352 mil. Kč, a to po započítání přeplatku na dani z příjmů ve výši 129 mil. Kč). ČEB dosáhla v roce 2018 celkového objemu nových transakcí ve výši 5,6 mld. Kč.

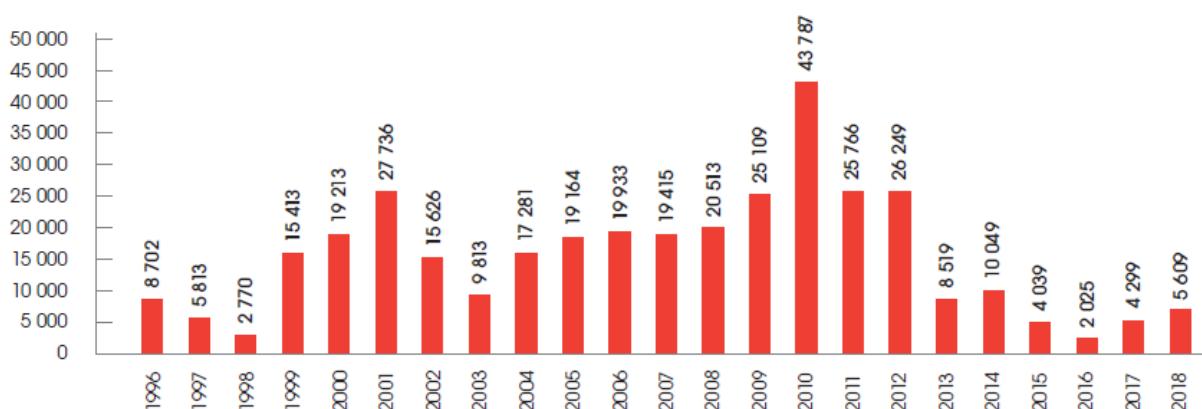
V letech 2013 - 2016 došlo v ČEB k výraznému nárůstu podílu úvěrů se selháním dlužníka a to zejména u úvěrů uzavřených a pojištěných v období let 2008 - 2012. Do značné míry byl tento stav důsledkem rozhodnutí managementů ČEB i EGAP, které v inkriminované době tyto instituce řídily. Nicméně je třeba mít na paměti, že ČEB i EGAP nebyly založeny primárně kvůli tvorbě zisku, nýbrž k podpoře jinými způsoby nepodporovatelného exportu.

Celkový stav úvěrů ČEB (jistina) ke konci roku 2017 činil 54,4 mld. Kč, ke konci roku 2018 činil 46 mld. Kč. Vývoj stavu jistiny úvěrů v čase zachycuje graf níže.

Graf : Stav úvěrů (jistina) 1996 – 2018 (v mil. Kč)

Graf : Objem podepsaných smluv 1996 – 2018 (v mil. Kč)

Od poloviny roku 2016 se ČEB zaměřuje na řešení a vymáhání problematických pohledávek, tzv. workout. Současně ČEB zavedla obezřetnější posuzování nových obchodních případů.

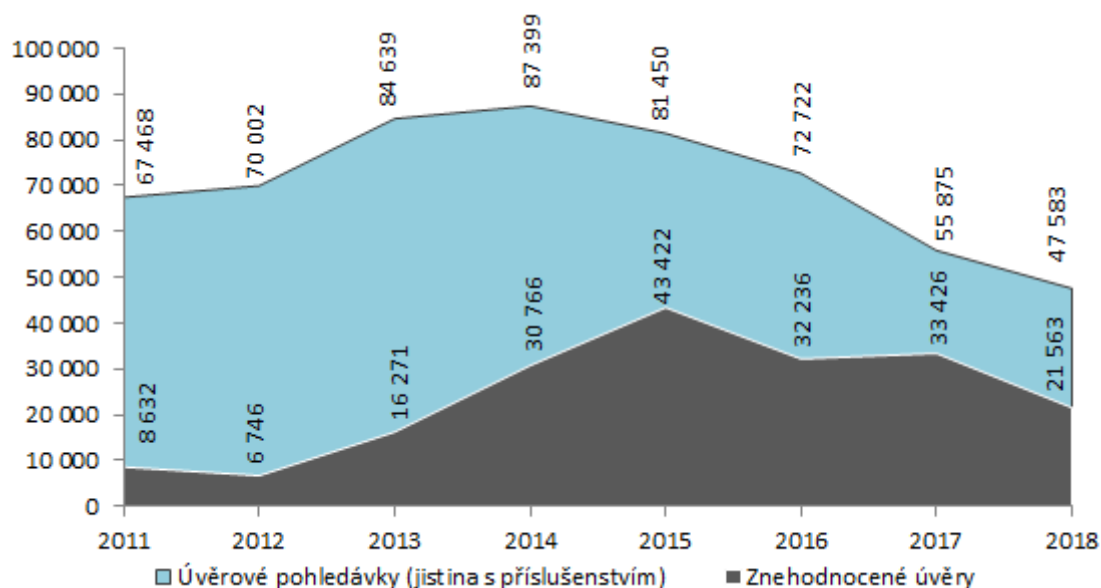
Tento postup byl potvrzen i rozhodnutím akcionářů na valné hromadě společnosti dne 24. 4. 2017 (přijetím materiálu Koncepce ČEB). Vývoj problematických (znehodnocených) obchodních případů v období let 2011 - 2018 je uveden v tabulce č. 2 níže.

Tabulka: Úvěrové pohledávky - znehodnocené úvěry ČEB v letech 2011 – 2018 (v mil. Kč)

Úvěrové pohledávky (jistina s příslušenstvím)	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Neznehodnocené do splatnosti	58 714	60 545	68 357	56 352	37 995	40 360	22 448	23 718
Neznehodnocené po splatnosti	122	2 711	11	281	33	126	1	2 302
Znehodnocené	8 632	6 746	16 271	30 766	43 422	32 236	33 426	21 563
Úvěry celkem	67 468	70 002	84 639	87 399	81 450	72 722	55 875	47 583
Podíl znehodnocených úvěrů na úvěrech celkem	12,79%	9,64%	19,22%	35,20%	53,31%	44,33%	59,82%	45,32%

zdroj: ČEB a data MF

Graf: Úvěrové pohledávky a znehodnocené úvěry ČEB 2011 – 2018 (v mil. Kč)

zdroj: ČEB a data MF

Z důvodu zhoršování úvěrového portfolia ČEB kvůli znehodnoceným úvěrům vznikají ČEB náklady na tvorbu opravných položek, které mají ve svém důsledku velmi významný negativní vliv na výsledek hospodaření ČEB. Exportní banka následně (nedojde-li k dostatečnému vyrovnání/překonání záporného hospodaření výnosovými činnostmi) vykazuje ztráty, na základě kterých dochází v souladu se stávající právní úpravou k poskytování dotací na krytí ztráty z podpořeného financování ze státního rozpočtu (viz tabulka).

Tabulka: Hospodářský výsledek exportní banky

Hospodářský výsledek v mil. Kč	skutečnost 31. 12. 2017 sl. 1	skutečnost 31. 12. 2018 sl. 2	meziroční index sl. 2 / sl. 1*100
čistý výnos z úroků	641	969	151,17
čistý výnos z poplatků a provizí	11	8	72,73
provozní výnosy	68	-66	-97,06
<i>v tom: státní dotace</i>	0	0	0,00
provozní náklady	-411	-402	97,79
ztráty ze snížení hodnoty úvěrů a záruk	-50	-286	572,00
zisk před zdaněním	259	223	86,10
daň z příjmů	-2	129	-6 450,00
čistý zisk za účetní období	257	352	137,01

zdroj: Výroční zpráva ČEB za rok 2018

Za dobu více než pětadvaceti let od vzniku systému podpořeného financování a pojištění byl jeho prostřednictvím pojištěn a financován export v řádu několika set miliard korun. ČEB podpořila obchodní případy ve více než 80 zemích světa v objemu přesahujícím 380 mld. Kč, EGAP za dobu svého působení pojistil se státní podporou obchodní případy

za více jak 830 mld. Kč. Na systém podpořeného financování však byly doposud využity nemalé rozpočtové zdroje ČR, a to v celkové částce převyšující 30 mld. Kč (viz tabulka).

Tabulka: Prostředky vynaložené ze státního rozpočtu na podporu exportu v letech 2006 – 2019 (uvedeno v mld. Kč)

Tabulka dotací a navýšení kapitálu v ČEB a EGAP v mld. Kč				
Rok	ČEB		EGAP	
	Dotace	Navýšení kapitálu	Dotace	Navýšení kapitálu
2006	0,29	-	-	-
2007	0,24	-	-	-
2008	0,28	0,15	-	-
2009	0,70	0,95	0,70	-
2010	0,49	1,05	1,00	-
2011	0,47	-	1,00	-
2012	0,64	-	1,00	-
2013	2,19	-	1,50	-
2014	0,58	-	1,25	-
2015	3,82	-	-	2,78
2016	-	1,00	1,30	-
2017	0,03	-	2,80	-
2018	-0,03	-	4,33	-
2019	-	-	-	-
Celkem	9,70	3,15	14,88	2,78
Suma	30,50			

zdroj: Data MF

Usnesením vlády ČR ze dne 14. března 2018 č. 171 o změně příslušnosti hospodařit s majetkovými účastmi státu v ČEB a EGAP schválila vláda převod příslušnosti hospodařit z MPO, Ministerstva zahraničních věcí a Ministerstva zemědělství na MF. Z uvedeného důvodu Česká republika vykonává svá akcionářská práva v exportní bance a exportní pojišťovně výhradně prostřednictvím MF.

Z hlediska závažnosti změn existujícího právního rámce pro pojišťování a financování vývozu se státní podporou byly nejvýznamnější dvě novelizace zákona č. 58/1995 Sb., a to z roku 2009 provedená zákonem č. 293/2009 Sb., účinná od 4. září 2009 a z roku 2013 provedená zákonem č. 230/2013 Sb., účinná od 2. srpna 2013. Novelizace z roku 2009 zahrnula do státní podpory rovněž úvěry na investice, místo pojmu „národní obsah exportu“ zavedla pojem „národní zájem na exportu“ a tím umožnila zahrnutí do systému státní podpory exportu rovněž pojišťování a financování zahraničních společností ovládaných českými subjekty a upravila mechanismus dorovnávání úrokových sazeb při poskytování podpořeného financování ze strany komerčních bank. Základním charakteristickým rysem novelizace z roku 2013 bylo zprůchodnění systému dorovnávání úrokových sazeb při poskytování podpořeného financování, protože tento systém se po svém zavedení ukázal jako nedostatečně funkční.

Prováděcím předpisem k zákonu č. 58/1995 Sb. je vyhláška MF č. 278/1998 Sb. k provedení zákona č. 58/1995 Sb., o pojišťování a financování vývozu se státní podporou a o doplnění zákona č. 166/1993 Sb., o Nejvyšším kontrolním úřadu, ve znění pozdějších předpisů, ve znění vyhlášek č. 88/2000 Sb., č. 355/2001 Sb., č. 29/2003 Sb., č. 407/2006 Sb., č. 62/2010 Sb., č. 116/2015 Sb. a č. 216/2016 Sb. Předmětná vyhláška upravuje zejména způsoby výpočtu pojistné kapacity, způsob tvorby fondů pro pojišťování vývozních úvěrových rizik a požadavky na jejich objem, stanoví objem rezerv a pojistnou angažovanost, způsob předkládání žádostí o dotace a způsob a výpočet dorovnávání úrokových sazeb při poskytování podpořeného financování ze strany komerčních bank. Vzhledem k opakovaným novelizacím této vyhlášky a její již nevyhovující struktuře se jeví jako žádoucí přijmout zcela nový prováděcí právní předpis, společnou vyhlášku MF a MPO.

1.4. Identifikace dotčených subjektů

Přímý dopad bude mít navrhovaná právní úprava zejména na dva subjekty: exportní pojišťovnu a exportní banku.

Exportní pojišťovnou je Exportní garanční a pojišťovací společnost, a.s.

Exportní bankou je Česká exportní banka, a.s.

Nepřímý nebo podle povahy jednotlivých ustanovení i přímý dopad bude mít navrhovaná právní úprava na exportně orientované podniky, a to jak z řad velkých podniků, tak i malých a středních podniků, a dále na celý segment komerčních bank.

Dílčí dopad budou mít vybraná ustanovení dále na soukromé pojišťovny a zajišťovny včetně zahraničních, dodavatele a subdodavatele zboží a služeb určených pro export, zahraniční konkurenci domácích exportérů, potažmo konkurující zahraniční instituce exportního pojištění a financování, zahraniční subjekty v pozici odběratelů českého exportu, cizí státy v pozici dlužníka nebo ručitele a zahraniční osoby s akceptovatelnou zárukou cizího státu.

Přímý i nepřímý dopad budou mít vybraná ustanovení na vládu jako celek a zejména na MF a MPO.

Okruh subjektů dotčených navrhovanou úpravou zákona č. 58/1995 Sb. stanoví následující tabulka č. 1:

Tabulka č. 1

Navržená úprava zákona	Okruh subjektů dotčených úpravou
Flexibilnější nabídka exportní pojišťovny a exportní banky	exportní pojišťovna, exportní banka, exportně orientované podniky, komerční banky; zahraniční subjekty v pozici odběratelů českého exportu a zahraniční konkurence
Vedení peněžních prostředků exportní pojišťovny a exportní banky poskytnutých ze státního rozpočtu na účtech vedených u centrální banky	exportní pojišťovna, exportní banka
Rozšíření možností zakládání právnických osob a nabývání podílů v právnických osobách exportní pojišťovnou a exportní bankou	exportní pojišťovna, exportní banka, zahraniční nebo domácí subjekty, v nichž je exportní pojišťovna nebo exportní banka způsobilá nabývat podíl nebo je zakládat za účelem zajištění vymahatelnosti pohledávek nebo vykonání činností směřujících k předcházení vzniku škod nebo zmírňování jejich následků
Nastavení limitů pro schvalování obchodních případů od určitého objemu vládou	exportní pojišťovna, exportní banka, vláda
Zjednodušení rozpočtování a vyúčtování záloh na dorovnávání úrokových rozdílů	exportní banka, MF
Rozšíření kontrolní pravomoci MF vůči exportní pojišťovně	exportní pojišťovna, MF

Vzhledem k charakteru uvažovaných úprav zákona nelze konstatovat, že by některá skupina subjektů z jejich aplikace získala vůči ostatním dodatečný materiální prospěch ve srovnání se současným stavem.

1.5. Popis cílového stavu

Stav, který lze považovat u předkládaného záměru za cílový, je zvýšení právní jistoty velkého okruhu podnikatelských subjektů napříč celým spektrem podnikatelských odvětví, zejména exportní banky, exportní pojišťovny, velkých exportérů schopných dodávek rozsáhlých technologických celků na klíč i exportérů, MSP, domácích i zahraničních bank.

Dosavadní text zákona č. 58/1995 Sb. vychází z důsledně taxativního výčtu nástrojů pojištění vývozních úvěrových rizik a podpořeného financování (§ 1 odst. 2, resp. odst. 3 zákona č. 58/1995 Sb.). Praxe exportní pojišťovny a exportní banky však vyžaduje změnu přístupu, aby realizované nástroje flexibilně reagovaly na změny na globálním trhu a v obchodní praxi a aby byly jednotlivé nástroje konkurenceschopné nástrojům zahraničních ECAs. Navržen je proto přesun výčtu nástrojů exportní pojišťovny a exportní banky do prováděcího právního předpisu. Současně budou nově zaváděné nástroje pojištění vývozních úvěrových rizik a podpořeného financování před jejich zavedením do praxe schvalovány MF a konzultovány s MPO, a to jak s ohledem na případné dopady na státní rozpočet ČR, tak s ohledem na potřebu konzistentnosti, komplementarity a synergie jednotlivých nástrojů podpory exportu.

Platné znění zákona č. 58/1995 Sb. důsledně neupravuje, jakým způsobem exportní pojišťovna a exportní banka naloží s peněžními prostředky, které jsou exportní pojišťovně nebo exportní bance poskytovány prostřednictvím státního rozpočtu. Zejména se jedná o dotace na úhradu ztrát, dotace na posílení fondů, peněžní prostředky na navýšení primárního kapitálu, peněžní prostředky na navýšení základního kapitálu nebo peněžní prostředky na refinancování úvěrů a emitovaných dluhových cenných papírů. Jeví se jako účelné, aby exportní pojišťovna a exportní banka byly povinny vést tyto peněžní prostředky na svých bankovních účtech podřízených státní pokladně vedených u České národní banky; v této souvislosti se navrhuje změna i zákona o rozpočtových pravidlech.

Vedle prostředků poskytnutých ze státního rozpočtu bude mít exportní pojišťovna i exportní banka povinnost vést na účtech podřízených státní pokladně i další prostředky. Zákon pak stanoví z daného pravidla určité výjimky.

Vzhledem k začlenění části peněžních prostředků exportní banky do systému státní pokladny by mohl stát prostřednictvím MF ve větší míře zajišťovat financování exportní banky, ta by pak nemusela být nucena získávat zdroje především na finančních trzích.

Dosud jsou pro ČEB základním zdrojem financování emise cizoměnových a korunových dluhopisů, jejichž objem ke konci roku 2018 dosahoval částky 39 mld. Kč a pokrýval úvěrové potřeby téměř z 98 %.

ČEB využívá zejména dluhopisový Euro Medium Term Note Programme (dále jen „EMTN Program“) a doplňkově také mezibankovní úvěry pro získání zdrojů delších než jeden rok a Euro Commercial Paper Programme (dále jen „ECP Program“) pro krátkodobé financování do jednoho roku. Dluhopisy ČEB jsou kótovány na Lucemburské burze cenných papírů. Pro optimalizaci řízení likvidity banky byl v roce 2011 podepsán ECP Program pro vydávání krátkodobých cenných papírů, jehož rámec činí 400 mil. EUR. Tento program umožňuje flexibilně pokrývat krátkodobou potřebu likvidity ČEB za využití příznivých cenových podmínek na trhu.

Emise dluhopisů ČEB v rámci EMTN programu – rámec 4 mld. EUR

Tabulka: Přehled dluhopisů dle data vystavení

Datum emise	Měna	Částka	Splatnost (roky)
15.4.2010	EUR	150 000 000	10
3.3.2011	EUR	70 000 000	10
26.5.2011	CZK	3 675 000 000	10
15.3.2012	EUR	250 000 000	7
3.10.2012	EUR	50 000 000	10
5.11.2012	EUR	50 000 000	12
15.11.2012	EUR	150 000 000	10
8.4.2013	EUR	40 000 000	12
25.9.2013	EUR	150 000 000	7
2.7.2014	EUR	250 000 000	7
16.10.2014	EUR	150 000 000	10

Tabulka 1: Přehled splatností dluhopisů v jednotlivých letech

Splatnost v roce	Měna	Částka
2020	EUR	150 000 000
		150 000 000
2021	EUR	70 000 000
	CZK	3 675 000 000
	EUR	250 000 000
2022	EUR	50 000 000
		117 500 000
2023	EUR	100 000 000
2024	EUR	50 000 000
		150 000 000
2025	EUR	40 000 000

Dosavadní rozsah možností exportní pojišťovny nebo exportní banky zakládat právnické osoby a nabývat podíly v právnických osobách se ukázal jako nedostatečně flexibilní, proto dochází k rozšíření v souladu s praxí vymáhání pohledávek nebo předcházení škod. Činnost vedoucí k předcházení vzniku škod a zmírňování jejich následků není blíže specifikována, neboť zkušenosti ukazují, že se jedná o velmi rozsáhlou skupinu právních, ekonomických a technických činností a bližší definice by mohla být omezující. Zároveň však je nabytí podílu v právnické osobě ze strany exportní pojišťovny nebo exportní banky podmíněno souhlasem MF.

Dosavadní zkušenost ukazuje, že je třeba zastropovat objem pojištění vývozních úvěrových rizik i podpořeného financování v jednotlivých obchodních případech, pro který není potřebný souhlas vlády. Dosavadní limity vázané na procenta pojistné kapacity exportní pojišťovny, jejichž výše je v jednotlivých letech různá, se projeví jako nedostačující a neúčinné a v případě exportní banky chyběly zcela. V minulosti docházelo k pojišťování a financování i velkých expozic, aniž by vláda o tom byla informována a měla dostatečnou kontrolu.

Oproti stávajícímu stavu, kdy MF provádí v exportní pojišťovně kontrolu přijaté dotace jako její poskytovatel na základě zákona č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné

správě a o změně některých zákonů (zákon o finanční kontrole), ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „zákon o finanční kontrole“) bude kontrolní pravomoc MF ve vztahu k hospodaření exportní pojišťovny ve vazbě na žádost exportní pojišťovny o dotaci nově vymezena též v zákoně č. 58/1995 Sb. Jedná se současně o analogii stávající právní úpravy kontrolní pravomoci MF ve vztahu k exportní bance.

Exportní bance jsou podle zákona č. 58/1995 Sb. poskytovány dotace ze státního rozpočtu na úhradu ztrát z provozování podpořeného financování. Navrhuje se úprava příslušného ustanovení s cílem zpřesnit výčet položek a činností, které vstupují nebo by mohly vstoupit formou nákladu, výnosu, zisku či ztráty do vyčíslení nároku na dotaci vznášeného exportní bankou vůči státnímu rozpočtu tak, aby byly přesně vymezeny státní dotace na úhradu ztrát a aby byly eliminovány interpretační nejistoty, přičemž fakticky nedochází ke změně rozsahu okruhů dotačních titulů.

Navrhuje se zjednodušení zákonných požadavků na náležitosti žádostí o pojištění vývozních úvěrových rizik, o podpořené financování a o zařazení úvěru do systému dorovnávání úrokových rozdílů.

Navrhuje se nahrazení závazku státu poskytovat každoročně exportní bance finanční částku ve výši 250 mil. Kč na dorovnávání úrokových rozdílů obecnějším poskytováním záloh ze strany MF a zjednodušení procesu vyúčtování záloh, které MF exportní bance poskytne na dorovnávání úrokových rozdílů, ze strany exportní banky.

Cílový stav, resp. popis jeho jednotlivých atributů, byl formulován obsáhlými konzultacemi uvnitř státní správy, s exportní pojišťovnou a exportní bankou i se zástupci podnikatelské veřejnosti. Nevyužití příležitosti se k cílovému stavu přiblížit by znamenalo promarněnou příležitost možné nápravy aktuálních nedostatků v oblasti pojišťování a financování vývozu se státní podporou v kontextu celého podnikatelského prostředí a žádoucího posílení právního rámce v této oblasti.

1.6. Zhodnocení rizika

Rizika plynoucí z neřešení aktuálního stavu lze spatřovat jak v právním, tak věcném ohledu. Různorodý charakter, dopady a zájmy na řešení v průběhu času praxí nashromážděných problematických oblastí uplatňování zákona č. 58/1995 Sb. nelze popsat jednoduchým formátem. Liší se z pohledu státní správy a z pohledu podnikatelské veřejnosti. K získání základního přehledu slouží tabulka č. 2 zaměřená na oblasti rizika z existujícího právního stavu. Integrální součástí právního rizika je vždy i riziko věcné, což nezbytně nemusí platit naopak. Přesto je logické, že existence věcného rizika a jeho neřešení má dopad do právní odpovědnosti povinných subjektů.

V případě zachování současného stavu existují věcná i právní rizika.

Tabulka č. 2

Oblast rizika z existujícího stavu	Převažující typ rizika
Rigidní nabídka exportní pojišťovny a exportní banky daná taxativním výčtem daným zákonem č. 58/1995 Sb.	Věcné ekonomické riziko – dopad na konkurenceschopnost ČR, dopad na konkurenceschopnost exportní pojišťovny a exportní banky spočívající v nemožnosti flexibilní reakce na aktuální potřeby trhu
Vedení peněžních prostředků exportní pojišťovny a exportní banky poskytnutých ze státního rozpočtu na účtech u jiných komerčních peněžních ústavů	Věcné ekonomické riziko – ztráty prostředků ze státního rozpočtu z titulu nemožnosti nakládat s těmito prostředky v rámci řízení likvidity státní pokladny
Omezené možnosti zakládání právnických osob a nabývání podílů v právnických osobách exportní pojišťovnou a exportní bankou	Věcné ekonomické riziko plynoucí z omezené možnosti exportní pojišťovny a exportní banky zakládat právnické osoby a nabývat podíly v právnických osobách, ačkoli by to v konkrétních situacích napomohlo vymáhání pohledávek nebo předcházení škod
Nedostatečné nastavení limitů pro schvalování pojištění vývozních úvěrových rizik vládou a žádné limity pro schvalování podpořených vývozních úvěrů vládou. Největší část dotací, které byly na podporu exportu ze státního rozpočtu vyplaceny, se vztahovaly k největším sjednaným obchodním případům, které se dostaly do defaultu.	Věcné ekonomické riziko plynoucí z dosavadního schvalování velkých expozic pouze na úrovni exportní pojišťovny a exportní banky, které se ukázalo jako nedostačující a neúčinné a státní rozpočet byl tak vystaven riziku výplaty dotací neočekávaných a neúměrně vysokých částek peněžních prostředků. V minulosti docházelo k pojišťování a financování rozsáhlých obchodních případů, aniž by vláda měla dostatečnou kontrolu. Dosavadní limity pojištění vývozních úvěrových rizik vázané na procenta pojistné kapacity se objemem zcela vymykají drtivé většině realizovaných obchodních případů.
Závazek státu poskytovat každoročně exportní bance finanční částku ve výši 250 mil. Kč na dorovnávání úrokových rozdílů	Žádné riziko. Vzhledem k tomu, že systém dorovnávání úrokových rozdílů nebyl dosud uveden do praxe, záloha exportní bance dosud nebyla MF poskytnuta, ačkoli je částka v souladu se zákonem č. 58/1995 Sb. každoročně vyčleněna ve státním rozpočtu.

Nedostatečně specifikované kontrolní pravomoci MF vůči exportní pojišťovně	Právní riziko vyplývající z absence explicitního ustanovení o kontrole poskytovaných dotací. U poskytování dotací exportní pojišťovně je doposud kontrola vykonávána v rámci role poskytovatele dotace jen na základě pravidel pro poskytování dotace a zákona o finanční kontrole.
--	---

Je nabíledni, že ani navrhované změny nejsou bez věcných a právních rizik. Tabulka č. 3 popisuje oblasti a převažující typy rizika spojené s realizací navržených změn.

Tabulka č. 3

Oblast rizika navrhovaných změn	Převažující typ rizika
Přesun nástrojů pojištění vývozních úvěrových rizik a podpořeného financování do prováděcího právního předpisu (vyhlášky)	Právní riziko – rozvolnění nabídky nástrojů nad rámec záměrů zákonného rámce. Riziko je eliminováno tím, že konkrétní nástroje, nad rámec dosud uvedených, budou schvalovány v reakci na požadavky trhu postupem, který bude upraven v zákoně.
Povinnost exportní pojišťovny a exportní banky vést peněžní prostředky na svých bankovních účtech podřízených státní pokladně vedených u ČNB	Věcné ekonomické riziko výpadku příjmů plynoucích z nemožnosti exportní pojišťovny a exportní banky ukládat nebo investovat peněžní prostředky do investičních nástrojů na finančním trhu. Riziko je vyváжено pozitivním ekonomickým dopadem v rámci řízení likvidity státní pokladny, který převýší případné nároky exportní pojišťovny a exportní banky vůči státu v rámci dotačního vztahu z titulu výpadku příjmů plynoucích z tržního zhodnocení peněžních prostředků podle stávající úpravy. Exportní pojišťovně i exportní bance může státní pokladna výpadek příjmů částečně kompenzovat formou úročení dlouhodobě uložených prostředků.
Rozšíření možností zakládání právnických osob a nabývání podílů v právnických osobách exportní pojišťovnou a exportní bankou	Právní riziko plynoucí z širěji pojaté možnosti vstupu exportní pojišťovny nebo exportní banky do právnických osob, nebo jejich zakládání, vzhledem k tomu,

	<p>že činnost vedoucí k předcházení vzniku škod a zmírňování jejich následků není blíže specifikována. Poznatky z praxe ukazují, že se jedná o velmi rozsáhlou skupinu právních, ekonomických a technických činností.</p> <p>Riziko je eliminováno nezbytností předchozího souhlasu MF s nabytím podílu v právnické osobě nebo s jejím založením.</p>
Nastavení limitů pro schvalování obchodních případů od určitého objemu vládou	<p>Věcné ekonomické riziko optimálního nastavení výše limitů pro schvalování obchodních případů, kdy ani nastavené limity nemusí zabránit případnému selhání obchodního případu. Oproti dosavadnímu stavu se však jedná o výrazné snížení rizika dopadajícího na státní rozpočet ve smyslu výplaty dotací neočekávaných a neúměrně vysokých částek peněžních prostředků, neboť bude novým procesem vzata v potaz aktuální politika České republiky v oblasti státní podpory exportu a tím i její případné negativní dopady na státní rozpočet.</p> <p>Věcné administrativní riziko může spočívat v přílišné opatrnosti administrativy ve vztahu k schvalovacímu procesu obchodního případu, čímž může být zabráněno jeho realizaci. Riziko je eliminováno tím, že ustanovení zákona č. 58/1995 Sb. explicitně stanoví, že souhlas vlády s realizací pojištění nebo financování přímo ani nepřímo nesnižuje odpovědnost obchodního vedení exportní pojišťovny za předmětné pojištění nebo financování. Konkrétní limity pro schvalování vládou stanoví prováděcí právní předpis, což umožňuje vládě flexibilně reagovat na aktuální situaci exportního pojišťování a financování.</p>
Zjednodušení rozpočtování a vyúčtování záloh na dorovnávání úrokových rozdílů	<p>Věcné ekonomické riziko plynoucí z možné nedostatečné alokace prostředků na zálohy na dorovnávání úrokových rozdílů ve státním rozpočtu.</p>

	Riziko lze eliminovat efektivním plánováním potřeby záloh v jednotlivých letech v závislosti na poptávce po dorovnávání úrokových rozdílů. Přínosy vzniklé úsporou nákladů na řízení státního rozpočtu výrazně převýší důsledky vzniklého potenciálního rizika.
Doplnění kontrolní pravomoci MF vůči exportní pojišťovně v souvislosti s poskytováním dotací ze státního rozpočtu na její činnost	Právní riziko plynoucí pouze z obecného vymezení pravidel kontroly.

2. Návrh variant řešení

Analýzou skutkového stavu popsaného v rámci kapitoly 1.5, stanovením cílů vedoucích ke snížení, nebo odstranění identifikovaných rizik a zejména na základě konzultací se zástupci dotčených subjektů podnikatelské veřejnosti a státní správy jsou navrženy varianty věcného a právního řešení v jednotlivých oblastech právní úpravy. Způsob řešení nastíněných problémů byl podroben analýze a následujícímu hodnocení, přičemž byly zvažovány tyto varianty řešení:

A. Flexibilnější nabídka exportní pojišťovny a exportní banky

Českým vývozcům nabízí exportní pojišťovna podporu prostřednictvím 11 pojistných nástrojů, navržených tak, aby pokryly co nejširší spektrum rizik v průběhu různých fází vývozního případu či zahraniční investice. Aby dostal smyslu své existence, tedy součásti státní podpory českých exportérů, je jedním z kritérií poskytnutí podpory i minimální podíl českého zboží či služeb v rámci realizovaného projektu.

Ucelené portfolio pojistných produktů umožňuje vývozcům realizovat i obchodní případy, které by byly bez pojištění exportní pojišťovnou obtížně uskutečnitelné. Návaznost jednotlivých pojistných produktů zároveň umožňuje vývozcům i financujícím bankám pokrýt v rámci jednoho vývozního případu veškerá rizika spojená s jeho financováním.

Exportní pojišťovna v současné době nabízí tyto produkty:

- Pojištění krátkodobého vývozního dodavatelského úvěru (B)
- Pojištění střednědobého a dlouhodobého vývozního dodavatelského úvěru (C)
- Pojištění bankou financovaného krátkodobého vývozního dodavatelského úvěru (Bf)
- Pojištění bankou financovaného střednědobého a dlouhodobého vývozního dodavatelského úvěru (Cf)

- Pojištění vývozního odběratelského úvěru (D)
- Pojištění potvrzeného akreditivu (E)
- Pojištění úvěru na předexportní financování (F)
- Pojištění úvěru na investici v zahraničí (If)
- Pojištění investic v zahraničí (I)
- Pojištění proti riziku nemožnosti plnění smlouvy o vývozu (V)
- Pojištění bankovní záruky vystavené v souvislosti se získáním nebo plněním smlouvy o vývozu (Z)

V praxi se stále častěji setkáváme s kombinací pojištění výrobního rizika (pojištění V) a pojištění rizika nezaplacení pohledávky za dodávky realizované českým vývozcem do zahraničí (pojištění dodavatelského úvěru – krátkodobého B/dlouhodobého C, pojištění vývozního odběratelského úvěru D). Dalšími často využívanými produkty jsou pojištění bankovních záruk (pojištění Z) – záruka za nabídku, akontační záruka nebo záruka za řádné provedení či zádržné v kombinaci s pojištěním vývozního odběratelského úvěru (pojištění D), kterým je úvěr poskytovaný zahraničnímu odběrateli na financování dodávky zboží či služeb českého vývozce.

K bankovním produktům, které mohou vývozci využít při realizaci vývozů, se řadí úvěry na předexportní financování (pojištění F), bankou odkoupené vývozní pohledávky (pojištění dodavatelského úvěru – krátkodobého Bf/dlouhodobého Cf), případně pojištění potvrzeného akreditivu vystaveného zahraniční bankou E.

Pojištění pamatuje také na české investory, kteří mohou využít možnosti pojištění investic proti politickým rizikům v zahraničí, zejména riziku vyvlastnění, politickým násilným činům nebo nemožnosti konverze výnosů z investice z hostitelské země (pojištění I), popř. prostřednictvím banky financovat pořízení investice v zahraničí (pojištění If).

Novinkami roku 2018 jsou mj. rozšíření zjednodušených procedur pro MSP o pojištění dlouhodobých dodavatelských úvěrů, včetně možnosti jejich odkoupení financující bankou. Nově byla též u pojištění dodavatelských úvěrů formulována problematika při práci s akreditivem.

Českým dodavatelům pro vývoz, vývozcům, investorům v zahraničí i jejich bankám nabízí exportní banka širokou paletu úvěrových, záručních a trade finance produktů. Nabídka exportní banky pokrývá všechny fáze exportního cyklu, od záruk za nabídku ve výběrovém řízení a předexportní financování, přes krátkodobé a dlouhodobé odběratelské a dodavatelské úvěry, až po financování investic v zahraničí, odkup pohledávek nebo dokumentární platby. Jmenovitě se jedná o následující produktové kategorie:

Úvěrové produkty (krátkodobé a dlouhodobé, přímé a refinanční)

- Úvěr na financování výroby pro vývoz, který umožňuje financovat náklady spojené s realizací dodávek pro zahraničního dovozce v souladu se Smlouvou o vývozu
- Vývozní dodavatelský úvěr, který umožňuje profinancovat pohledávky vůči zahraničnímu dovozci v souladu se Smlouvou o vývozu
- Vývozní odběratelský úvěr, který umožňuje realizaci dodávek pro zahraniční dovozce v souladu se Smlouvou o vývozu. Příjemcem úvěru je zahraniční dovozce
- Úvěr na investice v zahraničí, který umožňuje získat úvěrové zdroje pro realizaci investice českého investora nebo jím ovládané společnosti v zahraničí
- Úvěr na odkup pohledávek vývozce, který umožňuje nebankovní společnosti získat finanční prostředky na odkup pohledávek českého vývozce souvisejících s vývozem v souladu se Smlouvou o vývozu

Produkty trade finance

- Bankovní záruky – Záruka za nabídku (Bid Bond), Záruka za dobré provedení (Performance Bond), Záruka za vrácení akontace (Advance Payment Guarantee), Záruka za uvolnění zádržného (Retention Money Guarantee / Retention Bond), Záruka za záruční dobu (Warranty Bond), Platební záruka (Payment Guarantee)
- Odkup pohledávek z akreditivu a odkup v budoucnu splatných pohledávek s pojištěním a zajištěním
- Dokumentární platby – dokumentární akreditiv a dokumentární inkaso

V rámci spolupráce s komerčním bankovním sektorem má exportní banka zavedeny také produkty syndikace a je tak schopna vstupovat do syndikovaných úvěrů a podílet se na klubovém financování exportních transakcí. Škálu bankovních produktů doplňují treasury produkty a další zákaznické produkty v souladu s ustanoveními zákona o bankách.

a) *Nulová varianta*

b) *Varianta 1* – legislativní řešení v podobě úpravy (rozšíření) taxativního výčtu nástrojů pojištění vývozních úvěrových rizik a podpořeného financování

c) *Varianta 2* – legislativní řešení v podobě demonstrativního výčtu nástrojů pojištění vývozních úvěrových rizik a podpořeného financování

d) *Varianta 3* – legislativní řešení v podobě obecného vymezení nástrojů pojištění vývozních úvěrových rizik a podpořeného financování s odkazem na prováděcí právní předpis

a) *Nulová varianta*

V současném znění zákona č. 58/1995 Sb. uvedený taxativní výčet činností vykonávaných exportní pojišťovnou a exportní bankou nereflexuje posun v globálních ekonomických

vztazích, k němuž došlo v průběhu uplynulých let, a proto hrozí zastarávání současné nabídky exportní pojišťovny a exportní banky, které tak nemohou poskytovat nástroje, jež jsou nedílnou součástí nabídky zahraničních ECAs. Nemožnost flexibilní úpravy nástrojů v reakci na vývoj zejména zahraničních trhů by mohla zapříčinit nedostatečnou podporu českých exportérů ze strany státu a tím by vedla k poklesu konkurenceschopnosti České republiky, tvorby pracovních míst, obratu nejen MSP a inovačního potenciálu tuzemské ekonomiky.

b) *Varianta 1* – legislativní řešení v podobě úpravy (rozšíření) taxativního výčtu nástrojů pojištění vývozních úvěrových rizik a podpořeného financování

V návaznosti na posouzení a vyhodnocení nulové varianty vyvstala otázka vhodnosti úpravy stávajícího taxativního výčtu nástrojů pojištění vývozních úvěrových rizik a podpořeného financování tak, aby reagoval na posun v globálních ekonomických vztazích, k němuž aktuálně dochází. Jedná se zejména o skutečnost, že účelem činnosti exportní pojišťovny a exportní banky by neměla být jen podpora vývozu, ale i investic v zahraničí. Zároveň se zahraniční ECAs neřídka zaměřují na zvyšování komplexně pojímaného inovačního potenciálu ekonomiky a svá portfolia nabídky přizpůsobují dynamicky se měnícím potřebám svých ekonomik a svých klientů z řad bank a výrobních a obchodních podniků, kteří vyžadují komplexní a synergické efektivní zásahy prostřednictvím svých ECAs.

Jako nezbytná se tedy jeví v každém případě precizace a doplnění nabídky pojištění vývozních úvěrových rizik a podpořeného financování poskytovaných exportní pojišťovnou a exportní bankou tak, aby bylo dosaženo aplikace cílů Exportní strategie ČR, tedy kontinuálním zlepšováním nabídky českým exportérům na úroveň, jakou získávají národní exportéři v rámci nabídky vyspělých ECAs, zvyšování schopnosti pružně reagovat na vyvíjející se potřeby českých exportérů a jejich českých dodavatelů v oblasti exportního pojišťování a financování a posilování tak jejich konkurenceschopnosti v mezinárodní soutěži. Především při financování investic a financování velkých projektů se využívají různé formy financování včetně dluhopisů, finančního leasingu a speciálně zřizovaných fondů a subjektů.

Po důkladné analýze, rozboru a konzultacích s exportní pojišťovnou a exportní bankou, stejně jako se zástupci exportérů, se ukázalo, že by se mohlo jednat například o rozšíření podpory vývozu o refinanční a přímé financování investic do zvýšení vývozní kapacity (včetně souvisejících finančních služeb) za účelem zvyšování konkurenceschopnosti vývozců a jejich dodavatelů na zahraničních trzích, refinanční úvěry bankám na odkup pohledávek, poskytování přímého úvěru na financování dodavatelského úvěru, poskytování širšího spektra finančních služeb (odkupy pohledávek, investiční služby, financování prospekce zahraničního trhu) apod.

Nicméně i případná důkladná novelizace zahrnující aplikaci taxativního výčtu nástrojů pojištění vývozních úvěrových rizik a podpořeného financování může vést k zastarání, kdy by v řádu jednotek let bylo nutno opět přistoupit k další novelizaci textu zákona.

c) *Varianta 2* – legislativní řešení v podobě demonstrativního výčtu nástrojů pojištění vývozních úvěrových rizik a podpořeného financování

Ve světle výše uvedeného bylo dále zvažováno přistoupit k nahrazení stávajícího taxativního výčtu nástrojů pojištění vývozních úvěrových rizik a podpořeného financování výčtem demonstrativním. Částečné zobecnění demonstrativním výčtem by exportní pojišťovně a exportní bance poskytlo možnost pružně reagovat na specifika vývozních aktivit českých podnikatelů s ohledem na způsob financování a na teritoria, kam uvedené aktivity směřují. Demonstrativní výčet pojišťovaných vývozních úvěrových rizik a podpořeného financování by zároveň umožnil flexibilně reagovat na moderní trendy podpory exportu např. s použitím nástrojů finančních trhů, čímž by byla zajištěna dostatečná konkurenceschopnost podpory exportu poskytované státem.

d) *Varianta 3* – legislativní řešení v podobě obecného vymezení nástrojů pojištění vývozních úvěrových rizik a podpořeného financování s odkazem na prováděcí právní předpis

Za účelem zpřesnění účelu činností vykonávaných exportní pojišťovnou a exportní bankou, umožnění exportní pojišťovně a exportní bance flexibilně a efektivně reagovat na posun v globálních ekonomických vztazích a zabezpečení efektivní kontroly exportní pojišťovny a exportní banky jako nástrojů státní politiky podpory vývozu bylo navrženo stručné vymezení rozsahu nástrojů exportní pojišťovny a exportní banky v zákoně č. 58/1995 Sb. s tím, že rozsah a nástroje pojištění vývozních úvěrových rizik a podpořeného financování stanoví prováděcí právní předpis. Rámcové postupy při schvalování nových nástrojů jsou přitom uvedeny v zákoně.

Konkrétní nástroje by byly odsouhlasovány v reakci na stanovené směry státní podpory vývozu a požadavky trhu. Toto řešení by mělo umožnit flexibilitu nabídky exportní pojišťovny a exportní banky na potřeby trhu i strategické zájmy exportní politiky. Rovněž umožní efektivní a akceschopný dohled státu jako vlastníka obou institucí, jelikož nově zaváděné nástroje pojištění vývozních úvěrových rizik a podpořeného financování budou před jejich zavedením do praxe schvalovány MF s ohledem na případné dopady na státní rozpočet ČR. MF si před vydáním rozhodnutí vyžádá stanovisko MPO s ohledem na potřebu konzistentnosti, komplementarity a synergie jednotlivých nástrojů podpory exportu, jimiž se rozumí nástroje definované zejména aktualizovanou Exportní strategií.

B. Vedení peněžních prostředků exportní pojišťovny a exportní banky poskytnutých ze státního rozpočtu na účtech vedených u centrální banky

a) *Nulová varianta*

b) *Varianta I* – legislativní řešení – podřízení exportní pojišťovny a exportní banky režimu státní pokladny

a) *Nulová varianta*

Nulová varianta, tedy zachování současného stavu, představuje situaci, kdy exportní pojišťovna a exportní banka nepodléhají režimu subjektů státní pokladny, které si nesmí prostředky převést z účtů státní pokladny. Za této situace exportní pojišťovna a exportní banka ukládají nebo investují peněžní prostředky poskytované ze státního rozpočtu na finančním trhu samostatně. Získávají tím dodatečný příjem plynoucí z komerčního zhodnocení uložených či investovaných prostředků.

Peněžními prostředky, které jsou exportní pojišťovně nebo exportní bance poskytovány ze státního rozpočtu, jsou zejména dotace na úhradu ztrát, dotace na posílení fondů, peněžní prostředky na navýšení primárního kapitálu, peněžní prostředky na navýšení základního kapitálu nebo peněžní prostředky na refinancování úvěrů a emitovaných dluhových cenných papírů. Z pohledu státního rozpočtu se jedná o značný výdaj. Cílem dotační politiky je efektivní využití poskytnutých prostředků k přímé podpoře exportu ve smyslu činnosti exportní pojišťovny a exportní banky. Zároveň na účtech podřízených státní pokladně povede exportní pojišťovna i veškeré další zdroje. Exportní banka pak zdroje s výjimkou zdrojů stávajícího základního kapitálu.

Tento stav považuje akcionář za nevhodný z pohledu řízení státního rozpočtu, kdy státu vznikají dodatečné výdaje na obstarání prostředků, které jsou doposud využívány k dotování exportní pojišťovny a exportní banky.

b) *Varianta I* – legislativní řešení – podřízení exportní pojišťovny a exportní banky režimu státní pokladny

Navrhuje se zapojení exportní pojišťovny a exportní banky do centrálního systému řízení likvidity souhrnných účtů státní pokladny. To znamená, že prostředky exportní pojišťovny a exportní banky, s výjimkou stanovenou v přechodných ustanovení zákona, nesmí tyto instituce vést mimo účty státní pokladny.

V rámci centrálního systému řízení likvidity souhrnných účtů státní pokladny funguje režim, kdy příslušné účty nejsou úročeny, zatímco MF hradí bankovní poplatky. Exportní pojišťovna a exportní banka se stane povinným subjektem státní pokladny a povede na účtech u ČNB veškeré své prostředky, zároveň bude využívat veškeré služby ČNB, včetně platebního styku.

Peněžní prostředky účtů, které jsou podřízeny souhrnným účtům státní pokladny vedených v jednotlivých měnách a které od roku 2013 postupně nahradily rezervu peněžních prostředků vzniklou emisní činností, jsou využívány jako krátkodobý zdroj peněžních prostředků pro krytí potřeby financování vlády a díky tomuto zefektivnění řízení výpůjčních operací státu dochází v konečném důsledku ke snižování úrokových výdajů na obsluhu státního dluhu souvisejících s emisní činností, což s sebou pro stát přináší nezanedbatelné ekonomické výhody.

Dodatečné peněžní prostředky na účtech podřízených souhrnným účtům státní pokladny jsou v rámci řízení likvidity státní pokladny investovány na peněžním trhu ve formě krátkodobých depozitních a repo operací, což pro stát představuje další ekonomickou výhodu.

S ohledem na potřeby praxe exportní pojišťovny a exportní banky se předpokládá, že vznikne jejich potřeba vést bankovní účty i mimo účty podřízené státní pokladně u ČNB. Otevření těchto účtů podléhá povolení MF; exportní banka však nemusí v případě naléhavosti a zajištění bezproblémové realizace mezibankovního platebního styku žádat MF o povolení k použití bankovních účtů vedených mimo státní pokladnu (tj. nostro účtů exportní banky vedených u jiných bank než ČNB). Změna legislativního řešení přispěje v dlouhodobém měřítku ke schopnosti státní pokladny díky peněžním prostředkům exportní banky a exportní pojišťovny efektivněji řídit likviditu peněžních prostředků v její správě, umožnit úspory nákladů vynakládané na řízení státního dluhu a rovněž poskytovat peněžní prostředky ve formě zdrojového financování exportní bance, a to výhodněji, než je sama exportní banka schopna obstarat na veřejných finančních trzích.

C. Rozšíření možností zakládání právnických osob a nabývání podílů v právnických osobách exportní pojišťovnou a exportní bankou

a) Nulová varianta

b) *Varianta 1* – legislativní řešení – rozšíření možnosti zakládání právnických osob a nabývání podílů v právnických osobách

a) Nulová varianta

Nulová varianta, tedy zachování současného stavu, znamená možnost exportní pojišťovny zakládat právnickou osobu a nabývat podíl v právnické osobě, která je dlužníkem, po dobu nezbytně nutnou k zajištění vymahatelnosti pohledávek vůči dlužníkovi, resp. možnost exportní banky zakládat právnickou osobu a nabývat podíl v právnické osobě, kterou exportní banka získá a drží nejvýše do jednoho roku od jejich nabytí v souvislosti s uplatněním zajištění, které je exportní banka povinna sjednat za účelem zajištění splacení poskytnutého podpořeného financování.

Aplikační poznatky z praxe ukázaly, jak jsou tyto možnosti limitující, a to jednak věcným právním vymezením příslušných právnických osob, jednak omezením lhůty, po kterou může exportní pojišťovna nebo exportní banka podíl držet.

Zkušenosti z konkrétních obchodních případů exportní pojišťovny a exportní banky ukázaly, že případné širší možnosti zakládání právnických osob a nabývání podílů v nich by mohly vést k efektivnějšímu vymáhání dlužných pohledávek nebo k zábraně a zmírnění hrožících škod.

b) *Varianta 1* – legislativní řešení – rozšíření možnosti zakládání právnických osob a nabývání podílů v právnických osobách

Jako varianta stávající právní úpravy se ukázalo vhodné přiměřeně rozšířit možnost zakládání právnických osob a nabývání podílů v nich exportní pojišťovnou nebo exportní bankou v dále vymezených tuzemských i zahraničních právnických osobách.

Navrhovanou změnou dochází k rozšíření možnosti zakládat právnické osoby a nabývat podíly v právnických osobách v souladu s praxí vymáhání pohledávek nebo předcházení škod. Činnost vedoucí k předcházení vzniku škod a zmírňování jejich následků není blíže specifikována, neboť poznatky z praxe ukazují, že se jedná o velmi rozsáhlou skupinu právních, ekonomických a technických činností a bližší definice by mohla být omezující.

Navrhuje se tak, aby exportní pojišťovna mohla zakládat právnickou osobu a nabývat podíl v právnické osobě nebo zakládat právnickou osobu za účelem vymáhání pohledávek nebo předcházení škod z pojištění vývozních úvěrových rizik nebo zmírňování jejich následků. Nově institut nabývání podílů v jiných právnických osobách exportní pojišťovnou tedy není omezen pouze na dlužníka. Exportní banka by mohla zakládat právnickou osobu a nabývat podíl v právnické osobě nebo zakládat právnickou osobu za účelem zajištění vymahatelnosti pohledávek z podpořeného financování nebo vykonání činnosti směřující k předcházení vzniku škod nebo zmírňování jejich následků. Co se týče exportní banky, není nabývání a držení podílu časově omezeno jedním rokem jako doposud.

Nově se předpokládá, že k založení právnické osoby nebo nabytí podílu v ní bude třeba předchozího souhlasu MF. Změna legislativního řešení umožní exportní bance a exportní pojišťovně v součinnosti s MF operativně reagovat na příležitosti k vymožení pohledávek a tak účelně předcházet hrožícím škodám, které by se ve svém důsledku mohly projevit negativním dopadem na státní rozpočet ve formě vyšších nároků na dotaci.

D. Nastavení limitů pro schvalování obchodních případů od určitého objemu vládou

a) *Nulová varianta*

- b) *Varianta 1* – legislativní řešení - novela existujícího právního předpisu – úprava procenta výše pojistné kapacity při pojištění vývozního úvěrového rizika
- c) *Varianta 2* – legislativní řešení - novela existujícího právního předpisu – stanovení absolutní částky limitů pro schvalování obchodních případů vládou

a) *Nulová varianta*

Podle ustanovení § 4 odst. 6 zákona č. 58/1995 Sb. může exportní pojišťovna pojistit jednotlivá vývozní úvěrová rizika až do výše 20 % pojistné kapacity stanovené pro rok, kdy je na toto riziko sjednáno pojištění, a se souhlasem ministra financí a ministra průmyslu a obchodu je exportní pojišťovna oprávněna pojistit jednotlivé vývozní úvěrové riziko až do výše 40 % pojistné kapacity. Jednotlivá úvěrová rizika přesahující 40 % pojistné kapacity může exportní pojišťovna pojistit se souhlasem vlády. Předmětné ustanovení bylo do zákona č. 58/1995 Sb. vloženo s účinností od 30. března 1998 zákonem č. 60/1998 Sb. a od té doby nebylo nikdy novelizováno. V uplynulých dvou desetiletích se situace zcela proměnila a došlo k nárůstu pojistné kapacity exportní pojišťovny v takovém rozsahu, kdy stávající objemy i největších obchodních případů nevyžadují schvalování obchodních případů na úrovni vlády nebo příslušných ministrů. Ve státním rozpočtu na rok 2019 se předpokládá pojistná kapacita exportní pojišťovny v rozsahu 260 mld. Kč, což znamená, že souhlas ministra financí a ministra průmyslu a obchodu je vyžadován teprve u jednotlivých vývozních úvěrových rizik v objemu 52 mld. Kč, souhlas vlády je vyžadován dokonce u 104 mld. Kč. Praxe ukazuje, že značné národohospodářské škody, náklady pro státní rozpočet, ale i reputační rizika pro systém pojišťování a financování vývozu se státní podporou jsou způsobeny selháním obchodních případů již v rozsahu jednotek miliard korun.

V případě podpořeného financování zákon č. 58/1995 Sb. schvalování obchodních případů na úrovni vlády nebo příslušných ministrů vůbec nepředpokládá.

- b) *Varianta 1* – legislativní řešení - novela existujícího právního předpisu – úprava procenta výše pojistné kapacity při pojištění vývozního úvěrového rizika

Z výše uvedeného vyplývá, že procento pojistné kapacity stanovené pro rok, do něhož je exportní pojišťovna oprávněna pojistit jednotlivá vývozní úvěrová rizika bez souhlasu vlády nebo příslušných ministrů, objemem výrazně převyšuje realitu obchodních případů, s nimiž exportní pojišťovna pracuje.

Jevilo by se tedy jako žádoucí legislativní úpravou adekvátně snížit uvedené procento pojistné kapacity stanovené pro rok. Nicméně z výše uvedeného je zřetelné, že se pojistná kapacita mezi jednotlivými roky a dále v delších časových řadách výrazně liší. Tak by mohlo docházet i nadále ke skokovým změnám objemu vývozních úvěrových rizik, k jejichž pojištění by byl nezbytný souhlas ministrů nebo vlády.

Nadto z analýz a konzultací s exportní pojišťovnou, exportní bankou a MF vyplývá, že by bylo nezbytné stanovit analogický proces schvalování obchodních případů od jisté výše i v případě exportní banky.

c) *Varianta 2* – legislativní řešení - novela existujícího právního předpisu – stanovení absolutní částky limitů pro schvalování obchodních případů vládou

Dle důvodové zprávy zákona č. 60/1998 Sb., kterým byl novelizován zákon č. 58/1995 Sb., bylo do zákona č. 58/1995 Sb. vloženo ustanovení omezující právo exportní pojišťovny poskytnout pojištění jednoho rizika do výše 20 % pojistné kapacity s tím, že se souhlasem ministra financí po dohodě s ministrem průmyslu a obchodu může pojišťovna pojistit úvěry do výše dvojnásobku takového limitu, tj. 40% své pojistné kapacity a se souhlasem vlády mimořádné případy, kdy by bylo nezbytné schválit úvěr rozsahem přesahující i pravomoci ministrů. Dosavadní schvalování velkých expozic pouze na úrovni exportní pojišťovny a exportní banky se ukázalo jako nedostačující a neúčinné. V minulosti docházelo k pojišťování a financování rozsáhlých obchodních případů, aniž by vláda měla dostatečnou kontrolu. Dosavadní limity pojištění vývozních úvěrových rizik vázané na procenta pojistné kapacity se objemem zcela vymykají drtivě většině realizovaných obchodních případů. Jak bylo výše uvedeno, jedná se o postup nevhodný a přežitý.

Protože je nezbytné stanovit analogický proces schvalování obchodních případů od jisté výše v případě exportní pojišťovny i exportní banky na základě jednotného a transparentního systémového postupu a zároveň eliminovat časové hledisko, kdy je nezbytné, aby se mezi jednotlivými roky a dále v delších časových řadách parametry určující předmětné limity výše pro schvalování obchodních případů neměnily, jeví se jako žádoucí stanovit pevné částky (absolutní hodnoty) objemu obchodních případů pojištění vývozních úvěrových rizik a podpořeného financování.

Zároveň není žádoucí, aby stát schvalováním obchodních případů nahrazoval odpovědnost obchodního vedení exportní pojišťovny a exportní banky, proto je nezbytné stanovit příslušné objemy v adekvátní výši tak, aby schvalování podléhaly pouze objemné expozice. Smyslem schvalování objemných obchodních případů vládou je zaručit ochranu státního rozpočtu před případnými selháními nadstandardně objemných obchodních případů, která mohou vést ke značným nárokům na státní rozpočet.

Po rozsáhlých analýzách portfolií exportní pojišťovny a exportní banky za mnoho předchozích let, zejména s přihlédnutím k obchodním případům, u nichž došlo k selhání, a po konzultacích s vedením exportní pojišťovny a exportní banky a MF byly nalezeny nejvhodnější limity reflektující ekonomickou, právní a tržní realitu, mj. s přihlédnutím k analogickým procesům u zahraničních ECAs.

Jako optimální řešení bylo vyhodnoceno v zákoně neuvádět absolutní částky limitů, ale zmocnění pro uvedení konkrétních částek v prováděcím právním předpisu. Tak může vláda flexibilně reagovat na aktuální vývoj systému exportního pojišťování a financování.

V případě exportní pojišťovny bylo vyhodnoceno, že je třeba vládou schvalovat vývozní úvěrová rizika přesahující 3 000 000 000 Kč.

V případě exportní banky bylo vyhodnoceno, že je třeba vládou schvalovat jednotlivé transakce týkající se obchodních případů podpořeného financování přesahující částku 1 000 000 000 Kč.

Tyto objemy jsou navrhovány v prováděcím právním předpisu.

Dále byl analyzován samotný schvalovací mechanismus. V dosavadní situaci se předpokládaly dvě odlišné úrovně schvalování podle výše rizika pojištěného exportní pojišťovnou, a to a) od určité výše se souhlasem ministra financí v dohodě s ministrem průmyslu a obchodu, b) od dvojnásobku této výše se souhlasem vlády. Vzhledem k tomu, že vláda jedná jako kolektivní orgán, byl tento mechanismus vyhodnocen jako nadbytečný. Nadále se tedy předpokládá, že obchodní případy od limitů výše uvedených budou vyžadovat schválení vládou vždy.

Je třeba mít na paměti, a navržené znění zákona č. 58/1995 Sb. to explicitně zdůrazňuje, že primární odpovědnost za obchodní případ leží v souladu se zákonem o obchodních korporacích a stanovami obou společností na příslušných orgánech exportní pojišťovny a exportní banky. Proto souhlas vlády s realizací obchodního případu přímo ani nepřímo nesnižuje odpovědnost obchodního vedení exportní pojišťovny nebo exportní banky za předmětnou transakci. Aby tedy byl obchodní případ vůbec předložen vládě, je třeba, aby byl důkladně posouzen a schválen příslušnými postupy a v rámci schvalovacích mechanismů vedením exportní pojišťovny nebo exportní banky.

Předpokládá se, že materiál vládě předkládá společně ministr financí a ministr průmyslu a obchodu. Tento postup byl posuzován s ohledem na transparentnost předkládání obchodních případů vládě. Změna legislativního řešení umožní odstranění rizika dopadajícího na státní rozpočet ve smyslu výplaty dotací neočekávaných a neúměrně vysokých částek peněžních prostředků, neboť bude novým procesem vzata v potaz aktuální politika České republiky v oblasti státní podpory exportu a tím i její případné limitované a predikovatelné negativní dopady na státní rozpočet. Nároky na dotace ze státního rozpočtu uplatněné ze strany exportní banky a exportní pojišťovny na obchodní případy uzavřené po nabytí účinnosti této navrhované novely zákona č. 58/1995 Sb. budou v dlouhodobém měřítku nižší oproti dosavadní výši nároků uplatněných vůči státnímu rozpočtu ve formě dotací ze strany exportní banky a exportní pojišťovny.

E. Zjednodušení rozpočtování a vyúčtování záloh na dorovnávání úrokových rozdílů

a) *Nulová varianta*

b) *Varianta I* – legislativní řešení – zjednodušení rozpočtování a vyúčtování

a) *Nulová varianta*

Nulová varianta znamená zachování současného stavu, kdy podle platného znění zákona č. 58/1995 Sb. MF má každoročně poskytovat exportní bance na úhradu dorovnávání úrokových rozdílů peněžní prostředky ze státního rozpočtu ve formě zálohy ve výši 250 000 000 Kč.

Vzhledem k tomu, že systém dorovnávání úrokových rozdílů nebyl dosud uveden do praxe, záloha exportní bance dosud nebyla MF poskytnuta, ačkoli je částka v souladu se zákonem č. 58/1995 Sb. každoročně vyčleněna ve státním rozpočtu. Přes tento fakt je nutno vzít v úvahu, že prostředky určené na výše uvedené zálohy musí být ve státním rozpočtu alokovány, což s sebou nese nemalé odpovídající náklady (např. úrokové výdaje na obsluhu státního dluhu).

Dále platné znění zákona č. 58/1995 Sb. předpokládá, že při poklesu výše zálohy úhradami z titulu dorovnání úrokových rozdílů pod částku 100 000 000 Kč je exportní banka oprávněna požádat MF o dorovnání do částky 250 000 000 Kč. MF navýší zálohu do 20 dnů od obdržení žádosti. Exportní banka převádí MF částku převyšující 250 000 000 Kč z titulu přebytku úrokových rozdílů do 20 dnů od dne, kdy zůstatek zálohy přesáhne částku 500 000 000 Kč.

Po období, ve kterém bude úhrn přebytku úrokových rozdílů přesahovat úhrn provedených dorovnání, nebude výsledné saldo použito na úhradu jiných nákladů, ledaže zůstatek přesáhne částku 500 000 000 Kč. V takovém případě bude zůstatek přesahující částku 250 000 000 Kč převeden do státního rozpočtu a bude možné jej použít na úhradu jiných nákladů.

b) *Varianta I* – legislativní řešení – zjednodušení rozpočtování a vyúčtování

Po obsáhlých konzultacích s MF a exportní bankou bylo vyhodnoceno, že každoroční alokace částky 250 000 000 Kč ve státním rozpočtu v situaci, kdy systém dorovnávání úrokových rozdílů nebyl dosud uveden do praxe, představuje nadměrný náklad z titulu obsluhy výdajové stránky státního rozpočtu a administrativní zátěž. Proto se navrhuje v zákoně č. 58/1995 Sb. konkrétní částku záloh neuvádět. Možné nedostatečné alokaci prostředků na zálohy na dorovnávání úrokových rozdílů ve státním rozpočtu lze předcházet efektivním plánováním potřeby záloh v jednotlivých letech v závislosti na skutečné poptávce bank po dorovnávání úrokových rozdílů.

Dále byl posuzován mechanismus doplňování záloh při poklesu pod určitou hladinu peněžních prostředků a převod peněz ve prospěch MF při překročení daného limitu peněžních prostředků plynoucích z dorovnávání úrokových rozdílů. Jako zjednodušení administrativní zátěže mechanismu bylo navrženo, aby byla exportní banka povinna vyúčtovat obdržené zálohy jen jednou ročně, a to vždy k poslednímu dni kalendářního roku, ve kterém zálohy obdržela, a provedené vyúčtování zaslat MF do 30. ledna následujícího kalendářního roku. MF oznámí exportní bance do 30 dnů od obdržení tohoto vyúčtování výši peněžních prostředků, které je exportní banka povinna převést do 5 pracovních dnů na účet MF. Tímto návrhem bude odstraněn značně komplikovaný mechanismus doplňování záloh a zároveň nebude zatěžován státní rozpočet dodatečnými náklady, které bylo doposud nutné vynakládat. Změna legislativního řešení umožní odstranění povinné každoroční fixování částky ve výši 250 mil. Kč alokované ve státním rozpočtu na jediný účel (dorovnávání úrokových rozdílů), ačkoliv takový účel v rozpočtovém období nenastane nebo nenastal.

F. Rozšíření kontrolní pravomoci MF vůči exportní pojišťovně

a) Nulová varianta

b) Varianta 1 – legislativní řešení - novela existujícího právního předpisu

a) Nulová varianta

Novelou zákona č. 58/1995 Sb. provedenou zákonem č. 220/2015 Sb. byla do zákona č. 58/1995 Sb. včleněna pravomoc MF provádět kontrolu úvěrů poskytovaných v rámci podpořeného financování vývozu, tj. kontrolu hospodaření exportní banky. Ustanovení umožňuje vyžádat si libovolné účetní záznamy, věcné podklady a informace k jednotlivým obchodním případům. Tímto ustanovením je sledován požadavek zajistit působnost MF v oblasti kontroly podpořeného financování. Zákon č. 58/1995 Sb. však explicitně nestanoví odpovídající kontrolní pravomoci MF ve vztahu k exportní pojišťovně, a tak vzniká hrozba, že tyto kontrolní pravomoci jsou vymezeny nejednoznačně. V současné době MF vykonává kontrolu hospodaření exportní pojišťovny na základě pravidel pro poskytování dotace a zákona o finanční kontrole. Přestože tato situace dosud nenastala, není vyloučeno, že exportní pojišťovna by do budoucna mohla průběh a závěry kontroly zpochybňovat z důvodu jejího nejednoznačného vymezení.

b) Varianta 1 – legislativní řešení - novela existujícího právního předpisu

Na základě konzultací s MF i exportní pojišťovnou se jako vhodné jeví odstranit stávající stav, kdy jsou v zákoně č. 58/1995 Sb. nerovnoměrně specifikovány pouze kontrolní pravomoci MF vůči exportní bance, zatímco kontrolní pravomoci vůči exportní pojišťovně zákon č. 58/1995 Sb. explicitně neřeší. Navrhuje se tedy, analogicky s ustanovením o kontrole v exportní bance, aby MF bylo po obdržení žádosti o dotaci ze státního rozpočtu

oprávněno provést kontrolu dotací exportní pojišťovny. Tomu odpovídá povinnost exportní pojišťovny na žádost MF předložit příslušné údaje a dokumenty, jakož i poskytnout MF při provádění kontroly potřebnou součinnost. Změna legislativního řešení je navrhována zejména kvůli možnosti v exportní pojišťovně zkontrolovat, zda je v souvislosti s poskytnutými dotacemi ze státního rozpočtu nakládáno s těmito peněžními prostředky (tj. i s majetkem státu) hospodárně.

3. Vyhodnocení nákladů a přínosů

Náklady a přínosy (A) Flexibilnější nabídka exportní pojišťovny a exportní banky

VARIANTA	PŘÍNOSY	NÁKLADY
„nulová“	Beze změn	<p>Makroekonomické náklady plynoucí z neflexibilních nástrojů exportní pojišťovny a exportní banky nereflektujících aktuální potřeby trhu</p> <p>Mikroekonomické náklady plynoucí z klesající konkurenceschopnosti exportně orientovaných podniků</p> <p>Náklady průběžného zastarávání nabídky exportní pojišťovny a exportní banky v čase</p> <p>Náklady plynoucí z poklesu relativní konkurenceschopnosti exportní pojišťovny a exportní banky ve vztahu k zahraničním ECAs</p>
1 legislativní řešení v podobě úpravy (rozšíření) taxativního výčtu nástrojů pojištění vývozních úvěrových rizik a podpořeného financování	Částečné makroekonomické přínosy plynoucí z flexibilnější nabídky nástrojů exportní pojišťovny a exportní banky	<p>Náklady exportní pojišťovny a exportní banky na přizpůsobení nabídky novému znění zákona</p> <p>Náklady průběžného zastarávání nabídky exportní pojišťovny a exportní banky v čase a nutnost další legislativní úpravy</p>

	Mikroekonomické přínosy exportně orientovaných podniků z bohatší nabídky exportní pojišťovny a exportní banky	
<p>2</p> <p>legislativní řešení v podobě demonstračního výčtu nástrojů pojištění vývozních úvěrových rizik a podpořeného financování</p>	<p>Částečné makroekonomické přínosy plynoucí z flexibilnější nabídky nástrojů exportní pojišťovny a exportní banky</p> <p>Mikroekonomické přínosy exportně orientovaných podniků z velmi flexibilní nabídky exportní pojišťovny a exportní banky</p> <p>Přínosy plynoucí z nárůstu relativní konkurenceschopnosti exportní pojišťovny a exportní banky ve vztahu k zahraničním ECAs díky velké flexibilitě nástrojových řad</p>	<p>Náklady vytěšňovacího efektu služeb trhu službami exportní pojišťovny a exportní banky v situaci, kdy rozsah nástrojů exportní pojišťovny a exportní banky by přímo konkuroval službám, které je schopen exportérům poskytnout komerční finanční sektor</p> <p>Náklady snížení transparentnosti a zacílení nástrojů exportní pojišťovny a exportní banky ve vazbě na zájmy exportní politiky státu</p> <p>Náklady vyplývající z případných dodatečných dopadů nově zaváděných nástrojů na státní rozpočet</p> <p>Náklady ze snížení efektivity kontroly exportní pojišťovny a exportní banky jako nástrojů státní politiky podpory vývozu</p>
<p>3</p> <p>legislativní řešení v podobě obecného vymezení nástrojů pojištění vývozních úvěrových rizik a podpořeného financování s odkazem na prováděcí právní předpis</p>	<p>Částečné makroekonomické přínosy plynoucí z flexibilnější nabídky nástrojů exportní pojišťovny a exportní banky reflektujících potřeby trhu k datu přípravy zákona</p> <p>Mikroekonomické přínosy exportně orientovaných podniků z bohatší nabídky exportní pojišťovny a exportní banky</p> <p>Přínosy z transparentního schvalování nových nástrojů MF</p>	<p>Náklady exportní pojišťovny a exportní banky na přizpůsobení nabídky novému znění zákona</p> <p>Náklady MPO a MF plynoucí z potřeby novelizace prováděcího právního předpisu a ze schvalovacího mechanismu nových nástrojů exportní pojišťovny a exportní banky</p>

	Přínosy plynoucí z nárůstu relativní konkurenceschopnosti exportní pojišťovny a exportní banky ve vztahu k zahraničním ECAs díky přiměřené flexibilitě jejich nabídky	
--	---	--

Náklady a přínosy (B) Vedení peněžních prostředků exportní pojišťovny a exportní banky poskytnutých ze státního rozpočtu na účtech vedených u centrální banky

VARIANTA	PŘÍNOSY	NÁKLADY
„nulová“	Beze změn	<p>Rozpočtové náklady v rámci omezeného řízení likvidity, kdy stát je nucen získávat krátkodobé zdroje peněžních prostředků pro krytí potřeby financování vlády formou výpůjčních operací státu</p> <p>Náklady z úrokových výdajů na obsluhu státního dluhu souvisejících s emisní činností</p> <p>Náklady exportní pojišťovny a exportní banky z titulu bankovních poplatků komerčním bankám</p> <p>Absence příjmů státu z titulu nemožnosti investování příslušných peněžních prostředků na peněžním trhu</p>
1 legislativní řešení – podřízení exportní pojišťovny a exportní banky režimu státní po- kladny	<p>Rozpočtové přínosy v rámci řízení likvidity státní pokladny, kdy stát získává krátkodobý zdroj peněžních prostředků pro krytí potřeby financování vlády</p> <p>Rozpočtové přínosy ze zefektivnění řízení výpůjčních operací státu</p>	Náklady exportní pojišťovny a exportní banky plynoucí ze ztráty dodatečného příjmu plynoucího z komerčního zhodnocení uložených či investovaných prostředků

	<p>Přínosy ze snižování úrokových výdajů na obsluhu státního dluhu souvisejících s emisní činností</p> <p>Přínosy exportní pojišťovny a exportní banky plynoucí z úspory bankovních poplatků</p> <p>Přínosy státu z titulu investování dodatečných peněžních prostředků na účtech státní pokladny na peněžním trhu ve formě krátkodobých depozitních a repo operací</p>	<p>Rozpočtové náklady z titulu nároků exportní pojišťovny a exportní banky vůči státu v rámci dotačního vztahu z titulu výpadku příjmů plynoucích z tržního zhodnocení peněžních prostředků poskytovaných ze státního rozpočtu podle stávající úpravy</p>
--	---	---

Náklady a přínosy (C) Rozšíření možností zakládání právnických osob a nabývání podílů v právnických osobách exportní pojišťovnou a exportní bankou

VARIANTA	PŘÍNOSY	NÁKLADY
„nulová“	Beze změn	<p>Náklady pro exportní pojišťovnu a exportní banku plynoucí z neefektivního vymáhání pohledávek nebo předcházení škod v důsledku omezené možnosti zakládat právnické osoby a nabývat podíly v právnických osobách</p> <p>Náklady plynoucí z časového omezení držby podílu (exportní pojišťovna po dobu nezbytně nutnou, exportní banka nejvýše do jednoho roku), související přímé a nepřímé náklady s nabytím a posléze pozbytím podílu</p>

		<p>Náklady pro exportní pojišťovnu a exportní banku plynoucí z neefektivního řízení právnických osob, v nichž exportní pojišťovna a exportní banka má podíl</p> <p>Administrativní náklady spojené se zakládáním právnických osob, resp. nabytím a pozbytím obchodních podílů</p>
<p>1</p> <p>legislativní řešení – rozšíření možnosti zakládání právnických osob a nabývání podílů v právnických osobách</p>	<p>Efektivnější vymáhání dlužných pohledávek nebo zábrana a zmírnění hrozcích škod v důsledku širší možnosti nabývání podílů</p> <p>Zmírnění nákladů plynoucích z omezení držby podílu a souvisejících nákladů s nabytím a posléze pozbytím podílu</p> <p>Zvýšení efektivity kontroly vstupu exportní pojišťovny nebo exportní banky do právnických osob formou předchozího souhlasu MF</p>	<p>Administrativní náklady spojené se zakládáním právnických osob, resp. nabytím a pozbytím obchodních podílů</p> <p>Náklady pro exportní pojišťovnu a exportní banku plynoucí z neefektivního řízení právnických osob, v nichž exportní pojišťovna a exportní banka má podíl</p>

Náklady a přínosy (D) Nastavení limitů pro schvalování obchodních případů od určitého objemu vládou

VARIANTA	PŘÍNOSY	NÁKLADY
„nulová“	Beze změn	<p>Značné národohospodářské škody, náklady pro státní rozpočet a reputační rizika pro systém pojišťování a financování vývozu se státní podporou v důsledku selhání obchodních případů způsobeného absencí schvalování vládou</p>

		<p>Náklady ze schvalování velkých expozic pouze na úrovni exportní pojišťovny a exportní banky</p> <p>Náklady z neúčinných zákonných mechanismů schvalování obchodních případů vládou</p>
<p>1</p> <p>legislativní řešení - novela existujícího právního předpisu – úprava procenta výše pojistné kapacity při pojištění vývozního úvěrového rizika</p>	<p>Částečné omezení národohospodářských škod, nákladů pro státní rozpočet a reputačního rizika pro systém pojišťování a financování vývozu se státní podporou v důsledku selhání obchodních případů</p> <p>Snížení nároků na státní rozpočet v důsledku očekávaného snížení počtu obchodních případů v selhání</p>	<p>Mikroekonomické i makroekonomické náklady vzniklé ze zabránění realizace obchodních případů v důsledku přílišné opatrnosti administrativy při schvalování obchodního případu</p> <p>Systémové náklady dané nejednoznačnými limity schvalovacími limity v důsledku proměnlivosti jejich absolutní hodnoty v čase</p>
<p>2</p> <p>legislativní řešení - novela existujícího právního předpisu – stanovení absolutní částky limitů pro schvalování obchodních případů vládou</p>	<p>Částečné omezení národohospodářských škod, nákladů pro státní rozpočet a reputačních rizik pro systém pojišťování a financování vývozu se státní podporou v důsledku selhání obchodních případů</p> <p>Zvýšení transparentnosti schvalování obchodních případů od stanoveného limitu vládou</p> <p>Snížení nároků na státní rozpočet v důsledku očekávaného snížení počtu obchodních případů v selhání</p>	<p>Mikroekonomické i makroekonomické náklady vzniklé ze zabránění realizace obchodních případů v důsledku přílišné opatrnosti administrativy při schvalování obchodního případu</p>

Náklady a přínosy (E) Zjednodušení rozpočtování a vyúčtování záloh na dorovnávání úrokových rozdílů

VARIANTA	PŘÍNOSY	NÁKLADY
„nulová“	Beze změn	Náklady plynoucí z nutnosti alokace konstantní částky ve státním rozpočtu a související náklady (např. úrokové výdaje na obsluhu státního dluhu) Administrativní náklady vznikající z titulu opakovaných změn salda záloh systému dorovnání úrokových rozdílů
1 legislativní řešení - zjednodušení rozpočtování a vyúčtování	Přínosy vzniklé úsporou nákladů na řízení státního rozpočtu Úspora administrativních nákladů po zjednodušení mechanismu doplňování záloh	Žádné dodatečné náklady

Náklady a přínosy (F) Rozšíření kontrolní pravomoci MF vůči exportní pojišťovně

VARIANTA	PŘÍNOSY	NÁKLADY
„nulová“	Beze změn	Nejednoznačné zákonné vymezení kontrolní pravomoci MF vůči exportní pojišťovně Hrozba zpochybnění průběhu a závěrů kontroly v exportní pojišťovně z důvodu jejího nejednoznačného vymezení
1 legislativní řešení - novela existujícího právního předpisu	Jednoznačné zákonné vymezení kontrolní pravomoci MF vůči exportní pojišťovně Odstranění hrozby zpochybnění průběhu a závěrů kontroly v exportní pojišťovně z důvodu jejího nejednoznačného vymezení	Žádné dodatečné náklady

	Zvýšení transparentnosti poskytovaných dotací v důsledku efektivního kontrolního mechanismu	
--	---	--

4. Stanovení pořadí variant a výběr nejvhodnějšího řešení

Jak vyplývá z návrhu variant a identifikace nákladů a přínosů, dosažení cílového stavu není prvoplánově cíleno například na fiskální ukazatele, odbourávání administrativní zátěže a podobně, ačkoli jednotlivá opatření často tyto pozitivní dopady mají. Také při eliminaci rizik identifikovaných v průběhu konzultací se zástupci exportní pojišťovny a exportní banky, privátní i státní sféry není základní prioritou úspora přímých nákladů či získání kvantifikovatelných přínosů nad rámec současného stavu. Charakter navrhovaných opatření je především v získání větší právní jistoty v oboru činnosti exportní pojišťovny a exportní banky se zřetelem na efektivitu jejich služeb s cílem přispět ke zvýšení konkurenceschopnosti podpořeného vývozu.

Vyhodnocení jednotlivých možných variant se tedy soustředí na to, jakým způsobem jsou schopné eliminovat celý rozsah identifikovaných rizik a zda vedou k naplnění cílů, stanovených zejména konzultacemi se zástupci širokého okruhu dotčených subjektů.

A. Flexibilnější nabídka exportní pojišťovny a exportní banky

a) *Nulová varianta*

Nulová varianta, tedy zachování současného stavu, byla v rámci konzultací s exportní pojišťovnou i exportní bankou vyhodnocena jako zcela nežádoucí, neboť neřeší odstranění či snížení identifikovaných rizik, zejména dopadu na konkurenceschopnost domácí ekonomiky, dopadu na akceschopnost a konkurenceschopnost exportní pojišťovny a exportní banky spočívající v nemožnosti flexibilní reakce na aktuální potřeby trhu, a nezajišťuje naplnění cílů pro žádoucí změnu aktuální situace.

b) *Varianta 1 – legislativní řešení v podobě úpravy (rozšíření) taxativního výčtu nástrojů pojištění vývozních úvěrových rizik a podpořeného financování*

Při vyhodnocení varianty 1 byl učiněn závěr, že i případná důkladná novelizace zahrnující aplikaci taxativního výčtu nástrojů pojištění vývozních úvěrových rizik a podpořeného financování může vést k zastarání, kdy by v řádu jednotek let bylo nutno opět přistoupit k další novelizaci textu zákona č. 58/1995 Sb. Tento postup byl vyhodnocen jako neefektivní a nedostatečný, mj. s ohledem na časové zpoždění vzniklé samotnými legislativními pracemi spojenými s novelizací.

c) *Varianta 2* – legislativní řešení v podobě demonstrativního výčtu nástrojů pojištění vývozních úvěrových rizik a podpořeného financování

Při vyhodnocení varianty 2 bylo shledáno, že pouze demonstrativní výčet neumožňuje dostatečně efektivní kontrolu exportní pojišťovny a exportní banky jako nástrojů státní politiky podpory vývozu, což by mohlo mít za následek vznik situací, kdy rozsah nástrojů exportní pojišťovny a exportní banky by přímo konkuroval službám, které je schopen exportérům poskytnout komerční finanční sektor. Pouze demonstrativně vymezené nástroje by rovněž vedly k nejistotě ve vztahu k rozsahu podpořeného pojišťování a financování, který si stát jako konečný vlastník exportní pojišťovny a exportní banky přeje poskytovat a rovněž se zavazuje financovat, a to zejména v situaci, kdy by aplikace některého nástroje vedla k dodatečným nárokům na státní rozpočet. Z uvedeného důvodu se jeví přínosy této varianty jako nedostatečné.

d) *Varianta 3* – legislativní řešení v podobě obecného vymezení nástrojů pojištění vývozních úvěrových rizik a podpořeného financování s odkazem na prováděcí právní předpis

V návaznosti na vyhodnocení nulové varianty spočívající v zachování stávajícího taxativního výčtu nástrojů pojištění vývozních úvěrových rizik a podpořeného financování, varianty 1, tedy novelizovaného taxativního výčtu nástrojů, a varianty 2, tedy demonstrativního výčtu nástrojů, byla varianta 3 vyhodnocena jako řešení, které umožní jak flexibilitu v nabídce exportní pojišťovny a exportní banky na potřeby trhu i strategické zájmy exportní politiky, tak i efektivní a akceschopný dohled státu jako vlastníka obou institucí. Jde o řešení, které eliminuje nedostatky jiných variant a bylo vyhodnoceno jako nejvhodnější.

Pořadí variant:

První pořadí: Varianta 3

Druhé pořadí: Varianta 2

Třetí pořadí: Varianta 1

Čtvrté pořadí: Nulová varianta

B. Vedení peněžních prostředků exportní pojišťovny a exportní banky poskytnutých ze státního rozpočtu na účtech vedených u centrální banky

a) *Nulová varianta*

Nulová varianta, tedy zachování současného stavu, vede k dodatečným nákladům státního rozpočtu, nadužívání dotačního mechanismu k doplňkovým výdělům exportní pojišťovny

a exportní banky jinou činností, než ke které byly zřízeny. Z tohoto důvodu byla nulová varianta vyhodnocena jako nevhodná.

b) *Varianta 1* – legislativní řešení – podřízení exportní pojišťovny a exportní banky režimu státní pokladny

Při posuzování varianty 1, zejména při porovnání s nulovou variantou, bylo vyhodnoceno, že výsledný ekonomický dopad rozšíření souhrnných účtů státní pokladny o účty exportní pojišťovny a exportní banky převyší případné nároky exportní pojišťovny a exportní banky na státu v rámci dotačního vztahu z titulu výpadku příjmů plynoucích z nemožnosti ukládat nebo investovat peněžní prostředky poskytované ze státního rozpočtu do investičních nástrojů na finančním trhu. Z uvedeného důvodu byla jednoznačně vyhodnocena jako výhodnější navrhovaná varianta 1.

Pořadí variant:

První pořadí: Varianta 1

Druhé pořadí: Nulová varianta

C. Rozšíření možností zakládání právnických osob a nabývání podílů v právnických osobách exportní pojišťovnou a exportní bankou

a) *Nulová varianta*

Nulová varianta znamená významně omezené možnosti exportní pojišťovny a exportní banky zakládat právnické osoby a nabývat podíly v právnických osobách, ačkoli by to v konkrétních situacích napomohlo vymáhání pohledávek nebo předcházení škod. Z uvedeného důvodu byla vyhodnocena jako nevýhodná.

b) *Varianta 1* – legislativní řešení – rozšíření možností zakládání právnických osob a nabývání podílů v právnických osobách

Varianta 1 se jeví jako vhodnější, protože umožňuje exportní pojišťovně i exportní bance efektivněji vymáhat dlužné pohledávky a bránit hrozícím škodám.

Pořadí variant:

První pořadí: Varianta 1

Druhé pořadí: Nulová varianta

D. Nastavení limitů pro schvalování obchodních případů od určitého objemu vládou

a) *Nulová varianta*

Nulová varianta, tedy zachování současného stavu, fakticky neposkytuje možnost schvalování obchodních případů od jisté expozice na úrovni vlády, potažmo ministrů financí a průmyslu a obchodu.

Tato varianta se tak ukazuje jako zcela nevyhovující, kdy rizika schvalování jednotlivých případů s vysokou mírou angažovanosti exportní pojišťovny nebo exportní banky nejsou nijak omezena na úrovni vlády.

b) *Varianta 1* – legislativní řešení - novela existujícího právního předpisu – úprava procenta výše pojistné kapacity při pojištění vývozního úvěrového rizika

Varianta 1 se po vyhodnocení nejeví jako vhodná. Kritérium procenta výše pojistné kapacity exportní pojišťovny při pojištění vývozního úvěrového rizika se jeví jako nesystémové, netransparentní (částka musí být každoročně znovu upravována) a přežitě. Přestože by bylo možné rovněž pro potřeby podpořeného financování nalézt použitelné kritérium srovnatelné s procentem výše pojistné kapacity exportní pojišťovny, a to například procento bilanční sumy exportní banky, i zde by trval problém výše popsany, tj. proměnlivost absolutní hodnoty tohoto ukazatele v čase.

c) *Varianta 2* – legislativní řešení - novela existujícího právního předpisu – stanovení absolutní částky limitů pro schvalování obchodních případů vládou

Varianta č. 2 byla vzhledem k tomu, že stanovuje analogický proces schvalování obchodních případů od jisté výše v případě exportní pojišťovny i exportní banky na základě jednotného a transparentního systémového postupu, vyhodnocena jako nejvýhodnější.

Pořadí variant:

První pořadí: Varianta 2

Druhé pořadí: Varianta 1

Třetí pořadí: Nulová varianta

E. Zjednodušení rozpočtování a vyúčtování záloh na dorovnávání úrokových rozdílů

a) *Nulová varianta*

b) *Varianta 1* – legislativní řešení – zjednodušení rozpočtování a vyúčtování

a) *Nulová varianta*

Vzhledem k faktu, že ustanovení zákona č. 58/1995 Sb. upravující dorovnávání úrokových rozdílů nebyla dosud v praxi využita, ukazují se velmi komplikovanými a zároveň kladou nároky na státní rozpočet, proto se jeví jako žádoucí jejich přehodnocení.

b) *Varianta 1* – legislativní řešení – zjednodušení rozpočtování a vyúčtování

Bylo vyhodnoceno, že přínosy vzniklé úsporou nákladů na řízení státního rozpočtu výrazně převýší důsledky vzniklého potenciálního rizika. Proto se varianta 1 jeví ve srovnání s dosavadním stavem jako výhodnější pro stát i exportní banku a nesníží kvalitu systému dorovnávání úrokových rozdílů z hlediska jeho uživatelů.

Pořadí variant:

První pořadí: Varianta 1

Druhé pořadí: Nulová varianta

F. Rozšíření kontrolní pravomoci MF vůči exportní pojišťovně

a) *Nulová varianta*

b) *Varianta 1* – legislativní řešení - novela existujícího právního předpisu

a) *Nulová varianta*

Vzhledem k tomu, že zákon č. 58/1995 Sb. explicitně nestanoví odpovídající kontrolní pravomoci MF ve vztahu k exportní pojišťovně, vzniká tak hrozba, že tyto kontrolní pravomoci jsou vymezeny nejednoznačně. Nulová varianta se jeví jako nedostatečná.

b) *Varianta 1* – legislativní řešení - novela existujícího právního předpisu

Bylo vyhodnoceno, že řešení navrhované ve variantě 1 eliminuje možné riziko vyplývající z absence explicitního ustanovení o kontrole poskytovaných dotací. Varianta 1 se s ohledem na větší právní jistotu jak MF, tak i exportní pojišťovny jeví jako vhodnější.

Pořadí variant:

První pořadí: Varianta 1

Druhé pořadí: Nulová varianta

5. Implementace doporučené varianty a vynucování

Za implementaci navrhované právní úpravy bude odpovědné MF a MPO. Implementace navržené právní úpravy bude zajišťována standardními prostředky výkonu státní správy

a dozoru. Implementovat povinnosti ze zákona č. 58/1995 Sb. budou obecně dotčené subjekty, viz identifikace a rozbor v části 1.4.

6. Přezkum účinnosti regulace

Jako perioda přiměřená pro přezkum účinnosti implementovaných opatření a pro zhodnocení pokroku při dosahování cílů se doporučuje doba 5 let. Tato perioda je dostatečná pro shromáždění potřebného objemu dat relevantních pro přezkum účinnosti a podnětů od dotčených subjektů a zároveň přiměřeně dlouhá na to, aby nedošlo k přehlčení systému velkým objemem nových podnětů a navrhovaných změn.

Délka přezkumné doby bere rovněž v úvahu skutečnost, že obsahem úprav je nové a dynamické nastavení některých aspektů systému, kde lze v tomto časovém horizontu předpokládat nashromáždění většího objemu dat z denní praxe.

Lze jen obtížně stanovit měřitelné indikátory, na jejichž základě by bylo možné jednoznačně měřit naplňování vytčených cílů navrhovaných změn, případně zjišťovat přesnost jejich nastavení. Nicméně dílčí plnění nastavených cílů lze průběžně ověřovat ze statistik vedených v rámci systému podpory exportu, ze kterých je možné vysledovat počty podpořených obchodních případů i jejich hlavní parametry. V jednotlivých oblastech lze sledovat účinnost regulace podle následujících indikátorů:

- počet nově zavedených nástrojů a dále pak počet schválených a zamítnutých žádostí o zavedení nového nástroje, a to jak u exportní banky, tak u exportní pojišťovny, vzhledem k zavedení počtu nových nástrojů v období pěti let před nabytím účinnosti novely zákona č. 58/1995 Sb.;
- náklady exportní banky na dluhopisy po skončení období pěti let od nabytí účinnosti novely zákona č. 58/1995 Sb. vzhledem k výši indikátoru za období pěti let před nabytím účinnosti novely zákona č. 58/1995 Sb.;
- nároky na dotace ze státního rozpočtu uplatněné ze strany exportní banky a exportní pojišťovny na obchodní případy uzavřené po nabytí účinnosti této navrhované novely zákona č. 58/1995 Sb., které se budou v dlouhodobém měřítku snižovat oproti dosavadní úrovni nároků uplatněných vůči státnímu rozpočtu ze strany exportní banky a exportní pojišťovny;
- počet nově nabytých právnických osob, a to jak u exportní banky, tak u exportní pojišťovny, vzhledem k zavedení počtu nových nástrojů v období pěti let před nabytím účinnosti novely zákona č. 58/1995 Sb.;
- počet obchodních případů předložených ke schválení vládou a podíl vládou schválených obchodních případů z počtu obchodních případů předložených ke schválení vládou, a to

jak u exportní banky, tak u exportní pojišťovny, vzhledem k zavedení počtu nových nástrojů v období pěti let před nabytím účinnosti novely zákona č. 58/1995 Sb.;

- roční alokovaná výše peněžních prostředků na dorovnávání úrokových rozdílů ve státním rozpočtu, která nebyla čerpána z důvodu nepotřebnosti, a to vzhledem ke stavu indikátoru v období pěti let po nabytí účinnosti novely zákona č. 58/1995 Sb.;
- odstranění každoroční fixní částky ve výši 250 mil. Kč alokované ve státním rozpočtu na jediný účel, ačkoliv takový účel v rozpočtovém období nenastal;
- počet provedených kontrol v exportní pojišťovně vzhledem k počtu poskytnutých dotací, a to ke stavu indikátoru v období pěti let před nabytím účinnosti novely zákona č. 58/1995 Sb.

Zavádění navrhovaných úprav do praxe bude pak následně monitorováno v rámci přezkumu účinnosti. Odpovědným orgánem je MPO, přičemž využije zkušenosti i jiných spolupracujících orgánů a institucí, zejména MF, ČEB a EGAP.

7. Konzultace a zdroje dat

Uvažované změny a zejména cíle návrhu byly konzultovány s následujícími subjekty:

Ministerstvo financí

Ministerstvo zahraničních věcí

Exportní garanční a pojišťovací společnost, a.s.

Česká exportní banka, a.s.

Česká bankovní asociace

Svaz průmyslu a dopravy

Hospodářská komora ČR

Konzultace s profesními svazy a asociacemi předcházela vlastní přípravu návrhu novely zákona č. 58/1995 Sb. a v jejich rámci byly diskutovány zejména ty oblasti, které považovaly profesní svazy za vhodné se jim v rámci přípravy novely zákona č. 58/1995 Sb. věnovat.

Konzultace s profesními svazy a asociacemi probíhaly od přípravné fáze až do samotného konce přípravy textu novely zákona č. 58/1995 Sb. Ve své závěrečné fázi pak byl konzultační proces zaměřen pouze na řešení některých specifických problémů souvisejících s praxí. Současně byly profesní svazy vyzvány k předložení připomínek k materiálu vloženého do Elektronické knihovny Úřadu vlády České republiky (eKLEPu), jakkoli se jedná o nepovinná připomínková místa.

Při přípravě navrhované právní úpravy byly využity poznatky z aplikační praxe, zejména pak ze zkušeností exportní pojišťovny a exportní banky. Zjištěné poznatky byly postupně shromažďovány, diskutovány a následně zpracovány do podoby předkládaného právního předpisu. Vzhledem k tomu, že exportní pojišťovna a exportní banka jsou nástroji systému státem podpořeného exportního pojišťování a financování, resp. širšího rámce exportní politiky státu v makroekonomickém kontextu, nebylo možné zohlednit veškeré jejich návrhy a připomínky, ale bylo nutné zohlednit i další aspekty z pohledu zájmů státu v oblasti podpory exportu.

PLATNÉ ZNĚNÍ DOTČENÝCH ZÁKONŮ S VYZNAČENÍM NAVRHOVANÝCH ZMĚN

Platné znění zákona č. 58/1995 Sb., o pojišťování a financování vývozu se státní podporou a o doplnění zákona č. 166/1993 Sb., o Nejvyšším kontrolním úřadu, ve znění pozdějších předpisů, s vyznačením navrhovaných změn

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

ČÁST PRVNÍ

POJIŠŤOVÁNÍ A FINANCOVÁNÍ VÝVOZU SE STÁTNÍ PODPOROU

§ 1

nadpis vypuštěn

(1) Tento zákon ~~upravuje v souladu s právem Evropských společenství¹⁾ a závazky vyplývajícími z členství České republiky ve Světové obchodní organizaci¹⁾~~ **zpracovává příslušné předpisy Evropské unie¹⁾, zároveň navazuje na přímo použitelný předpis Evropské unie²⁾ a v souladu se závazky vyplývajícími z členství České republiky v Evropské unii, ve Světové obchodní organizaci, v Organizaci pro hospodářskou**

~~¹⁾ Směrnice Rady 98/29/ES ze dne 7. května 1998 o harmonizaci hlavních podmínek týkajících se pojišťování vývozních úvěrů pro transakce se střednědobým a dlouhodobým pojištěním.~~

~~Rozhodnutí Rady 2001/76/ES ze dne 22. prosince 2000 nahrazující rozhodnutí ze dne 4. dubna 1978 o používání jistých zásad v rámci státem podporovaných vývozních úvěrů – Ujednání o pravidlech pro státem podporované vývozní úvěry.~~

~~Dohoda o subvencích a vyrovnávacích opatřeních publikovaná ve sdělení Ministerstva zahraničních věcí uveřejněném ve Sbírce zákonů pod č. 191/1995 Sb.~~

¹⁾ Směrnice Rady ze dne 1. února 1971 o harmonizaci základních ustanovení týkajících se záruk pro krátkodobé obchody (politická rizika) s veřejnoprávními odběrateli nebo se soukromými odběrateli (71/86/EHS).

Směrnice Rady ze dne 27. listopadu 1984 o vzájemných povinnostech institucí členských států pro pojištění vývozních úvěrů, které jednají jménem státu nebo s jeho podporou, nebo veřejných orgánů, které jednají za takové instituce, v případě soupojištění u transakcí, které zahrnují jednu nebo více subdodávek v jednom nebo ve více členských státech Evropských společenství (84/568/EHS).

Směrnice Rady 98/29/ES ze dne 7. května 1998 o harmonizaci hlavních ustanovení týkajících se pojištění vývozních úvěrů pro operace se střednědobým a dlouhodobým krytím.

²⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1233/2011 ze dne 16. listopadu 2011 o uplatňování některých pravidel v oblasti státem podporovaných vývozních úvěrů a o zrušení rozhodnutí Rady 2001/76/ES a 2001/77/ES, v platném znění.

spolupráci a rozvoj a v dalších mezinárodních organizacích³⁾ a na základě zahraniční, zahraničně obchodní, finanční a hospodářské politiky České republiky upravuje státní podporu vývozu poskytovanou formou pojištění vývozních úvěrových rizik, podpořeného financování a dorovnávání úrokových rozdílů.

~~(2) Pojištěním vývozních úvěrových rizik se pro účely tohoto zákona rozumí činnosti vykonávané Exportní garanční a pojišťovací společností, a. s., (dále jen „exportní pojišťovna“), které souvisejí s vývozem a jsou vykonávány na základě povolení uděleného Českou národní bankou podle § 3a, a to~~

- ~~a) pojištění krátkodobých vývozních úvěrů proti nezaplacení v důsledku teritoriálních nebo kombinovaných teritoriálních a tržně nezajistitelných komerčních rizik,~~
- ~~b) pojištění dlouhodobých vývozních úvěrů a úvěrů na investice proti nezaplacení v důsledku teritoriálních nebo kombinovaných teritoriálních a tržně nezajistitelných komerčních rizik, nebo nezaplacení v důsledku tržně nezajistitelných komerčních rizik,~~
- ~~c) pojištění investic v zahraničí proti teritoriálním rizikům, především proti riziku zamezení převodu výnosu z investice, vyvlastnění, nebo politicky motivovaného násilného poškození,~~
- ~~d) pojištění proti ztrátám vývozců a investorů spojeným s přípravou a realizací obchodních činností,~~
- ~~e) pojištění úvěrů poskytnutých výrobcí nebo vývozci na financování výroby určené pro vývoz proti riziku nesplacení úvěru v důsledku neschopnosti výrobce nebo vývozce splnit podmínky smlouvy o vývozu,~~
- ~~f) pojištění bankovních záruk nebo jiných služeb poskytnutých bankou vývozce zahraniční osobě za vývozce proti riziku nesplnění smluvních závazků vývozce ze smlouvy o vývozu,~~
- ~~g) pojištění rizik kurzové ztráty české koruny vůči cizím měnám vzniklé v případě pojistného plnění v důsledku rozdílu kurzu platného při sjednání pojistné smlouvy a kurzu platného při výplatě pojistného plnění,~~
- ~~h) zajišťovací činnost spočívající v přebírání rizik z pojištění podle písmen a), b) a f) sjednaných zahraničními úvěrovými pojišťovnami,~~
- ~~i) zajišťovací činnost vůči úvěrovým pojišťovnám ve vztahu k pojištění vývozu proti tržně nezajistitelným teritoriálním a tržně nezajistitelným komerčním rizikům,~~
- ~~j) pojištění a zajištění úvěrů malých a středních podnikatelů s trvalým pobytem nebo sídlem na území České republiky.~~

~~(3) Podpořeným financováním se pro účely tohoto zákona rozumí krátkodobé a dlouhodobé financování a poskytování vývozních úvěrů, úvěrů na financování výroby pro vývoz, úvěrů na investice a na projektové financování a krátkodobé a dlouhodobé poskytování finančních služeb souvisejících s vývozem za podmínek tohoto zákona formou~~

~~a) refinančního úvěru~~

- ~~1. bance vývozce a bance dovozce na financování vývozu,~~

³⁾ Dohoda o subvencích a vyrovnávacích opatřeních publikovaná ve sdělení Ministerstva zahraničních věcí uveřejněném ve Sbírce zákonů pod č. 191/1995 Sb.

- ~~2. bance vývozce a bance výrobce na financování výroby pro vývoz,~~
- ~~3. bance investora na financování investice,~~
- ~~4. bance vývozce na projektové financování,~~

~~b) přímého úvěru~~

- ~~1. vývozci, zahraniční společnosti nebo zahraniční osobě na financování vývozu,~~
- ~~2. vývozci a výrobci na financování výroby pro vývoz,~~
- ~~3. investorovi na financování investice,~~
- ~~4. vývozci na projektové financování,~~
- ~~5. nebankovní společnosti na odkup pohledávek vývozce souvisejících s vývozem,~~

~~c) finančních služeb souvisejících s vývozem, které zahrnují především~~

- ~~1. bankovní záruky,~~
- ~~2. otevírání akreditivů, poskytování platebních služeb, vydávání elektronických peněz a činnosti související s poskytováním platebních služeb nebo vydáváním elektronických peněz,~~
- ~~3. zajišťovací operace,~~
- ~~4. financování místních nákladů v zemi sídla nebo trvalého pobytu dovozce.~~

(2) Pojišťování vykonává Exportní garanční a pojišťovací společnost, a.s., (dále jen „exportní pojišťovna“) v souvislosti s podporou tuzemského vývozu a tuzemských investic v zahraničí, a to na základě povolení uděleného Českou národní bankou podle § 3a a v souladu s přímo použitelným předpisem Evropské unie upravujícím některá pravidla v oblasti státem podporovaných vývozních úvěrů²⁾. Tato činnost je exportní pojišťovnou vykonávána prostřednictvím nástrojů pojištění vývozních úvěrových rizik za podmínek stanovených tímto zákonem. Rozsah činností exportní pojišťovny a nástrojů pojištění vývozních úvěrových rizik, směřujících k podpoře konkurenceschopnosti České republiky v souladu s účelem tohoto zákona, stanoví prováděcí právní předpis.

(3) Podpořené financování vykonává Česká exportní banka, a.s., (dále jen „exportní banka“) v souvislosti s podporou tuzemského vývozu a tuzemských investic v zahraničí formou financování a poskytování finančních služeb, a to v souladu s přímo použitelným předpisem Evropské unie upravujícím některá pravidla v oblasti státem podporovaných vývozních úvěrů²⁾. Tato činnost je exportní bankou vykonávána prostřednictvím nástrojů podpořené financování za podmínek stanovených tímto zákonem. Rozsah činností exportní banky a nástrojů podpořené financování, směřujících k podpoře konkurenceschopnosti České republiky v souladu s účelem tohoto zákona, stanoví prováděcí právní předpis.

(4) Dorovnáváním úrokových rozdílů se pro účely tohoto zákona v tomto zákoně rozumí dorovnávání rozdílu mezi úroky sjednanými pevnými úrokovými sazbami u vývozních úvěrů poskytovaných bankou vývozce v souladu s právem Evropských společenství a mezinárodními pravidly upravujícími státem podporované vývozní úvěry (dále jen „mezinárodní pravidla“) přímo použitelným předpisem Evropské unie upravujícím některá pravidla v oblasti státem podporovaných vývozních úvěrů²⁾ se splatností alespoň dva roky a úroky stanovenými na základě šestiměsíční úrokové sazby IBOR pro měnu, ve které je poskytnut vývozní úvěr, referenční hodnoty týkající se úrokových sazeb stanovené v souladu s přímo použitelným předpisem Evropské unie upravujícím referenční hodnoty ve finančních nástrojích⁴⁾ zveřejněné agenturou Reuters dva pracovní dny před začátkem

⁴⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/1011 ze dne 8. června 2016 o indexech, které jsou používány jako referenční hodnoty ve finančních nástrojích a finančních smlouvách nebo k měření výkonnosti investičních fondů, a o změně směrnice 2008/48/ES a 2014/17/EU a nařízení (EU) č. 596/2014.

období, za které se provádí dorovnání, a navýšené o systémovou marži banky vývozce. ~~Výši systémové marže banky vývozce stanoví Ministerstvo financí vyhláškou.~~

(5) Peněžní prostředky, které jsou exportní pojišťovně nebo exportní bance poskytovány ze státního rozpočtu, zejména dotace na úhradu ztrát, dotace na posílení fondů, peněžní prostředky na doplnění primárního kapitálu exportní pojišťovny, peněžní prostředky na zvýšení základního kapitálu exportní banky, peněžní prostředky na refinancování přijatých úvěrů nebo splácení vydaných dluhových cenných papírů a pojistné plnění přijaté od exportní pojišťovny, přijímá exportní pojišťovna a exportní banka na své bankovní účty podřízené státní pokladně a vedené u České národní banky podle zákona o rozpočtových pravidlech⁵⁾. Na svých bankovních účtech podřízených státní pokladně exportní pojišťovna nebo exportní banka vede i další peněžní prostředky, které na tyto účty převede nebo na ně přijme.

(6) Exportní pojišťovna nebo exportní banka nemůže investovat peněžní prostředky podle odstavce 5 do finančních nástrojů na finančním trhu.

(7) Ministerstvo financí může exportní pojišťovně nebo exportní bance na základě jejich odůvodněné písemné žádosti povolit vedení bankovního účtu mimo účty podřízené státní pokladně u České národní banky. V žádosti exportní pojišťovna nebo exportní banka uvede důvody zvláštního zřetele hodné pro vedení účtu mimo účty podřízené státní pokladně, označení banky a částku, která je nebo bude na účtu uložena. Ministerstvo financí posoudí žádost v souladu se zákonem o rozpočtových pravidlech⁵⁾.

(8) Povolení Ministerstva financí nepodléhá použití bankovního účtu vedeného mimo účty podřízené státní pokladně u České národní banky tehdy, pokud takový účet slouží výhradně k provedení převodu peněžních prostředků ze státní pokladny pro účely podpořeného financování, a to v bezprostředně navazujících mezibankovních platebních operacích.

§ 2

~~Vymezení pojmů~~

~~Pro účely tohoto zákona se rozumí~~

~~a) bankou investora banka, pobočka banky nebo finanční instituce podle přímo použitelného předpisu Evropské unie¹⁵⁾ bez ohledu na její sídlo nebo místo registrace podléhající povolovacímu režimu domovského státu a dohledu domovského orgánu dohledu, která poskytuje investorovi nebo zahraniční osobě úvěr na investici,~~

~~b) bankou výrobce banka, pobočka banky nebo finanční instituce podle přímo použitelného předpisu Evropské unie¹⁵⁾ bez ohledu na její sídlo nebo místo registrace podléhající~~

⁵⁾ Zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla), ve znění pozdějších předpisů.

¹⁵⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 575/2013 ze dne 26. června 2013 o obezřetnostních požadavcích na úvěrové instituce a investiční podniky a o změně nařízení (EU) č. 648/2012.

~~povolovacímu režimu domovského státu a dohledu domovského orgánu dohledu, která poskytuje výrobci úvěr související s výrobou zboží nebo s poskytováním služeb určených pro následný vývoz,~~

~~e) bankou vývozce banka, pobočka banky nebo finanční instituce podle přímo použitelného předpisu Evropské unie¹⁵⁾ bez ohledu na její sídlo nebo místo registrace podléhající povolovacímu režimu domovského státu a dohledu domovského orgánu dohledu, která poskytuje vývozci nebo zahraniční osobě úvěr související s vývozem,~~

~~d) dodavatelským úvěrem poskytnutí časového odstupu mezi splněním závazku vývozce a povinností dovozce zaplatit vývozci za jeho plnění poskytnuté dovozci vývozcem podle smlouvy o vývozu,~~

~~e) dovozcem zahraniční osoba, která uskutečňuje dovoz z České republiky,~~

~~f) financováním výroby pro vývoz financování vývoje nebo výroby zboží a služeb před uskutečněním jejich vývozu,~~

~~g) finančními službami souvisejícími s vývozem činnosti vykonávané Českou exportní bankou, a. s., (dále jen "exportní banka") na základě bankovní licence podle zvláštního zákona,^{1b)} které souvisejí s vývozem,~~

~~h) finančními trhy domácí a zahraniční peněžní a kapitálové trhy,~~

~~i) finančními zdroji finanční prostředky získané především vydáním dluhopisů, prodejem dluhopisů nebo na základě smluv o úvěru,~~

~~j) hodnotou vývozu cena sjednaná ve smlouvě o vývozu,~~

~~k) investicí finanční prostředky nebo jiné peníze ocenitelné hodnoty nebo majetková práva vynaložená na dobu nejméně tří let právnickou osobou se sídlem na území České republiky, která je podnikatelem podle občanského zákoníku, nebo zahraniční společností, za účelem založení, získání nebo zvýšení podílu v právnické osobě se sídlem mimo území České republiky nebo za účelem rozšíření podnikání této právnické osoby,~~

~~l) investorem osoba, která vynakládá investici, a to buď právnická osoba se sídlem na území České republiky, která je podnikatelem podle občanského zákoníku, nebo zahraniční společnost,~~

~~m) kapitálovými trhy domácí a zahraniční trhy se splatností poskytovaných finančních zdrojů delších než jeden rok,~~

~~n) komerčním rizikem riziko nezaplacení pohledávky z vývozního úvěru zahraničním soukromoprávním dlužníkem z důvodu jeho platební neschopnosti nebo platební nevůle,~~

~~o) místními náklady výdaje na služby a zboží, které je nutné vynaložit v zemi konečného určení vývozu v souladu se smlouvou o vývozu nebo smlouvou mezi dovozcem a zahraniční osobou, buď pro uskutečnění vývozu nebo pro dokončení projektu nebo díla, na kterém se vývozce účastní v souvislosti se smlouvou o vývozu, a které nebudou financovány za výhodnějších podmínek, než jsou podmínky, za kterých bude financován vývozní úvěr,~~

~~p) odběratelským úvěrem úvěr poskytovaný na financování smlouvy o vývozu podle smlouvy o úvěru uzavřené mezi bankou, pobočkou banky nebo finanční institucí^{1b)} bez ohledu na její sídlo nebo místo registrace podléhající povolovacímu režimu domovského státu a dohledu~~

^{1b)} Zákon č. 21/1992 Sb., o bankách, ve znění pozdějších předpisů.

~~domovského orgánu dohledu, jako věřitelem a dlužníkem, jehož čerpání je poskytováno vývozei nebo dlužníkovi;~~

~~r) ostatními operacemi operace související se získáním finančních zdrojů k zabezpečení likvidity exportní banky, včetně zajišťovacích operací;~~

~~s) pojistnou angažovaností souhrn hodnot pojištěných vývozních úvěrových rizik z uzavřených pojistných smluv v nominální výši, včetně úroků a smluvních poplatků, a ze zajišťovací činnosti, snížený o hodnotu rizik, která již zanikla, a hodnot smluv o příslibu pojištění ve výši 50 % jejich nominální hodnoty;~~

~~t) projektovým financováním poskytnutí úvěru, který je splácen výnosy a příjmy z činnosti zahraniční osoby zřízené za účelem realizace projektu;~~

~~u) přímým úvěrem úvěr poskytovaný exportní bankou výrobei, vývozei, investorovi nebo zahraniční osobě;~~

~~v) refinancováním úvěrem úvěr poskytovaný exportní bankou bance výrobce, bance vývozce nebo bance investora;~~

~~w) smlouvou o vývozu smlouva uzavřená mezi vývozcem a dovozcem o vývozu zboží nebo služeb, nebo o vývozu zboží a služeb;~~

~~x) teritoriálním rizikem riziko nezaplacení pohledávky z vývozního úvěru z důvodu mimořádných a nahodilých událostí v zemi, do níž je dodáváno, nebo v zemi, z níž má být úhrada pohledávky provedena, anebo ve třetí zemi, jako jsou platební nevůle veřejnoprávního dlužníka, rozhodnutí třetí země, zákaz plateb (moratorium), nemožnost nebo zdržení převodu finančních prostředků, rozhodnutí orgánů v zemi dlužníka, rozhodnutí orgánů v zemi pojistitele nebo pojištěného a okolnosti představující vyšší moc;~~

~~y) tržně nezajistitelnými komerčními riziky komerční rizika, která nelze zajistit na trhu soukromého komerčního úvěrového zajištění za podmínek běžných na mezinárodních trzích;~~

~~z) veřejnoprávním dlužníkem osoba pověřená výkonem státní moci nebo veřejné správy, která nemůže být právně prohlášena neschopnou plnit své závazky, ostatní osoby se považují za soukromoprávní dlužníky;~~

~~aa) výrobcem osoba, která vyrábí zboží nebo poskytuje služby určené pro následný vývoz, a to buď fyzická osoba s trvalým pobytem na území České republiky nebo právnická osoba se sídlem na území České republiky, a která je podnikatelem podle občanského zákoníku, nebo zahraniční společnost;~~

~~bb) vývozcem osoba, která uskutečňuje vývoz, a to buď fyzická osoba s trvalým pobytem na území České republiky nebo právnická osoba se sídlem na území České republiky, a která je podnikatelem podle občanského zákoníku, nebo zahraniční společnost;~~

~~cc) vývozem dodání zboží nebo poskytnutí služeb nebo dodání zboží a poskytnutí služeb dovozei podle smlouvy o vývozu za účelem užití mimo území České republiky;~~

~~dd) vývozním úvěrem dodavatelský úvěr a odběratelský úvěr;~~

~~ee) zahraniční osobou fyzická osoba, která nemá trvalý pobyt na území České republiky, nebo právnická osoba, která nemá sídlo na území České republiky;~~

~~ff) zahraniční úvěrovou pojišťovnou zahraniční osoba, která poskytuje pojištění úvěrů s podporou členského státu Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj;~~

~~gg) zajišťovacími operacemi operace směřující k omezení zejména měnových, úrokových~~

a jiných rizik,

hh) bankovní zárukou záruka vydaná bankou nebo spořitelním a úvěrním družstvem,

ii) zahraniční společností právnická osoba se sídlem v zahraničí, kterou právnická osoba se sídlem na území České republiky, která je podnikatelem podle občanského zákoníku, ovládá tím, že se na základním kapitálu společnosti přímo či nepřímo podílí z více než 50 % nebo kontroluje nadpoloviční většinu hlasovacích práv spojených s účastí na základním kapitálu společnosti nebo může jmenovat většinu členů představenstva, dozorčí rady nebo správní rady nebo jiného obdobného vedoucího orgánu společnosti,

jj) úvěrem na investici úvěr na pořízení investice nebo úvěr na činnost zahraniční společnosti poskytnutý bankou investora,

kk) bankou dovozce zahraniční banka nebo jiná zahraniční osoba, která poskytuje dovozci úvěr související se smlouvou o vývozu,

ll) nebankovní společností finanční instituce podle čl. 4 odst. 1 bodu 26 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 575/2013 ze dne 26. června 2013 o obezřetnostních požadavcích na úvěrové instituce a investiční podniky a o změně nařízení (EU) č. 648/2012, která odkupuje v budoucnu splatné pohledávky vývozce souvisejících s vývozem.

§ 2

Vymezení pojmů

Pro účely tohoto zákona se rozumí

a) bankou banka, zahraniční banka vykonávající na území České republiky bankovní činnosti prostřednictvím své pobočky nebo finanční instituce podle přímo použitelného předpisu Evropské unie¹⁵⁾ bez ohledu na její sídlo nebo místo registrace podléhající povolovacímu režimu domovského státu a dohledu domovského orgánu dohledu,

b) dodavatelem pro vývoz osoba, která poskytuje dodávky zboží nebo služeb určené pro následný vývoz a je podnikatelem, nebo zahraniční společnost,

c) dodavatelským úvěrem úvěr, který poskytne časový odstup mezi splněním závazku vývozce a povinností dovozce zaplatit vývozci za jeho plnění poskytnuté dovozci vývozcem podle smlouvy o vývozu,

d) dovozcem zahraniční osoba, která uskutečňuje nákup dodávek zboží nebo služeb za účelem užití mimo Českou republiku,

e) hodnotou vývozu celková částka, která má být zaplacená dovozcem nebo jeho jménem za vyvážené zboží nebo služby kromě místních nákladů; v případě leasingu se vylučuje část platby leasingu, která se rovná úrokům,

f) investicí peněžní prostředky nebo jiné penězi ocenitelné hodnoty nebo majetková práva vynaložená na dobu nejméně 3 let podnikatelem se sídlem na území České republiky nebo zahraniční společností za účelem založení právnické osoby se sídlem mimo území České republiky, získání nebo zvýšení podílu v ní nebo za účelem rozšíření podnikání této právnické osoby,

g) investorem osoba, která vynakládá investici a která je podnikatelem, nebo zahraniční společnost,

h) komerčním rizikem riziko nezaplacení pohledávky z vývozního úvěru zahraničním soukromoprávním dlužníkem a jeho případným ručitelem z důvodu jeho platební neschopnosti nebo platební nevůle, kterou je nedodržení závazku dlužníka a jeho případného ručitele nebo neoprávněné rozhodnutí dovozce a případně dlužníka v případě dodavatelského úvěru přerušit nebo zrušit závazek ze smlouvy nebo odmítnout převzít plnění,

i) místními náklady výdaje na služby a zboží, které je nutné vynaložit v zemi konečného určení vývozu v souladu se smlouvou o vývozu nebo smlouvou mezi dovozcem a zahraniční osobou, buď pro uskutečnění vývozu nebo pro dokončení projektu nebo díla, na kterém se vývozce účastní v souvislosti se smlouvou o vývozu, a které nebudou financovány za výhodnějších podmínek, než jsou podmínky, za kterých bude financován vývozní úvěr,

j) odběratelským úvěrem úvěr poskytovaný na financování závazku ze smlouvy o vývozu podle smlouvy o úvěru uzavřené mezi bankou jako věřitelem a dlužníkem, jehož čerpání je poskytováno vývozci nebo dlužníkovi a finanční zdroje z čerpání odběratelského úvěru jsou získávány vývozcem,

k) pojistnou angažovaností souhrn pojistných hodnot pojištěných vývozních úvěrových rizik z uzavřených pojistných smluv a příslibů pojištění a ze zajišťovací činnosti, snížený o hodnotu rizik, která již zanikla,

l) smlouvou o vývozu smlouva uzavřená mezi vývozcem a dovozcem o dodávkách zboží nebo služeb za účelem užití mimo Českou republiku, nebo smlouva uzavřená mezi zahraničními osobami, v níž je vývozce nebo dodavatel pro vývoz uveden jako nominovaný subdodavatel,

m) teritoriálním rizikem politické riziko a riziko země, kterými jsou zejména riziko nezaplacení pohledávky nebo riziko ztráty vzniklé v zemi, do které je dodáváno, v zemi, do které je směřována investice, nebo v zemi, ze které mají být úhrada pohledávky nebo plnění provedeny, anebo ve třetí zemi z důvodu mimořádných a nahodilých událostí, zejména případů vyšší moci, státních a administrativních zásahů představujících překážku plnění nebo provozování investice, moratoria na platby do zahraničí, devizové regulace, zamezení převodu peněžních prostředků nebo jeho zpoždění, rozhodnutí nebo opatření země pojistitele, pojištěného nebo pojistníka včetně opatření institucí Evropské unie, pokud jejich účinky nejsou kryty jinak; v případě zahraničního veřejnoprávního dlužníka i riziko nezaplacení pohledávky z vývozního úvěru a z investice z důvodu jeho platební neschopnosti nebo nevůle, kterou je nedodržení závazku zahraničního veřejnoprávního dlužníka nebo jeho neoprávněné rozhodnutí v případě dodavatelského úvěru přerušit nebo zrušit závazek ze smlouvy nebo odmítnout převzít plnění,

n) úvěrovým rizikem riziko ztráty, která nastane, když pojistník nebo pojištěný není schopen získat platbu jakékoliv částky, která mu přísluší podle smlouvy, pokud je toto nezaplacení způsobeno přímo a výlučně výskytem komerčního rizika a teritoriálního rizika,

o) veřejnoprávním dlužníkem osoba pověřená výkonem státní moci nebo veřejné správy, která nemůže být právně prohlášena neschopnou plnit své závazky; ostatní osoby se považují za soukromoprávní dlužníky,

p) výrobním rizikem riziko ztráty, která nastane, když je plnění smluvních závazků pojistníka nebo pojištěného nebo výroba zboží nebo dodávka zboží a služeb pro následný vývoz zrušena nebo pozastavena, pokud je toto zrušení nebo pozastavení způsobeno přímo a výlučně výskytem komerčního rizika a teritoriálního rizika, nebo riziko jiné ztráty, která nastane v souvislosti s dodávkami zboží a služeb pro následný vývoz a v souvislosti s jeho přípravou,

q) vývozcem osoba, která uskutečňuje vývoz a je podnikatelem, nebo zahraniční společnost,

r) vývozním úvěrem dodavatelský úvěr a odběratelský úvěr,

s) vývozním úvěrovým rizikem úvěrové riziko, výrobní riziko a riziko jiné ztráty, která nastane v souvislosti s vývozem a investicí, jejich přípravou nebo financováním,

t) zahraniční osobou fyzická osoba, která nemá trvalý pobyt na území České republiky, nebo právnická osoba, která nemá sídlo na území České republiky,

u) zahraniční společností právnická osoba se sídlem v zahraničí, kterou právnická osoba se sídlem na území České republiky, která je podnikatelem, ovládá tím, že se na základním kapitálu společnosti přímo nebo nepřímo podílí z více než 50 % nebo kontroluje nadpoloviční většinu hlasovacích práv spojených s účastí na základním kapitálu společnosti nebo může jmenovat nebo odvolat většinu osob, které jsou členy statutárního orgánu společnosti nebo osobami v obdobném postavení nebo členy kontrolního orgánu společnosti, jejímž je společníkem, nebo může toto jmenování nebo odvolání prosadit.

§ 2a

Ustanovení tohoto zákona týkající se bank se pro spořitelní a úvěrní družstva použijí obdobně.

§ 3

Podmínky pojištění vývozních úvěrových rizik a poskytnutí podpořeného financování

(1) Při pojišťování vývozních úvěrových rizik a při podpořeném financování se posuzuje hledisko rizika návratnosti ~~vývozního úvěru~~ **poskytovaného financování a finančních služeb zejména** s ohledem na platební schopnost zahraniční osoby v postavení dlužníka a země, ze které má být úhrada pohledávky provedena nebo do níž má směřovat investice; ~~u poskytovaných úvěrů a bankovních záruk se posuzuje hledisko rizik návratnosti, zejména platební schopnosti dlužníka a schopnosti, a s ohledem na schopnost~~ vývozce splnit podmínky smlouvy o vývozu.

(2) Poskytnutí podpořeného financování je podle § 8 odst. 5 podmíněno sjednáním zajištění, pokud není sjednáno pojištění vývozních úvěrových rizik pojistitelných exportní pojišťovnou podle § 1 odst. 2.

(3) Poskytne-li exportní pojišťovna společně s institucí pro pojištění vývozních úvěrů nebo státním orgánem jiného členského státu Evropské unie záruky nebo soupojištění, dodržuje ustanovení o vzájemných závazcích plynoucí z přílohy směrnice Rady 84/568/EHS¹⁾.

(4) Při pojištění krátkodobých vývozních úvěrových rizik postupuje exportní pojišťovna v souladu s podmínkami stanovenými harmonizovanými ustanoveními příslušného předpisu Evropské unie¹⁶⁾.

(5) Při pojištění dlouhodobých vývozních úvěrových rizik určených mimo země Evropské unie postupuje exportní pojišťovna v souladu s podmínkami stanovenými ustanoveními příslušného předpisu Evropské unie¹⁷⁾.

§ 3a

Udělení povolení k činnosti

(1) Pro udělení povolení k pojištění a zajištění vývozních úvěrových rizik, které uděluje Česká národní banka na základě žádosti, se ustanovení zákona upravujícího pojišťovnictví týkající se udělení povolení k provozování pojišťovací a zajišťovací činnosti tuzemské pojišťovně nebo tuzemské zajišťovně použijí obdobně, nestanoví-li tento zákon jinak.

(2) O žádosti o povolení podle odstavce 1 Česká národní banka rozhodne do 6 měsíců ode dne jejího doručení.

(3) Povolení podle odstavce 1 nelze udělit k provozování pojišťovací a zajišťovací činnosti v jiném rozsahu, než kterým je pojištění a zajištění vývozních úvěrových rizik podle tohoto zákona.

§ 4

Pojištění vývozních úvěrových rizik

(1) Provozováním pojištění vývozních úvěrových rizik se pověřuje exportní pojišťovna. Podmínkou k provozování pojištění vývozních úvěrových rizik je, že jediným akcionářem exportní pojišťovny je stát, ~~který svá akcionářská práva vykonává prostřednictvím ministerstva~~. Exportní pojišťovna není pojišťovnou podle zákona upravujícího pojišťovnictví a na její činnost se vztahují podmínky zákona upravujícího pojišťovnictví týkající se provozování neživotního pojištění a zajištění a dohledu České národní banky nad touto činností pouze v tom rozsahu, v jakém nejsou upraveny tímto zákonem. Pro účely dohledu podle zákona upravujícího činnost České národní banky se exportní pojišťovna považuje za pojišťovnu. Na distribuci pojištění

¹⁶⁾ Příloha směrnice Rady ze dne 1. února 1971 o harmonizaci základních ustanovení týkajících se záruk pro krátkodobé obchody (politická rizika) s veřejnoprávními odběrateli nebo se soukromými odběrateli (71/86/EHS).

¹⁷⁾ Příloha směrnice Rady 98/29/ES ze dne 7. května 1998 o harmonizaci hlavních ustanovení týkajících se pojištění vývozních úvěrů pro operace se střednědobým a dlouhodobým krytím.

a zajištění provozovaného exportní pojišťovnou se nepoužije zákon upravující distribuci pojištění a zajištění. Distribuovat pojištění a zajištění provozované exportní pojišťovnou je oprávněna exportní pojišťovna a distributoři splňující podmínky stanovené zákonem upravujícím distribuci pojištění a zajištění pro distribuci neživotního pojištění v rozsahu pojistných nebezpečí a zajištění podle § 1 odst. 2. Stanovy exportní pojišťovny musí obsahovat kromě náležitostí stanovených v zákoně o obchodních korporacích zákaz udělovat zaměstnancům souhlas k podnikatelské či jiné formě výdělečné činnosti shodné s podnikatelskou činností exportní pojišťovny.

(2) Exportní pojišťovna nesmí zakládat právnické osoby ani nabývat podíly v právnických osobách, s výjimkou

a) exportní banky,

~~b) nabytí podílu v právnické osobě, která je dlužníkem, po dobu nezbytně nutnou k zajištění vymahatelnosti pohledávek vůči dlužníkovi,~~

~~c) právnické osoby, jejímž předmětem podnikání je pojišťovací a zajišťovací činnost v odvětví pojištění úvěru a činnosti související s pojišťovací nebo zajišťovací činností podle zákona upravujícího pojišťovnictví, s výjimkou pojištění podle tohoto zákona; k založení takové právnické osoby je třeba předchozího souhlasu Ministerstva financí. Na tuto právnickou osobu se nevztahuje státní podpora vývozu podle tohoto zákona.~~

b) právnické osoby za účelem vymáhání pohledávek nebo předcházení škod z pojištění vývozních úvěrových rizik nebo zmírňování jejich následků,

c) právnické osoby, jejímž předmětem podnikání je pojišťovací a zajišťovací činnost v odvětví neživotního pojištění, a to pojištění úvěru, záruk a finančních ztrát podle zákona upravujícího pojišťovnictví, s výjimkou pojištění vývozních úvěrových rizik podle tohoto zákona.

(3) K založení právnické osoby podle odstavce 2 písm. b) a c) nebo nabytí podílu v ní je třeba předchozího souhlasu Ministerstva financí. Exportní pojišťovna v žádosti o udělení souhlasu uvede skutečnosti odůvodňující založení této právnické osoby nebo nabytí podílu v této právnické osobě. Ministerstvo financí může žádosti vyhovět, pokud shledá založení takové právnické osoby nebo nabytí podílu v takové právnické osobě účelným. Na tuto právnickou osobu se nevztahuje státní podpora vývozu podle tohoto zákona.

~~(3)~~ **(4)** Fondy pro pojišťování vývozních úvěrových rizik jsou tvořeny přiděly z rozdělení zisku exportní pojišťovny a dotacemi ze státního rozpočtu určenými na tvorbu těchto fondů. Dotace ze státního rozpočtu jsou poskytovány ~~v závislosti na vývoji s ohledem na vývoj~~ pojistné angažovanosti a stávají se trvalou součástí těchto fondů. Rezervy jsou tvořeny v souladu se zvláštními právními předpisy upravujícími tvorbu rezerv pro pojišťovny a pro účely zjištění základu daně z příjmů^{5a)}, ~~příčemž vyrovnávací rezervu pro pojištění vývozních úvěrových rizik podle § 1 odst. 2 tvoří exportní pojišťovna odděleně. S těmito fondy~~

^{5a)} Zákon č. 593/1992 Sb., o rezervách pro zjištění základu daně z příjmů, ve znění pozdějších předpisů.

~~Vyhláška č. 75/2000 Sb., kterou se provádí zákon č. 363/1999 Sb., o pojišťovnictví a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o pojišťovnictví).~~

a rezervami hospodaří exportní pojišťovna odděleně od ostatních rezerv a fondů.

~~(4) (5) Při pojištění vývozních úvěrových rizik exportní pojišťovna předkládá Ministerstvu financí ke schválení základní ekonomické parametry jednotlivých nově zaváděných typů pojištění vývozních úvěrových rizik, zejména jejich obchodní plán; přitom zabezpečuje hospodárné využití dotací ze státního rozpočtu a státní záruky.~~

(5) Exportní pojišťovna předkládá Ministerstvu financí žádost o předchozí souhlas s novým pojistným nebo zajišťovacím nástrojem, ve které uvede zejména popis nástroje a jeho účel, jeho základní ekonomické parametry, předmět pojištění, cílovou skupinu pojištěných a dopady na státní rozpočet. Exportní pojišťovna k této žádosti přiloží vyhodnocení nutnosti zavedení nového pojistného nebo zajišťovacího nástroje a jeho vztahu k nástrojům exportní politiky státu. Ministerstvo financí si před vydáním rozhodnutí vyžádá stanovisko Ministerstva průmyslu a obchodu.

~~(5) (6) Exportní pojišťovna nesmí přijmout k pojištění vývozní úvěrová rizika přesahující její pojistnou kapacitu. Pojistnou kapacitou se rozumí horní limit pojistné angažovanosti z uzavřených pojistných smluv a smluv o příslibu pojištění, jimiž se na období do konce daného kalendářního roku může exportní pojišťovna smluvně vázat. Ve státním rozpočtu na daný rok se stanoví výše pojistné kapacity exportní pojišťovny a rovněž výše dotace ze zdrojů státního rozpočtu pro doplnění pojistných fondů. Způsob výpočtu pojistné kapacity stanoví Ministerstvo financí právním předpisem, přičemž **výpočet** vychází ze souhrnu hodnot vývozních úvěrových rizik obsažených v platných a rozpracovaných pojistných smlouvách a smlouvách o příslibu pojištění, předpokládaného doplnění pojistných fondů z rozdělení zisku, ze změn technických rezerv exportní pojišťovny a z rozdělení platných a rozpracovaných pojistných smluv a smluv o příslibu pojištění podle míry rizikovosti.~~

~~(6) (7) Exportní pojišťovna může pojistit jednotlivá vývozní úvěrová rizika až do výše 20 % pojistné kapacity stanovené pro rok, kdy je na toto riziko sjednáno pojištění. Se souhlasem ministra financí a ministra průmyslu a obchodu je exportní pojišťovna oprávněna pojistit jednotlivé vývozní úvěrové riziko až do výše 40 % pojistné kapacity. Jednotlivá úvěrová rizika přesahující 40 % pojistné kapacity může exportní pojišťovna pojistit se souhlasem vlády.~~

~~(7) (8) Ministerstvo financí stanoví právním předpisem způsob tvorby fondů uvedených v odstavci 3, poměr mezi výší rezerv a fondů uvedených v odstavci 3 a objemem pojistné angažovanosti a podíl exportní pojišťovny na pojistném plnění s využitím těchto rezerv a fondů. Pro pojišťovací případy s mimořádně vysokým pojistným rizikem stanoví Ministerstvo financí právním předpisem, odchylně od stanovení poměru uvedeného ve větě první, poměr mezi výší rezerv a fondů uvedených v odstavci 3 a objemem pojistné angažovanosti a podíl exportní pojišťovny na pojistném plnění s využitím těchto rezerv a fondů. Mimořádně vysokým pojistným rizikem se pro účely tohoto zákona rozumí běžně nepojistitelné pojistné riziko^{5b)} vyplývající z teritoriálních a kombinovaných komerčních a teritoriálních rizik a riziko nesplacení úvěru v důsledku neschopnosti výrobce nebo vývozce splnit podmínky smlouvy o vývozu, u které je národohospodářský zájem státu na jejím splnění.~~

(7) Vývozní úvěrová rizika nebo rámec pro pojištění úvěru na investice a pojištění

^{5b)} § 3 písm. m) zákona č. 37/2004 Sb., o pojistné smlouvě a o změně souvisejících zákonů (zákon o pojistné smlouvě).

ztrát z investice přesahující částku, kterou stanoví prováděcí právní předpis, (dále jen „obchodní případ exportní pojišťovny“) může exportní pojišťovna pojistit pouze se souhlasem vlády. Za účelem předložení obchodního případu exportní pojišťovny ke schválení vládou poskytne exportní pojišťovna ministroví financí a ministroví průmyslu a obchodu informace týkající se obchodního případu exportní pojišťovny, zejména pak předmětu pojištění, smluvních stran, nástroje pojištění a hodnocení rizik. Podrobné náležitosti informací týkajících se obchodního případu exportní pojišťovny stanoví prováděcí právní předpis. Exportní pojišťovna při postupu podle věty druhé dbá na ochranu bankovního, obchodního a jiného obdobného zákonem chráněného tajemství a informací v obchodním styku. Vláda při schvalování obchodního případu exportní pojišťovny zohlední zahraničně politické, obchodně politické, bezpečnostní a národohospodářské aspekty vývozního úvěrového rizika. Souhlasem vlády s realizací pojištění není dotčena odpovědnost exportní pojišťovny za sjednané pojištění vývozních úvěrových rizik.

(8) Pro účely tvorby fondů podle odstavce 4 stanoví prováděcí právní předpis poměr mezi výší fondů a rezerv uvedených v odstavci 4 a objemem pojistné angažovanosti a dále samostatně poměr uvedených hodnot pouze pro pojišťovací případy s mimořádně vysokým pojistným rizikem. Mimořádně vysokým pojistným rizikem se pro účely tohoto zákona rozumí běžně nepojistitelné pojistné riziko vyplývající z teritoriálních a kombinovaných komerčních a teritoriálních rizik a riziko nesplacení úvěru v důsledku neschopnosti dodavatele pro vývoz nebo vývozce splnit podmínky smlouvy o vývozu, u které je národohospodářský zájem státu na jejím splnění.

(9) Po obdržení žádosti exportní pojišťovny o dotaci ze státního rozpočtu je Ministerstvo financí oprávněno provést kontrolu správnosti stanovení výše dotace u exportní pojišťovny. Za účelem provedení kontroly je exportní pojišťovna povinna na žádost Ministerstva financí předložit údaje a dokumenty vztahující se k předmětu kontroly, včetně údajů o sjednaném pojištění, popřípadě umožnit Ministerstvu financí přístup k takovým dokladům uchovávaným pouze v elektronické podobě, jakož i poskytnout Ministerstvu financí při provádění kontroly potřebnou součinnost.

(10) Exportní pojišťovna finančně vypořádá poskytnutou dotaci ze státního rozpočtu podle zákona o rozpočtových pravidlech a ve lhůtě stanovené prováděcím právním předpisem.

~~(8)-(9)~~ (11) Exportní pojišťovna podává jednou ročně Poslanecké sněmovně informaci o pojišťování vývozních úvěrových rizik. Tato informace obsahuje zejména

a) údaje o exportní pojišťovně, především o výši jejího základního kapitálu, ~~změnách ve složení ministerstev, která vykonávají akcionářská práva státu,~~ změnách ve složení představenstva a dozorčí rady, a dále bilanci exportní pojišťovny,

b) údaje o provozování pojištění vývozních úvěrových rizik, především rozbor tohoto pojištění včetně teritoriální a odvětvové struktury, užití prostředků státního rozpočtu, dále údaje o vztahu mezi poptávkou po tomto pojištění a pojistnou kapacitou exportní pojišťovny, jakož i údaje o předpokládaném vývoji tohoto pojištění.

(12) Exportní pojišťovna ve spolupráci s exportní bankou připraví a předloží Ministerstvu průmyslu a obchodu výroční zprávu o činnosti podle přímo použitelného

předpisu Evropské unie upravujícího některá pravidla v oblasti státem podporovaných vývozních úvěrů¹⁸⁾. Ministerstvo průmyslu a obchodu po vyjádření Ministerstva financí zajistí předložení této zprávy Evropské komisi.

§ 4a

Podmínky činnosti exportní pojišťovny

(1) Exportní pojišťovna může provozovat pojišťovací a zajišťovací činnost pouze v rozsahu povolení, které jí Česká národní banka udělila podle § 3a.

(2) Na činnost exportní pojišťovny se nepoužijí ustanovení zákona upravujícího pojišťovnictví týkající se

- a) posuzování osob s účastí na exportní pojišťovně a jejich změnách,
- b) posuzování původu a zdrojů aktiv nebo jiných finančních zdrojů exportní pojišťovny,
- c) pojištění pojistného rizika v neživotním pojištění nad rámec uděleného povolení,
- d) zřízení pobočky na území jiného členského státu nebo na území jiného členského státu a svobody dočasně poskytovat služby.

(3) Nedostatečnost kapitálu použitelného k plnění solventnostního kapitálového požadavku se nahrazuje státní zárukou za závazky exportní pojišťovny. Výše primárního kapitálu podle zákona upravujícího pojišťovnictví exportní pojišťovny musí umožnit trvalé plnění jejích závazků, přičemž jeho výše nesmí klesnout pod 30 % hodnoty solventnostního kapitálového požadavku; minimální kapitálový požadavek podle zákona upravujícího pojišťovnictví nepřesáhne 30 % solventnostního kapitálového požadavku exportní pojišťovny.

(4) Hodnota technických rezerv exportní pojišťovny je rovna součtu hodnoty nejlepšího odhadu stanoveného podle zákona upravujícího pojišťovnictví a hodnoty rizikové přírážky. Hodnota rizikové přírážky se počítá odděleně od hodnoty nejlepšího odhadu jako náklady na obstarání použitelného kapitálu potřebného ke splnění minimálního kapitálového požadavku podle odstavce 3. Pro výpočet rizikové přírážky se přiměřeně použije prováděcí právní předpis Evropské unie upravující přístup k pojišťovací a zajišťovací činnosti a její výkon s tím, že se po dobu trvání závazků z pojištění a zajištění provozovaného exportní pojišťovnou minimální kapitálový požadavek považuje za rovný minimálnímu kapitálovému požadavku referenční pojišťovny nebo zajišťovny za předpokladů stanovených tímto právním předpisem Evropské unie.

§ 4b

Výkon dohledu

(1) Předmětem dohledu České národní banky nad činností exportní pojišťovny je dodržování podmínek povolení uděleného podle § 3a a podmínek stanovených pro provozování

¹⁸⁾ Příloha I nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1233/2011 ze dne 16. listopadu 2011.

pojišťovací a zajišťovací činnosti v zákoně upravujícím pojišťovnictví a jiných právních předpisech v rozsahu podle odstavce 3, § 4 odst. 1 a § 4a.

(2) Při výkonu dohledu nad činností exportní pojišťovny se Česká národní banka řídí příslušnými ustanoveními zákona upravujícího pojišťovnictví týkající se dohledu nad činností tuzemské pojišťovny a tuzemské zajišťovny, nestanoví-li tento zákon jinak.

(3) Ustanovení zákona upravujícího pojišťovnictví týkající se zavedení nucené správy, převodu pojistného kmene nebo jeho části, převodu kmene zajišťovacích smluv nebo jeho části, odnětí povolení tuzemské pojišťovně a tuzemské zajišťovně, přeměně tuzemské pojišťovny nebo tuzemské zajišťovny a ustanovení k soupojištění v rámci členských států se na činnost exportní pojišťovny nepoužijí.

§ 4c

Vyloučení působnosti zákona o finančních konglomerátech

Na činnost exportní pojišťovny se nevztahuje zákon upravující doplňkový dohled nad bankami, spořitelnami a úvěrními družstvy, pojišťovnami a obchodníky s cennými papíry ve finančních konglomerátech.

§ 5

Náležitosti žádosti o pojištění vývozních úvěrových rizik

(1) Žádost o pojištění vývozních úvěrových rizik ~~spojených s jednotlivým vývozem~~ předkládá vývozce, ~~výrobce, investor, banka výrobce~~ **dodavatel pro vývoz, investor, banka dodavatele pro vývoz, banka investora, banka dovozce, zahraniční osoba, zahraniční společnost**, exportní banka nebo banka vývozce (~~dále jen „žadatel“~~) exportní pojišťovně.

(2) V žádosti o pojištění vývozních úvěrových rizik je ~~žadatel povinen~~ **osoba uvedená v odstavci 1** ~~povinna~~ uvést ~~nejméně alespoň~~

a) své identifikační údaje,⁶⁾

a) své identifikační údaje, a to u právnické osoby obchodní firmu nebo název, identifikační číslo osoby, je-li přiděleno, předmět činnosti, právní formu a sídlo; u fyzické osoby její jméno, popřípadě jména a příjmení, identifikační číslo osoby, je-li přiděleno, předmět činnosti, adresu trvalého pobytu, popřípadě bydliště, je-li touto osobou cizinec, a její sídlo, (dále jen „identifikační údaje“),

~~b) výši svého čistého obchodního majetku a strukturu svých společníků,~~

~~e) b) charakteristiku vývozu a jeho objem a objem vývozu nebo investice, předpokládaný podíl hodnoty vývozu, která bude vytvořena v České republice, předpokládaný rozsah vývozního úvěru, platební podmínky a časové rozložení čerpání a splácení poskytovaného úvěru a rozsah bankovní záruky nebo jiných bankovních služeb poskytovaných v souvislosti s vývozem,~~

~~d) c) údaje o zahraniční osobě, které je vývozní úvěr poskytován, zejména identifikační údaje⁶⁾~~

⁶⁾ § 28 odst. 1 písm. a) až e) obchodního zákoníku.

a údaje o její ekonomické situaci a platební morále,

c) údaje o zahraniční osobě, které je vývozní úvěr poskytován, zejména její identifikační údaje a údaje o její ekonomické situaci a platební schopnosti včetně dostupných údajů pro posouzení její bonity,

e) d) další údaje uvedené v pojistných podmínkách exportní pojišťovny.

~~(3) Na základě předložené žádosti o pojištění vývozních úvěrových rizik exportní pojišťovna může se žadatelem uzavřít pojistnou smlouvu,⁷⁾ a nebyla-li smlouva o vývozu dosud sjednána, smlouvu o příslibu pojištění.⁸⁾~~

~~(4)~~ (3) Na pojištění vývozních úvěrových rizik není právní nárok.

§ 6

Podpořené financování

~~(1) Provozováním podpořené financování se pověřuje exportní banka. Podmínkou k provozování podpořené financování je, že akcie exportní banky jsou nejméně ze dvou třetin ve vlastnictví státu. Stát vykonává svá akcionářská práva prostřednictvím příslušných ministerstev. Pokud tento zákon nestanoví jinak, vztahují se na exportní banku ustanovení zvláštních zákonů upravujících bankovníctví⁹⁾. Stanovy exportní banky musí obsahovat kromě náležitostí stanovených v obchodním zákoníku –~~

~~a) ustanovení o přednostním použití zisku pro doplnění fondů k zabezpečení činnosti exportní banky,~~

~~b) zákaz udělovat zaměstnancům souhlas k podnikatelské či jiné formě výdělečné činnosti shodné s podnikatelskou činností exportní banky.~~

(1) Provozováním podpořené financování se pověřuje exportní banka, jejíž akcie mohou být pouze ve vlastnictví státu nebo exportní pojišťovny. Pokud tento zákon nestanoví jinak, vztahují se na exportní banku zákony upravující činnost v bankovníctví. Stanovy exportní banky musí obsahovat také ustanovení o přednostním použití zisku pro doplnění fondů k zabezpečení činnosti exportní banky a zákaz udělovat zaměstnancům souhlas k podnikatelské nebo jiné formě výdělečné činnosti shodné s podnikatelskou činností exportní banky.

(2) Exportní banka provozuje podpořené financování podle § 1 odst. 3 a provádí související činnosti v souladu s bankovní licencí vydanou podle zvláštního zákona.^{1b)} Exportní banka provozuje podpořené financování za podmínek běžných na mezinárodních trzích pro státem podporované vývozní úvěry a pro finanční služby související s vývozem.^{8a)} Zdroje pro

⁷⁾ § 788 a násl. občanského zákoníku.

⁸⁾ § 289 a násl. obchodního zákoníku.

⁹⁾ Zákon č. 21/1992 Sb., o bankách, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon ČNR č. 6/1993 Sb., o České národní bance, ve znění zákona č. 60/1993 Sb.

^{8a)} Například Rozhodnutí Rady 2001/77/EC ze dne 22. prosince 2000 o uplatňování zásad rámcové dohody

podpořené financování získává exportní banka ~~především~~ **ze státního rozpočtu nebo** na finančních trzích. Náklady spojené s provozováním podpořené financování hradí exportní banka především z části úrokových výnosů, ~~kteře ji zůstávají k dispozici v částce rovnající se fixní přírůzce~~ **ve výši 100 bazických bodů z úrokové sazby užitě při poskytování podpořené financování, a to maximálně do výše potřebné k pokrytí vykázané provozní ztráty.**

(3) Exportní banka nesmí ~~mít podíl~~ **zakládat právnické osoby ani nabývat podíly** v právnických osobách, s výjimkou

a) ~~právnických osob, jejichž~~ **právnické osoby, jejímž** předmětem činnosti je poskytování a převod mezibankovních plateb a přenos mezibankovních informací,

b) ~~podílů v právnických osobách, které exportní banka získá a drží nejvýše do jednoho roku od jejich nabytí v souvislosti s uplatněním zajištění sjednaného podle § 8 odst. 5,~~

b) právnické osoby za účelem zajištění vymahatelnosti pohledávek z podpořené financování nebo vykonání činnosti směřující k předcházení vzniku škod nebo zmírňování jejich následků,

c) právnické osoby založené na dobu určitou za účelem zabezpečení poskytnutí podpořené financování a získání finančních zdrojů, kde je nebo má být exportní banka v okamžiku nabytí podílu většinovým společníkem; ~~k získání podílu v takové právnické osobě je třeba předchozího souhlasu Ministerstva financí.~~

(4) **K založení právnické osoby podle odstavce 3 nebo nabytí podílu v ní je třeba předchozího souhlasu Ministerstva financí. Exportní banka v žádosti o udělení souhlasu uvede skutečnosti odůvodňující založení této právnické osoby nebo nabytí podílu v této právnické osobě. Ministerstvo financí může žádosti vyhovět, pokud shledá založení takové právnické osoby nebo nabytí podílu v takové právnické osobě účelným. Na tuto právnickou osobu se nevztahuje státní podpora vývozu podle tohoto zákona.**

(4) (5) Na úhradu ztrát exportní banky **podle věty druhé** vyplývajících z provozování **dlouhodobého** podpořené financování **s dobou splatnosti nejméně 24 měsíců** jsou poskytovány dotace ze státního rozpočtu. ~~Ztráty jsou tvořeny rozdíly mezi zúčtovanými úrokovými výnosy při poskytování dlouhodobého podpořené financování^(8a) sníženými o úrokové výnosy dle odstavce 2, úrokovými výnosy při dočasném využití finančních zdrojů pro podpořené financování a zúčtovanými úrokovými náklady na získání zdrojů, poplatky písemně sjednanými mezi věřitelem a exportní bankou, spojenými se získáváním těchto finančních zdrojů, náklady na tvorbu rezerv a opravných položek, podle zvláštních právních předpisů upravujících tvorbu rezerv a opravných položek pro banky, rozdíly mezi výnosy z operací s finančními deriváty a náklady spojenými s těmito operacemi, rozdíly měnových kurzů a ostatními náklady, které byly exportní bankou prokazatelně vynaloženy při získávání finančních zdrojů. Tyto ztráty jsou tvořeny rozdíly mezi zúčtovanými úrokovými výnosy při poskytování dlouhodobého podpořené financování sníženými o úrokové výnosy podle odstavce 2, úrokovými výnosy při dočasném využití finančních zdrojů pro podpořené financování a zúčtovanými úrokovými náklady na získání finančních zdrojů,~~

o projektovém financování v oblasti státem podporovaných vývozních úvěrů.

Rozhodnutí Rady 2001/76/EC z 22. prosince 2000 nahrazující rozhodnutí ze dne 4. dubna 1978 o používání jistých zásad v rámci státem podporovaných vývozních úvěrů – Ujednání o pravidlech pro státem podporované vývozní úvěry.

úplatami sjednanými mezi věřitelem a exportní bankou, spojenými se získáváním těchto finančních zdrojů, zaúčtovanými úplatami a provizemi přijatými exportní bankou z vydaných záruk a náklady na záruky, náklady na tvorbu rezerv a opravných položek, výnosy z jejich použití nebo rozpuštění, náklady na odpisy pohledávek, výnosy z přijatého pojistného plnění a ostatního zabezpečení, zisky a ztrátami z modifikací finančních aktiv vztahujících se k podpořenému financování, rozdíly měnových kurzů a ostatními náklady, které byly exportní bankou prokazatelně vynaloženy při získávání finančních zdrojů pro podpořené financování. Žádost o poskytnutí dotace na úhradu ztráty předkládá exportní banka Ministerstvu financí. ~~Způsob a postup při předkládání žádosti o poskytnutí dotace na úhradu ztráty a způsob úhrady poskytnuté dotace stanoví Ministerstvo financí vyhláškou.~~ Při předkládání požadavku na dotaci ze státního rozpočtu při sestavování návrhu státního rozpočtu, při předkládání žádosti o poskytnutí dotace na úhradu ztráty a při úhradě poskytnuté dotace se postupuje podle zákona o rozpočtových pravidlech⁵⁾ přiměřeně s přihlédnutím k charakteru a činnosti exportní banky. Lhůty pro uplatnění požadavku na dotaci, způsob stanovení její výše na základě výsledků hospodaření, postup při kontrole správnosti požadované výše dotace podle odstavce 6, způsob poskytnutí přiznané dotace a doklady prokazující důvodnost požadavku na dotaci a její výši stanoví prováděcí právní předpis.

~~(5) (6) Ministerstvo financí provádí kontrolu správnosti stanovení výše dotace požadované exportní bankou na úhradu jejich ztrát vyplývajících z provozování podpořeného financování. Za účelem provedení této kontroly je exportní banka povinna na žádost Ministerstva financí předložit údaje a dokumenty vztahující se ke konkrétním obchodním případům, včetně údajů týkajících se tvorby opravných položek, a k operacím na finančním trhu, popřípadě umožnit Ministerstvu financí přístup k takovým dokladům uchovávaným pouze v elektronické podobě, jakož i poskytnout Ministerstvu financí při provádění kontroly potřebnou součinnost. Osoby provádějící kontrolu jsou povinny zachovávat mlčenlivost o všech skutečnostech, o kterých se v souvislosti s výkonem kontrolní činnosti dozvěděly.~~

~~(6) (7) Pokud exportní banka výjimečně překročí limity úvěrové angažovanosti stanovené podle zvláštních zákonů upravujících bankovníctví⁹⁾ a tuto skutečnost oznámí bezodkladně České národní bance, může Česká národní banka v odůvodněných případech poskytnout exportní bance lhůtu k tomu, aby dosáhla souladu s těmito limity.~~

~~(7) (8) Při podpořeném financování postupuje exportní banka podle všeobecných obchodních podmínek. Upravují-li poskytování refinančních úvěrů, musí všeobecné obchodní podmínky zároveň obsahovat maximální výši úrokové přírážky bank, kterým jsou refinanční úvěry poskytovány k úrokovým nákladům, za které získaly refinanční úvěry a úvěry od exportní banky.~~

(7) Transakce týkající se obchodních případů podpořeného financování přesahující částku, kterou stanoví prováděcí právní předpis, (dále jen „obchodní případ exportní banky“) může exportní banka uskutečnit pouze se souhlasem vlády. Za účelem předložení obchodního případu exportní banky ke schválení vládou poskytne exportní banka ministrovi financí a ministrovi průmyslu a obchodu informace týkající se obchodního případu exportní banky, zejména pak předmětu financování, smluvních stran, nástroje financování, pojištění a zajištění obchodního případu a hodnocení rizik. Podrobné náležitosti informací týkajících se obchodního případu exportní banky stanoví prováděcí právní předpis. Exportní banka při postupu podle věty druhé dbá na ochranu

bankovního, obchodního a jiného obdobného zákonem chráněného tajemství a informací v obchodním styku. Vláda při schvalování obchodního případu exportní banky zohlední zahraničně politické, obchodně politické, bezpečnostní a národohospodářské aspekty podpořeného financování. Souhlasem vlády s podpořeným financováním není dotčena odpovědnost exportní banky za předmětnou transakci.

(8) Exportní banka předkládá Ministerstvu financí žádost o předchozí souhlas s novým nástrojem podpořeného financování, ve které uvede zejména popis nástroje a jeho účel, jeho základní ekonomické parametry, předmět financování, cílovou skupinu úvěrovaných osob a dopady na státní rozpočet. Exportní banka k této žádosti přiloží vyhodnocení nutnosti zavedení nového nástroje podpořeného financování a jeho vztahu k nástrojům exportní politiky státu. Ministerstvo financí si před vydáním rozhodnutí vyžádá stanovisko Ministerstva průmyslu a obchodu.

~~(8)~~ (9) Exportní banka podává jednou ročně Poslanecké sněmovně informaci o podpořeném financování. Tato informace obsahuje zejména

a) údaje o exportní bance, především o výši jejího základního kapitálu, ~~změnách ve složení ministerstev, která vykonávají akcionářská práva státu,~~ změnách ve složení představenstva a dozorčí rady, a dále bilanci exportní banky,

b) údaje o provozování podpořeného financování, především rozbor tohoto financování včetně teritoriální a odvětvové struktury, užití prostředků státního rozpočtu, dále údaje o vztahu mezi poptávkou po podpořeném financování a možnostmi exportní banky tuto poptávku uspokojit jakož i údaje o předpokládaném vývoji podpořeného financování.

~~(9) (10) Uplatněním výjimek podle odstavce 3 nejsou dotčena ustanovení zvláštního zákona o omezení bank při nabývání a držení podílů v právnických osobách.^{1b)}~~

§ 7

Náležitosti žádosti o podpořené financování

~~(1) Žádost o podpořené financování, spojené s jednotlivým vývozem, předkládá žadatel exportní bance. Žadatelem o podpořené financování může být pouze banka vývozce, banka výrobce, banka investora, zahraniční osoba, vývozce, investor nebo výrobce.~~

~~(2) V žádosti o podpořené financování je žadatel povinen uvést~~

~~a) náležitosti uvedené v § 5 odst. 2 písm. a) až d),~~

~~b) další údaje uvedené ve všeobecných obchodních podmínkách exportní banky,~~

~~c) identifikační údaje⁶⁾ o bance vývozce, bance investora nebo o bance výrobce, nejsou-li žadateli o podpořené financování, kterým má být poskytnuto podpořené financování.~~

(1) Žádost o podpořené financování exportní bance předkládá banka vývozce, banka dodavatele pro vývoz, banka investora, banka dovozce, zahraniční osoba, vývozce, investor nebo dodavatel pro vývoz.

(2) V žádosti o podpořené financování je osoba uvedená v odstavci 1 povinna uvést alespoň

- a) své identifikační údaje a identifikační údaje subjektů, které se na transakci podílejí,
- b) výši svého základního kapitálu a svou vlastnickou strukturu, je-li právnickou osobou,
- c) údaje vztahující se k transakci, která je předmětem žádosti o podpořené financování, zejména účel a formu podpořeného financování, předpokládaný rozsah transakce a údaje vztahující se k časovému rozložení čerpání a splácení podpořeného financování, charakteristiku a objem vývozu nebo investice, předpokládaný podíl hodnoty vývozu, která bude vytvořena v České republice, předpokládaný rozsah vývozního úvěru, platební podmínky, rozsah bankovní záruky nebo jiných bankovních služeb poskytovaných v souvislosti s vývozem,
- d) údaje o zahraniční osobě, která je dovozcem a případně budoucím dlužníkem z vývozního úvěru, zejména její identifikační údaje a údaje o její ekonomické situaci a platební schopnosti včetně dostupných údajů pro posouzení její bonity,
- e) další údaje, pokud tak stanoví zvláštní právní předpis.

~~(3) Žadatel o podpořené financování, kterému má být toto financování poskytnuto, je povinen poskytnout exportní bance údaje o svém základním kapitálu, o své bilanci a další údaje rozhodné pro posouzení jeho schopnosti zabezpečit návratnost poskytnutého podpořeného financování.~~

~~(4) Na základě předložené žádosti o podpořené financování může exportní banka uzavřít smlouvu o poskytnutí úvěru, smlouvu o poskytnutí jiné finanční služby související s vývozem nebo smlouvu o příslibu úvěru nebo smlouvu o příslibu poskytnutí finančních služeb souvisejících s vývozem.⁸⁾~~

~~(5)~~ (3) Na podpořené financování není právní nárok.

~~Dorovnávání úrokových rozdílů~~

§ 7a

Zařazení do systému dorovnávání úrokových rozdílů

(1) Žádost o zařazení vývozního úvěru do systému dorovnávání úrokových rozdílů spojených s tímto vývozním úvěrem předkládá banka vývozce k rozhodnutí Ministerstvu financí prostřednictvím exportní pojišťovny. V žádosti o zařazení vývozního úvěru do systému dorovnávání úrokových rozdílů ~~je banka vývozce povinna uvést~~ **spojených s tímto vývozním úvěrem musí být uvedeny**

~~a) identifikační údaje banky vývozce, vývozce, dovozce a banky dovozce, je-li příjemcem úvěru banka dovozce; identifikačními údaji se rozumí u právnické osoby obchodní firma nebo název, identifikační číslo, je-li přiděleno, předmět podnikání (činnosti), právní forma a sídlo a u fyzické osoby jméno a příjmení, identifikační číslo, je-li přiděleno, předmět podnikání~~

~~(činnosti), bydliště a místo podnikání,~~

a) identifikační údaje banky vývozce, vývozce, dovozce a banky dovozce, je-li příjemcem úvěru banka dovozce,

b) předmět a ~~hodnotu~~ **hodnota** vývozu a zemi konečného určení,

c) ~~výši~~ **výše** vývozního úvěru, časové rozložení jeho čerpání a splácení a zda je příjemcem úvěru dovozce, banka dovozce nebo vývozce,

d) ~~úrokovou přírážku~~ **úroková přírážka**, o kterou úroková sazba sjednaná ve smlouvě o vývozním úvěru přesáhne pevnou referenční úrokovou sazbu vyhlášenou měsíčně Organizací pro ekonomickou spolupráci a rozvoj platnou v den podpisu smlouvy o vývozním úvěru nebo platnou v den fixace úrokové sazby bankou vývozce a příjemcem úvěru v období do 120 dní před podpisem smlouvy o vývozním úvěru a navýšenou o 0,20 % ročně,

e) prohlášení, že vývozní úvěr bude v souladu s mezinárodními pravidly.

(2) S žádostí o zařazení vývozního úvěru do systému dorovnávání úrokových rozdílů předkládá banka vývozce v příloze originál nebo úředně ověřenou kopii

a) prohlášení vývozce, že dodržoval a bude dodržovat Úmluvu o boji proti podplácení zahraničních veřejných činitelů v mezinárodních podnikatelských transakcích,

b) prohlášení vývozce, že není uveden na veřejně přístupných seznamech pro vyloučení vedených skupinou Světové banky, Evropské banky pro obnovu a rozvoj, Asijské rozvojové banky, Africké rozvojové banky a Meziamerické rozvojové banky,

c) prohlášení banky vývozce, že dodržovala a bude dodržovat Úmluvu o boji proti podplácení zahraničních veřejných činitelů v mezinárodních podnikatelských transakcích,

d) prohlášení banky vývozce, že není uvedena na veřejně přístupných seznamech pro vyloučení vedených skupinou Světové banky, Evropské banky pro obnovu a rozvoj, Asijské rozvojové banky, Africké rozvojové banky a Meziamerické rozvojové banky,

e) dokladů prokazujících identifikační údaje ~~podle odstavce 1 písm. a)~~ a

f) indikativní nabídky a prohlášení vývozce, že se s indikativní nabídkou seznámil; indikativní nabídkou se rozumí nabídka banky vývozce adresovaná vývozci, dovozci nebo bance dovozce obsahující alespoň předmět a hodnotu vývozu a zemi konečného určení, výši vývozního úvěru, jeho formu a časové rozložení jeho čerpání a splácení a výši úrokové přírážky podle odstavce 1 písm. d).

(3) Přílohy žádosti o zařazení vývozního úvěru do systému dorovnávání úrokových rozdílů musí být v českém nebo anglickém jazyce nebo musí být spolu s přílohami předložen jejich úředně ověřený překlad do českého jazyka. Doklady podle odstavce 2 písm. a) až d) a doklady prokazující identifikační údaje osob se sídlem v zahraničí ~~podle odstavce 1 písm. a)~~ může banka vývozce předložit až společně se smlouvou o vývozním úvěru; o tom je banka vývozce povinna informovat Ministerstvo financí v žádosti o zařazení vývozního úvěru do systému dorovnávání úrokových rozdílů.

(4) Exportní pojišťovna po provedení kontroly postoupí žádost Ministerstvu financí do 15 dnů od jejího obdržení spolu se svým stanoviskem ke splnění požadavků odstavců 1 až 3 a podmínek stanovených mezinárodními pravidly a k zařazení vývozního úvěru do systému

dorovnávání úrokových rozdílů. Exportní pojišťovna nebo Ministerstvo financí prostřednictvím exportní pojišťovny může vyzvat banku vývozce k doplnění neúplné žádosti, ~~s výjimkou prohlášení podle odstavce 2 písm. a) až d) a dokladů prokazujících identifikační údaje osob se sídlem v zahraničí podle odstavce 1 písm. a).~~

(5) Ministerstvo financí o žádosti rozhodne do 30 dnů od postoupení žádosti splňující požadavky odstavců 1 až 3 od exportní pojišťovny. Na zařazení vývozního úvěru do systému dorovnávání úrokových rozdílů není právní nárok. Rozhodnutí o zařazení vývozního úvěru do systému dorovnávání úrokových rozdílů nabude účinnosti doručení originálů nebo úředně ověřených kopií smlouvy o vývozním úvěru, smlouvy o pojištění vývozního úvěru, prohlášení podle odstavce 2 písm. a) až d) a dokladů prokazujících identifikační údaje osob se sídlem v zahraničí ~~podle odstavce 1 písm. a),~~ pokud nebyly přiloženy k žádosti, Ministerstvu financí.

(6) Nejsou-li originály nebo úředně ověřené kopie smlouvy o vývozním úvěru a smlouvy o pojištění vývozního úvěru doručeny Ministerstvu financí do 6 měsíců ode dne doručení rozhodnutí o zařazení vývozního úvěru do systému dorovnávání úrokových rozdílů bance vývozce, rozhodnutí o zařazení vývozního úvěru do systému dorovnávání úrokových rozdílů již nemůže nabýt účinnosti.

(7) Banka vývozce předkládá exportní pojišťovně smlouvu o vývozním úvěru do 15 dnů od jejího uzavření. Exportní pojišťovna postoupí Ministerstvu financí smlouvu o vývozním úvěru bez zbytečného odkladu po uzavření smlouvy o pojištění vývozního úvěru spolu se smlouvou o pojištění vývozního úvěru a se svým stanoviskem ke splnění podmínek nabytí účinnosti rozhodnutí o zařazení vývozního úvěru do systému dorovnávání úrokových rozdílů. Smlouva o vývozním úvěru musí být v českém nebo anglickém jazyce. ~~Banka vývozce předloží bez zbytečného odkladu na základě výzvy Ministerstva financí úředně ověřený překlad smlouvy o vývozním úvěru do českého jazyka. Je-li smlouva o vývozním úvěru sjednána v jiném jazyce, banka vývozce předloží úředně ověřený překlad smlouvy o vývozním úvěru do českého jazyka.~~

(8) Ministerstvo financí zašle rozhodnutí o zařazení vývozního úvěru do systému dorovnávání úrokových rozdílů bance vývozce a exportní pojišťovně. Po nabytí účinnosti rozhodnutí o zařazení vývozního úvěru do systému dorovnávání úrokových rozdílů vyrozumí Ministerstvo financí banku vývozce a exportní pojišťovnu o této skutečnosti. Banka vývozce oznámí Ministerstvu financí prostřednictvím exportní pojišťovny první čerpání vývozního úvěru nejpozději do 7 dnů ode dne prvního čerpání.

(9) Na rozhodování Ministerstva financí o zařazení vývozního úvěru do systému dorovnávání úrokových rozdílů se nevztahuje správní řád s výjimkou ustanovení o počítání času a ustanovení o doručování.

(10) Žádost o zařazení vývozního úvěru do systému dorovnávání úrokových rozdílů podle odstavce 1, prohlášení podle odstavce 2 písm. f), stanovisko exportní pojišťovny podle odstavce 4 a stanovisko exportní pojišťovny podle odstavce 7 lze podat jen na tiskopise vydaném Ministerstvem financí nebo na tiskovém výstupu z počítačové tiskárny, který má údaje, obsah i uspořádání údajů shodné s tímto tiskopisem. V tiskopisech lze požadovat pouze údaje nezbytné pro zařazení vývozního úvěru do systému dorovnávání úrokových rozdílů.

Provádění dorovnávání úrokových rozdílů

(1) Podmínkou dorovnávání úrokových rozdílů je

- a) soulad vývozního úvěru s mezinárodními pravidly,
- b) sjednání pevné úrokové sazby vývozního úvěru,
- c) pojištění vývozních úvěrových rizik exportní pojišťovnou **nebo stanovisko exportní pojišťovny, že vývozní úvěrová rizika jsou dostatečně zajištěna bez pojištění exportní pojišťovnou, a**
- d) skutečnost, že vývozcem není zahraniční společnost.

~~(2) Funkci platebního a zúčtovacího agenta systému dorovnávání úrokových rozdílů zajišťuje exportní banka. Ministerstvo financí každoročně poskytuje exportní bance na úhradu dorovnávání úrokových rozdílů finanční prostředky ve formě zálohy ve výši 250 000 000 Kč. Poklesne-li výše zálohy úhradami z titulu dorovnání úrokových rozdílů pod částku 100 000 000 Kč, exportní banka je oprávněna požádat Ministerstvo financí o dorovnání do částky 250 000 000 Kč. Ministerstvo financí navýší zálohu do 20 dnů od obdržení žádosti exportní banky. Exportní banka převádí Ministerstvu financí částku převyšující 250 000 000 Kč z titulu přebytku úrokových rozdílů do 20 dnů od dne, kdy zůstatek zálohy přesáhne částku 500 000 000 Kč. Převáděná částka Ministerstvu financí z titulu přebytku úrokových rozdílů je příjmem státního rozpočtu.~~

(2) Funkci platebního a zúčtovacího agenta systému dorovnávání úrokových rozdílů zajišťuje exportní banka. Ministerstvo financí poskytuje exportní bance na úhradu dorovnávání úrokových rozdílů peněžní prostředky ze státního rozpočtu v četnosti maximálně dvakrát za rok ve formě záloh na základě žádosti exportní banky o zálohu na dorovnání úrokových rozdílů. Pro sestavení žádosti o zálohu na dorovnání úrokových rozdílů poskytne exportní pojišťovna exportní bance potřebné údaje. Exportní banka je povinna vyúčtovat obdržené zálohy vždy k poslednímu dni kalendářního roku, ve kterém zálohy obdržela, a provedené vyúčtování zaslat Ministerstvu financí do 30. ledna následujícího kalendářního roku. Ministerstvo financí oznámí exportní bance do 30 dnů od obdržení tohoto vyúčtování výši peněžních prostředků, které je exportní banka povinna převést do 5 pracovních dnů na účet Ministerstva financí. Tato částka je příjmem státního rozpočtu.

(3) Banka vývozce předkládá exportní pojišťovně žádost o dorovnání úrokových rozdílů, nebo oznámení o převodu přebytku úrokových rozdílů, do 15 dnů po uplynutí 6 měsíců ode dne prvního čerpání vývozního úvěru a dále v pravidelných šestiměsíčních intervalech čerpání nebo po dočerpání vývozního úvěru a v období splácení v pravidelných šestiměsíčních intervalech od prvního dne doby splácení vývozního úvěru až do úplného splacení vývozního úvěru.

(4) V případě vzniku přebytku úrokových rozdílů je banka vývozce povinna tento přebytek převést platebnímu a zúčtovacímu agentovi podle odstavce 2 vždy do 15 dnů ode dne odeslání oznámení o převodu přebytku úrokových rozdílů. V případě vzniku nároku banky vývozce na dorovnání úrokových rozdílů exportní pojišťovna udělí exportní bance pokyn

k úhradě úrokových rozdílů tak, aby úrokové rozdíly byly uhrazeny do 30 dnů od doručení žádosti o dorovnání úrokových rozdílů.

(5) Exportní pojišťovna informuje Ministerstvo financí nejpozději do konce následujícího kalendářního měsíce o žádostech banky vývozce o dorovnání úrokových rozdílů, o oznámeních banky vývozce o převodu přebytku úrokových rozdílů a o podaných platebních příkazech k úhradě úrokových rozdílů za uplynulé kalendářní čtvrtletí.

(6) V případě, že banka vývozce nedodrží lhůtu pro převod přebytku úrokových rozdílů, je povinna uhradit na zvláštní účet podle odstavce 2 penále ve výši 1 promile z dlužné částky za každý den prodlení, nejvýše však do výše dlužné částky.

~~(7) Ministerstvo financí stanoví vyhláškou způsob výpočtu dorovnávání úrokových rozdílů. Žádost o dorovnání úrokových rozdílů a oznámení o převodu přebytku úrokových rozdílů podle odstavce 3 a oznámení exportní pojišťovny podle odstavce 5 lze podat jen na tiskopise vydaném Ministerstvem financí nebo na tiskovém výstupu z počítačové tiskárny, který má údaje, obsah i uspořádání údajů shodné s tímto tiskopisem. V tiskopisech lze požadovat pouze údaje nezbytné pro dorovnávání úrokových rozdílů.~~

(7) Způsob výpočtu dorovnávání úrokových rozdílů a výši systémové marže banky vývozce stanoví prováděcí právní předpis v souladu s politikami České republiky podle § 1 odst. 1 a účelem tohoto zákona.

(8) V žádosti o zálohu na dorovnání úrokových rozdílů je exportní banka povinna uvést

- a) odhadovanou výši zálohy na dorovnání úrokových rozdílů,**
- b) období, na které je záloha požadována,**
- c) odhad výše dorovnávaných úrokových rozdílů v příslušném období ve strukturované podobě podle jednotlivých vývozních úvěrů včetně uvedení odhadované výše jednotlivých parametrů vstupujících do výpočtu dorovnávání úrokových rozdílů.**

(9) Ve vyúčtování záloh na dorovnávání úrokových rozdílů je exportní banka povinna uvést

- a) výši obdržených záloh na příslušný rok,**
- b) skutečnou výši dorovnávaných úrokových rozdílů v příslušném roce ve strukturované podobě podle jednotlivých vývozních úvěrů včetně uvedení skutečné výše jednotlivých parametrů vstupujících do výpočtu dorovnávání úrokových rozdílů,**
- c) vyúčtování obdržené zálohy formou vyčíslení částky konečného salda vyplývajícího z ročního vyúčtování záloh,**
- d) odhad požadavku záloh na dorovnávání úrokových rozdílů ze státního rozpočtu v daném roce odsouhlasený exportní pojišťovnou.**

§ 7c

Změna a kontrola dorovnávání úrokových rozdílů

(1) Banka vývozce je povinna oznámit Ministerstvu financí prostřednictvím exportní pojišťovny změnu v podmínkách čerpání nebo splácení vývozního úvěru a ve skutečnostech uvedených v žádosti o zařazení vývozního úvěru do systému dorovnávání úrokových rozdílů do 15 dnů ode dne účinnosti změny.

(2) Exportní pojišťovna po provedení kontroly postoupí oznámení Ministerstvu financí do 15 dnů od jeho obdržení spolu se svým stanoviskem ke změně. Jestliže Ministerstvo financí se změnou souhlasí, vydá do 30 dnů od postoupení oznámení od exportní pojišťovny nové rozhodnutí o zařazení vývozního úvěru do systému dorovnávání úrokových rozdílů a současně zruší dosavadní rozhodnutí o zařazení téhož vývozního úvěru do systému dorovnávání úrokových rozdílů. Ministerstvo financí zašle nové rozhodnutí o zařazení vývozního úvěru do systému dorovnávání úrokových rozdílů bance vývozce a exportní pojišťovně. Ministerstvo financí v opačném případě ve stejné lhůtě oznámí bance vývozce svůj nesouhlas se změnou. V případě změny spočívající pouze ve snížení výše úvěru platí, že Ministerstvo financí s takovou změnou souhlasí vždy, a Ministerstvo financí vydá do 30 dnů od postoupení oznámení od exportní pojišťovny nové rozhodnutí o zařazení vývozního úvěru do systému dorovnávání úrokových rozdílů a současně zruší dosavadní rozhodnutí o zařazení téhož vývozního úvěru do systému dorovnávání úrokových rozdílů. Ministerstvo financí zašle nové rozhodnutí o zařazení vývozního úvěru do systému dorovnávání úrokových rozdílů bance vývozce a exportní pojišťovně.

(3) Bez předchozího souhlasu nebo následného schválení Ministerstvem financí se při provádění dorovnávání úrokových rozdílů nepřihlíží ke změně v podmínkách splácení vývozního úvěru.

(4) Pro náležitosti oznámení banky vývozce podle odstavce 1 a pro postup exportní pojišťovny a Ministerstva financí platí přiměřeně § 7a.

(5) Ministerstvo financí provádí kontrolu dodržování podmínek a povinností stanovených tímto zákonem, mezinárodními pravidly a rozhodnutím o zařazení vývozního úvěru do systému dorovnávání úrokových rozdílů. Banka vývozce je povinna předložit Ministerstvu financí na základě jeho výzvy dokumenty prokazující splnění těchto podmínek a povinností.

~~(6) Oznámení banky vývozce podle odstavce 1 a stanovisko exportní pojišťovny podle odstavce 2 lze podat jen na tiskopise vydaném Ministerstvem financí nebo na tiskovém výstupu z počítačové tiskárny, který má údaje, obsah i uspořádání údajů shodné s tímto tiskopisem. V tiskopisech lze požadovat pouze údaje nezbytné pro dorovnávání úrokových rozdílů.~~

(6) V oznámení o změnách ve skutečnostech uvedených v žádosti o zařazení vývozního úvěru do systému dorovnávání úrokových rozdílů nebo v oznámení o změnách v podmínkách čerpání nebo splácení vývozního úvěru zařazeného do systému dorovnávání úrokových rozdílů podle odstavce 1 je povinna banka vývozce

a) uvést identifikaci úvěrového případu, kterého se změna týká,

b) popsat změny s uvedením rozdílů oproti původním podmínkám týkající se výše vývozního úvěru a časového rozložení jeho čerpání a splácení,

- c) doložit dodatek ke smlouvě o vývozním úvěru, zohledňující uskutečněnou změnu,
- d) doložit dodatek ke smlouvě o pojištění vývozního úvěru, zohledňující uskutečněnou změnu,
- e) uvést výši úrokové přírážky, o kterou úroková sazba sjednaná ve smlouvě o vývozním úvěru přesáhne pevnou referenční úrokovou sazbu vyhlášenou měsíčně Organizací pro ekonomickou spolupráci a rozvoj platnou pro den stanovení úrokové sazby bankou vývozce a příjemcem úvěru v období do 120 dní před podpisem smlouvy o vývozním úvěru a navýšenou o 0,20% ročně.

(7) Ve stanovisku ke změně ve skutečnostech uvedených v žádosti, v podmínkách čerpání nebo splácení vývozního úvěru zařazeného do systému dorovnávání úrokových rozdílů podle odstavce 2 je povinna exportní pojišťovna uvést

- a) identifikaci úvěrového případu, kterého se změna týká,
- b) popis změny s uvedením rozdílu oproti původním podmínkám týkající se výše vývozního úvěru a časového rozložení jeho čerpání a splácení,
- c) výsledek kontroly uskutečněné změny provedené exportní pojišťovnou,
- d) stanovisko exportní pojišťovny k uskutečněné změně.

§ 7d

Vyřazení ze systému dorovnávání úrokových rozdílů

(1) Ministerstvo financí může v řízení rozhodnout o vyřazení vývozního úvěru ze systému dorovnávání úrokových rozdílů, jestliže

- a) banka vývozce poruší podstatným způsobem povinnosti stanovené tímto zákonem, mezinárodními pravidly nebo rozhodnutím o zařazení vývozního úvěru do systému dorovnávání úrokových rozdílů; za podstatné porušení povinností se považuje zejména nesplnění povinností podle § 7c odst. 1,
- b) vývozní úvěr nesplňuje požadavky tohoto zákona nebo mezinárodních pravidel; v případě změny mezinárodních pravidel Ministerstvo financí nejprve vyzve banku vývozce, aby v přiměřené lhůtě, kterou jí Ministerstvo financí určí, uvedla vývozní úvěr do souladu s mezinárodními pravidly,
- c) vývozní úvěr není čerpán alespoň z 50 % ve lhůtě uvedené v žádosti o zařazení vývozního úvěru do systému dorovnávání úrokových rozdílů,
- d) banka vývozce uvedla v žádosti o zařazení vývozního úvěru do systému dorovnávání úrokových rozdílů, v žádosti o dorovnání úrokových rozdílů nebo v oznámení o převodu přebytku úrokových rozdílů neúplné nebo nepravdivé údaje, nebo
- e) došlo k podstatné změně v podmínkách čerpání nebo splácení úvěru bez předchozího souhlasu Ministerstva financí.

(2) Řízení je zahájeno dnem, kdy Ministerstvo financí oznámilo zahájení řízení bance vývozce. Oznámení musí obsahovat popis skutečnosti, ve které Ministerstvo financí spatřuje důvod pro vyřazení vývozního úvěru ze systému dorovnávání úrokových rozdílů. Jediným účastníkem řízení je banka vývozce.

(3) Banka vývozce a její zástupce mají právo nahlížet do spisu, a to i v případě, že rozhodnutí nabylo účinnosti. Ministerstvo financí je povinno dát bance vývozce možnost, aby se před vydáním rozhodnutí mohla vyjádřit k jeho podkladům i ke způsobu jejich zjištění, popřípadě navrhnout jejich doplnění. Podklady pro vydání rozhodnutí mohou být zejména podání banky vývozce, důkazy, skutečnosti známé Ministerstvu financí z úřední činnosti, podklady od jiných správních orgánů nebo orgánů veřejné moci, jakož i skutečnosti obecně známé. Rozsah a způsob zjišťování podkladů pro rozhodnutí určuje Ministerstvo financí.

(4) Neshledá-li Ministerstvo financí důvod pro vyřazení vývozního úvěru ze systému dorovnávání úrokových rozdílů, řízení usnesením zastaví.

(5) O vyřazení ze systému dorovnávání úrokových rozdílů Ministerstvo financí rozhoduje rozhodnutím. Rozhodnutí musí obsahovat výrok, odůvodnění a poučení o rozkladu. Výrok obsahuje rozhodnutí ve věci s uvedením ustanovení právního předpisu, podle něhož bylo rozhodnuto. V odůvodnění rozhodnutí Ministerstvo financí uvede, které skutečnosti byly podkladem rozhodnutí, jakými úvahami bylo vedeno při hodnocení důkazů a při použití právních předpisů, na základě kterých rozhodovalo. Poučení o rozkladu obsahuje údaj, že proti rozhodnutí může banka vývozce podat rozklad, v jaké lhůtě, ke kterému orgánu a kde lze rozklad podat.

(6) Rozhodnutí nabylo účinnosti, jestliže bylo oznámeno bance vývozce a nelze proti němu podat rozklad. Rozhodnutí, které nabylo účinnosti, je závazné pro banku vývozce a všechny správní orgány. Ministerstvo financí zašle rozhodnutí po nabytí jeho účinnosti exportní pojišťovně.

(7) Do 15 dnů ode dne oznámení rozhodnutí Ministerstva financí lze proti němu podat rozklad u Ministerstva financí. O rozkladu rozhoduje ministr financí. Do lhůty se nezapočítává den doručení rozhodnutí. Lhůta pro podání rozkladu je zachována, je-li posledního dne lhůty učiněno podání u Ministerstva financí, nebo je-li prokazatelně podána poštovní zásilka obsahující rozklad. Včas podaný rozklad má odkladný účinek. V důsledku odkladného účinku rozkladu nenastává účinnost rozhodnutí.

(8) K novým skutečnostem a k návrhům na provedení nových důkazů, uvedeným v rozkladu nebo v průběhu řízení o rozkladu, se přihlédne jen tehdy, jde-li o takové skutečnosti nebo důkazy, které banka vývozce nemohla uplatnit dříve. Namítá-li banka vývozce, že jí nebylo umožněno učinit v řízení vedeném Ministerstvem financí určitý úkon, musí být tento úkon učiněn spolu s rozkladem.

(9) Jestliže ministr financí dojde k závěru, že napadené rozhodnutí je v rozporu s právními předpisy nebo že je nesprávné, napadené rozhodnutí zruší a věc vrátí Ministerstvu financí k novému projednání. V odůvodnění tohoto rozhodnutí vysloví ministr financí právní názor, jímž je Ministerstvo financí při novém projednání věci vázáno.

(10) Neshledá-li ministr financí důvod pro postup podle odstavce 9, rozklad zamítne a napadené rozhodnutí potvrdí.

(11) Rozhodnutí ministra financí nabývá účinnosti, jestliže bylo oznámeno bance vývozce.

(12) Po vyřazení vývozního úvěru ze systému dorovnávání úrokových rozdílů může Ministerstvo financí uložit bance vývozce povinnost platebnímu a zúčtovacímu agentovi stanovenému v § 7b odst. 2 pokutu až do výše částky vyplacené bance vývozce jako dorovnání úrokových rozdílů ode dne, kdy nastal některý z důvodů uvedených v odstavci 1. To neplatí, dojde-li k vyřazení z důvodu, že vývozní úvěr přestal splňovat mezinárodní pravidla **upravující státem podporované vývozní úvěry**²⁾ v důsledku jejich změny přijaté po zařazení vývozního úvěru do systému dorovnávání úrokových rozdílů.

(13) Na rozhodování o vyřazení vývozního úvěru ze systému dorovnávání úrokových rozdílů se nevztahuje správní řád s výjimkou ustanovení o počítání času a ustanovení o doručování.

§ 8

nadpis vypuštěn

(1) Stát ručí za závazky

a) exportní pojišťovny z pojištění vývozních úvěrových rizik podle § 1 odst. 2; ~~v případě poklesu hodnoty primárního kapitálu exportní pojišťovny pod výši podle § 4a odst. 3 nebo pod výši minimálního kapitálového požadavku doplní Ministerstvo financí do 6 měsíců ode dne, kdy obdrželo písemnou žádost exportní pojišťovny o doplnění kapitálu, aktiva exportní pojišťovny v takové výši, aby po uplynutí této lhůty bylo zajištěno krytí solventnostního kapitálového požadavku podle § 4a odst. 3 nebo minimálního kapitálového požadavku,~~

b) exportní banky ze splácení finančních zdrojů získaných exportní bankou a za závazky z ostatních operací exportní banky na finančních trzích.

(2) Vztahy, které vznikají mezi státem a zahraniční osobou, v jejíž prospěch je záruka podle odstavce 1 poskytována, se řídí ~~ustanoveními zvláštního zákona.^{12a)}~~ **zákonem o mezinárodním právu soukromém.**

(3) ~~Neodporuje-li to právu jiného státu, ručí stát podle odstavce 1 bezpodmínečně a neodvolatelně. Stát ručí podle odstavce 1 bezpodmínečně a neodvolatelně.~~ Ministerstvo financí je oprávněno potvrdit státní záruku v písemné formě.

(4) K získání finančních zdrojů exportní bankou na kapitálových trzích je třeba souhlasu Ministerstva financí, pokud ~~zvláštní zákon¹³⁾~~ **občanský zákoník** nestanoví jinak.

(5) K zajištění splácení poskytnutého podpořeného financování s výjimkou refinančních úvěrů je exportní banka povinna sjednat zajištění.

^{12a)} § 11 zákona č. 97/1963 Sb., o mezinárodním právu soukromém a procesním, ve znění pozdějších předpisů.

¹³⁾ § 45 a násl. zákona ČNR č. 591/1992 Sb., o cenných papírech, ve znění pozdějších předpisů.

(6) V případě plnění státu z poskytnuté státní záruky je povinností exportní pojišťovny a exportní banky uhradit závazky vůči státu vzniklé z tohoto plnění postoupením pohledávek převzatých v souvislosti s pojištěním vývozních úvěrových rizik nebo s podpořeným financováním Ministerstvu financí, a to v rozsahu odpovídajícím podílu státu na úhradě závazků z poskytnuté státní záruky, pokud exportní banka sjednala zajištění.

(7) V případě poklesu hodnoty primárního kapitálu exportní pojišťovny pod výši podle § 4a odst. 3 nebo pod výši minimálního kapitálového požadavku doplní Ministerstvo financí do 6 měsíců ode dne, kdy obdrželo písemnou žádost exportní pojišťovny o doplnění kapitálu podle odstavce 8, aktiva exportní pojišťovny v takové výši, aby po uplynutí této lhůty bylo zajištěno krytí solventnostního kapitálového požadavku podle § 4a odst. 3 nebo minimálního kapitálového požadavku.

~~(7)~~ (8) Exportní pojišťovna požádá Ministerstvo financí o navýšení primárního kapitálu podle odstavce 1 písm. a) bez zbytečného odkladu poté, co zjistí, že není dodržována výše primárního kapitálu ke krytí solventnostního kapitálového požadavku podle § 4a odst. 3 nebo minimálního kapitálového požadavku, anebo nařídí-li Česká národní banka exportní pojišťovně předložit jí ke schválení ozdravný plán nebo plán krátkodobého financování. K této žádosti exportní pojišťovna přiloží zdůvodnění poklesu jejího primárního kapitálu včetně odhadu budoucího vývoje solventnostního kapitálového požadavku nebo minimálního kapitálového požadavku v nejbližších 3 letech a návrhu opatření vedoucích ke snížení jejího rizikového profilu.

§ 9

nadpis vypuštěn

~~Poskytování státní podpory podle tohoto zákona musí být v souladu se zvláštním zákonem upravujícím veřejnou podporu.¹⁴⁾~~ **Poskytování státní podpory podle tohoto zákona musí být v souladu se zákonem upravujícím veřejnou podporu¹⁴⁾ a pravidly Evropské unie upravujícími státní podporu.**

§ 9a

Ministerstvo financí společně s Ministerstvem průmyslu a obchodu vydá vyhlášku k provedení § 1 odst. 2 a 3, § 4 odst. 6 až 8, § 4 odst. 10, § 6 odst. 5 a 7 a § 7b odst. 7.

ČÁST DRUHÁ

DOPLNĚNÍ ZÁKONA Č. 166/1993 SB., O NEJVYŠŠÍM KONTROLNÍM ÚŘADU, VE ZNĚNÍ POZDĚJŠÍCH PŘEDPISŮ

¹⁴⁾ ~~Zákon č. 59/2000 Sb., o veřejné podpoře, ve znění zákona č. 130/2002 Sb.~~

Zákon č. 215/2004 Sb., o úpravě některých vztahů v oblasti veřejné podpory a o změně zákona o podpoře výzkumu a vývoje, ve znění pozdějších předpisů.

§ 10

Zákon č. 166/1993 Sb., o Nejvyšším kontrolním úřadu, ve znění zákona č. 331/1993 Sb., zákona č. 117/1994 Sb. a zákona č. 224/1994 Sb., se doplňuje takto:

V § 3 odst. 5 se na konci vypouští tečka a připojují se tato slova: „a hospodaření Exportní garanční a pojišťovací společnosti, akciové společnosti, Praha, s prostředky poskytovanými ze státního rozpočtu k provozování pojištění vývozních úvěrových rizik, a České exportní banky, akciové společnosti, Praha, s prostředky poskytovanými ze státního rozpočtu k provozování zvýhodněného financování podle zvláštního zákona, jakož i hospodaření těchto společností s prostředky, za něž převzal stát záruky.“.

Přechodná ustanovení

1. Pro řízení, která byla zahájena podle zákona č. 58/1995 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, a která nebyla do tohoto dne pravomocně skončena, se použije zákon č. 58/1995 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona.

2. Exportní garanční a pojišťovací společnost, a.s., (dále jen „exportní pojišťovna“) a Česká exportní banka, a.s., (dále jen „exportní banka“) nejpozději do 6 měsíců ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona převedou na účty zřízené u České národní banky peněžní prostředky z dosavadních účtů u bank nebo ostatních poskytovatelů platebních služeb a tyto účty zruší.

3. Postup podle bodu 2 se nepoužije pro peněžní prostředky poskytnuté na základní kapitál exportní banky přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona podle zákona č. 58/1995 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, a pro peněžní prostředky podle § 1 odst. 8 zákona č. 58/1995 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

4. Peněžní prostředky na dosavadních účtech, které jsou účty vkladovými nebo které nebylo možné zrušit a nebylo možné peněžní prostředky převést do České národní banky ve lhůtě podle bodu 2, převede exportní pojišťovna a exportní banka na účty zřízené u České národní banky neprodleně po uplynutí doby, na kterou byly tyto účty zřízeny, popřípadě neprodleně po odpadnutí důvodu, pro který nebylo možné peněžní prostředky převést dříve.

5. Pokud mají být peněžní prostředky podle bodu 4 vedeny na účtu mimo účet zřízený u České národní banky déle než 6 měsíců ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, je třeba k vedení takového účtu souhlasu Ministerstva financí.

6. Nabytím účinnosti tohoto zákona nejsou dotčeny transakce exportní pojišťovny a exportní banky týkající se investičních nástrojů do data jejich splatnosti.

Platné znění dotčených částí zákona č. 218/2000 Sb. o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla), s vyznačením navrhovaných změn

§ 3

Pojmy

Pro účely tohoto zákona se rozumí

- a) dotací peněžní prostředky státního rozpočtu, státních finančních aktiv nebo Národního fondu poskytnuté právnickým nebo fyzickým osobám na stanovený účel,
- b) návratnou finanční výpomocí prostředky státního rozpočtu, státních finančních aktiv nebo Národního fondu poskytnuté, nestanoví-li zvláštní zákon jinak, bezúročně právnickým nebo fyzickým osobám na stanovený účel, které je povinen jejich příjemce vrátit do státního rozpočtu, státních finančních aktiv nebo Národního fondu,
- c) jinými peněžními prostředky státu peněžní prostředky státních finančních aktiv, příspěvkových organizací, státních fondů a fondů organizačních složek státu,
- d) finančním vypořádáním dotace nebo návratné finanční výpomoci, přehled o čerpání a použití prostředků a vrácení nepoužitých prostředků,
- e) neoprávněným použitím peněžních prostředků státního rozpočtu, jiných peněžních prostředků státu, prostředků poskytnutých ze státního rozpočtu, státních finančních aktiv, státního fondu nebo Národního fondu, jejich výdej, jehož provedením byla porušena povinnost stanovená právním předpisem, rozhodnutím, případně dohodou o poskytnutí těchto prostředků, nebo porušení podmínek, za kterých byly příslušné peněžní prostředky poskytnuty, porušení účelu nebo podmínek, za kterých byly prostředky zařazeny do státního rozpočtu nebo přesunuty rozpočtovým opatřením a v rozporu se stanoveným účelem nebo podmínkami vydány; dále se jím rozumí i to, nelze-li prokázat, jak byly tyto peněžní prostředky použity,
- f) zadržením peněžních prostředků poskytnutých ze státního rozpočtu, státního fondu, státních finančních aktiv nebo Národního fondu porušení povinnosti vrácení prostředků poskytnutých ze státního rozpočtu, státního fondu, státních finančních aktiv nebo Národního fondu ve stanoveném termínu,
- g) správci kapitol státního rozpočtu (dále jen „správci kapitol“) ústřední orgány státní správy a další organizační složky státu, stanoví-li zvláštní zákon, že tyto organizační složky státu mají samostatnou kapitolu ve státním rozpočtu nebo že mají postavení ústředního orgánu státní správy nebo že mají postavení ústředního orgánu státní správy pro rozpočtové účely,
- h) peněžními prostředky státní pokladny souhrn peněžních prostředků na
 1. příjmových a výdajových účtech státního rozpočtu,
 2. účtech státních finančních aktiv,
 3. účtech ministerstva pro řízení likvidity státní pokladny a pro řízení státního dluhu, s výjimkou účtů, které ministerstvo za tímto účelem zřizuje v bankách a pobočkách zahraničních bank⁴⁾ (dále jen „banka“) nebo v bankách v zahraničí,
 4. účtech finančních a celních úřadů, na kterých jsou spravovány daňové příjmy, které jsou následně určeny rozpočtům územních samosprávných celků³⁾, státním fondům, Národnímu fondu, rezervním fondům organizačních složek státu, do státních finančních aktiv a na účtech určených ke správě peněžních prostředků z vybraných cel určených k odvodům do vlastních zdrojů Evropské unie^{3a)},
 5. účtech rezervních fondů organizačních složek státu a účtech fondů kulturních a sociálních potřeb organizačních složek státu,
 6. účtech cizích prostředků, účtech, u kterých z povahy příjmů a výdajů dané právním

předpisem vyplývá, že nejsou součástí příjmů nebo výdajů státního rozpočtu, zvláštním účtu Ministerstva spravedlnosti podle zákona o použití peněžních prostředků z majetkových trestních sankcí, samostatných běžných účtech závodního stravování, účtech sdružených prostředků (§ 72),

7. účtech příspěvkových organizací,

8. účtech státních fondů a Národního fondu,

9. zvláštních účtech ministerstva podle zákona, kterým se ruší Fond národního majetku České republiky,

10. účtech státní organizace Správa železniční dopravní cesty,

11. účtech územních samosprávných celků a dobrovolných svazků obcí určených k příjmu prostředků poskytovaných ze státního rozpočtu, státních fondů, Národního fondu a dalších prostředků, které si na ně územní samosprávné celky nebo dobrovolné svazky obcí převedou nebo je na ně přijmou; tyto účty územních samosprávných celků jsou určeny též k příjmu výnosů daní nebo podílu na nich, převáděných těmito příjemcům podle zákona upravujícího rozpočtové určení daní, pokud územní samosprávný celek tuto možnost nevyloučí písemným oznámením ministerstvu a správci daně,

12. účtech Regionálních rad regionů soudržnosti určených k příjmu prostředků poskytovaných ze státního rozpočtu a Národního fondu a dalších prostředků, které si na ně Regionální rady regionů soudržnosti převedou nebo je na ně přijmou,

13. účtech veřejných výzkumných institucí určených k příjmu prostředků poskytovaných ze státního rozpočtu a Národního fondu a dalších prostředků, které si na ně veřejné výzkumné instituce převedou nebo je na ně přijmou,

14. účtech veřejných vysokých škol určených k příjmu prostředků poskytovaných ze státního rozpočtu, státních fondů a Národního fondu a dalších prostředků, které si na ně veřejné vysoké školy převedou nebo je na ně přijmou,

15. účtech Všeobecné zdravotní pojišťovny České republiky, včetně zvláštního účtu veřejného zdravotního pojištění⁴⁷⁾, účtech resortních, oborových, podnikových a dalších zdravotních pojišťoven a svazů zdravotních pojišťoven; to se netýká účtů vytvořených pro příjmy a výdaje ze zdaňovaných činností⁵¹⁾,

16. účtech dalších právnických osob vedených se souhlasem ministerstva u České národní banky,

17. účtech Exportní garanční a pojišťovací společnosti, a.s., nebo účtech jiných právnických osob založených podle zákona upravujícího pojišťování a financování vývozu se státní podporou, které nemají bankovní licenci,

18. účtech České exportní banky, a.s., určených k příjmu prostředků poskytovaných ze státního rozpočtu nebo od Exportní garanční a pojišťovací společnosti, a.s., a dalších prostředků, které si na ně Česká exportní banka, a.s., převede nebo je na ně přijme,

i) financujícími položkami peněžní operace spojené s řízením státního dluhu s výjimkou peněžních operací na účtech řízení likvidity státní pokladny; jsou jimi zejména výnosy z prodeje státních dluhopisů, úvěry přijaté k překonání pokladního schodku státního rozpočtu, krátkodobé i dlouhodobé přijaté úvěry, změna stavu na bankovních účtech, které nejsou vkladovými účty, umořování jistiny státního dluhu, a za účelem řízení likvidity nákup a prodej cenných papírů nebo vklady, které nejsou vázány na určitou lhůtu,

j) programem nebo projektem spolufinancovaným z rozpočtu Evropské unie soubor věcných, časových a finančních podmínek pro činnosti k dosažení stanovených cílů Evropské unie, a to prostřednictvím orgánů, subjektů a fondů uvedených v článku 175 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU, Euratom) č. 966/2012 nebo Fondu evropské pomoci nejhudším osobám^{4a)},

k) peněžními prostředky státního rozpočtu i peněžní prostředky přijaté organizační složkou státu ze zahraničí a vydané prostřednictvím státního rozpočtu,

l) realizací státní záruky zaplacení zaručené částky státem za dlužníka, jehož ručitelem stát byl, věřiteli dlužníka na základě ručitelské smlouvy, kterou stát s věřitelem ve prospěch dlužníka uzavřel, ručitelského prohlášení nebo záruční listiny, které stát věřiteli ve prospěch dlužníka vystavil, nebo zákona, který státu ručitelskou povinnost ukládá,

m) výdaji na vládní úvěry platby vývozcům na základě smluv o částečné úhradě vyváženého zboží a služeb, které s nimi uzavřela Česká republika, a smluv České republiky o vládních úvěrech s cizími státy; vývozcem se pro účely tohoto ustanovení rozumí fyzická osoba s trvalým pobytem nebo právnická osoba se sídlem na území České republiky, která je podnikatelem^{4d)} a uskutečňuje vývoz do států, s nimiž má Česká republika smlouvy o vládních úvěrech; smlouvou o vládním úvěru se pro účely tohoto ustanovení rozumí smlouva České republiky s cizím státem, podle níž je tento stát povinen jí finanční prostředky, které na částečné úhrady vydala, splácet,

n) výdaji na provozní potřeby výdaje organizační složky státu kromě výdajů na programy (§ 12 odst. 1),

o) rozpočtovým systémem informační systém veřejné správy spravovaný ministerstvem, v němž se

1. soustřeďují údaje potřebné pro sestavení státního rozpočtu, střednědobého výhledu za oblast státního rozpočtu a rozpočtového provizoria, pro hodnocení plnění státního rozpočtu a pro hospodaření v rozpočtovém provizoriu,

2. sestavuje státní rozpočet, střednědobý výhled za oblast státního rozpočtu a rozpočtové provizorium,

3. mění údaje na základě změny zákona o státním rozpočtu,

4. provádějí rozpočtová opatření,

5. stanoví výše finančních prostředků, které je možno vynaložit na úhradu závazků (dále jen „rezervace“),

6. vedou rozpočty organizačních složek státu a chronologické evidence rozpočtových opatření,

7. zpracovávají údaje předané Českou národní bankou o provedených operacích za státní rozpočet,

8. zobrazuje plnění státního rozpočtu dle rozpočtové skladby a vznik, evidence a snižování nároků z nespotřebovaných výdajů.

§ 33

Správa peněžních prostředků státní pokladny

(1) Peněžní prostředky státní pokladny jsou odděleně vedeny na účtech uvedených v § 3 písm. h) (dále jen „účty podřízené státní pokladně“).

(2) Souhrnné účty státní pokladny a účty podřízené státní pokladně vede Česká národní banka v korunách českých a v jednotné evropské měně, případně v dalších měnách dohodnutých ve smlouvě podle odstavce 4. K účtům poskytuje Česká národní banka platební služby⁴¹⁾. Účty podřízené státní pokladně jsou podřízeny jednotlivým souhrnným účtům státní pokladny, a to podle jednotlivých měn, ve kterých jsou účty podřízené státní pokladně vedeny.

(3) Celkový součet peněžních prostředků na účtech podřízených jednotlivým souhrnným účtům státní pokladny nesmí být záporný.

(4) Obsah a rozsah činností týkajících se vedení souhrnných účtů státní pokladny, včetně podmínek úročení zůstatků na těchto účtech, určuje smlouva mezi ministerstvem a Českou národní bankou.

(5) Zůstatky účtů podřízených státní pokladně jsou součástí vládní finanční statistiky a jejich evidenci zajišťuje ministerstvo.

(6) Majitelé účtů podle § 3 písm. h) jsou povinni poskytovat ministerstvu informace pro průběžné sledování vývoje peněžních prostředků na těchto účtech a pro kontrolu jejich použití, a dále jsou povinni udělit České národní bance souhlas s poskytováním informací o stavu a pohybech peněžních prostředků na těchto účtech ministerstvu.

(7) Úroky ze souhrnného účtu jsou příjmem státního rozpočtu a úhrady za bankovní služby u účtů podle § 3 písm. h) bodů 1 až 10 ~~a 15, 15, 17 a 18~~ jsou výdajem státního rozpočtu.

(8) Majitelé účtů podle § 3 písm. h) bodů 11 až 14 a 16 mohou převést peněžní prostředky na nich vedené na účty, které nejsou podřízeny státní pokladně. ~~Peněžní prostředky státní pokladny vedené na účtech podle § 3 písm. h) bodů 1 až 10 a 15 nesmějí být vedeny mimo účty podřízené státní pokladně. Peněžní prostředky státní pokladny vedené na účtech podle § 3 písm. h) bodů 1 až 10, 15, 17 a 18 nesmějí být vedeny mimo účty podřízené státní pokladně. Peněžní prostředky státní pokladny vedené na účtech podle § 3 písm. h) bodů 17 a 18 mohou být vedeny mimo účty podřízené státní pokladně, pokud tak stanoví zákon upravující pojišťování a financování vývozu se státní podporou.~~ Ministerstvo může kontrolovat dodržování této povinnosti.

(9) Majitelé účtů podle § 3 písm. h) bodů 11 až 14 a 16 obdrží od ministerstva namísto úroku peněžní plnění tento úrok nahrazující; v tomto případě Česká národní banka neověřuje rezervaci postupem podle § 34 odst. 5. Výši peněžního plnění nahrazujícího úrok stanoví ministerstvo oznámením na svých internetových stránkách.

(10) Platební režim výdajů zpravodajských služeb České republiky^{2a)} se řídí zvláštním režimem dohodnutým s ministerstvem.

(11) Majitelé účtů podle § 3 písm. h) bodů 11 až 14 a 16 **až 18** se mohou za účelem zvýšení efektivity řízení likvidity státní pokladny s ministerstvem dohodnout, že peněžní prostředky ponechají uloženy na účtu podřízeném státní pokladně v dohodnuté výši a na předem stanovenou dobu. Součástí této dohody je též sjednání výše peněžního plnění nahrazujícího úrok poskytovaného majitelům účtů ministerstvem podle odstavce 9. **Obdobné plnění nahrazující úrok může ministerstvo sjednat s majiteli účtů podle § 3 písm. h) bodů 17 a 18.**

N á v r h

VYHLÁŠKA

ze dne ... 2020

kterou se provádí zákon č. 58/1995 Sb., o pojišťování a financování vývozu se státní podporou, ve znění pozdějších předpisů

Ministerstvo financí a Ministerstvo průmyslu a obchodu stanoví podle § 9a zákona č. 58/1995 Sb., o pojišťování a financování vývozu se státní podporou, ve znění zákona č. Sb., (dále jen „zákon“) k provedení § 1 odst. 2, § 1 odst. 3, § 1 odst. 4, § 4 odst. 5, § 4 odst. 6, § 4 odst. 7, § 4 odst. 8, § 4 odst. 10, § 6 odst. 5, § 6 odst. 7, § 6 odst. 8 a § 7b odst. 7 zákona:

§ 1

Předmět úpravy

Tato vyhláška upravuje:

- a) rozsah a nástroje pojištění vývozních úvěrových rizik (§ 1 odst. 2 zákona),
- b) postupy při schvalování nových pojistných a zajišťovacích nástrojů (§ 1 odst. 2 zákona),
- c) rozsah a nástroje podpořeného financování (§ 1 odst. 3 zákona),
- d) postupy při schvalování nových nástrojů podpořeného financování (§ 1 odst. 3 zákona),
- e) výši systémové marže banky vývozce (§ 1 odst. 4 zákona),
- f) další náležitosti žádosti o schválení nových nástrojů pojištění vývozních úvěrových rizik a postupy při jejich schvalování (§ 4 odst. 5 zákona),
- g) způsob výpočtu pojistné kapacity exportní pojišťovny (§ 4 odst. 6 zákona),
- h) výši vývozních úvěrových rizik, která může exportní pojišťovna pojistit pouze se souhlasem vlády, a rozsah informací, které exportní pojišťovna o obchodním případě poskytne vládě s ohledem na ochranu informací v obchodním styku (§ 4 odst. 7 zákona),
- i) způsob tvorby fondů pro pojišťování vývozních úvěrových rizik (§ 4 odst. 8 zákona),
- j) poměr mezi výší rezerv a fondů pro pojišťování vývozních úvěrových rizik a objemem pojistné angažovanosti (§ 4 odst. 8 zákona),
- k) podíl exportní pojišťovny na pojistném plnění s využitím rezerv a fondů pro pojišťování vývozních úvěrových rizik (§ 4 odst. 8 zákona),
- l) způsob a lhůty finančního vypořádání poskytnuté dotace exportní pojišťovnou (§ 4 odst. 10 zákona),

- m) postup při předkládání požadavku na dotaci, žádosti o poskytnutí dotace na úhradu ztráty a způsob úhrady poskytnuté dotace (§ 6 odst. 5 zákona),
- n) výši transakcí týkajících se obchodních případů podpořeného financování, která může exportní banka realizovat pouze se souhlasem vlády, a rozsah informací, které exportní banka o obchodním případě poskytne vládě s ohledem na ochranu informací v obchodním styku (§ 6 odst. 7 zákona),
- o) další náležitosti žádosti o schválení nových nástrojů podpořeného financování a postupy při jejich schvalování (§ 6 odst. 8 zákona),
- p) způsob výpočtu dorovnávání úrokových rozdílů (§ 7b odst. 7 zákona).

§ 2

Vymezení pojmů

Pro účely této vyhlášky se rozumí

- a) finančními službami souvisejícími s vývozem činnosti vykonávané Českou exportní bankou, a. s., (dále jen „exportní banka“) na základě bankovní licence podle zákona upravujícího činnost bank, které souvisejí s vývozem,
 - b) finančními zdroji peněžní prostředky získané ze státního rozpočtu, prostřednictvím Ministerstva financí, případně vydáním dluhopisů, prodejem dluhopisů nebo na základě smluv o úvěru,
 - c) nebankovní společností finanční instituce podle čl. 4 odst. 1 bodu 26 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 575/2013 ze dne 26. června 2013 o omezitelných požadavcích na úvěrové instituce a investiční podniky a o změně nařízení (EU) č. 648/2012, která odkupuje v budoucnu splatné pohledávky vývozce souvisejících s vývozem.
 - d) nepřímým úvěrem úvěr poskytovaný exportní bankou bance vývozce, bance dodavatele pro vývoz nebo bance investora,
 - e) projektovým financováním poskytnutí úvěru, který je splácen výnosy a příjmy z činnosti zahraniční osoby zřízené za účelem realizace projektu,
 - f) přímým úvěrem úvěr poskytovaný exportní bankou vývozci, dodavateli pro vývoz, investorovi nebo zahraniční osobě,
 - g) tržně nezajistitelnými komerčními riziky komerční rizika, která nelze zajistit na trhu soukromého komerčního úvěrového zajištění za podmínek běžných na mezinárodních trzích,
- CELEX 31998L0029
- h) úvěrem na investici úvěr na pořízení investice nebo úvěr na činnost zahraniční společnosti poskytnutý bankou investora,
 - i) vývozem dodání zboží nebo poskytnutí služeb nebo dodání zboží a poskytnutí služeb dovozci podle smlouvy o vývozu za účelem užití mimo území České republiky.

Rozsah a nástroje pojištění vývozních úvěrových rizik

(K § 1 odst. 2 zákona)

Pojištění vývozních úvěrových rizik vykonává Exportní garanční a pojišťovací společnost, a.s., (dále jen „exportní pojišťovna“) v rozsahu:

a) pojištění krátkodobých vývozních úvěrů proti nezaplacení v důsledku teritoriálních nebo kombinovaných teritoriálních a tržně nezajistitelných komerčních rizik,

CELEX 31971L0086

CELEX 32011R1233

b) pojištění dlouhodobých vývozních úvěrů a úvěrů na investice proti nezaplacení v důsledku teritoriálních nebo kombinovaných teritoriálních a tržně nezajistitelných komerčních rizik, nebo nezaplacení v důsledku tržně nezajistitelných komerčních rizik,

CELEX 31998L0029

CELEX 32011R1233

c) pojištění investic v zahraničí proti teritoriálním rizikům, především proti riziku zamezení převodu výnosu z investice, vyvlastnění, nebo politicky motivovaného násilného poškození,

d) pojištění proti ztrátám vývozců a investorů spojeným s přípravou a realizací obchodních činností,

e) pojištění úvěrů poskytnutých dodavateli pro vývoz nebo vývozci na financování výroby určené pro vývoz proti riziku nesplacení úvěru v důsledku neschopnosti dodavatele pro vývoz nebo vývozce splnit podmínky smlouvy o vývozu,

f) pojištění bankovních záruk nebo jiných služeb poskytnutých bankou vývozce zahraniční osobě za vývozce proti riziku nesplnění smluvních závazků vývozce ze smlouvy o vývozu,

g) pojištění rizik kurzové ztráty české koruny vůči cizím měnám vzniklé v případě pojistného plnění v důsledku rozdílu kurzu platného při sjednání pojistné smlouvy a kurzu platného při výplatě pojistného plnění,

CELEX 32011R1233

h) zajišťovací činnost spočívající v přebírání rizik z pojištění podle písmen a), b) a f) sjednaných zahraničními úvěrovými pojišťovnami,

CELEX 31984L0568

CELEX 31998L0029

CELEX 32011R1233

i) zajišťovací činnost vůči úvěrovým pojišťovnám ve vztahu k pojištění vývozu proti tržně nezajistitelným teritoriálním a tržně nezajistitelným komerčním rizikům,

j) pojištění a zajištění úvěrů malých a středních podnikatelů s trvalým pobytem nebo sídlem

na území České republiky.

CELEX 32011R1233

k) nových pojistných a zajišťovacích nástrojů schválených postupem podle § 4.

§ 4

Postupy při schvalování nových pojistných a zajišťovacích nástrojů a další náležitosti žádosti o schválení nových pojistných a zajišťovacích nástrojů

(K § 1 odst. 2 zákona a k § 4 odst. 5 zákona)

(1) Exportní pojišťovna při předložení žádosti o schválení nových pojistných a zajišťovacích nástrojů provede vyhodnocení nutnosti zavedení nového pojistného a zajišťovacího nástroje a jeho komplementarity s nástroji exportní politiky státu.

(2) Exportní pojišťovna předkládá současně Ministerstvu financí a Ministerstvu průmyslu a obchodu dále také žádost o předchozí souhlas se změnami pojistných a zajišťovacích nástrojů, které mají dopady na informace uvedené v § 4 odstavce 5 zákona, tj. zejména základní ekonomické parametry jednotlivých pojistných a zajišťovacích nástrojů, předmět pojištění, cílovou skupinu pojištěných a dopady na státní rozpočet.

(3) Ministerstvo financí a Ministerstvo průmyslu a obchodu posoudí žádost předloženou podle § 4 odst. 5 zákona anebo podle odstavce 2 ve lhůtě 90 dnů od podání žádosti.

(4) Ministerstvo financí nebo Ministerstvo průmyslu a obchodu může požádat exportní pojišťovnu o doplnění žádosti. V takovém případě se staví lhůta pro posouzení žádosti.

(5) Pokud Ministerstvo financí anebo Ministerstvo průmyslu a obchodu žádost o předchozí souhlas vyhodnotí ve lhůtě uvedené v odstavci 3, že neobsahuje náležitosti stanovené § 4 odst. 5 zákona, písemně o tom vyrozumí exportní pojišťovnu a určí lhůtu pro její doplnění. Pokud Ministerstvo financí ve spolupráci s Ministerstvem průmyslu a obchodu i po jejím doplnění exportní pojišťovnou žádost posoudí jako neopodstatněnou, žádost zamítne. O této skutečnosti Ministerstvo financí písemně vyrozumí exportní pojišťovnu.

(6) Pokud Ministerstvo financí a Ministerstvo průmyslu a obchodu žádost o předchozí souhlas vyhodnotí jako opodstatněnou, žádost schválí. Podmínkou schválení nových pojistných a zajišťovacích nástrojů je souhlas obou ministerstev. O této skutečnosti Ministerstvo financí písemně vyrozumí exportní pojišťovnu.

(7) Pojistné a zajišťovací nástroje odsouhlasené a schválené podle odstavce 1 až 6 jsou považovány za nástroje pojištění vývozních úvěrových rizik podle § 3. Ministerstvo průmyslu a obchodu vede seznam nových pojistných a zajišťovacích nástrojů, nejsou-li uvedeny v § 3.

Rozsah a nástroje podpořeného financování

(K § 1 odst. 3 zákona)

(1) Exportní banka poskytuje přímé a nepřímé úvěry a poskytuje finanční služby.

(2) Přímé úvěry jsou poskytovány ve formě krátkodobého nebo dlouhodobého

a) úvěru na financování vývozu,

b) úvěru na financování dodávek pro vývoz,

c) úvěru na financování investice v zahraničí,

d) úvěru na projektové financování,

e) úvěru na odkup pohledávek souvisejících s vývozem nebo dodávkami pro vývoz.

(3) Přímé úvěry jsou poskytovány vývozci, zahraniční společnosti, zahraniční osobě, dodavateli pro vývoz, investorovi a nebankovní společnosti.

(4) Nepřímé úvěry jsou poskytovány ve formě krátkodobého nebo dlouhodobého

a) úvěru na financování vývozu,

b) úvěru na financování dodávek pro vývoz,

c) úvěru na financování investice v zahraničí,

d) úvěru na projektové financování,

(5) Nepřímé úvěry jsou poskytovány bance vývozce, bance dodavatele pro vývoz, bance dovozce, bance investora, bance zahraniční osoby.

(6) Finanční služby jsou poskytovány ve formě

a) bankovních záruk,

b) odkupů pohledávek,

c) otevírání, avizování a potvrzování akreditivů,

d) zajišťovacích operací,

e) financování místních nákladů v zemi konečného určení vývozu,

f) poskytování platebních služeb,

g) vydávání elektronických peněz.

CELEX 32011R1233

(7) Exportní banka dále poskytuje přímé a nepřímé úvěry a poskytuje finanční služby formou nových nástrojů podpořeného financování schválených postupem podle § 6.

§ 6

Postupy při schvalování nových nástrojů podpořeného financování a další náležitosti žádosti o schválení nových nástrojů podpořeného financování

(K § 1 odst. 3 zákona a k § 6 odst. 8 zákona)

(1) Exportní banka při předložení žádosti o schválení nových nástrojů podpořeného financování provede vyhodnocení nutnosti zavedení nového nástroje podpořeného financování a jeho komplementarity s nástroji exportní politiky státu.

(2) Exportní banka předkládá současně Ministerstvu financí a Ministerstvu průmyslu a obchodu dále také žádost o předchozí souhlas se změnami nástrojů podpořeného financování, které mají dopady na informace uvedené v § 6 odst. 8 zákona, tj. zejména základní ekonomické parametry jednotlivých nástrojů podpořeného financování, předmět financování, cílovou skupinu úvěrovaných osob a dopady na státní rozpočet.

(3) Ministerstvo financí a Ministerstvo průmyslu a obchodu posoudí žádost předloženou podle § 6 odst. 9 zákona anebo podle odstavce 2 ve lhůtě 90 dnů od podání žádosti.

(4) Ministerstvo financí nebo Ministerstvo průmyslu a obchodu může požádat exportní banku o doplnění žádosti. V takovém případě se staví lhůta pro posouzení žádosti.

(5) Pokud Ministerstvo financí anebo Ministerstvo průmyslu a obchodu žádost o předchozí souhlas vyhodnotí ve lhůtě uvedené v odstavci 3, že neobsahuje náležitosti stanovené § 6 odst. 8 zákona, písemně o tom vyrozumí exportní banku a určí lhůtu pro její doplnění. Pokud Ministerstvo financí ve spolupráci s Ministerstvem průmyslu a obchodu i po jejím doplnění exportní bankou žádost posoudí jako neopodstatněnou, žádost zamítne. O této skutečnosti Ministerstvo financí písemně vyrozumí exportní banku.

(6) Pokud Ministerstvo financí a Ministerstvo průmyslu a obchodu žádost o předchozí souhlas vyhodnotí jako opodstatněnou, žádost schválí. Podmínkou schválení nových nástrojů podpořeného financování je souhlas obou ministerstev. O této skutečnosti Ministerstvo financí písemně vyrozumí exportní banku.

(7) Nástroje podpořeného financování odsouhlasené a schválené podle odstavce 1 až 6 jsou považovány za nástroje podpořeného financování podle § 5. Ministerstvo průmyslu a obchodu vede seznam nových nástrojů podpořeného financování, nejsou-li uvedeny v § 5.

§ 7

Výše systémové marže banky vývozce

(K § 1 odst. 4 zákona)

Systémová marže banky vývozce se stanoví přírážkou ve výši 0,5 % ročně k pohyblivé úrokové sazbě IBOR podle § 16 odst. 2.

§ 8

Způsob výpočtu pojistné kapacity exportní pojišťovny

(K § 4 odst. 6 zákona)

Výpočet požadované pojistné kapacity exportní pojišťovna provede jako součet úhrnných hodnot vývozních úvěrových rizik

- a) krytých platnými pojistnými smlouvami snížených o hodnoty předpokládaných splátek pojištěných úvěrů,
- b) obsažených ve smlouvách z aktivní zajišťovací činnosti,
- c) obsažených ve smlouvách o příslibu pojištění a
- d) navržených v rozpracovaných pojistných smlouvách, jejichž uzavření lze kvalifikovaně předpokládat v kalendářním roce, na který je státní rozpočet sestavován.

§ 9

Výše vývozních úvěrových rizik, která může exportní pojišťovna pojistit pouze se souhlasem vlády, a rozsah informací, které exportní pojišťovna o obchodním případě poskytne vládě s ohledem na ochranu informací v obchodním styku

(K § 4 odst. 7 zákona)

(1) Vývozní úvěrová rizika nebo rámec pro pojištění úvěru na investice a pojištění ztrát z investice přesahující 3 000 000 000 Kč může exportní pojišťovna pojistit pouze se souhlasem vlády na základě materiálu předloženého vládě ministrem financí a ministrem průmyslu a obchodu.

(2) Exportní pojišťovna o obchodním případě uvedeném v odstavci 1 poskytne vládě prostřednictvím ministra financí a ministra průmyslu a obchodu s ohledem na ochranu informací v obchodním styku informace formou zpracovaného materiálu v následujícím rozsahu:

- a) identifikace smluvních stran,
- b) předmět pojištění,
- c) stručná charakteristika obchodního případu,
- d) hodnocení rizika země vývozu nebo investice,
- e) poskytovaný pojistný produkt,
- f) maximální pojistná hodnota,
- g) maximální pojistná doba,
- f) závěr hodnocení rizik.

(3) Za zpracování, správnost a úplnost předkládaného materiálu odpovídá exportní pojišťovna. Ministerstvo financí a Ministerstvo průmyslu a obchodu ve vzájemné koordinaci zajistí administrativní náležitosti předložení obchodního případu vládě.

§ 10

Způsob tvorby fondů pro pojišťování vývozních úvěrových rizik

(K § 4 odst. 8 zákona)

(1) Fondy pro pojišťování vývozních úvěrových rizik, které vytváří exportní pojišťovna, jsou tvořeny odděleně od ostatních fondů podle zdrojů, jimiž jsou

a) přiděly ze zisku na základě rozhodnutí valné hromady nebo akcionáře vykonávajícího působnost valné hromady,

b) dotace ze státního rozpočtu určené na tvorbu těchto fondů.

(2) Požadavek na dotace ze státního rozpočtu podle odstavce 1 písm. b) uplatní exportní pojišťovna vůči Ministerstvu financí při sestavování státního rozpočtu na příslušný rozpočtový rok. Tento požadavek exportní pojišťovna zdůvodní rozbořem

a) stavu fondů a rezerv pro pojištění vývozních úvěrových rizik ve vazbě na aktuální a předpokládaný vývoj pojistné angažovanosti a

b) hodnoty aktuální a předpokládané výše primárního kapitálu ve vazbě na aktuální a předpokládaný vývoj solventnostního kapitálového požadavku a minimálního kapitálového požadavku podle § 4a odst. 3 a § 8 odst. 7 zákona a podle zákona upravujícího pojišťovníctví.

(3) Při zpracování návrhu výše dotace ze zdrojů státního rozpočtu pro doplnění pojistných fondů podle odstavce 2 písm. a) se vychází ze stavu fondů pro pojišťování vývozních úvěrových rizik vytvořených ze státního rozpočtu v předcházejících letech, z předpokládaných změn těchto fondů po přidělech z rozdělení zisku společnosti, ze stavu technických rezerv vypočítaných podle zákona upravujícího pojišťovníctví, a dále z odhadu očekávaných peněžních toků z přijatého pojistného, zaplaceného zajistného, vyplacených pojistných plnění a vymožených pohledávek v běžném účetním období a v roce, na který je státní rozpočet sestavován. Při zpracování návrhu výše dotace ze zdrojů státního rozpočtu pro doplnění pojistných fondů podle odstavce 2 písm. b) vychází exportní pojišťovna z aktuálních hodnot primárního kapitálu, solventnostního kapitálového požadavku a minimálního kapitálového požadavku a z předpokladu hodnot těchto veličin na konci jednotlivých čtvrtletí roku, na který je státní rozpočet sestavován, to vše v závislosti na aktuálním a předpokládaném vývoji pojistné angažovanosti v tomto období.

(4) Uvolňování schválených dotací ze státního rozpočtu probíhá podle rozhodnutí Ministerstva financí na základě žádosti exportní pojišťovny o doplnění fondů podle odstavce 1 v návaznosti na požadavek podle odstavce 2, ve které exportní pojišťovna uvede aktuální stav pojistné angažovanosti, stav technických rezerv vypočítaných podle zákona upravujícího pojišťovníctví a pojistných fondů a předpoklad vývoje hodnot těchto veličin na nadcházející období minimálně 90 dnů, při zohlednění předpokládaných peněžních toků z přijatého

pojistného, zaplaceného zajistného, vyplacených pojistných plnění a vymožených pohledávek v tomto období. Dále exportní pojišťovna uvede v žádosti aktuální hodnoty primárního kapitálu, solventnostního kapitálového požadavku a minimálního kapitálového požadavku a předpoklad hodnot těchto veličin na konci jednotlivých čtvrtletí běžného účetního období. Tyto předpoklady jsou kvalifikovaným odhadem exportní pojišťovny.

(5) V případě poklesu hodnoty primárního kapitálu exportní pojišťovny pod výši podle § 4a odst. 3 zákona nebo pod výši minimálního kapitálového požadavku v průběhu roku, nebo nařídí-li Česká národní banka exportní pojišťovně předložit jí ke schválení ozdravný plán nebo plán krátkodobého financování, požádá bez zbytečného odkladu exportní pojišťovna v souladu s § 8 odst. 7 zákona Ministerstvo financí o doplnění fondů podle odstavce 1 v návaznosti na požadavek podle odstavce 2. V žádosti exportní pojišťovna uvede zdůvodnění nedostatečnosti jejího primárního kapitálu k plnění solventnostního kapitálového požadavku a minimálního kapitálového požadavku včetně předpokladu budoucího vývoje primárního kapitálu, solventnostního kapitálového požadavku a minimálního kapitálového požadavku na konci každého kalendářního roku v nejbližších třech letech, to vše v závislosti na aktuálním a předpokládaném vývoji pojistné angažovanosti v tomto období, a návrh opatření vedoucích ke snížení jejího rizikového profilu. Tyto předpoklady jsou kvalifikovaným odhadem exportní pojišťovny.

(6) V případě, že by v důsledku pojistného plnění došlo u exportní pojišťovny v průběhu roku k poklesu zůstatku fondů a rezerv pod hranici stanovenou v § 11, exportní pojišťovna požádá Ministerstvo financí o doplnění fondů podle odstavce 2.

(7) Celková výše fondů a rezerv nesmí na dobu delší než 3 měsíce poklesnout pod částku 1 500 000 000 Kč.

(8) V případě očekávaného poklesu fondů a rezerv pod hranici stanovenou v odstavci 7 postupuje exportní pojišťovna takto:

- a) při skončení kalendářního čtvrtletí oznámí Ministerstvu financí přehled očekávaných případů pojistného plnění,
- b) v den vyhotovení protokolu, který obsahuje výsledky šetření pojistné události, oznámí data a částky pojistného plnění,
- c) předloží Ministerstvu financí zdůvodněný požadavek na doplnění fondů způsobem uvedeným v odstavci 2.

(9) Po posouzení oprávněnosti požadavků podle odstavců 4, 5 a 8 písm. c) je požadovaná částka uvolněna jako dotace ze státního rozpočtu s určením na tvorbu fondů pro pojišťování vývozních úvěrových rizik.

§ 11

Poměr mezi výší rezerv a fondů pro pojišťování vývozních úvěrových rizik a objemem pojistné angažovanosti

(K § 4 odst. 8 zákona)

Pro zajištění bezpečného provozu exportní pojišťovny se stanoví poměr mezi výší fondů a rezerv ve výši nejméně 8 % z objemu pojistné angažovanosti, snížené o pojistnou angažovanost krytou pasivním zajištěním. Pro pojišťovací případy s mimořádně vysokým pojistným rizikem se stanoví poměr mezi výší fondů a rezerv ve výši nejméně 35 % z objemu pojistné angažovanosti, snížené o pojistnou angažovanost krytou pasivním zajištěním.

§ 12

Podíl exportní pojišťovny na pojistném plnění s využitím rezerv a fondů pro pojišťování vývozních úvěrových rizik

(K § 4 odst. 8 zákona)

Zdroje exportní pojišťovny se v případě pojistného plnění použijí v tomto pořadí:

- a) technické rezervy na pojistná plnění exportní pojišťovny z vývozních úvěrových rizik,
- b) fondy tvořené podle § 10 odst. 1 písm. a) do úplného vyčerpání včetně nerozděleného zisku z minulých let, a to výlučně na úhradu ztráty vzniklé za běžné účetní období,
- c) fondy tvořené podle § 10 odst. 1 písm. b), a to výlučně na úhradu ztráty vzniklé za běžné účetní období.

§ 13

Způsob a lhůty finančního vypořádání poskytnuté dotace exportní pojišťovnou

(K § 4 odst. 10 zákona)

(1) Na finanční vypořádání dotace se přiměřeně použije vyhláška č. 367/2015 Sb., o zásadách a lhůtách finančního vypořádání vztahů se státním rozpočtem, státními finančními aktivy a Národním fondem (vyhláška o finančním vypořádání), ve znění pozdějších předpisů, přičemž na dotaci poskytnutou exportní pojišťovně se pohlíží jako na dotaci v rámci programového financování.

(2) Finanční vypořádání poskytnuté dotace se provede do 31. března třetího kalendářního roku následujícího po roce, ve kterém byla dotace poskytnuta. K tomuto datu předloží exportní pojišťovna Ministerstvu financí finanční vypořádání dotace k 31. prosinci předchozího kalendářního roku a převede na příjmový účet státního rozpočtu případnou vratku plynoucí z finančního vypořádání.

(3) V případě oprávněnosti dalších nároků na dotaci vyplývajících ze zákona může exportní pojišťovna požádat o navýšení primárního kapitálu i v průběhu lhůty běžící pro finanční vypořádání dříve poskytnuté dotace.

(4) Exportní pojišťovna je povinna provést finanční vypořádání pro každou poskytnutou dotaci zvlášť.

Postup při předkládání požadavku na dotaci, žádosti o poskytnutí dotace na úhradu ztráty a způsob úhrady poskytnuté dotace

(K § 6 odst. 5 zákona)

(1) Požadavek na dotace ze státního rozpočtu uplatní exportní banka vůči Ministerstvu financí při sestavování státního rozpočtu na příslušný rozpočtový rok. Tento požadavek exportní banka předkládá k poslednímu dni měsíce února každého roku, na základě kvalifikovaného odhadu výše dotace na úhradu ztrát, přehledu o stavu závazků vyplývajících ze smluv o získávání dlouhodobých finančních zdrojů uzavřených ke dni podání žádosti, přehledu o předpokládaném objemu dlouhodobých finančních zdrojů v rozpočtovém roce splatných, předpokládané potřeby získání nových finančních zdrojů ve vazbě na jejich užití k 31. prosinci příslušného rozpočtového roku, podkladů a dokumentů, na jejichž základě byla analýza zpracována. Společně s tímto požadavkem předkládá exportní banka Ministerstvu financí kvalifikovaný odhad požadavku na dotace ze státního rozpočtu i pro střednědobý výhled, tj. pro další dva roky následující po aktuálním rozpočtovém roce.

(2) Žádost o poskytnutí dotace ze státního rozpočtu na úhradu ztrát vyplývajících exportní bance z provozování dlouhodobého podpořeného financování (dále jen „dotace na úhradu ztrát“) exportní banka předkládá, na základě auditovaných výsledků hospodaření a kalkulace nároku na dotaci k 31. prosinci daného roku, nejpozději do 15. dubna roku následujícího. Žádost o poskytnutí dotace nepředkládá exportní banka, je-li výše dotace na úhradu ztrát vyčíslena v nulové výši. V takovém případě však exportní banka zasílá Ministerstvu financí pro informaci veškeré související podklady podle odstavce 6.

(3) Dotaci na úhradu ztrát podle odstavce 2 Ministerstvo financí poskytne v průběhu daného roku na základě výsledku kontroly správnosti vyčíslení výše dotace na úhradu ztrát. Kontrolu správnosti vyčíslení výše dotace na úhradu ztrát Ministerstvo financí zahájí bezodkladně.

(4) Dotační peněžní prostředky zašle Ministerstvo financí exportní bance na účet podřízený státní pokladně vedený u České národní banky podle zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla), ve znění pozdějších předpisů.

(5) Žádost o dotaci podle odstavce 2 obsahuje výši dotace na úhradu ztrát za předcházející rozpočtový rok. K žádosti exportní banka vždy připojí přílohy podle odstavců 6 a 7.

(6) Žádost o dotaci podle odstavce 2 obsahuje

a) informaci o stavu státní záruky,

b) přehled obchodních případů uspořádaný podle typu obchodu a úvěrové obchody v členění podle pravidel pro posuzování aktiv, která vydává Česká národní banka na základě zákona o bankách, obsahující následující informaci o každém sjednaném obchodním případě v rámci dlouhodobého podpořeného financování:

1. číslo smlouvy nebo obchodního případu,

2. kompletní identifikaci smluvních stran pro každý obchodní případ, kterou je obchodní firma nebo název, sídlo a identifikační číslo osoby, je-li přiděleno, a dále údaj, zda se jedná například o exportéra, dodavatele pro vývoz, dovozce, garanta, ručitele, typ obchodu (například přímý úvěr, nepřímý úvěr, záruka),
 3. výši uzavřeného obchodu vyjádřenou v měně, ve které byl obchod uzavřen, a v českých korunách, výši úvěrového rámce a příslibu,
 4. způsob čerpání smluvního plnění,
 5. způsob a hodnotu zajištění,
 6. výši pohledávky bez opravné položky a vytvořenou výši opravné položky, rezervy, náklady na odpisy k dané pohledávce,
 7. informace o modifikaci finančních aktiv dle IFRS 9,
- a
- c) informaci o činnostech v rámci programů pro vydávání cenných papírů a zaknihovaných cenných papírů v daném období.

(7) K žádosti podle odstavce 2 se v elektronické podobě na elektronickém nosiči dat vždy přikládají

- a) hlavní účetní kniha v rozsahu dat a informací k podpořenému financování s nárokem na dotaci v podrobném členění uzavřená k poslednímu dni období, ke kterému se žádost vztahuje,
- b) všechna data a informace, na jejichž základě byl exportní bankou proveden výpočet dotace na úhradu ztrát z podpořeného financování s nárokem na dotaci, a to ve strukturované podobě,
- c) zpráva statutárního auditora k účetní závěrce roku, ke kterému se vztahuje žádost o dotaci,
- d) všechna data a informace, na jejichž základě byl exportní bankou proveden výpočet 100 bazických bodů dle § 6 odst. 2 zákona, a to ve strukturované podobě.

§ 15

Výše transakcí týkajících se obchodních případů podpořeného financování, která může exportní banka realizovat pouze se souhlasem vlády, a rozsah informací, které exportní banka o obchodním případě poskytne vládě s ohledem na ochranu informací v obchodním styku

(K § 6 odst. 7 zákona)

(1) Transakce týkající se obchodních případů podpořeného financování přesahující částku 1 000 000 000 Kč může exportní banka poskytnout pouze se souhlasem vlády na základě materiálu předloženého vládě ministrem financí a ministrem průmyslu a obchodu.

(2) Exportní banka o obchodním případě uvedeném v odstavci 1 poskytne vládě prostřednictvím ministra financí a ministra průmyslu a obchodu s ohledem na ochranu informací v obchodním styku informace formou zpracovaného materiálu v následujícím

rozsahu:

- a) identifikace smluvních stran,
- b) účel financování a nástroj podpořeného financování,
- c) stručná charakteristika obchodního případu,
- d) země určení,
- e) výše podpořeného financování, splatnost a úroková sazba,
- f) pojištění a zajištění,
- g) závěr hodnocení rizik.

(3) Za zpracování, správnost a úplnost předkládaného materiálu odpovídá exportní banka. Ministerstvo financí a Ministerstvo průmyslu a obchodu ve vzájemné koordinaci zajistí administrativní náležitosti předložení obchodního případu vládě.

§ 16

Způsob výpočtu dorovnávání úrokových rozdílů

(K § 7b odst. 7 zákona)

(1) Úrokový rozdíl se vypočítává podle vzorce:

$$\dot{U}R = \frac{1}{36500} \times [J\dot{U} \times Ds \times (R_{fix} - R_t - M_b)] \quad , \text{ kde}$$

$\dot{U}R$ je úrokový rozdíl,

$J\dot{U}$ je jistina úvěru,

R_{fix} je sjednaná pevná úroková sazba v procentech ročně,

Ds je počet dní úročeného salda jistiny úvěru v zúčtovacím období,

R_t je pohyblivá úroková sazba v procentech ročně,

M_b je systémová marže banky vývozce.

(2) Pro účely stanovení pohyblivé úrokové sazby se použije šestiměsíční úroková sazba IBOR pro měnu, ve které je poskytnut vývozní úvěr, uveřejněná agenturou Reuters dva pracovní dny před začátkem období, za které se provádí dorovnání.

(3) Úrokovou sazbou IBOR pro měnu, ve které je poskytnut vývozní úvěr, se rozumí:

- a) EURIBOR pro EUR,
- b) LIBOR pro ostatní měny, pro které je stanovován a uveřejňován,
- c) národní - IBOR pro měny, pro které není LIBOR stanovován a uveřejňován.

(4) Pro účely přepočtu úrokového rozdílu na české koruny se použije kurz české koruny k měně, ve které je poskytnut vývozní úvěr, vyhlášený Českou národní bankou pro poslední

den úrokového období, ze kterého se úrokový rozdíl počítá. Výsledná částka se zaokrouhluje dolů na celé koruny.

§ 17

Zrušovací ustanovení

Zrušují se:

1. Vyhláška č. 278/1998 Sb. k provedení zákona č. 58/1995 Sb., o pojišťování a financování vývozu se státní podporou a o doplnění zákona č. 166/1993 Sb., o Nejvyšším kontrolním úřadu, ve znění pozdějších předpisů, ve znění zákona č. 60/1998 Sb.
2. Vyhláška Ministerstva financí č. 88/2000 Sb., kterou se mění vyhláška Ministerstva financí č. 278/1998 Sb., k provedení zákona č. 58/1995 Sb., o pojišťování a financování vývozu se státní podporou a o doplnění zákona č. 166/1993 Sb., o Nejvyšším kontrolním úřadu, ve znění pozdějších předpisů, ve znění zákona č. 60/1998 Sb.
3. Vyhláška Ministerstva financí č. 355/2001 Sb., kterou se mění vyhláška Ministerstva financí č. 278/1998 Sb., k provedení zákona č. 58/1995 Sb., o pojišťování a financování vývozu se státní podporou a o doplnění zákona č. 166/1993 Sb., o Nejvyšším kontrolním úřadu, ve znění pozdějších předpisů, ve znění zákona č. 60/1998 Sb., ve znění vyhlášky Ministerstva financí č. 88/2000 Sb.
4. Vyhláška č. 29/2003 Sb., kterou se mění vyhláška č. 278/1998 Sb., k provedení zákona č. 58/1995 Sb., o pojišťování a financování vývozu se státní podporou a o doplnění zákona č. 166/1993 Sb., o Nejvyšším kontrolním úřadu, ve znění pozdějších předpisů, ve znění zákona č. 60/1998 Sb., ve znění vyhlášky č. 88/2000 Sb. a vyhlášky č. 355/2001 Sb.
5. Vyhláška č. 407/2006 Sb., kterou se mění vyhláška Ministerstva financí č. 278/1998 Sb., k provedení zákona č. 58/1995 Sb., o pojišťování a financování vývozu se státní podporou a o doplnění zákona č. 166/1993 Sb., o Nejvyšším kontrolním úřadu, ve znění pozdějších předpisů, ve znění zákona č. 60/1998 Sb., ve znění pozdějších předpisů.
6. Vyhláška č. 62/2010 Sb., kterou se mění vyhláška Ministerstva financí č. 278/1998 Sb., k provedení zákona č. 58/1995 Sb., o pojišťování a financování vývozu se státní podporou a o doplnění zákona č. 166/1993 Sb., o Nejvyšším kontrolním úřadu, ve znění pozdějších předpisů, ve znění zákona č. 60/1998 Sb., ve znění pozdějších předpisů.
7. Vyhláška č. 116/2015 Sb., kterou se mění vyhláška Ministerstva financí č. 278/1998 Sb., k provedení zákona č. 58/1995 Sb., o pojišťování a financování vývozu se státní podporou a o doplnění zákona č. 166/1993 Sb., o Nejvyšším kontrolním úřadu, ve znění pozdějších předpisů, ve znění zákona č. 60/1998 Sb., ve znění pozdějších předpisů.
8. Vyhláška č. 216/2016 Sb., kterou se mění vyhláška č. 278/1998 Sb., k provedení zákona č. 58/1995 Sb., o pojišťování a financování vývozu se státní podporou a o doplnění zákona č. 166/1993 Sb., o Nejvyšším kontrolním úřadu, ve znění pozdějších předpisů, ve znění zákona č. 60/1998 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

§ 18

Účinnost

Tato vyhláška nabývá účinnosti dnem 1. června 2020.

Místopředsedkyně vlády
a ministryně financí

Místopředseda vlády,
ministr průmyslu a obchodu
a ministr dopravy

ROZDÍLOVÁ TABULKA NÁVRHU PRÁVNÍHO PŘEDPISU S PŘEDPISY EU

Navrhovaný právní předpis		Odpovídající předpis EU		
Ustanovení (část, §, odst., písm., apod.)	Obsah	Celex č.	Ustanovení (čl., odst., písm., bod, apod.)	Obsah
§ 1 odst. 1	<p>Tento zákon zpracovává příslušné předpisy Evropské unie¹⁾, zároveň navazuje na přímo použitelný předpis Evropské unie²⁾ a v souladu se závazky vyplývajících z členství České republiky v Evropské unii, ve Světové obchodní organizaci, v Organizaci pro hospodářskou spolupráci a rozvoj a v dalších mezinárodních organizacích³⁾ a na základě zahraniční, zahraničně obchodní, finanční a hospodářské politiky České republiky upravuje státní podporu vývozu poskytovanou formou pojištění vývozních úvěrových rizik, podpořeného financování a dorovnávání úrokových rozdílů.</p> <p>¹⁾ Směrnice Rady ze dne 1. února 1971 o harmonizaci základních ustanovení týkajících se záruk pro krátkodobé obchody (politická rizika) s veřejnoprávními odběrateli nebo se soukromými odběrateli (71/86/EHS).</p> <p>Směrnice Rady ze dne 27. listopadu 1984 o vzájemných povinnostech institucí členských států pro pojištění vývozních úvěrů, které jednají jménem státu nebo s jeho podporou, nebo veřejných orgánů, které jednají za takové instituce, v případě soupojištění u transakcí, které zahrnují jednu nebo více subdodávek v jednom nebo ve více členských státech Evropských společenství (84/568/EHS).</p> <p>Směrnice Rady 98/29/ES ze dne 7. května 1998 o harmonizaci hlavních ustanovení týkajících se pojištění vývozních úvěrů pro operace se střednědobým a dlouhodobým krytím.</p> <p>²⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1233/2011 ze dne 16. listopadu 2011 o uplatňování některých pravidel v oblasti státem podporovaných vývozních úvěrů a o zrušení rozhodnutí Rady 2001/76/ES a 2001/77/ES, v platném znění.</p>	<p>31998L0029</p> <p>32011R1233</p>	<p>Čl. 8</p> <p>Čl. 1</p>	<p>Členské státy přijmou právní a správní předpisy nezbytné pro dosažení souladu s touto směrnicí do 1. dubna 1999. Neprodleně o nich uvědomí Komisi.</p> <p>Tato opatření přijatá členskými státy musí obsahovat odkaz na tuto směrnici nebo musí být takový odkaz učiněn při jejich úředním vyhlášení. Způsob odkazu si stanoví členské státy.</p> <p>V Unii se použijí pravidla uvedená v Ujednání o státem podporovaných vývozních úvěrech ("dále jen ujednání"). Znění ujednání je uvedeno v příloze k tomuto nařízení.</p>

§ 1 odst. 2	<p>Pojišťování vykonává Exportní garanční a pojišťovací společnost a.s., (dále jen „exportní pojišťovna“) v souvislosti s podporou tuzemského vývozu a tuzemských investic v zahraničí, a to na základě povolení uděleného Českou národní bankou podle § 3a a v souladu s přímo použitelným předpisem Evropské unie upravujícím některá pravidla v oblasti státem podporovaných vývozních úvěrů²⁾. Tato činnost je exportní pojišťovnou vykonávána prostřednictvím nástrojů pojištění vývozních úvěrových rizik za podmínek stanovených tímto zákonem. Rozsah činností exportní pojišťovny a nástrojů pojištění vývozních úvěrových rizik, směřujících k podpoře konkurenceschopnosti České republiky v souladu s účelem tohoto zákona, stanoví prováděcí právní předpis.</p>	31971L0086	Čl. 3	<p>1. Bez ohledu na použitý typ pojistky se harmonizovaná ustanovení použijí pro obchody, které:</p> <ul style="list-style-type: none"> - obsahují úvěrové riziko, jehož doba trvání je kratší než dvacet čtyři měsíce, nebo úvěrové riziko a kryté výrobní riziko, pokud souhrnná doba je kratší než dvacet čtyři měsíce; doba trvání výrobního rizika však nesmí překročit dvanáct měsíců; - jsou uzavřeny s veřejnoprávním odběratelem nebo se soukromým odběratelem; - uskuteční se na bázi dodavatelského úvěru. <p>2. Ustanovení sladěná touto směrnicí se vztahují pouze na krytí politických rizik.</p> <p>Použijí se definice „veřejnoprávního odběratele“ a „soukromého odběratele“ obsažené v článku 3 směrnice č. 70/509/EHS a v článku 4 směrnice č. 70/510/EHS.</p>
		31984L0568	Čl. 1 odst. 1	<p>1. Členské státy zajistí, aby jejich instituce pro pojištění exportních úvěrů jednající jménem státu nebo s jeho podporou nebo státní orgány jednající za tyto instituce dodržovaly ustanovení o vzájemných závazcích obsažená ve vzorové dohodě, která je k této směrnici připojena jako příloha, rozhodnou-li se poskytnout společně s některou institucí nebo státním orgánem jiného členského státu záruky (soupojištění) na obchod, který zahrnuje jednu nebo více subdodávek v jednom nebo ve více členských státech.</p>
		31984L0568	Příloha. čl. 1	<p>Účelem této dohody je upravit vzájemné závazky pojistitelů exportních úvěrů Evropského hospodářského společenství v případech, kdy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - podnik (dále "hlavní dodavatel") uzavře subdodavatelské smlouvy u exportního obchodu, který provádí na vlastní účet, s jedním nebo více podniky (dále "subdodavatelé") z jednoho či více členských států Evropského hospodářského společenství, přičemž tato smlouva o tomto exportním obchodu je uzavřena s určitým podnikem (dále "kupující"), jenž má sídlo: - buď v zemi, která nepatří do Evropského hospodářského společenství, - anebo v jiném členském státě Evropského hospodářského společenství, než kde má sídlo hlavní dodavatel nebo jeho subdodavatel(é); - hlavní dodavatel se zavazuje postoupit subdodavatel(ům) část částky náležící subdodavatel(ům) z celkových částek zaplacených kupujícím hlavnímu dodavateli a vyřídít veškeré eventuální

		31984L0568	Příloha, čl. 2	<p>formality nezbytné k převodu takovéto části plateb provedených kupujícím a náležících subdodavateli(ům);</p> <p>- mezi subdodavatelem(i) a kupujícím neexistují žádné právní vazby;</p> <p>- pojistitel úvěru hlavního dodavatele (dále „hlavní pojistitel“) a pojistitel(é) úvěru(ů) subdodavatel(ů) (dále „souponjistitel(é)“) jsou připraveni se zaručit, každý podle obvyklých podmínek své pojistky, za danou část transakce provedenou v jejich zemích, a pojistit ji proti rizikům, která stanoví v každé jednotlivé smlouvě.</p> <p>Dohoda, kterou výše uvedení pojistitelé exportních úvěrů uzavírají v každém jednotlivém případě při vystavení společných záruk hlavnímu dodavateli a jednomu či více subdodavatelům, se řídí články uvedenými níže.</p> <p>Hlavní pojistitel, který je výhradním správcem rizika, včetně podílu subdodavatele(ů), se zavazuje, že:</p> <p>a) pojistí hlavního dodavatele výhradně pro jeho část smlouvy proti rizikům, která si stanoví v každé jednotlivé pojistné smlouvě;</p> <p>b) nepřijme žádné změny podmínek provedení obchodu (ceny, termínu dodávky, způsobu platby, atd.) nebo podmínek smlouvy uzavřené mezi hlavním dodavatelem a jeho subdodavatelem(i) o provedení uvedeného obchodu, pokud se na změnách vzájemně nedohodne se soupojistitelem(i);</p> <p>c) neprohlásí právo na pojistné plnění z pojistky hlavního dodavatele za propadlé kvůli pochybení hlavního dodavatele, aniž by o tom uvědomil soupojistitele;</p> <p>d) neprohlásí pojistku za propadlou, aniž by o tom uvědomil soupojistitele;</p> <p>e) bude soupojistitele informovat o každé skutečnosti, kterou se dozví a která by mohla změnit povahu nebo rozsah rizika nebo by mohla vést ke škodnému případu;</p> <p>f) při škodném případě nebo hrozbě škodného případu se poradí se soupojistitelem(i) o opatřeních, která mají být přijata; rozhodnutí o uznání škodného případu se do takové míry, jak to je jen možné, přijímají vzájemnou dohodou, přičemž výše odškodnění a způsob platby se stanoví v souladu s ustanoveními jednotlivých pojistek;</p> <p>g) při škodném případě přijme nezbytná opatření k vymození nezaplacených částek a k zaplacení části, která náleží soupojistiteli z prostředků, které byly následně inkasovány (nebo o přijetí těchto opatření požádá hlavního dodavatele), a zařídí veškeré náležitosti pro převod takové částky; náklady, které hlavní pojistitel vynaložil</p>
--	--	------------	----------------	---

				<p>na toto vymáhání, se rozdělí mezi jednotlivé pojistitele podle výše jejich podílu na pojištění obchodu;</p> <p>h) v případě zrušení pojistné záruky dané hlavnímu dodavateli vyvine veškeré možné úsilí, aby splnil povinnosti stanovené v tomto článku.</p>
		31984L0568	Příloha, čl. 3	<p>Každý ze soupojistitelů se sám za sebe zavazuje, že:</p> <p>a) pojistí subdodavatele ve své zemi výhradně pro jeho část obchodu proti rizikům, která si stanoví v každé jednotlivé pojistné smlouvě;</p> <p>b) nepřijme žádné změny podmínek smlouvy uzavřené mezi hlavním dodavatelem a subdodavatelem o plnění zakázky uzavřené s kupujícím, kromě případů, kdy se vzájemně dohodne s hlavním pojistitelem;</p> <p>c) neprohlásí právo na pojistné plnění z pojistky subdodavatele za propadlé kvůli pochybení subdodavatele, aniž by o tom uvědomil hlavního pojistitele;</p> <p>d) neprohlásí pojistku za propadlou, aniž by o tom uvědomil hlavního pojistitele k této pojistce;</p> <p>e) bude hlavního pojistitele informovat o jakékoliv skutečnosti, kterou se dozví a která by mohla změnit povahu nebo rozsah rizika nebo by mohla vést ke škodnému případu;</p> <p>f) v případě zrušení pojistné záruky dané subdodavatelem vyvine veškeré možné úsilí, aby splnil povinnosti stanovené v tomto článku.</p>
		31984L0568	Příloha, čl. 4	<p>V případě, že by byla uzavřena smlouva o restrukturalizaci dluhu se státem kupujícího, povedou hlavní pojistitel a soupojistitel(é) konzultace o způsobech a prostředcích, jak vyřešit konkrétní problémy vzniklé uzavřením smlouvy o restrukturalizaci dluhu.</p>
		31984L0568	Příloha, čl. 5	<p>Pojistitelé úvěrů Společenství, kteří se shodují na tom, že jejich systémy odběratelských úvěrů jsou dostatečně slučitelné, se mohou dále dohodnout na poskytnutí či pojištění jednoho odběratelského úvěru pro celou smlouvu, přičemž přiměřeně použijí ustanovení této dohody.</p>
		31984L0568	Příloha, čl. 6	<p>Jakýkoliv spor, který vznikne na základě této dohody a který nelze vyřešit uzavřením smíru, se předá rozhodčímu soudu složenému ze tří rozhodců. Každá ze stran rozhodčího řízení jmenuje jednoho rozhodce. Třetí rozhodce je jmenován předsedou Soudního dvoru Evropských společenství; tento rozhodce potom vystupuje jako</p>

		1998L0029	Příloha, bod 1	<p>předseda rozhodčího soudu. Rozhodčí řízení se řídí podle Pravidel smírčího a rozhodčího řízení Mezinárodní obchodní komory.</p> <p>1. Rozsah obecných zásad</p> <p>a) Obecné zásady stanovené v této příloze se vztahují na krytí dodavatelských úvěrových operací u kupujících z veřejného nebo soukromého sektoru a na krytí operací odběratelského úvěru u dlužníků z veřejného nebo soukromého sektoru.</p> <p>b) Obecné zásady se vztahují na pojistné krytí všech rizik uvedených v bodě 4. Pojistitel se však může v každém jednotlivém případě rozhodnout, že své pojistné krytí omezí pouze na určitá rizika.</p> <p>c) Pokud jsou veškeré závazky soukromého dlužníka plně a bezpodmínečně zaručeny subjektem, který je pokládán za veřejného podle bodu 5 této přílohy, vztahují se na tento případ obecné zásady platné pro dlužníky z veřejného sektoru.</p>
		1998L0029	Příloha, bod 11	<p>Výraz "dlužník" používaný v této příloze znamená buď kupujícího, nebo vypůjčovatele, na kterého odkazuje bod 1 odst. a) nebo jejich ručitele pro pojištěnou operaci.</p>
		32011R1233	Příloha I	<p>Díleč smlouvy se smluvními stranami v jednom nebo více členských státech jsou automaticky zahrnuty do pojistného krytí podle rozhodnutí Rady 82/854/EHS ze dne 10. prosince 1982 o pravidlech vztahujících se v oblasti vývozních záruk a financování vývozu na určité dodavatelsko odběratelské vztahy mezi smluvními stranami v jiných členských státech nebo v zemích, které nejsou členy⁷.</p> <p>1. Aniž jsou dotčeny výsady orgánů členských států vykonávajících dohled nad vnitrostátními programy vývozních úvěrů, poskytne každý členský stát Komisi výroční zprávu o činnosti, aby se tak zvýšila transparentnost na úrovni Unie. Členské státy podávají v souladu se svým vnitrostátním právním rámcem zprávy o aktivech a pasivech, vyplacených pojistných plněních a navrácených částkách, nových závazcích, obchodních rizicích a pojistných sazbách. V případě, že by činnost v oblasti státem podporovaných vývozních úvěrů mohla vést ke vzniku podmíněných závazků, uvede se tato činnost ve výroční zprávě o činnosti.</p> <p>2. Ve výroční zprávě o činnosti členské státy popíší, jak jsou při činnosti jejich exportních úvěrových agentur v oblasti státem podporovaných vývozních úvěrů zohledněna ekologická rizika, jež s sebou mohou nést další významná rizika.</p>

		32011R1233	Příloha II, kapitola I odst. 5	<p>3. Na základě těchto informací vypracuje Komise pro Evropský parlament roční přehled, v němž mj. zhodnotí, nakolik exportní úvěrové agentury plní cíle a závazky Unie.</p> <p>4. V souladu se svými pravomocemi předkládá Komise Evropskému parlamentu výroční zprávu o uskutečněných jednáních týkajících se stanovení celosvětových norem v oblasti státem podporovaných vývozních úvěrů, ke kterým byla Komise zmocněna v rámci různých fór mezinárodní spolupráce. Prvním obdobím, o němž se podává zpráva v rámci tohoto nařízení, je rok 2011.</p> <p>OBLAST PŮSOBNOSTI</p> <p>Toto ujednání se vztahuje na veškerou státem nebo v zastoupení státu poskytovanou podporu vývozu zboží nebo služeb včetně finančního leasingu s lhůtou splatnosti alespoň dva roky.</p> <p>a) Státem poskytovaná podpora může mít různou podobu:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Záruky nebo pojištění vývozních úvěrů (čisté pojištění). 2) Státem poskytovaná finanční podpora: <ul style="list-style-type: none"> — přímé úvěry/financování a refinancování nebo — podpora úrokových sazeb. 3) Jakákoli kombinace výše uvedené podpory. <p>b) Toto ujednání se vztahuje na vázanou pomoc; postupy uvedené v kapitole IV se vztahují rovněž na nevázanou pomoc týkající se obchodu.</p> <p>c) Toto ujednání se nevztahuje na vývoz vojenského zařízení a zemědělských produktů.</p> <p>d) Státem poskytovaná podpora se neposkytne, je-li jasně prokázáno, že smlouva byla uzavřena s kupujícím ze země, která není konečným příjemcem zboží, primárně za účelem získání výhodnějších podmínek splácení.</p>
--	--	------------	--------------------------------	---

§ 1 odst. 3	Podpořené financování vykonává Česká exportní banka, a.s., (dále jen „exportní banka“) v souvislosti s podporou tuzemského vývozu a tuzemských investic v zahraničí formou financování a poskytování finančních služeb, a to v souladu s přímo použitelným předpisem Evropské unie upravujícím některá pravidla v oblasti státem podporovaných vývozních úvěrů ²⁾ . Tato činnost je exportní bankou vykonávána prostřednictvím nástrojů podpořené financování za podmínek stanovených tímto zákonem. Rozsah činností exportní banky a nástrojů podpořené financování, směřujících k podpoře konkurenceschopnosti České republiky v souladu s účelem tohoto zákona, stanoví prováděcí právní předpis.	32011R1233	Příloha II, kapitola I odst. 5	OBLAST PŮSOBNOSTI Toto ujednání se vztahuje na veškerou státem nebo v zastoupení státu poskytovanou podporu vývozu zboží nebo služeb včetně finančního leasingu s lhůtou splatnosti alespoň dva roky. a) Státem poskytovaná podpora může mít různou podobu: 1) Záruky nebo pojištění vývozních úvěrů (čisté pojištění). 2) Státem poskytovaná finanční podpora: — přímé úvěry/financování a refinancování nebo — podpora úrokových sazeb. 3) Jakákoli kombinace výše uvedené podpory. b) Toto ujednání se vztahuje na vázanou pomoc; postupy uvedené v kapitole IV se vztahují rovněž na nevázanou pomoc týkající se obchodu. c) Toto ujednání se nevztahuje na vývoz vojenského zařízení a zemědělských produktů. d) Státem poskytovaná podpora se neposkytne, je-li jasně prokázáno, že smlouva byla uzavřena s kupujícím ze země, která není konečným příjemcem zboží, primárně za účelem získání výhodnějších podmínek splácení.
§ 1 odst. 4	Dorovnáním úrokových rozdílů se v tomto zákoně rozumí dorovnání rozdílu mezi úroky sjednanými pevnými úrokovými sazbami u vývozních úvěrů poskytovaných bankou vývozce v souladu s přímo použitelným předpisem Evropské unie upravujícím některá pravidla v oblasti státem podporovaných vývozních úvěrů ²⁾ se splatností alespoň dva roky a úroky stanovenými na základě referenční hodnoty týkající se úrokových sazeb stanovené v souladu s přímo použitelným předpisem Evropské unie upravujícím referenční hodnoty ve finančních nástrojích ⁴⁾ zveřejněné dva pracovní dny před začátkem období, za které se provádí dorovnání, a navýšené o systémovou marži banky vývozce. ⁴⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/1011 ze dne 8. června 2016 o indexech, které jsou používány jako referenční hodnoty ve finančních nástrojích a finančních smlouvách nebo k měření výkonnosti investičních fondů, a o změně směrnice 2008/48/ES a 2014/17/EU a nařízení (EU) č. 596/2014.	32011R1233	Příloha II, kapitola I odst. 5	OBLAST PŮSOBNOSTI Toto ujednání se vztahuje na veškerou státem nebo v zastoupení státu poskytovanou podporu vývozu zboží nebo služeb včetně finančního leasingu s lhůtou splatnosti alespoň dva roky. a) Státem poskytovaná podpora může mít různou podobu: 1) Záruky nebo pojištění vývozních úvěrů (čisté pojištění). 2) Státem poskytovaná finanční podpora: — přímé úvěry/financování a refinancování nebo — podpora úrokových sazeb. 3) Jakákoli kombinace výše uvedené podpory. b) Toto ujednání se vztahuje na vázanou pomoc; postupy uvedené v kapitole IV se vztahují rovněž na nevázanou pomoc týkající se obchodu. c) Toto ujednání se nevztahuje na vývoz vojenského zařízení a zemědělských produktů. d) Státem poskytovaná podpora se neposkytne, je-li jasně prokázáno, že smlouva byla uzavřena s kupujícím ze země, která není konečným příjemcem zboží, primárně za účelem získání výhodnějších podmínek splácení.

§ 2 písm. c)	dodavatelským úvěrem úvěr, který poskytne časový odstup mezi splněním závazku vývozce a povinností dovozce zaplatit vývozci za jeho plnění poskytnuté dovozcem podle smlouvy o vývozu	31971L0086 31998L0029	Čl. 3 Příloha, bod 2	<p>1. Bez ohledu na použitý typ pojistky se harmonizovaná ustanovení použijí pro obchody, které:</p> <ul style="list-style-type: none"> - obsahují úvěrové riziko, jehož doba trvání je kratší než dvacet čtyři měsíce, nebo úvěrové riziko a kryté výrobní riziko, pokud souhrnná doba je kratší než dvacet čtyři měsíce; doba trvání výrobního rizika však nesmí překročit dvanáct měsíců; - jsou uzavřeny s veřejnoprávním odběratelem nebo se soukromým odběratelem; - uskuteční se na bázi dodavatelského úvěru. <p>2. Ustanovení sladěná touto směrnici se vztahují pouze na krytí politických rizik.</p> <p>Použijí se definice „veřejnoprávního odběratele“ a „soukromého odběratele“ obsažené v článku 3 směrnice č. 70/509/EHS a v článku 4 směrnice č. 70/510/EHS.</p> <p>a) Výraz "dodavatelský úvěr" se týká obchodní smlouvy na vývoz zboží a/nebo služeb z členského státu mezi jedním nebo více dodavateli a jedním nebo více kupujícími, podle níž se kupující zavazuje/zavazují, že zaplatí dodavateli/dodatelům v hotovosti nebo splacením úvěru.</p> <p>b) Ustanovení o pojištění krytí dodavatelského úvěru se vztahuje na případy, kdy se pojištění krytí poskytne podnikům založeným v členském státě podle článku 58 Smlouvy.</p> <p>c) Jestliže je obchodní smlouva financována odběratelským úvěrem nebo jakýmkoliv jiným způsobem financování, pojištění krytí pro vývozce na vlastní obchodní smlouvu je poskytováno podle ustanovení platných pro pojištění krytí dodavatelských úvěrů.</p>
§ 2 písm. e)	hodnotou vývozu celková částka, která má být zaplacena dovozcem nebo jeho jménem za vyvážené zboží nebo služby kromě místních nákladů; v případě leasingu se vylučuje část platby leasingu, která se rovná úrokům	32011R1233	Příloha XV	e) Hodnota vývozního kontraktu: celková částka, která má být zaplacena kupujícím nebo jeho jménem za vyvážené zboží nebo služby, tj. kromě místních nákladů definovaných níže. V případě leasingu se vylučuje část platby leasingu, která se rovná úrokům.

§ 2 písm. h)	komerčním rizikem riziko nezaplacení pohledávky z vývozního úvěru zahraničním soukromoprávním dlužníkem a jeho případným ručitelem z důvodu jeho platební neschopnosti nebo platební nevěře, kterou je nedodržení závazku dlužníka a jeho případného ručitele nebo neoprávněné rozhodnutí dovozce a případně dlužníka v případě dodavatelského úvěru přerušit nebo zrušit závazek ze smlouvy nebo odmítnout převzít plnění	31998L0029	Příloha, bod 4	a) Obchodní riziko pro soukromé dlužníky určují body 14, 15 a 16.
		31998L0029	Příloha, bod 14	Platební neschopnost Platební neschopnost soukromého dlužníka a jeho případného ručitele buď de iure, nebo de facto.
		31998L0029	Příloha, bod 15	Nedodržení závazku Nedodržení závazku dlužníka a jeho případného ručitele.
		31998L0029	Příloha, bod 16	Svévolné vypovězení nebo odmítnutí Neoprávněné rozhodnutí odběratele v případě dodavatelského úvěru přerušit nebo zrušit obchodní smlouvu nebo odmítnout převzít zboží nebo služby.
§ 2 písm. i)	místními náklady výdaje na služby a zboží, které je nutné vynaložit v zemi konečného určení vývozu v souladu se smlouvou o vývozu nebo smlouvou mezi dovozcem a zahraniční osobou, buď pro uskutečnění vývozu nebo pro dokončení projektu nebo díla, na kterém se vývozce účastní v souvislosti se smlouvou o vývozu, a které nebudou financovány za výhodnějších podmínek, než jsou podmínky, za kterých bude financován vývozní úvěr	32011R1233	Příloha XV	j) Místní náklady: výdaje za zboží a služby v zemi kupujícího, které jsou nezbytné buď pro provedení smlouvy vývozce, nebo pro dokončení projektu, jehož součástí je smlouva vývozce. Nezahrnují provizi pro obchodní zástupce vývozce v zemi kupujícího.
§ 2 písm. j)	odběratelským úvěrem úvěr poskytovaný na financování závazku ze smlouvy o vývozu podle smlouvy o úvěru uzavřené mezi bankou jako věřitelem a dlužníkem, jehož čerpání je poskytováno vývozci nebo dlužníkovi a finanční zdroje z čerpání odběratelského úvěru jsou získávány vývozcem	31971L0086	Čl. 3	1. Bez ohledu na použitý typ pojistky se harmonizovaná ustanovení použijí pro obchody, které: - obsahují úvěrové riziko, jehož doba trvání je kratší než dvacet čtyři měsíce, nebo úvěrové riziko a kryté výrobní riziko, pokud souhrnná doba je kratší než dvacet čtyři měsíce; doba trvání výrobního rizika však nesmí překročit dvanáct měsíců; - jsou uzavřeny s veřejnoprávním odběratelem nebo se soukromým odběratelem; - uskuteční se na bázi dodavatelského úvěru. 2. Ustanovení sladěná touto směrnicí se vztahují pouze na krytí politických rizik. Použijí se definice „veřejnoprávního odběratele“ a „soukromého odběratele“ obsažené v článku 3 směrnice č. 70/509/EHS a v článku 4 směrnice č. 70/510/EHS.

		31998L0029	Příloha, bod 3	<p>a) Výraz "odběratelský úvěr" se týká smlouvy o půjčce mezi jednou nebo několika finančními institucemi a jedním nebo několika dlužníky na financování obchodní smlouvy na vývoz zboží a/nebo služeb z členského státu, přičemž věřitelská instituce/věřitelské instituce se zaváže(i) zaplatit dodavateli/dodavatelům v hotovosti na základě této operace jménem kupujícího/kupujících (dlužníka/dlužníků) a kupující/dlužník/dlužníci splatí tento úvěr věřitelské instituci/institucím.</p> <p>b) Ustanovení o pojistném krytí odběratelského úvěru platí pro případy, kdy je pojistné krytí poskytnuto finančním institucím bez ohledu na místo jejich založení nebo registrace, pokud odběratelský úvěr představuje bezpodmínečnou povinnost dlužníka splatit svůj dluh bez ohledu na plnění obchodní smlouvy, která má být financována.</p> <p>c) Ustanovení o pojistném krytí odběratelského úvěru se vztahují na pojistné krytí poskytnuté finanční instituci na převoditelné cenné papíry, které řádně vlastní tato finanční instituce a které jsou splatné dlužníkem podle jakéhokoliv ujednání o financování obchodní smlouvy.</p>
§ 2 písm. m)	teritoriálním rizikem politické riziko a riziko země, kterými jsou zejména riziko nezaplacení pohledávky nebo riziko ztráty vzniklé v zemi, do které je dodáváno, v zemi, do které je směřována investice, nebo v zemi, ze které mají být úhrada pohledávky nebo plnění provedeny, anebo ve třetí zemi z důvodu mimořádných a nahodilých událostí, zejména případů vyšší moci, státních a administrativních zásahů představujících překážku plnění nebo provozování investice, moratoria na platby do zahraničí, devizové regulace, zamezení převodu peněžních prostředků nebo jeho zpoždění, rozhodnutí nebo opatření země pojistitele, pojištěného nebo pojistníka včetně opatření institucí Evropské unie, pokud jejich účinky nejsou kryty jinak; v případě zahraničního veřejnoprávního dlužníka i riziko nezaplacení pohledávky z vývozního úvěru a z investice z důvodu jeho platební neschopnosti nebo nevěře, kterou je nedodržení závazku zahraničního veřejnoprávního dlužníka nebo jeho neoprávněné rozhodnutí v případě dodavatelského úvěru přerušit nebo zrušit závazek ze smlouvy nebo odmítnout převzít plnění	31998L0029 31998L0029 31998L0029 31998L0029	Příloha, bod 4 Příloha, bod 15 Příloha, bod 16 Příloha, bod 17	<p>b) Politické riziko pro soukromé dlužníky určují body 17 až 22 a pro dlužníky z veřejného sektoru body 15 až 22.</p> <p>Nedodržení závazku Nedodržení závazku dlužníka a jeho případného ručitele.</p> <p>Svévolné vypovězení nebo odmítnutí Neoprávněné rozhodnutí odběratele v případě dodavatelského úvěru přerušit nebo zrušit obchodní smlouvu nebo odmítnout převzít zboží nebo služby.</p> <p>Rozhodnutí třetí země Jakékoliv opatření nebo rozhodnutí vlády jiné země, než je země pojistitele nebo země pojistníka, včetně opatření a rozhodnutí orgánů veřejné moci, která jsou považována za vládní zásahy představující překážku plnění smlouvy o půjčce nebo obchodní smlouvy.</p>

		31998L0029	Příloha, bod 18	Moratorium Všeobecné moratorium vyhlášené buď vládou země dlužníka, nebo vládou třetí země, jejímž prostřednictvím má být provedena platba související se smlouvou o půjčce nebo obchodní smlouvou.
		31998L0029	Příloha, bod 19	Zamezení převodu prostředků nebo jeho zpoždění Politické události, hospodářské potíže nebo zákonná či správní opatření, ke kterým dojde nebo která jsou přijata mimo zemi pojistitele a která znemožní nebo zpozdí převod prostředků v souvislosti se smlouvou o půjčce nebo obchodní smlouvou.
		31998L0029	Příloha, bod 20	Právní předpisy v zemi dlužníka Právní předpisy přijaté v zemi dlužníka, podle nichž jsou platby provedené dlužníkem v místní měně platným vyrovnáním dluhu, a to bez ohledu na to, že kvůli výkyvům směnných kurzů již tyto platby po převedení do měny obchodní smlouvy nebo smlouvy o půjčce nepokrývají částku dluhu v den převodu prostředků.
		31998L0029	Příloha, bod 21	Rozhodnutí země pojistitele nebo pojistníka Jakékoliv opatření nebo rozhodnutí vlády země pojistitele nebo pojistníka, včetně opatření a rozhodnutí Evropského společenství, týkající se obchodu mezi členským státem a třetími zeměmi, jako například zákaz vývozu, pokud jeho účinky nejsou příslušnou vládou kryty jiným způsobem.
		31998L0029	Příloha, bod 22	Vyšší moc Případy vyšší moci, které se vyskytnou mimo zemi pojistitele a které mohou zahrnovat válku, včetně občanské války, nepokoje, vzpoury, občanské nepokoje, smršti, povodně, zemětřesení, sopečné výbuchy, přílivové vlny a jaderné havárie, pokud jejich účinky nejsou kryty jinak.
§ 2 písm. n)	n) úvěrovým rizikem riziko ztráty, která nastane, když pojistník nebo pojištěný není schopen získat platbu jakékoliv částky, která mu přísluší podle smlouvy, pokud je toto nezaplacení způsobeno přímo a výlučně výskytem komerčního rizika a teritoriálního rizika	31998L0029	Příloha, bod 4	d) Úvěrové riziko určuje bod 6 odst. c).
		31998L0029	Příloha, bod 6	c) Ztráta vyplývající z úvěrového rizika nastane, pokud pojistník není schopen získat platbu jakékoliv dlužné částky, která mu náleží podle příslušné obchodní smlouvy nebo smlouvy o půjčce po dobu tří měsíců po dni splatnosti, pokud je toto nezaplacení způsobeno přímo a výlučně výskytem jedné příčiny nebo několika příčin ztrát krytých pojištěním, jak jsou uvedeny v bodech 14 až 22.

	31998L0029	Příloha, bod 14	Platební neschopnost Platební neschopnost soukromého dlužníka a jeho případného ručitele buď de iure, nebo de facto.
	31998L0029	Příloha, bod 15	Nedodržení závazku Nedodržení závazku dlužníka a jeho případného ručitele.
	31998L0029	Příloha, bod 16	Svévolné vypovězení nebo odmítnutí Neoprávněné rozhodnutí odběratele v případě dodavatelského úvěru přerušit nebo zrušit obchodní smlouvu nebo odmítnout převzít zboží nebo služby.
	31998L0029	Příloha, bod 17	Rozhodnutí třetí země Jakékoliv opatření nebo rozhodnutí vlády jiné země, než je země pojistitele nebo země pojistníka, včetně opatření a rozhodnutí orgánů veřejné moci, která jsou považována za vládní zásahy představující překážku plnění smlouvy o půjčce nebo obchodní smlouvy.
	31998L0029	Příloha, bod 18	Moratorium Všeobecné moratorium vyhlášené buď vládou země dlužníka, nebo vládou třetí země, jejímž prostřednictvím má být provedena platba související se smlouvou o půjčce nebo obchodní smlouvou.
	31998L0029	Příloha, bod 19	Zamezení převodu prostředků nebo jeho zpoždění Politické události, hospodářské potíže nebo zákonná či správní opatření, ke kterým dojde nebo která jsou přijata mimo zemi pojistitele a která znemožní nebo zpozdí převod prostředků v souvislosti se smlouvou o půjčce nebo obchodní smlouvou.
	31998L0029	Příloha, bod 20	Právní předpisy v zemi dlužníka Právní předpisy přijaté v zemi dlužníka, podle nichž jsou platby provedené dlužníkem v místní měně platným vyrovnáním dluhu, a to bez ohledu na to, že kvůli výkyvům směnných kurzů již tyto platby po převedení do měny obchodní smlouvy nebo smlouvy o půjčce nepokrývají částku dluhu v den převodu prostředků.
	31998L0029	Příloha, bod 21	Rozhodnutí země pojistitele nebo pojistníka Jakékoliv opatření nebo rozhodnutí vlády země pojistitele nebo pojistníka, včetně opatření a rozhodnutí Evropského společenství, týkající se obchodu mezi členským státem a třetími zeměmi, jako například zákaz vývozu, pokud jeho účinky nejsou příslušnou vládou kryty jiným způsobem.

		31998L0029	Příloha, bod 22	Vyšší moc Případy vyšší moci, které se vyskytnou mimo zemi pojistitele a které mohou zahrnovat válku, včetně občanské války, nepokoje, vzpoury, občanské nepokoje, smrti, povodně, zemětřesení, sopečné výbuchy, přílivové vlny a jaderné havárie, pokud jejich účinky nejsou kryty jinak.
§ 2 písm. o)	veřejnoprávním dlužníkem osoba pověřená výkonem státní moci nebo veřejné správy, která nemůže být právně prohlášena neschopnou plnit své závazky; ostatní osoby se považují za soukromoprávní dlužníky	31971L0086	Čl. 3	1. Bez ohledu na použitý typ pojistky se harmonizovaná ustanovení použijí pro obchody, které: - obsahují úvěrové riziko, jehož doba trvání je kratší než dvacet čtyři měsíce, nebo úvěrové riziko a kryté výrobní riziko, pokud souhrnná doba je kratší než dvacet čtyři měsíce; doba trvání výrobního rizika však nesmí překročit dvanáct měsíců; - jsou uzavřeny s veřejnoprávním odběratelem nebo se soukromým odběratelem; - uskuteční se na bázi dodavatelského úvěru. 2. Ustanovení sladěná touto směrnicí se vztahují pouze na krytí politických rizik. Použijí se definice „veřejnoprávního odběratele“ a „soukromého odběratele“ obsažené v článku 3 směrnice č. 70/509/EHS a v článku 4 směrnice č. 70/510/EHS.
		31998L0029	Příloha, bod 5	a) Každý subjekt, který jakoukoliv formou představuje veřejný orgán a který nemůže být buď v soudním, nebo správním řízení prohlášen za nezpůsobilého plnit své platební závazky, je pokládán za dlužníka z veřejného sektoru. Může to být buď svrchovaný dlužník, tj. subjekt, který má plnou důvěru státu, například ministerstvo financí nebo centrální banka, nebo jakýkoliv jiný podřízený veřejný subjekt, jako jsou oblastní, městské nebo polovládní orgány nebo jiné veřejné instituce. b) Při posuzování postavení dlužníka bere pojistitel v úvahu: - právní postavení dlužníka, - skutečnou účinnost jakýchkoliv právních kroků vůči dlužníkovi, - dlužníkovy zdroje financování a příjmy; zde se bere v úvahu i skutečnost, že dlužník z veřejného sektoru může vyrovnat své dluhy i použitím zdrojů, které nejsou spojeny s prostředky ústřední vlády, například z příjmů z místních daní nebo z poskytování veřejných služeb, - stupeň vlivu nebo kontroly, který nad tímto dlužníkem má vláda hostitelské země. c) Každý dlužník, který není z veřejného sektoru podle výše uvedených kritérií, je zásadě považován za soukromého dlužníka.

§ 2 písm. p)	výrobním rizikem riziko ztráty, která nastane, když je plnění smluvních závazků pojistníka nebo pojištěného nebo výroba zboží nebo dodávka zboží a služeb pro následný vývoz zrušena nebo pozastavena, pokud je toto zrušení nebo pozastavení způsobeno přímo a výlučně výskytem komerčního rizika a teritoriálního rizika, nebo riziko jiné ztráty, která nastane v souvislosti s dodávkami zboží a služeb pro následný vývoz a v souvislosti s jeho přípravou	31998L0029	Příloha, bod 4	c) Výrobní riziko určuje bod 6 odst. b).
		31998L0029	Příloha, bod 6	b) Ztráta vyplývající z výrobního rizika nastane, pokud jsou plnění smluvních závazků pojistníka nebo výroba objednaného zboží pozastaveny o šest po sobě jdoucích měsíců, jestliže je toto pozastavení způsobeno přímo a výlučně výskytem jedné příčiny nebo několika příčin ztrát krytých pojištěním, jak jsou uvedeny v bodech 14 až 22.
		31998L0029	Příloha, bod 14	Platební neschopnost Platební neschopnost soukromého dlužníka a jeho případného ručitele buď de iure, nebo de facto.
		31998L0029	Příloha, bod 15	Nedodržení závazku Nedodržení závazku dlužníka a jeho případného ručitele.
		31998L0029	Příloha, bod 16	Svévolné vypovězení nebo odmítnutí Neoprávněné rozhodnutí odběratele v případě dodavatelského úvěru přerušit nebo zrušit obchodní smlouvu nebo odmítnout převzít zboží nebo služby.
		31998L0029	Příloha, bod 17	Rozhodnutí třetí země Jakékoliv opatření nebo rozhodnutí vlády jiné země, než je země pojistitele nebo země pojistníka, včetně opatření a rozhodnutí orgánů veřejné moci, která jsou považována za vládní zásahy představující překážku plnění smlouvy o půjčce nebo obchodní smlouvy.
		31998L0029	Příloha, bod 18	Moratorium Všeobecné moratorium vyhlášené buď vládou země dlužníka, nebo vládou třetí země, jejímž prostřednictvím má být provedena platba související se smlouvou o půjčce nebo obchodní smlouvou.
		31998L0029	Příloha, bod 19	Zamezení převodu prostředků nebo jeho zpoždění Politické události, hospodářské potíže nebo zákonná či správní opatření, ke kterým dojde nebo která jsou přijata mimo zemi pojistitele a která znemožní nebo zpozdí převod prostředků v souvislosti se smlouvou o půjčce nebo obchodní smlouvou.
		31998L0029	Příloha, bod 20	Právní předpisy v zemi dlužníka Právní předpisy přijaté v zemi dlužníka, podle nichž jsou platby provedené dlužníkem v místní měně platným vyrovnáním dluhu, a to bez ohledu na to, že kvůli výkyvům směnných kurzů již tyto

		31998L0029	Příloha, bod 21	platby po převedení do měny obchodní smlouvy nebo smlouvy o půjčce nepokrývají částku dluhu v den převodu prostředků. Rozhodnutí země pojistitele nebo pojistníka Jakékoliv opatření nebo rozhodnutí vlády země pojistitele nebo pojistníka, včetně opatření a rozhodnutí Evropského společenství, týkající se obchodu mezi členským státem a třetími zeměmi, jako například zákaz vývozu, pokud jeho účinky nejsou příslušnou vládou kryty jiným způsobem.
		31998L0029	Příloha, bod 22	Vyšší moc Případy vyšší moci, které se vyskytnou mimo zemi pojistitele a které mohou zahrnovat válku, včetně občanské války, nepokoje, vzpoury, občanské nepokoje, smrti, povodně, zemětřesení, sopečné výbuchy, přílivové vlny a jaderné havárie, pokud jejich účinky nejsou kryty jinak.
§ 2 písm. r)	vývozním úvěrem dodavatelský úvěr a odběratelský úvěr	31971L0086	Čl. 3	1. Bez ohledu na použitý typ pojistky se harmonizovaná ustanovení použijí pro obchody, které: - obsahují úvěrové riziko, jehož doba trvání je kratší než dvacet čtyři měsíce, nebo úvěrové riziko a kryté výrobní riziko, pokud souhrnná doba je kratší než dvacet čtyři měsíce; doba trvání výrobního rizika však nesmí překročit dvanáct měsíců; - jsou uzavřeny s veřejnoprávním odběratelem nebo se soukromým odběratelem; - uskuteční se na bázi dodavatelského úvěru. 2. Ustanovení sladěná touto směrnicí se vztahují pouze na krytí politických rizik. Použijí se definice „veřejnoprávního odběratele“ a „soukromého odběratele“ obsažené v článku 3 směrnice č. 70/509/EHS a v článku 4 směrnice č. 70/510/EHS.
§ 3 odst. 3	Poskytne-li exportní pojišťovna společně s institucí pro pojištění vývozních úvěrů nebo státním orgánem jiného členského státu Evropské unie záruky nebo soupojištění, dodržuje ustanovení o vzájemných závazcích plynoucí z přílohy směrnice Rady 84/568/EHS ¹⁾ .	31984L0568	Příloha, čl. 1	Účelem této dohody je upravit vzájemné závazky pojistitelů exportních úvěrů Evropského hospodářského společenství v případech, kdy: - podnik (dále "hlavní dodavatel") uzavře subdodavatelské smlouvy u exportního obchodu, který provádí na vlastní účet, s jedním nebo více podniky (dále "subdodavatelé") z jednoho či více členských států Evropského hospodářského společenství, přičemž tato smlouva o tomto exportním obchodu je uzavřena s určitým podnikem (dále "kupující"), jenž má sídlo:

		31984L0568	Příloha, čl. 2	<p>- buď v zemi, která nepatří do Evropského hospodářského společenství,</p> <p>- anebo v jiném členském státě Evropského hospodářského společenství, než kde má sídlo hlavní dodavatel nebo jeho subdodavatel(é);</p> <p>- hlavní dodavatel se zavazuje postoupit subdodavatel(ům) část částky náležící subdodavatel(ům) z celkových částek zaplacených kupujícím hlavnímu dodavateli a vyřídít veškeré eventuální formality nezbytné k převodu takovéto části plateb provedených kupujícím a náležících subdodavatel(ům);</p> <p>- mezi subdodavatelem(i) a kupujícím neexistují žádné právní vazby;</p> <p>- pojistitel úvěru hlavního dodavatele (dále „hlavní pojistitel“) a pojistitel(é) úvěru(ů) subdodavatel(ů) (dále „souplejstítel(é)“) jsou připraveni se zaručit, každý podle obvyklých podmínek své pojistky, za danou část transakce provedenou v jejich zemích, a pojistit ji proti rizikům, která stanoví v každé jednotlivé smlouvě.</p> <p>Dohoda, kterou výše uvedení pojistitelé exportních úvěrů uzavírají v každém jednotlivém případě při vystavení společných záruk hlavnímu dodavateli a jednomu či více subdodavatelům, se řídí články uvedenými níže.</p> <p>Hlavní pojistitel, který je výhradním správcem rizika, včetně podílu subdodavatele(ů), se zavazuje, že:</p> <p>a) pojistí hlavního dodavatele výhradně pro jeho část smlouvy proti rizikům, která si stanoví v každé jednotlivé pojistné smlouvě;</p> <p>b) nepřijme žádné změny podmínek provedení obchodu (ceny, termínu dodávky, způsobu platby, atd.) nebo podmínek smlouvy uzavřené mezi hlavním dodavatelem a jeho subdodavatelem(i) o provedení uvedeného obchodu, pokud se na změnách vzájemně nedohodne se soupojistitelem(i);</p> <p>c) neprohlásí právo na pojistné plnění z pojistky hlavního dodavatele za propadlé kvůli pochybení hlavního dodavatele, aniž by o tom uvědomil soupojistitele;</p> <p>d) neprohlásí pojistku za propadlou, aniž by o tom uvědomil soupojistitele;</p> <p>e) bude soupojistitele informovat o každé skutečnosti, kterou se dozví a která by mohla změnit povahu nebo rozsah rizika nebo by mohla vést ke škodnému případu;</p> <p>f) při škodném případě nebo hrozbě škodného případu se poradí se soupojistitelem(i) o opatřeních, která mají být přijata; rozhodnutí o uznání škodného případu se do takové míry, jak to je jen možné,</p>
--	--	------------	----------------	--

				<p>přijímají vzájemnou dohodou, přičemž výše odškodnění a způsob platby se stanoví v souladu s ustanoveními jednotlivých pojistek;</p> <p>g) při škodném případě přijme nezbytná opatření k vymození nezaplacených částek a k zaplacení části, která náleží soupojistiteli z prostředků, které byly následně inkasovány (nebo o přijetí těchto opatření požádá hlavního dodavatele), a zařídí veškeré náležitosti pro převod takové částky; náklady, které hlavní pojistitel vynaložil na toto vymáhání, se rozdělí mezi jednotlivé pojistitele podle výše jejich podílu na pojištění obchodu;</p> <p>h) v případě zrušení pojistné záruky dané hlavnímu dodavateli vyvine veškeré možné úsilí, aby splnil povinnosti stanovené v tomto článku.</p>
		31984L0568	Příloha, čl. 3	<p>Každý ze soupojistitelů se sám za sebe zavazuje, že:</p> <p>a) pojistí subdodavatele ve své zemi výhradně pro jeho část obchodu proti rizikům, která si stanoví v každé jednotlivé pojistné smlouvě;</p> <p>b) nepřijme žádné změny podmínek smlouvy uzavřené mezi hlavním dodavatelem a subdodavatelem o plnění zakázky uzavřené s kupujícím, kromě případů, kdy se vzájemně dohodne s hlavním pojistitelem;</p> <p>c) neprohlásí právo na pojistné plnění z pojistky subdodavatele za propadlé kvůli pochybení subdodavatele, aniž by o tom uvědomil hlavního pojistitele;</p> <p>d) neprohlásí pojistku za propadlou, aniž by o tom uvědomil hlavního pojistitele k této pojistce;</p> <p>e) bude hlavního pojistitele informovat o jakékoliv skutečnosti, kterou se dozví a která by mohla změnit povahu nebo rozsah rizika nebo by mohla vést ke škodnému případu;</p> <p>f) v případě zrušení pojistné záruky dané subdodavatelem vyvine veškeré možné úsilí, aby splnil povinnosti stanovené v tomto článku.</p>
		31984L0568	Příloha, čl. 4	<p>V případě, že by byla uzavřena smlouva o restrukturalizaci dluhu se státem kupujícího, povedou hlavní pojistitel a soupojistitel(é) konzultace o způsobech a prostředcích, jak vyřešit konkrétní problémy vzniklé uzavřením smlouvy o restrukturalizaci dluhu.</p>
		31984L0568	Příloha, čl. 5	<p>Pojistitelé úvěrů Společenství, kteří se shodují na tom, že jejich systémy odběratelských úvěrů jsou dostatečně slučitelné, se mohou dále dohodnout na poskytnutí či pojištění jednoho odběratelského úvěru pro celou smlouvu, přičemž přiměřeně použijí ustanovení této dohody.</p>

		31984L0568	Příloha, čl. 6	Jakýkoliv spor, který vznikne na základě této dohody a který nelze vyřešit uzavřením smíru, se předá rozhodčímu soudu složenému ze tří rozhodců. Každá ze stran rozhodčího řízení jmenuje jednoho rozhodce. Třetí rozhodce je jmenován předsedou Soudního dvoru Evropských společenství; tento rozhodce potom vystupuje jako předseda rozhodčího soudu. Rozhodčí řízení se řídí podle Pravidel smírčího a rozhodčího řízení Mezinárodní obchodní komory.
§ 3 odst. 4	Při pojištění krátkodobých vývozních úvěrových rizik postupuje exportní pojišťovna v souladu s podmínkami stanovenými harmonizovanými ustanoveními příslušného předpisu Evropské unie ¹⁶⁾ . ¹⁶⁾ Příloha směrnice Rady ze dne 1. února 1971 o harmonizaci základních ustanovení týkajících se záruk pro krátkodobé obchody (politická rizika) s veřejnoprávními odběrateli nebo se soukromými odběrateli (71/86/EHS).	31971L0086	Příloha, čl. 1	Definice, která se má začlenit do pojistek, nesmí stanovit čekací dobu kratší než šest měsíců.
		31971L0086	Příloha, čl. 2	Základní seznam obsahuje události C až H včetně, stanovené v článku 3 Společných zásad pro střednědobé a dlouhodobé obchody s veřejnoprávními odběrateli a se soukromými odběrateli, a v případě veřejnoprávních odběratelů zahrnuje rovněž událost B článku 3 Společných zásad pro střednědobé a dlouhodobé obchody s veřejnoprávními odběrateli. Základní seznam může však být pojistitelem úvěru pozměněn za předpokladu, že touto změnou se nerozšiřuje krytí nad rámec krytí vyplývajícího z výše jmenovaného seznamu.
		31971L0086	Příloha, čl. 3	Předmětem záruky je částka dlužná pojištěnému na jistinu a úrocích, kromě úroků z prodlení, penále a odškodného splatného dlužníkem.
		31971L0086	Příloha, čl. 4	Pojištěný musí nést výhradně na vlastní účet podíl, který není kryt pojistitelem úvěru.
		31971L0086	Příloha, čl. 5	a) Pojištěný je povinen vynaložit veškerou přiměřenou a obvyklou péči, dovednost a předvídavost, pokud jde o uzavření a provedení obchodu pokrytého zárukou; tento požadavek platí stejnou měrou pro chování jeho zástupců, spoludodavatelů nebo subdodavatelů; b) Pojištěný odpovídá za získání nezbytných povolení a za vyřízení právních formalit (včetně těch, které připadají na dlužníka, dokud smlouva o vývozu nevstoupí v platnost); c) Neplatné dluhy se neodškovňují.
		31971L0086	Příloha, čl. 6	Pojistky musejí obsahovat taková pravidla pro zápočet, která zajistí, aby veškeré platby nebo zpětné toky, které pojištěný jakkoli získal, nebyly přednostně započteny na dluhy nepokryté zárukou před dluhy pokrytými zárukou.
		31971L0086	Příloha, čl. 7	Pojistky dodržují zásadu, že zpětné toky se dělí mezi pojistitele úvěru a pojištěného.

§ 3 odst. 5	<p>Při pojištění dlouhodobých vývozních úvěrových rizik určených mimo země Evropské unie postupuje exportní pojišťovna v souladu s podmínkami stanovenými ustanoveními příslušného předpisu Evropské unie¹⁷⁾.</p> <p>¹⁷⁾ Příloha směrnice Rady 98/29/ES ze dne 7. května 1998 o harmonizaci hlavních ustanovení týkajících se pojištění vývozních úvěrů pro operace se střednědobým a dlouhodobým krytím.</p>	31998L0029	Příloha, bod 1	<p>1. Rozsah obecných zásad</p> <p>a) Obecné zásady stanovené v této příloze se vztahují na krytí dodavatelských úvěrových operací u kupujících z veřejného nebo soukromého sektoru a na krytí operací odběratelského úvěru u dlužníků z veřejného nebo soukromého sektoru.</p> <p>b) Obecné zásady se vztahují na pojistné krytí všech rizik uvedených v bodě 4. Pojistitel se však může v každém jednotlivém případě rozhodnout, že své pojistné krytí omezí pouze na určitá rizika.</p> <p>c) Pokud jsou veškeré závazky soukromého dlužníka plně a bezpodmínečně zaručeny subjektem, který je pokládán za veřejného podle bodu 5 této přílohy, vztahují se na tento případ obecné zásady platné pro dlužníky z veřejného sektoru.</p> <p>Výraz "dlužník" používaný v této příloze znamená buď kupujícího, nebo vypůjčovatele, na kterého odkazuje bod 1 odst. a) nebo jejich ručitele pro pojištěnou operaci.</p>
		31998L0029	Příloha, bod 2	<p>a) Výraz "dodavatelský úvěr" se týká obchodní smlouvy na vývoz zboží a/nebo služeb z členského státu mezi jedním nebo více dodavateli a jedním nebo více kupujícími, podle níž se kupující zavazuje/zavazují, že zaplatí dodavateli/dodavatelům v hotovosti nebo splacením úvěru.</p> <p>b) Ustanovení o pojistném krytí dodavatelského úvěru se vztahuje na případy, kdy se pojistné krytí poskytne podnikům založeným v členském státě podle článku 58 Smlouvy.</p> <p>c) Jestliže je obchodní smlouva financována odběratelským úvěrem nebo jakýmkoliv jiným způsobem financování, pojistné krytí pro vývozce na vlastní obchodní smlouvu je poskytováno podle ustanovení platných pro pojistné krytí dodavatelských úvěrů.</p>
		31998L0029	Příloha, bod 3	<p>a) Výraz "odběratelský úvěr" se týká smlouvy o půjčce mezi jednou nebo několika finančními institucemi a jedním nebo několika dlužníky na financování obchodní smlouvy na vývoz zboží a/nebo služeb z členského státu, přičemž věřitelská instituce/věřitelské instituce se zaváže(i) zaplatit dodavateli/dodavatelům v hotovosti na základě této operace jménem kupujícího/kupujících (dlužníka/dlužníků) a kupující/dlužník/dlužníci splatí tento úvěr věřitelské instituci/institucím.</p> <p>b) Ustanovení o pojistném krytí odběratelského úvěru platí pro případy, kdy je pojistné krytí poskytnuto finančním institucím bez ohledu na místo jejich založení nebo registrace, pokud odběratelský úvěr představuje bezpodmínečnou povinnost dlužníka splatit svůj</p>

				<p>dluh bez ohledu na plnění obchodní smlouvy, která má být financována.</p> <p>c) Ustanovení o pojistném krytí odběratelského úvěru se vztahují na pojistné krytí poskytnuté finanční instituci na převoditelné cenné papíry, které řádně vlastní tato finanční instituce a které jsou splatné dlužníkem podle jakéhokoliv ujednání o financování obchodní smlouvy.</p>
		31998L0029	Příloha, bod 4	<p>a) Obchodní riziko pro soukromé dlužníky určují body 14, 15 a 16.</p> <p>b) Politické riziko pro soukromé dlužníky určují body 17 až 22 a pro dlužníky z veřejného sektoru body 15 až 22.</p> <p>c) Výrobní riziko určuje bod 6 odst. b).</p> <p>d) Úvěrové riziko určuje bod 6 odst. c).</p>
		31998L0029	Příloha, bod 5	<p>a) Každý subjekt, který jakoukoliv formou představuje veřejný orgán a který nemůže být buď v soudním, nebo správním řízení prohlášen za nezpůsobilého plnit své platební závazky, je pokládán za dlužníka z veřejného sektoru. Může to být buď svrchovaný dlužník, tj. subjekt, který má plnou důvěru státu, například ministerstvo financí nebo centrální banka, nebo jakýkoliv jiný podřízený veřejný subjekt, jako jsou oblastní, městské nebo polovládní orgány nebo jiné veřejné instituce.</p> <p>b) Při posuzování postavení dlužníka bere pojistitel v úvahu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - právní postavení dlužníka, - skutečnou účinnost jakýchkoliv právních kroků vůči dlužníkovi, - dlužníkovy zdroje financování a příjmy; zde se bere v úvahu i skutečnost, že dlužník z veřejného sektoru může vyrovnat své dluhy i použitím zdrojů, které nejsou spojeny s prostředky ústřední vlády, například z příjmů z místních daní nebo z poskytování veřejných služeb, - stupeň vlivu nebo kontroly, který nad tímto dlužníkem má vláda hostitelské země. <p>c) Každý dlužník, který není z veřejného sektoru podle výše uvedených kritérií, je zásadě považován za soukromého dlužníka.</p>
		31998L0029	Příloha, bod 6	<p>a) Krytá rizika jsou rizika ztráty související s výrobním a úvěrovým rizikem.</p> <p>b) Ztráta vyplývající z výrobního rizika nastane, když je plnění smluvních závazků pojistníka nebo výroba objednaného zboží pozastavena o šest po sobě jdoucích měsíců, pokud je toto pozastavení způsobeno přímo a výlučně výskytem jedné nebo více pojistně krytých příčin ztráty uvedených v bodech 14 až 22.</p>

		31998L0029	Příloha, bod 7	<p>c) Ztráta vyplývající z úvěrového rizika nastane, když pojistník není schopen dostat platbu jakékoliv dlužné částky, která mu přísluší podle příslušné obchodní smlouvy nebo smlouvy o půjčce po dobu tří měsíců po datu splatnosti, pokud je toto nesplacení způsobeno přímo a výlučně výskytem jedné nebo více pojistně krytých příčin ztráty uvedených v bodech 14 až 22.</p> <p>d) Tam, kde je riziko vztahující se k odběratelskému úvěru zaručeno bezpodmínečně, postupuje pojistitel podle zásad a postupů stanovených v bodech 32, 33 a 47 odst. a).</p> <p>a) Pojistné krytí výrobního rizika zahrnuje v rámci limitu smluvní částky náklady vynaložené pojistníkem buď při plnění smluvních povinností, nebo při výrobě zboží podle smlouvy, pokud je možno tyto náklady řádně připsat plnění smlouvy.</p> <p>Pojistné krytí výrobního rizika nezahrnuje:</p> <ul style="list-style-type: none"> - náklady vynaložené v souvislosti se zbožím a/nebo službami, u nichž již nastalo pojistné krytí úvěrového rizika; - částky zaplacené pojistníkem na základě plnění záruky vydané v souvislosti se smlouvou, na kterou se vztahuje pojistné krytí; to však neznamená, že pojistitel nemůže krýt tato rizika mimo rozsah této směrnice; a - částky penále a odškodného, které pojistník vyplatil dlužníkovi. <p>b) Pojistné krytí úvěrového rizika zahrnuje částku (jistinu a úrok), kterou dluží kupující podle obchodní smlouvy nebo dlužník podle smlouvy o půjčce, včetně úroku narostlého po datu splatnosti (úrok po splatnosti).</p> <p>Pojistné krytí úvěrového rizika nezahrnuje částky penále a odškodného, které pojistník vyplatí dlužníkovi.</p>
		31998L0029	Příloha, bod 8	<p>a) Procento pojistného krytí a základ pro určení maximální částky odškodného, za které pojistitel ručí, výslovně stanoví smlouva o pojištění úvěru vydaná pojistitelem.</p> <p>b) Jestliže pojistitel poskytne pojistné krytí vyšší než 95%, postupuje podle zásad a postupů stanovených v bodech 32, 33 a 47 odst. a).</p>
		31998L0029	Příloha, bod 9	<p>Aniž jsou dotčena ustanovení bodu 8 odst. b), pojistník nese veškeré nepojištěné procento na svůj účet. Pojistitel se může rozhodnout, že pojistníkovi dovolí, aby toto nepojištěné procento celé nebo částečně přesunul.</p>

		31998L0029	Příloha, bod 10	Jestliže operace předpokládají platbu nebo financování v jedné nebo více cizích měnách, je možno poskytnout krytí v každé takové měně.
		31998L0029	Příloha, bod 11	Dílčí smlouvy se smluvními stranami v jednom nebo více členských státech jsou automaticky zahrnuty do pojistného krytí podle rozhodnutí Rady 82/854/EHS ze dne 10. prosince 1982 o pravidlech vztahujících se v oblasti vývozních záruk a financování vývozu na určité dodavatelsko odběratelské vztahy mezi smluvními stranami v jiných členských státech nebo v zemích, které nejsou členy ⁷
		31998L0029	Příloha, bod 12	V případě odběratelského úvěru nabývá pojistné krytí účinnosti v den, kdy vstoupí v platnost smlouva o půjčce, pokud byly splněny předchozí podmínky stanovené v pojistné smlouvě o pojištění úvěru a ve smlouvě o půjčce. V případě dodavatelského úvěru nabývá pojistné krytí výrobních rizik účinnosti v den, kdy vstoupí v platnost obchodní smlouva, pokud byly splněny předchozí podmínky stanovené ve smlouvě o pojištění úvěru a v obchodní smlouvě. Pojistné krytí úvěrového rizika nabývá účinnosti v den, kdy úplné splnění smluvních povinností pojistníka jej opravňuje k platbě, pokud byly splněny předchozí podmínky stanovené ve smlouvě o pojištění úvěru a v obchodní smlouvě. Krytí úvěrového rizika však může nabýt účinnosti v den každé dílčí dodávky nebo dílčího odeslání, pokud je pojistník podle podmínek smlouvy oprávněn k výplatě pevně stanovené částky odpovídající hodnotě dodaného nebo odeslaného zboží a/nebo služeb.
		31998L0029	Příloha, bod 13	Pojistitel je odpovědný v případě, kdy lze ztrátu přímo a výlučně připsat jedné nebo více pojištěným příčinám ztráty stanoveným v bodech 14 až 22.
		31998L0029	Příloha, bod 14	Platební neschopnost soukromého dlužníka a jeho případného ručitele, buď de jure nebo de facto.
		31998L0029	Příloha, bod 15	Nedodržení závazku dlužníka a jeho případného ručitele.
		31998L0029	Příloha, bod 16	Neoprávněné rozhodnutí kupujícího v případě dodavatelského úvěru přerušit nebo zrušit obchodní smlouvu nebo odmítnout převzít zboží a/nebo služby.

		31998L0029	Příloha, bod 17	Jakékoliv opatření nebo rozhodnutí vlády země jiné než je země pojistitele nebo země pojistníka, včetně opatření a rozhodnutí veřejných orgánů, která jsou pokládána za vládní zásahy, které znemožňuje plnění smlouvy o půjčce nebo obchodní smlouvy.
		31998L0029	Příloha, bod 18	Všeobecné moratorium vyhlášené buď vládou země dlužníka, nebo vládou třetí země, jejímž prostřednictvím má být provedena platba v souvislosti se smlouvou o půjčce nebo obchodní smlouvou.
		31998L0029	Příloha, bod 19	Politické události, hospodářské potíže nebo zákonná nebo administrativní opatření, ke kterým dojde nebo která jsou přijata mimo zemi pojistitele a která znemožní nebo zpozdí převod prostředků placených v souvislosti se smlouvou o půjčce nebo obchodní smlouvou.
		31998L0029	Příloha, bod 20	Právní ustanovení přijatá v zemi dlužníka, podle nichž platby provedené dlužníkem v místní měně jsou platným plněním dluhu, přičemž bez ohledu na to v důsledku výkyvů ve směnných kurzech tyto platby po konverzi na měnu obchodní smlouvy nebo smlouvy o půjčce již nekryjí částku dluhu v den převodu prostředků.
		31998L0029	Příloha, bod 21	Jakékoliv opatření nebo rozhodnutí vlády země pojistitele nebo pojistníka, včetně opatření a rozhodnutí Evropského společenství, týkající se obchodu mezi členským státem a třetími zeměmi, jako například zákaz vývozu, pokud jeho účinky nejsou kryty jiným způsobem příslušnou vládou.
		31998L0029	Příloha, bod 22	Případy zásahu vyšší moci, k němuž došlo mimo zemi pojistitele a které může zahrnovat válku, včetně občanské války, státního převratu, povstání, občanských nepokojů, cyklonu, povodně, zemětřesení, výbuchu sopky, přílivové vlny a jaderné havárie, pokud jeho účinky nejsou kryty jinak.
		31998L0029	Příloha, bod 23	Pojistitel by měl mít právo odmítnout odpovědnost za ztrátu, která je přímo nebo nepřímo způsobena následujícími příčinami: a) jakákoliv akce nebo opomenutí pojistníka nebo osoby jednající jeho jménem; b) jakékoliv ustanovení omezující práva pojistníka, které je obsaženo ve smlouvě o půjčce, obchodní smlouvě nebo v jakémkoliv dokumentu s tím spojeném, včetně jakéhokoliv dokumentu týkajícího se příslušné záruky nebo dohody o zajištění;

				<p>c) jakákoliv další dohoda mezi pojistníkem a dlužníkem po uzavření smlouvy o půjčce nebo obchodní smlouvy, která zamezuje nebo opoždí splacení dluhu;</p> <p>d) v případě dodavatelského úvěru jakékoliv neplnění závazků subdodavatelů, společných dodavatelů nebo jiných dodavatelů, pokud toto neplnění není důsledkem politických událostí popsaných v příčinách pojistné události uvedených v bodech 17 až 22.</p>
		31998L0029	Příloha, bod 24	<p>a) Čekací doba u nároku na náhradu škody odpovídá období stanovenému pro realizaci pojištěného rizika, jak je stanoveno v bodě 6 odst. b) a c).</p> <p>b) Čekací doba se nemusí vztahovat na následující případy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - když v případě soukromého dlužníka je neplacení zaviněno platební neschopností dlužníka, ať již de jure nebo de facto, - v případě bilaterální mezivládní dohody o restrukturalizaci dluhu.
		31998L0029	Příloha, bod 25	<p>a) Pojistník je oprávněn k odškodnění na konci čekací doby u nároku na náhradu škody, jak je uvedeno v bodě 24, pokud byly splněny předchozí podmínky pro pojištění a odškodnění, nárok je právně platný a pojistník věnoval riziku náležitou péči.</p> <p>b) Pojistitel je oprávněn k postoupení práv pojistníka podle smlouvy o půjčce nebo obchodní smlouvy.</p>
		31998L0029	Příloha, bod 26	<p>Jestliže byly závazky dlužníka vůči pojistníkovi zajištěny zárukou nebo jiným zajištěním, je pojistník povinen nejen podniknout veškeré nezbytné kroky vyžadované v pojistné smlouvě, aby zajistil, že záruka nebo jiné zajištění bylo platné a vynutitelné, ale také skutečně vymáhat toto zajištění.</p>
		31998L0029	Příloha, bod 27	<p>Aniž jsou dotčena ustanovení bodu 31, pojistitel při výpočtu platby pojistného nároku nevyplatí pojistníkovi částku převyšující skutečnou částku celkové ztráty a/nebo převyšující částku, na niž měl pojistník od dlužníka podle smlouvy o půjčce nebo od kupujícího podle obchodní smlouvy skutečné právo.</p>
		31998L0029	Příloha, bod 28	<p>Pojistné plnění je vyplaceno bezodkladně, nejpozději však do jednoho měsíce od konce čekací lhůty za předpokladu, že byla pojistiteli okamžitě nahlášena pojistná událost a pokud včas obdržel veškeré nezbytné informace, doklady a důkazy k ověření oprávněnosti nároku na náhradu škody.</p> <p>V případě krytí výrobního rizika je pojistné plnění vyplaceno do jednoho měsíce buď od konce čekací lhůty, nebo od data přijetí</p>

				znaleckého posudku tam, kde to připadá v úvahu, nebo od data dohody mezi pojistníkem a pojistitelem o výši pojistného nároku, podle toho, co nastalo později.
		31998L0029	Příloha, bod 29	Jestliže se ztráty, za které pojistník může požadovat náhradu škody, týkají práv, která jsou předmětem sporu, pojistitel může odložit výplatu pojistného plnění až do doby, kdy soud nebo arbitrážní orgán podle smlouvy o půjčce nebo podle obchodní smlouvy vyřeší spor ve prospěch pojistníka.
		31998L0029	Příloha, bod 31	Dodatečné náklady vyplývající z činnosti vedoucí k minimalizaci ztráty nebo zabránění ztrátě jsou kryty v poměru k procentu krytí podle pojistné úvěrové smlouvy, pokud jsou schváleny pojistitelem. Dodatečné náklady zahrnují náklady na soudní jednání a jiné právní výdaje k minimalizaci ztráty nebo zamezení ztrátě, ale nezahrnují náklady na stanovení platnosti pojistného nároku. Pokud se však tyto náklady týkají také částek nebo splatností nekrytých pojistitelem, jsou poměrně přiřazeny k pojištěným nebo nepojištěným částkám nebo splatnostem.
		31998L0029	Příloha, bod 32	Pojistné konverguje. Proto pojistné účtované za pojištění vývozního úvěru: - musí odpovídat pojištěnému riziku (riziku země, absolutnímu riziku, veřejnému a/nebo soukromému riziku), - musí příslušným způsobem odrážet rozsah a kvalitu poskytnutého pojistného krytí, - nesmí být nepřiměřeným krytím dlouhodobých provozních nákladů a ztrát.
		31998L0029	Příloha, bod 33	Kvalita pojistného krytí Při určování kvality pojistného krytí uvedeného v bodě 32 pojistitel přihlédne k procentu pojistného krytí, podmíněčnosti krytí a veškerým dalším podmínkám ovlivňujícím kvalitu pojistného krytí.
		31998L0029	Příloha, bod 34	Posouzení rizika země Tato výše pojistného účtovaného za každou zemi nebo kategorii zemí je založena na řádném posouzení rizika země.
		31998L0029	Příloha, bod 35	Úvěruschopnost dlužníka Při určování sazeb pojistného pojistitel přihlédne k úvěruschopnosti dlužníka, včetně jeho postavení, jak je uvedeno v bodě 5.

		31998L0029	Příloha, bod 36	Trvání rizika Při výpočtu pojistného pojistitel přihlédne k celkovému období rizika a k profilu splácení a úroku.
		31998L0029	Příloha, bod 37	Účtovatelná částka a) Pojistné se platí z účtovatelné částky a je pokud možno založeno na orientačním minimálním pojistném. Orientační hodnoty jsou vyjádřeny jako procento referenční hodnoty, jako kdyby se pojistné vybíralo v plné výši v den pojištění nebo záruky; u úvěrového rizika tato referenční hodnota je minimálně částkou jistiny půjčky nebo (re)financovaná část obchodní smlouvy a u výrobního rizika to je celková smluvní částka minus záloha. b) V případě výrobního rizika může být účtovatelná částka snížena na očekávanou maximální ztrátu.
		31998L0029	Příloha, bod 38	Platba pojistného a) Celková částka pojistného je splatná v den smlouvy o pojištění úvěru nebo záruky nebo tehdy, když smlouva nebo smlouva o půjčce nabude plné účinnosti. b) Toto pojistné může být placeno ve splátkách nebo může být k úrokové sazbě přidáno rozpětí, pokud to odpovídá v čisté současné hodnotě částce pojistného uvedené v bodě 38 odst. a) výše.
		31998L0029	Příloha, bod 40	Stanovení celkové zbývající angažovanosti Celková zbývající angažovanost je v rámci omezení procenta pojistného krytí určena na základě částek pro střednědobé a dlouhodobé obchody, jak je stanoveno v článku 1 směrnice.

§ 4 odst. 1	Provozováním pojištění vývozních úvěrových rizik se pověřuje exportní pojišťovna. Podmínkou k provozování pojištění vývozních úvěrových rizik je, že jediným akcionářem exportní pojišťovny je stát. Exportní pojišťovna není pojišťovnou podle zákona upravujícího pojišťovnictví a na její činnost se vztahují podmínky zákona upravujícího pojišťovnictví týkající se provozování neživotního pojištění a zajištění a dohledu České národní banky nad touto činností pouze v tom rozsahu, v jakém nejsou upraveny tímto zákonem. Pro účely dohledu podle zákona upravujícího činnost České národní banky se exportní pojišťovna považuje za pojišťovnu. Na distribuci pojištění a zajištění provozovaného exportní pojišťovnou se nepoužije zákon upravující distribuci pojištění a zajištění. Distribuovat pojištění a zajištění provozované exportní pojišťovnou je oprávněna exportní pojišťovna a distributoři splňující podmínky stanovené zákonem upravujícím distribuci pojištění a zajištění pro distribuci neživotního pojištění v rozsahu pojistných nebezpečí a zajištění podle § 1 odst. 2. Stanovy exportní pojišťovny musí obsahovat kromě náležitostí stanovených v zákoně o obchodních korporacích zákaz udělovat zaměstnancům souhlas k podnikatelské či jiné formě výdělečné činnosti shodné s podnikatelskou činností exportní pojišťovny.	31971L0086	Čl. 2	Členské státy zajistí, aby pojistitelé úvěru, kteří poskytují záruky na účet státu nebo s jeho podporou, pojišťovali obchody spadající do působnosti harmonizovaných ustanovení v souladu s podmínkami stanovenými v těchto ustanoveních a se specifickými pravidly přijatými Radou.
		31971L0086	Příloha, čl. 1	Definice, která se má začlenit do pojistek, nesmí stanovit čekací dobu kratší než šest měsíců.
		31971L0086	Příloha, čl. 2	Základní seznam obsahuje události C až H včetně, stanovené v článku 3 Společných zásad pro střednědobé a dlouhodobé obchody s veřejnoprávními odběrateli a se soukromými odběrateli, a v případě veřejnoprávních odběratelů zahrnuje rovněž událost B článku 3 Společných zásad pro střednědobé a dlouhodobé obchody s veřejnoprávními odběrateli. Základní seznam může však být pojistitelem úvěru pozměněn za předpokladu, že touto změnou se nerozšiřuje krytí nad rámec krytí vyplývajícího z výše jmenovaného seznamu.
		31971L0086	Příloha, čl. 3	Předmětem záruky je částka dlužná pojištěnému na jistinu a úrocích, kromě úroků z prodlení, penále a odškodného splatného dlužníkem.
		31971L0086	Příloha, čl. 4	Pojištěný musí nést výhradně na vlastní účet podíl, který není kryt pojistitelem úvěru.
		31971L0086	Příloha, čl. 5	a) Pojištěný je povinen vynaložit veškerou přiměřenou a obvyklou péči, dovednost a předvídatost, pokud jde o uzavření a provedení obchodu pokrytého zárukou; tento požadavek platí stejnou měrou pro chování jeho zástupců, spoludodavatelů nebo subdodavatelů; b) Pojištěný odpovídá za získání nezbytných povolení a za vyřízení právních formalit (včetně těch, které připadají na dlužníka, dokud smlouva o vývozu nevstoupí v platnost); c) Neplatné dluhy se neodškovňují.
		31971L0086	Příloha, čl. 6	Pojistky musejí obsahovat taková pravidla pro zápočet, která zajistí, aby veškeré platby nebo zpětné toky, které pojištěný jakkoli získal, nebyly přednostně započteny na dluhy nepokryté zárukou před dluhy pokrytými zárukou.
		31971L0086	Příloha, čl. 7	Pojistky dodržují zásadu, že zpětné toky se dělí mezi pojistitele úvěru a pojištěného.

		31984L0568	Čl. 1 odst. 1	Členské státy zajistí, aby jejich instituce pro pojištění exportních úvěrů jednající jménem státu nebo s jeho podporou nebo státní orgány jednající za tyto instituce dodržovaly ustanovení o vzájemných závazcích obsažená ve vzorové dohodě, která je k této směrnici připojena jako příloha, rozhodnou-li se poskytnout společně s některou institucí nebo státním orgánem jiného členského státu záruky (soupojištění) na obchod, který zahrnuje jednu nebo více subdodávek v jednom nebo ve více členských státech.
		31998L0029	Čl. 2	Členské státy zajistí, aby každá instituce poskytující přímo nebo nepřímo krytí formou pojištění vývozního úvěru, záruk nebo refinancování na účet členského státu nebo s podporou členského státu zastupující přímo samotnou vládu nebo řízená vládou nebo jednající pod vedením vlády poskytující pojistné krytí, nadále označované jako "pojistitelé", poskytovaly pojistné krytí operací vztahujících se k vývozu zboží a/nebo služeb podle ustanovení obsažených v příloze, pokud je určeno pro země mimo Společenství a financováno úvěrem kupujícího nebo úvěrem dodavatele nebo placeno v hotovosti.
		31998L0029	Příloha, bod 6	<p>a) Krytá rizika jsou rizika ztráty související s výrobním a úvěrovým rizikem.</p> <p>b) Ztráta vyplývající z výrobního rizika nastane, když je plnění smluvních závazků pojistníka nebo výroba objednaného zboží pozastavena o šest po sobě jdoucích měsíců, pokud je toto pozastavení způsobeno přímo a výlučně výskytem jedné nebo více pojistně krytých příčin ztráty uvedených v bodech 14 až 22.</p> <p>c) Ztráta vyplývající z úvěrového rizika nastane, když pojistník není schopen dostat platbu jakékoliv dlužné částky, která mu přísluší podle příslušné obchodní smlouvy nebo smlouvy o půjčce po dobu tří měsíců po datu splatnosti, pokud je toto nesplácení způsobeno přímo a výlučně výskytem jedné nebo více pojistně krytých příčin ztráty uvedených v bodech 14 až 22.</p> <p>d) Tam, kde je riziko vztahující se k odběratelskému úvěru zaručeno bezpodmínečně, postupuje pojistitel podle zásad a postupů stanovených v bodech 32, 33 a 47 odst. a).</p>
		31998L0029	Příloha, bod 7	<p>a) Pojistné krytí výrobního rizika zahrnuje v rámci limitu smluvní částky náklady vynaložené pojistníkem buď při plnění smluvních povinností, nebo při výrobě zboží podle smlouvy, pokud je možno tyto náklady řádně připsat plnění smlouvy.</p> <p>Pojistné krytí výrobního rizika nezahrnuje:</p>

				<p>- náklady vynaložené v souvislosti se zbožím a/nebo službami, u nichž již nastalo pojistné krytí úvěrového rizika;</p> <p>- částky zaplacené pojistníkem na základě plnění záruky vydané v souvislosti se smlouvou, na kterou se vztahuje pojistné krytí; to však neznamená, že pojistitel nemůže krýt tato rizika mimo rozsah této směrnice; a</p> <p>- částky penále a odškodného, které pojistník vyplatil dlužníkovi.</p> <p>b) Pojistné krytí úvěrového rizika zahrnuje částku (jistinu a úrok), kterou dluží kupující podle obchodní smlouvy nebo dlužník podle smlouvy o půjčce, včetně úroku narostlého po datu splatnosti (úrok po splatnosti).</p> <p>Pojistné krytí úvěrového rizika nezahrnuje částky penále a odškodného, které pojistník vyplátí dlužníkovi.</p>
		31998L0029	Příloha, bod 8	<p>a) Procento pojistného krytí a základ pro určení maximální částky odškodného, za které pojistitel ručí, výslovně stanoví smlouva o pojištění úvěru vydaná pojistitelem.</p> <p>b) Jestliže pojistitel poskytne pojistné krytí vyšší než 95%, postupuje podle zásad a postupů stanovených v bodech 32, 33 a 47 odst. a).</p>
		31998L0029	Příloha, bod 9	<p>Aniž jsou dotčena ustanovení bodu 8 odst. b), pojistník nese veškeré nepojištěné procento na svůj účet. Pojistitel se může rozhodnout, že pojistníkovi dovolí, aby toto nepojištěné procento celé nebo částečně přesunul.</p>
		31998L0029	Příloha, bod 10	<p>Jestliže operace předpokládají platbu nebo financování v jedné nebo více cizích měnách, je možno poskytnout krytí v každé takové měně.</p>
		31998L0029	Příloha, bod 12	<p>V případě odběratelského úvěru nabývá pojistné krytí účinnosti v den, kdy vstoupí v platnost smlouva o půjčce, pokud byly splněny předchozí podmínky stanovené v pojistné smlouvě o pojištění úvěru a ve smlouvě o půjčce.</p> <p>V případě dodavatelského úvěru nabývá pojistné krytí výrobních rizik účinnosti v den, kdy vstoupí v platnost obchodní smlouva, pokud byly splněny předchozí podmínky stanovené ve smlouvě o pojištění úvěru a v obchodní smlouvě.</p> <p>Pojistné krytí úvěrového rizika nabývá účinnosti v den, kdy úplné splnění smluvních povinností pojistníka jej opravňuje k platbě, pokud byly splněny předchozí podmínky stanovené ve smlouvě o pojištění úvěru a v obchodní smlouvě. Krytí úvěrového rizika však může nabýt účinnosti v den každé dílčí dodávky nebo dílčího</p>

				odeslání, pokud je pojistník podle podmínek smlouvy oprávněn k výplatě pevně stanovené částky odpovídající hodnotě dodaného nebo odeslaného zboží a/nebo služeb.
		31998L0029	Příloha, bod 13	Pojistitel je odpovědný v případě, kdy lze ztrátu přímo a výlučně připsat jedné nebo více pojištěným příčinám ztráty stanoveným v bodech 14 až 22.
		31998L0029	Příloha, bod 14	Platební neschopnost soukromého dlužníka a jeho případného ručitele, buď de jure, nebo de facto.
		31998L0029	Příloha, bod 15	Nedodržení závazku dlužníka a jeho případného ručitele.
		31998L0029	Příloha, bod 16	Neoprávněné rozhodnutí kupujícího v případě dodavatelského úvěru přerušit nebo zrušit obchodní smlouvu nebo odmítnout převzít zboží a/nebo služby.
		31998L0029	Příloha, bod 17	Jakékoliv opatření nebo rozhodnutí vlády země jiné než je země pojistitele nebo země pojistníka, včetně opatření a rozhodnutí veřejných orgánů, která jsou pokládána za vládní zásahy, které znemožňuje plnění smlouvy o půjčce nebo obchodní smlouvy.
		31998L0029	Příloha, bod 18	Všeobecné moratorium vyhlášené buď vládou země dlužníka, nebo vládou třetí země, jejímž prostřednictvím má být provedena platba v souvislosti se smlouvou o půjčce nebo obchodní smlouvou.
		31998L0029	Příloha, bod 19	Politické události, hospodářské potíže nebo zákonná nebo administrativní opatření, ke kterým dojde nebo která jsou přijata mimo zemi pojistitele a která znemožní nebo zpozdí převod prostředků placených v souvislosti se smlouvou o půjčce nebo obchodní smlouvou.
		31998L0029	Příloha, bod 20	Právní ustanovení přijatá v zemi dlužníka, podle nichž platby provedené dlužníkem v místní měně jsou platným plněním dluhu, přičemž bez ohledu na to v důsledku výkyvů ve směnných kurzech tyto platby po konverzi na měnu obchodní smlouvy nebo smlouvy o půjčce již nekryjí částku dluhu v den převodu prostředků.
		31998L0029	Příloha, bod 21	Jakékoliv opatření nebo rozhodnutí vlády země pojistitele nebo pojistníka, včetně opatření a rozhodnutí Evropského společenství, týkající se obchodu mezi členským státem a třetími zeměmi, jako například zákaz vývozu, pokud jeho účinky nejsou kryty jiným způsobem příslušnou vládou.

		31998L0029	Příloha, bod 22	Případy zásahu vyšší moci, k němuž došlo mimo zemi pojistitele a které může zahrnovat válku, včetně občanské války, státního převratu, povstání, občanských nepokojů, cyklonu, povodně, zemětřesení, výbuchu sopky, přílivové vlny a jaderné havárie, pokud jeho účinky nejsou kryty jinak.
		31998L0029	Příloha, bod 23	Pojistitel by měl mít právo odmítnout odpovědnost za ztrátu, která je přímo nebo nepřímo způsobena následujícími příčinami: a) jakákoliv akce nebo opomenutí pojistníka nebo osoby jednající jeho jménem; b) jakékoliv ustanovení omezující práva pojistníka, které je obsaženo ve smlouvě o půjčce, obchodní smlouvě nebo v jakémkoliv dokumentu s tím spojeném, včetně jakéhokoliv dokumentu týkajícího se příslušné záruky nebo dohody o zajištění; c) jakákoliv další dohoda mezi pojistníkem a dlužníkem po uzavření smlouvy o půjčce nebo obchodní smlouvy, která zamezuje nebo opoždí splacení dluhu; d) v případě dodavatelského úvěru jakékoliv neplnění závazků subdodavatelů, společných dodavatelů nebo jiných dodavatelů, pokud toto neplnění není důsledkem politických událostí popsaných v příčinách pojistné události uvedených v bodech 17 až 22.
		31998L0029	Příloha, bod 24	a) Čekací doba u nároku na náhradu škody odpovídá období stanovenému pro realizaci pojištěného rizika, jak je stanoveno v bodě 6 odst. b) a c). b) Čekací doba se nemusí vztahovat na následující případy: - když v případě soukromého dlužníka je neplacení zaviněno platební neschopností dlužníka, ať již de jure nebo de facto, - v případě bilaterální mezivládní dohody o restrukturalizaci dluhu.
		31998L0029	Příloha, bod 25	a) Pojistník je oprávněn k odškodnění na konci čekací doby u nároku na náhradu škody, jak je uvedeno v bodě 24, pokud byly splněny předchozí podmínky pro pojištění a odškodnění, nárok je právně platný a pojistník věnoval riziku náležitou péči. b) Pojistitel je oprávněn k postoupení práv pojistníka podle smlouvy o půjčce nebo obchodní smlouvy.
		31998L0029	Příloha, bod 26	Jestliže byly závazky dlužníka vůči pojistníkovi zajištěny zárukou nebo jiným zajištěním, je pojistník povinen nejen podniknout veškeré nezbytné kroky vyžadované v pojistné smlouvě, aby zajistil, že záruka nebo jiné zajištění bylo platné a vynutitelné, ale také skutečně vymáhat toto zajištění.

	31998L0029	Příloha, bod 27	Aniž jsou dotčena ustanovení bodu 31, pojistitel při výpočtu platby pojistného nároku nevyplatí pojistníkovi částku převyšující skutečnou částku celkové ztráty a/nebo převyšující částku, na niž měl pojistník od dlužníka podle smlouvy o půjčce nebo od kupujícího podle obchodní smlouvy skutečné právo.
	31998L0029	Příloha, bod 28	Pojistné plnění je vyplaceno bezodkladně, nejpozději však do jednoho měsíce od konce čekací lhůty za předpokladu, že byla pojistiteli okamžitě nahlášena pojistná událost a pokud včas obdržel veškeré nezbytné informace, doklady a důkazy k ověření oprávněnosti nároku na náhradu škody. V případě krytí výrobního rizika je pojistné plnění vyplaceno do jednoho měsíce buď od konce čekací lhůty, nebo od data přijetí znaleckého posudku tam, kde to připadá v úvahu, nebo od data dohody mezi pojistníkem a pojistitelem o výši pojistného nároku, podle toho, co nastalo později.
	31998L0029	Příloha, bod 29	Jestliže se ztráty, za které pojistník může požadovat náhradu škody, týkají práv, která jsou předmětem sporu, pojistitel může odložit výplatu pojistného plnění až do doby, kdy soud nebo arbitrážní orgán podle smlouvy o půjčce nebo podle obchodní smlouvy vyřeší spor ve prospěch pojistníka.
	31998L0029	Příloha, bod 31	Dodatečné náklady vyplývající z činnosti vedoucí k minimalizaci ztráty nebo zabránění ztrátě jsou kryty v poměru k procentu krytí podle pojistné úvěrové smlouvy, pokud jsou schváleny pojistitelem. Dodatečné náklady zahrnují náklady na soudní jednání a jiné právní výdaje k minimalizaci ztráty nebo zamezení ztrátě, ale nezahrnují náklady na stanovení platnosti pojistného nároku. Pokud se však tyto náklady týkají také částek nebo splatností nekrytých pojistitelem, jsou poměrně přiřazeny k pojištěným nebo nepojištěným částkám nebo splatnostem.
	31998L0029	Příloha, bod 32	Pojistné konverguje. Proto pojistné účtované za pojištění vývozního úvěru: - musí odpovídat pojištěnému riziku (riziku země, absolutnímu riziku, veřejnému a/nebo soukromému riziku), - musí příslušným způsobem odrážet rozsah a kvalitu poskytnutého pojistného krytí, - nesmí být nepřiměřeným krytím dlouhodobých provozních nákladů a ztrát.

	31998L0029	Příloha, bod 33	Kvalita pojistného krytí Při určování kvality pojistného krytí uvedeného v bodě 32 pojistitel přihlédne k procentu pojistného krytí, podmíněčnosti krytí a veškerým dalším podmínkám ovlivňujícím kvalitu pojistného krytí.
	31998L0029	Příloha, bod 34	Posouzení rizika země Tato výše pojistného účtovaného za každou zemi nebo kategorii zemí je založena na řádném posouzení rizika země.
	31998L0029	Příloha, bod 35	Úvěruschopnost dlužníka Při určování sazeb pojistného pojistitel přihlédne k úvěruschopnosti dlužníka, včetně jeho postavení, jak je uvedeno v bodě 5.
	31998L0029	Příloha, bod 36	Trvání rizika Při výpočtu pojistného pojistitel přihlédne k celkovému období rizika a k profilu splácení a úroku.
	31998L0029	Příloha, bod 37	Účtovatelná částka a) Pojistné se platí z účtovatelné částky a je pokud možno založeno na orientačním minimálním pojistném. Orientační hodnoty jsou vyjádřeny jako procento referenční hodnoty, jako kdyby se pojistné vybíralo v plné výši v den pojištění nebo záruky; u úvěrového rizika tato referenční hodnota je minimálně částkou jistiny půjčky nebo (re)financovaná část obchodní smlouvy a u výrobního rizika to je celková smluvní částka minus záloha. b) V případě výrobního rizika může být účtovatelná částka snížena na očekávanou maximální ztrátu.
	31998L0029	Příloha, bod 38	Platba pojistného a) Celková částka pojistného je splatná v den smlouvy o pojištění úvěru nebo záruky nebo tehdy, když smlouva nebo smlouva o půjčce nabude plné účinnosti. b) Toto pojistné může být placeno ve splátkách nebo může být k úrokové sazbě přidáno rozpětí, pokud to odpovídá v čisté současné hodnotě částce pojistného uvedené v bodě 38 odst. a) výše.
	31998L0029	Příloha, bod 40	Stanovení celkové zbývající angažovanosti Celková zbývající angažovanost je v rámci omezení procenta pojistného krytí určena na základě částek pro střednědobé a dlouhodobé obchody, jak je stanoveno v článku 1 směrnice.

§ 4 odst. 8	Pro účely tvorby fondů podle odstavce 4 stanoví prováděcí právní předpis poměr mezi výši fondů a rezerv uvedených v odstavci 4 a objemem pojistné angažovanosti a dále samostatně poměr uvedených hodnot pouze pro pojišťovací případy s mimořádně vysokým pojistným rizikem. Mimořádně vysokým pojistným rizikem se pro účely tohoto zákona rozumí běžně nepojistitelné pojistné riziko vyplývající z teritoriálních a kombinovaných komerčních a teritoriálních rizik a riziko nesplacení úvěru v důsledku neschopnosti dodavatele pro vývoz nebo vývozce splnit podmínky smlouvy o vývozu, u které je národohospodářský zájem státu na jejím splnění.	31998L0029	Příloha, bod 40	Stanovení celkové zbývající angažovanosti Celková zbývající angažovanost je v rámci omezení procenta pojistného krytí určena na základě částek pro střednědobé a dlouhodobé obchody, jak je stanoveno v článku 1 směrnice.
§ 4 odst. 12	Exportní pojišťovna ve spolupráci s exportní bankou připraví a předloží Ministerstvu průmyslu a obchodu výroční zprávu o činnosti podle přímo použitelného předpisu Evropské unie upravujícího některá pravidla v oblasti státem podporovaných vývozních úvěrů ¹⁸⁾ . Ministerstvo průmyslu a obchodu po vyjádření Ministerstva financí zajistí předložení této zprávy Evropské komisi. ¹⁸⁾ Příloha I nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1233/2011 ze dne 16. listopadu 2011.	32011R1233	Příloha I	1. Aniž jsou dotčeny výsady orgánů členských států vykonávajících dohled nad vnitrostátními programy vývozních úvěrů, poskytne každý členský stát Komisi výroční zprávu o činnosti, aby se tak zvýšila transparentnosti na úrovni Unie. Členské státy podávají v souladu se svým vnitrostátním právním rámcem zprávy o aktivech a pasivech, vyplacených pojistných plněních a navracených částkách, nových závazcích, obchodních rizicích a pojistných sazbách. V případě, že by činnost v oblasti státem podporovaných vývozních úvěrů mohla vést ke vzniku podmíněných závazků, uvede se tato činnost ve výroční zprávě o činnosti. 2. Ve výroční zprávě o činnosti členské státy popíší, jak jsou při činnosti jejich exportních úvěrových agentur v oblasti státem podporovaných vývozních úvěrů zohledněna ekologická rizika, jež s sebou mohou nést další významná rizika. 3. Na základě těchto informací vypracuje Komise pro Evropský parlament roční přehled, v němž mj. zhodnotí, nakolik exportní úvěrové agentury plní cíle a závazky Unie. 4. V souladu se svými pravomocemi předkládá Komise Evropskému parlamentu výroční zprávu o uskutečněných jednáních týkajících se stanovení celosvětových norem v oblasti státem podporovaných vývozních úvěrů, ke kterým byla Komise zmocněna v rámci různých fór mezinárodní spolupráce. Prvním obdobím, o němž se podává zpráva v rámci tohoto nařízení, je rok 2011.

Číslo předpisu EU (kód celex)	Název předpisu EU
31971L0086	Směrnice Rady ze dne 1. února 1971 o sladění základních ustanovení týkajících se záruk pro krátkodobé obchody (politická rizika) s veřejnoprávními odběrateli nebo se soukromými odběrateli (71/86/EHS)
31984L0568	Směrnice Rady ze dne 27. listopadu 1984 o vzájemných závazcích institucí členských států pro pojištění vývozních úvěrů jednajících jménem státu nebo s jeho podporou nebo státních orgánů jednajících za takové instituce v případě soupojištění u obchodu, který zahrnuje jednu nebo více subdodávek v jednom nebo ve více členských státech Evropských společenství (84/568/EHS)
31998L0029	Směrnice Rady 98/29/ES ze dne 7. května 1998 o harmonizaci hlavních ustanovení týkajících se pojištění vývozních úvěrů pro operace se střednědobým a dlouhodobým krytím
32011R1233	Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1233/2011 ze dne 16. listopadu 2011 o uplatňování některých pravidel v oblasti státem podporovaných vývozních úvěrů a o zrušení rozhodnutí Rady 2001/76/ES a 2001/77/ES, v platném znění